3249. Nielsen gamli á Eyrarbakka var oft í þungum þönkum og gat þó verið all-ómorglyndur í sváum, sérstaklega við þá, sem honum geðjaðist ekki vel að.

Nú var það einhverju sinni, að hann sat til borðs með þeim, er Björn hét og hafði Nielsen venjulega allt á hornum sér við þann; þótti honum, sem ekki væri að ástæðulausu, þá annars og til lítils mýkur, en Björn reyndi allt hvað hann gat til þess að þóknast Nielsen gamla.

Þeir sátu einir við borðið og steinþögðu. Björn vissi, að Nielsen hafði ástæðu mikið á heimkanarífuglum, sem voru á búri þarna inni í stofunni hjá þeim og stríddu þeir nú og þrifluðu hvor á annan. Björn hugsaði sér því, að nú gæfist honum tækifæri til að nýta þögnina og þóknast Nielsen gamla um leið, með því að tala eitthvað gott og fallegt um þessa vini hans; hann hlyti að taka því vel og þetta mundi, fremur en allt annað, lyfta huga hans frá þögninni og þunglyndinu, sem sýnilegt var að hvíldi yfir honum.

Björn herti sig þá upp og sagði vingjarnlega og í mesta einfaldleika:

„Ó, hvað það er indælt, að heyra þessa blessaða fugla syngja svona fallega!"

„Þetta kalder Du for Sang, Björn, men det kalder nu jeg for Skrig!" sagði Nielsen

3250. Á dögum valtýskunnar voru margir opinberir fundir haldnir um stjórnmál hér í Reykjavík eins og víðar í landinu og margar merkjadar ræður haldnar og þá helzt er kosningar til Alþingis stóðu fyrir dyrum.

Nú var það einhverju sinni að heimastjórnarmenn og valtýingar boðuðu til stjórnmálafundar hér í Reykjavík og var Þórður Þorsteinsson einn af helztu leiðtogum valtýskunnar. Sá gamli Þorgeir, sem var harður heimastjórnarmaður, gat ekki farið á fundinn vegna annríkis, en var nýbúinn að frétta eitthvað af fundinum, að honum loknum. Kemur þá maður nokkur til hans og segir honum hverjir ræðumennirnir hafi verið og hverjir þeirra hafi staðið sig best; „... og svo hélt Þórður á Klöpp kröftugustu ræðuna og talaði alla í rot", sagði maðurinn.

Sá gamli lét sér fátt um það finnast og sagði:

„Já, einmitt það, Þórður á Klöpp! – Og fóruð svo ekki einhverjir fleiri þaðan?"

3251. Sókn.armenn stódu í þyrpingu heima á hladinu í Kirkjustadnum og bidu messu. Um leid og einn sóknarbondanna, er Hákon hét, tilgreindarlaus madur nidr og lagdi vid allan spjátrungsskap, reid hann í hladid, sagdi einn félaga sínum sem á hladinum stódu og til sán:

„Oltaf fer Hákoni fram; nú er hann kominn á stígvél."

(Petta mun hafa verid árid 1890; en hvad munda menn segja um búning manna nú á dögum, hegar bad gódi athyglis-verdt, ad einhver sæist á stígvélum?)

3252. Eggert í Vogsósum var nýbúinn ad kaupa sér vatt af saltsteðu, en skata gódi honum mata betri í tilefni af þessu var hann spurdur, hví hann keypti steðu, fremur en annan fisk. „Hún er bæði gód og drjúg", sagdi sér Eggert, „en ordid „drjúgur" hefir nú nidrmandi þýdingu; vid getum sagt um mann, t.d. einn af Þorbjörnum í Vesi, ad hann sé drjúgmontinn; um annan mann, t.d. Pétur í Görtu, ad hann sé drjúgur til vinnu = idinn og þar af leidandi drjúgvirkur, og um steðuna, ad hún sé drjúg til manneldis = sé sadsöm og ad minna þurfi af henni en öðrum mat, en ad hvern ertu ad bidja? Petta er allt satt sem ég segi, því Þorbjörn þekkti ég og ég þekki steðuna líka. Það er því afar-nidrandi vandaverk ad vera ordabókarithöfundur og ekki síst öðrum en velbornum mönnum, sem geta útlistad það vel, hvern þýdingu ordin hafa. Hver getur neitad því, ad ordid drjúgur eigi vid um Þorbjörn og steðuna og Pétur, allt eftir upp á hvern máta og er þó ekki ordid nema eitt = drjúgur

3253 Sér. Eggert var spurdur ad því, hvort hann tæki Eyjólf í Grímslæk medal bæna sína.

„Hann Eyjólfur?" sagdi sér. Eggert, „ja, sá er nú stilltur í lagi: Ég hefi séd það med mínum eigin augum, ad hann hefir skrifad út úr sér sennepi!"

3254. Um „Framsóknar" kvað kandeyingur (Albert Arnoldarson) 1930:
„Framsóknin er fríða sveit, fjandi er hún sóðaleg;
landsins er hún, allt um kring, ástin mín og fagnaðing".

3255. Bóndi forsætisráðherra, Tryggvi Þórhallsson og skjörn hans, sem hann fæddi og braut skjörnarsteinana, 14. apríl 1931, kom einu af dyravörðum Alþingis, Ásgeir gamli Eyjólfsson, faðir Ásgeirs fjármálaráðherra, ei sínar varð, inn í skrifstofu þingsins, og sagði mjög dapurlega:
„Líklega verður hann Geiri minn ráðherra upp úr þessu, þó hann hefði staðið í stöðugu símskeytasambandi við Kóngsins Hessa dagana"
Svaraði þá einn af skrifstofumönnum (Pétur Pálmason):
„O-jæja, þá hefði nú átt að láta hann heita Georg, greyið, fyrst hann!"

3256. Maður norðan, úr Kinninni í Suður-Þingeyjarsýslu, en síðar mjög að jörðum og gangandi fé, var staddur á þessa leið:
„Heldurðu nú ekki að fé verði vænna að fóðri, að gefa aleigu þína, einhverjum fátækum að þurfandi, ef þú átt víst að fá fulla heilsu með þér móti?"
Eftir alllangan umhugsunartíma sagði Suðursveitis maðurinn:
„Ja, – helvítinum mundi ég láta, en meira efast."

3257. Vísa: „Lygin er skrýdd, engu sáð, allt er í vargaginnu;
Þeir, sem aldrei þekktu náð, þeir eiga að bjarga hinum"
(Páll Jónsson Árdal)

3258. Reuter segir um Jass-músíkina:
„Sem músík er sál veraldarinnar, en Jass er rödd djöfulsins á jörðunni."

3259. Prófastinum gifti hjón í sveit og sat fjölmenna veizlu þeirra um kvöldið. Eftir borðhaldið gekk prófastinn út og var allengi fjarverandi; en á meðan snérust umræðurnar inni í veizlusalnum um það meðal nokkurra manna,

þar á medal búdhjónanna og þeirra er prestinum hafdi verid á hali vid ádur en hann fór út, nema það, ad í stad og vera vorn prestanna óþarfir í hverri sveit, þeim matti fækka o.s.frv., mikla nær vari ad fjölga dýrlæknum; þeir vorn mikla þarfari menn í hverju sveitarfélagi og þeim bæri ad fjölga, en fækka prestum frá mér. Þegar presturinn kom aptur í sinn hóp, setti alla hljóda: þeir vildu ekki halda áfram slíkum umrædum ad hornum áheyrandi.

Presturinn sagdi: „Hvad vorud þid nú ad ræda um medan ég var úti? Þidrud allir í einu ordinu svo fögur!"

Brúðgumnum hætti ogn hugann og sagdi: „Vid vorum ad tala um prestana og dýralæknana og vorum flest á einu máli um það, ad í stad prestanna ætti ætti ad fjölga dýralæknum."

Sagdi þá presturinn: „Já, einmitt það! Eg hefi nú álitid, ad ég væri engu síður dýralæknir ykkar en prestur."

3260. Þeir stóðu saman á götu í Reykjavík, Jón gamli Forni og Gudmundur Hjálmarsson og vorn ad há-rífast út úr einhverju. Segir þá Jón gamli med reiddan stafinn: „Hei, veistu hvad hýr...." þýtur þá Gudmundur í burtu frá honum út í hlidargötu, en Jón kallar á eptir honum, „Hei, — úrg, úrg!" (Ókúrað).

3261. K. N. kvad: (medan mest var rifist milli Vestur-Íslendinga út af Heimskringlumálinu).

„Það er ekki fjórdrætti, og það af öðrum gudrætti,
heldur íslenzk heiptræki og helv. bölvud langræki"

3262. Sami, um hjón, sem vorn ad rífast:

„Hann var góður, en hún var flott, hann hafði hvorki pútt né vott —
hann hafði bara hátt"

3263. Madur nokkur kom til Þorleifs gamla á Háeyri og var ad leysa frá skjóðu sinni. Þorleifur stóð yfir honum á medan madurinn var ad reyna ad leysa ríghertan hnútinn frá pokanum og þegar það tókst ekki,

stear madurinn á fyri. landid og ónýtti med fví allgott sudi. En á medan madurinn var ad leysa landid og í fví lili sem hann stear á landid, segir hann vid Porleif.

" Med hvada móti vardstú tilbúr, Porleifur minn?"

" Eg gaf mér tima til ad leysa hestinn!" Svad Porleifur

3264. fyri stódu saman á Lekjartorginu ferir eda fjórir allramestu dryklijr hoffarnir í bænum og vóru ad tala um „vín-krossinn" og reyndu ad hugga hver annan med fví, ad hann fori nú ad létta af, fví einn og hver mundi vera búinn ad fá flestalla „háskóla-strákana" í lid med sér, til „ad senda Alfingi merkjada ástæduna um ad afnema Landlögin fegar á nesta fingi og sídan hefdi hvorirtveggi vered gerdur ad riddara eda Dannebrogsmanni.

Gall fá Árni frá Hólmum vid og sagdi og skældi sig í framan:

" Petta gramdi mig lángum, ad Danir yrdu ekki seinni á sér, ad vilja honum Svendi mínum einhverjn sóleidis, fyrir vikid."

3265. Porsteinn „Hansi" var ad halda mannfalsfing. Kemur fá einn fingbóndanna til hans ad borginni, med óhreinar hendur mjög, og ætlar ad greida finggjáld sín.

Fjármadur lítur snúdugt til hans og segir:

" Ekki hefir fú lesid Hávamál í morgun, karl minn, ádur en fú ættir ad inna skitil finn af hendi hér á fingum."

3266. Bensi kunni ekkert ord í dönsku, en vildi fó reyna ad gera sig skiljan legan medal Dana feirra er med honum voru vid uppsedna átsteikjunina. Hann sagdi fví dę (D: det) í ödrum hvorjum ordi, t. d. dę er sonur minn, dę er árinnin, dę er báturinn minn o. s. frv.

Jón gamli „Kelason" var oft med honum í vinnunni og fó hann kynni lítid í dönsku-munni sjálfur, fannst honum leitt til um dönsku-kunnáttu Bensa. Einhverju sinni bar svo vid, ad Bensi

Þorsti að nota dönsku kunnáttu sína um miðjan vogst af því við skipstjóran, en hann skildi ekki hvað Bensi sagði. og gat hann um það við Jón „Kelason" síðar, að það hefði komið sér illa, eins og á stóð, að skipstjórinn skildi hann ekki.

Sagði þá Jón, all-dryggindalega:

Hann hefði nú kannske skilið það, þó hann hefði sleppt þessu öllu saman, einstöku sinnum, sosum, (viðkvæði Jóns) og látið ólenskuna hafa það sína

3267. Einhverju sinni, sem oftar, réri Þórður Diðriksson „í Keilu" úr á fyrirsklingsveiðar; en af því að hann var fullur að vanda, gekk hann engra niðja, og sat þar á fiski, sem einskis fiskjar var von: fimi í bringandskrækjum.

Kemur þá Jón „Kelason" til hans og segir:

„Þú ert nú sosum hvorki í Keilu né kanske hérna, Þórður."

Aths. Því segja menn oft síðan um sjálfa sig úr öðru orðum, ef þeir lenda í óþægilegum stað, t.d. ef ills fer nú þá í rúmi, svo, að þeir verða oft að vera að hreinka um sig, velta sér og laga til í rúminu:

„Þú ert nú sosum hvorki í Keilu né kanske hérna, Þórður."

3268. Þorleifur gamli Kolbeinsson í Háeyri var einhverju sinni spurður um það, hvað væri synd og m. a. hvort hann teldi það synd að bölva.

Þessu svaraði Þorleifur:

„Eg veit ekki hvað er synd; en ég bölva aldrei, af því, að mér þykir vissara að gera það ekki."

3269. Það var veitt að jarða Ólafi heitnum Ögmundssyni í Eyrarbakka. Séra Þórður Böðvarsson hélt líkræðuna í kirkjunni og nú leið og hann endar ræðu sína, stendur Guðm. Þorleifsson upp úr sæti sínu og segir:

„Þú ættir ekki að gera það; þeir verður að lappa eitthvað upp á þetta."

3270. Madur notkkur var á ferd vid Seirgandafjörd og bar sig illa ad einhverjum ódrum og ákvedrum manni, sem nær er ekki kunnugt um, hver var. Sá, er vid Seir taladi, sagdi í nidstu einfeldni:
„Er pad ekki allra bezti madur?"
Seir brá hægri hendi sinni upp undir hökuna og sagdi:
„Hann er víst gódur hingad!"

3271. Auglýsingar:
Hjá nær fast ný bondanjólk á hverjum morgni.

3273. Tvö rúmgód herbergi eru til leigu, hæfileg fyrir alpingismann eda sidadan karlmann.

3274. Farid ekki yfir lækinn til ad sækja ydur vatn, gjörid heldur vin-inn-kaup ydar hjá mér.

3275. Hér med tilkynnist syrgjandi ættingjum og vinum ad Drottinn, þegar hann var á ferd til Kaupstadarins og í einhverju vitleysiskasti tók sinn elskada eiginmann til heimkynna sinna frá mér og sex mannadarlausum börnum, sem eru of ung til þess ad skilja þad, hvad það er, ad missa ástríkan og umhyggjusaman fódur.
Á sama stad eru til sölu 2 kýr og nokkur kaplar af reipum.

3276. Skósmidur auglýsir: Láttid ekki klastrara léfletta ydur, láttid heldur sérfródingana gera það.

3277. Guðm. Þorleifsson á Háeyri var dryklátur mesti og átti jafnan í erjum vid nágranna sína. Sást hann þá sjaldnast fyrir um neitt og var því mörgum manni hvimleidur.
Einhverju sinni kom Niels gamli heim úr siglingu og spurdi hann einhvern almennra frétta. Hvad vid hefdi borid, medan hann var ytra.
Medal annars var honum sagt, ad Guðm. Þorleifsson hefdi gjörst Good-

Tempolar, medan hann hefdi verid fjarverandi.
Pielsen var ekki vanur ad leggja neitt illt ord til annara. Hann hrokk vid og sagdi, eftir litla þögn:
„Ja, saa! Endr. Pelsson Good Tempolar! – Saa faar hann nok tima tid til at nidfæra sine morðe Planer!"
(Hann gefst þá betra tóm til ad fara heim hinar ísbyggilegu fyrirætlanir sínar;

3278. Gamma gamla sat úti vid gluggann í Kirkju sinni medan á messunni stód og horfdi út um hann út í Kirkjugardinn, þar sem folk hundar voru ad fljúgast á og átti hún annan þeirra, þann er hún nefndi Kjamma og hafdi hann midur. Kolli segir hún sem hátt, ad flestir þeir er í Kirkjunni voru, heyra:
„Bölvadur Klaufi varstu Kjammi, ad lata hellvítid hafa þig midur!"

3279. Jón gamli í Tóftum var fremur ógloggur á Kirkjufénad, þafnt sinn eigin, sem annara. Hann fór aldrei eftir fit eda marki á fé, hrossum eda fleiru. Hann var áhuga samur nijá og duglegur til allrar vinnu og vann oft meir og kappsi en þorþi.
Eitt sinn bar svo vid, ad hann atladi ad hafa stórhvídingu af fénu sínu um daginn og hafdi tima slátturinn verid votvida samur; þessvegna átti hann mikid hey úti; túnid var stórt og erfitt til heyfléttinga nema med hestum. Jón gamli fór sjálfur ad sækja hestana, strax í birjun um morguninn en þeir voru einhvern stadar langt úti í högum. Þegar hann kom út fyrir túnid, var hann svo heppinn ad hitta þar ljósgráa hryssu, sem hann hlaut ad eiga, því adrir áttu þar venjulega engin hross nálægt. Hann tekur því hryssuna, til ad rída til hinna hrossanna, en hann átti ad vera sjö talsins og þad vissi Jón; en svo finnur hann hvergi nema sex hross. Hann lét þau eiga sig, á medan hann leitadi ad hrossinu, sem vantadi og hann leitadi fram ad há degi en fann þad hvergi. Kolli kemur hann í hug einn og sjónar eftir hrossinu. En hann þá ályktadi, hver eigi hrossid sem hann ridi. Ja, þad vissi hann nú eigin-

leya ekki. Frú hans sá ekkti engin kross. Eftir mikla fortölur tókst þó manninum, sem við hann talaði, að sýna honum fram á og sanna honum í skilningum, að krossið, sem hann reið, átti hann sjálfur og að það var það krossið, sem hann hafði verið að leita að um daginn. Sagði þá þjónninn, undrandi mjög: „Akkúrat, – akkúrat, ég sit þá á hestinum sjálfur, greyinu!"

3280. Tveir frúr Reykjavíkurborgar voru að tala um það í árbyrjun 1932, hve afkoma manna í bænum væri bágborin, dýrtíðin væri að aukast og atvinnuleysið væri að verða óbærilegt.

Sagði þá annar þeirra: „Já, en maðurinn sóttist um atvinnu á einni ríkisskrifstofunni minna um nýjárið."

„Nei?" sagði hin, „og hvað hefir hann gert síðan?"

„Ekkert! Frú hans fékk atvinnuna."

3281. Þeir voru að tala saman, góðvinirnir, séra Valdemar Briem og Brynjólfur Jónsson frá Minnanúpi. Séra Valdimar var að lýsa manni einum, og sagði séra Valdimar væri hógvær maður, réttsýnn og óáreitinn um aðra, var lýsingin ófögur. Brynjólfur svaraði þá, sem satt var, að hann væri í kristinna og fara allt til betri vegar. Loksins gramdist prófastinum (sr. V. Br.) fortölur Brynjólfs og sagði:

„Þegar sá getur varið orð og gjörðir annars einstaklings, geti ég kvaðst til að halda frú fram, að hjartnæm sjálfur sé í hann og vera ekkert athugaverður og kannske ekki neitt slæm persóna."

Brynjólfur sagði:

„Ég geti vel hugsað mér að hann hafi líka einhverjar góðar kosti eins og aðrir."

Þá upphóf séra Valdemar svo að hann sagði:

„Jæja, hefurðu nú annars reynt hann að því?"

3282. Útvarpsráðið ætlaði að flytja í Fríkirkjunni í Reykjavík og var margt fólk saman komið í hús einum í Borgarfirði, til

að hlusta á guðsþjónustuna. Spurði þá kerling einn eftir því, hvaða prestur það væri sem ætlaði að stíga í stólinn. Var henni sagt, að það væri séra Árni Sigurðsson fríkirkjuprestur.

„Er það Lúthersson prestur?" spurði kerlingin.

3283. Halldór Laxness Gunnlaugsson, síðast búsettur í Vesturmannaeyjum, var áður búsettur í Stóruðfshvoli norðanmegin lækjar. Hann var gæddur vel á hið broslega í fari manna og kastaði fram margri stöku í spaugi.

Meðan hann var í Stóruðfshvoli, kom samgöngum stöðugt einhverju á leiðis, sýndi þar stundum myndir svarthvítum og seldi aðgang í þær. Skýringar á myndunum voru víst ófullkomnar og báru ekki vott um þekkingu mannsins. Meðal annars sýndi hann þar myndir af Bismarck kanzlara Þjóðverja og þýzku skáldunum, Göthe og Schiller. Vissi hann það eitt um þessa fræga menn, að þeir hétu allir eitthvað þýzkir, og heitað Otto, Jóhann og Friðrik, en það eru fornöfn þeirra. Þá kvað Halldór Laxness:

1. Tungangurinn ekki góðri alvöru gæddur.
   Syndum hlaðinn sekur maður.
   Seldi hann í fjórðu röð.
2. Friðrik þýzkur! Það eru fleiri þúsundir stúlkna.
   Barna er Otto, þýzkur líka!
   Þjóðin undrast veginn slíka.
3. Mynd af Göthe meðal annars niðurinn sýndi.
   Þarfa skýring þar til gjörð hann:
   „Þessi maður heitir Jóhann!"

3284. Einu sinni var Halldór Laxness sóttur út í Gyltukvos að álíðandi sumri. Það var þá en stríðið stóð í Austurlöndum milli Rússa og Japana. Inn kvöldið hélt Laxness heim og fylgdi honum niður í Gyltukvosina. Þetta kvöld var óvenju mikið af fögrum norðurljósi í lofti. Fer Laxness að syngja Gyltukvosinginn, hvernig á þessum óvenjulega norðurljósa

menni standa. Sýslumönnunum heldur, að það sé ekkert vafamál, hvernig á honum standi: Sonur roði í himninum geti ekki átt sér stað, nema í blöðunum stríði, eins og það, sem nú standi yfir. Þá varð kalmi stakan þessi af menni:

„Mennti þessi á mánastað
meina ég eitthvað býði:
Himinninn allur er sem glóð.
Ætli það geti verið blóð
úthellað vér Asíumanna-stríð?"

3285. Skömmu eftir að mest var um það talað, að Guðbrandur Magnússon forstjóri Áfengisverslunar ríkisins hafi drukkið Akvavíti á Hótel Borg, kom sendiboði einn til hans og bað hann að lána sér 3 lítra af sprúttinu og lét í veðri vaka, að hann ætlaði að nota vínandann til iðnaðar síðar. Guðbrandi þótti kaupið fara fram á nokkuð mikinn skamt og sagði, að menn hefðu aldrei meira en ½ lítra og bætti við: „Þú ætlar þó ekki að drekka þessa 3 lítra sjálfur?"

„Nei, nei," sagði maðurinn, „því þú hefðir sjálfsagt beðið um 3 lítra af Akavíti."

3286. Skömmu eftir nýjár 1932, þegar vitanlegt var, að stjórn Útvegsbankans hefði lánað 3/4 miljón gömlum af seðlum fara óðfluga í umferð aftur, kom maður nokkur inn til bankastjórnar Útvegsbankans og bað um lán upphæðar til mótorbáta-kaupa. Bankastjórinn, sem maðurinn talaði við, sagði: „Við höfum enga peninga til að lána; við erum alveg seðlalausir!"

„Þeir mega gjarnan vera gamlir!" sagði maðurinn.

3287. Þorvaldur Þórðarson lögregluþjónn var oft kenndur við það, ekki síst þegar hann var á Grána sínum — einusinni ætlaði hann að ríða honum inn í stjórnarráðshúsið og því oft uggandi um það, að fregnir af þessum kynnum að berast til yfirmanna hans, bæjarfógetans sérstaklega. Hann var því vanur, í hvert sinn er hann kom út á götuna á morgnana og viss að eitthvað hefði verið athugavert við framferði hans

kvöldid áður, að hitta sem fyrst að máli einhvern kunningja sinn og fá hjá
sem með honum höfðu verið, t. d. Björn frænda sinn, Rósenkranz, eða aðra og segjum:
„Góðan daginn! Góðan daginn! Hefurðu heyrt nokkurn „slegsa" nokkuð í morgun?
Etli bæjarfógetinn sé kominn á fætur? Hann hefir víst ekki orðið var við neitt
„slegs"? Hvað etli menn séu að segja honum af svoleiðis. Það er bezt að spyrja."
Þar fá stundum svo við, að sá, er við Þorvald talaði, sagði eitthvað í þessa leið:
„Það var einhver var við jarðskjálfta í nótt!"
„Og ekki spyr ég að því! — Það kemur mér ekki við; ég meina kunnugir slegs."

3288. Jónas Jónsson lögregluþjónn gekk austur Hafnarstræti; þegar hann kemur á móts
við Tryggvabryggju, hittir hann Pál Ámason lögregluþjón, sem kemur berhöfðaður
upp úr bryggjunni. Segir þá Jónas, í vandræðalegum tón:
„Hvað er að sjá þig maður! Þú kemur berhöfðaður niður bryggju."
„Ojá", segir Páll, „þeir fóru nú svona með mig Tólvaðir Færeyingarnir: þeir
slógu hattinn af mér, svo að hann fauk út á sjó."
„Og ég held að það sé rétt hjá þér!" sagði Jónas. „Ekki ætlum að gleyma
því, að hann Þorvaldur hefir, hvað eftir annað, ætlað að fara
niður í bryggju?"

3289. Karl nokkur úr Flóanum (Jóhannes Gunnarsson á Oddagörðum) var á siðbótarferðalagi
upp um Hreppa og kom að Stóru-Reykjum; fékk hann þar nokkra góðgerðir og miklð af kjöti, sviðum
og fólg með sér. Séra Valdemar var á húsvitjunarferð. Þegar Karlinn kom að Geldingaholti
var séra Valdemar þar staddur, að húsvitja og fékk hann lánað kamb hjá bóndanum
á Geldingaholti til þess að þefa Karlinum. Um leið og séra Valdimar afhenti honum
kambinn, sagði Karlinn:
„Nú þori að þú fyrst nú að gera góðverkið á annað borð, áttirðu að hafa það vetur-
gamla kind."

3290. Maður nokkur kom inn í Veiðarfæraverzlun Ellingsens og spurði:
„Fást hér lúsakambar?"
„Nei, við seljum ekki lúsakamba!" var svarið.
„Nú!" sagði maðurinn, „og þetta kallið þið þó veiðarfæraverzlun!"

3291. Séra Brynjólfur í Ólafsvöllum var á ferð yfir Hvítá á ísi og fór hann og fleiri samferðamenn hans ofaní vök eina og voru naríi druknaðir. Um einn þeirra, er í vökina fór, sagði Brynjólfur:

„Ósköp bað maðurinn fyrir sér; hann var altaf að ákalla guð og biðja hann að hjálpa sér."

„Gerði hann það aldrei líka?" var spurt.

„Jú, ofboð lítið, lítið að byrja með, en ég hætti því; ég sá að það var ekki til neins", sagði séra Brynjólfur.

3292. Filippus í Hróarsholti var drykkfelldur og ertinn, þegar hann var drukkinn. Fór hann oft niður á Eyrarbakka, m. a. til að fá á flöskuna. Spurði hann oft, er hann kom á Bakkabúðina, hvort hann gæti „fengið hreinasta kristvatns í sína flösku". Fannst hann nafn þetta upp af því, að hann hafði orðið var við, að brennivínið var blandað með regningarvatni því er hann niður þaðið í búðinni, en á mörg heimili hreinar oft og tíðum. —

Þegar Jón Hjaltalín, sem síðar varð landlæknir, sat á Eyrarbakka sem læknir sýslunnar hittust þeir einhverju sinni, hann og Filippus og tók hann til að ata lækninn á þunnan hátt. M. a. sagði hann:

„Þið, þessir svo kölluðu lærðu menn, sem þykist vita allt, geta allt og þekkja alla sjúkdóma og lækning þá, ættuð að vita örlög manna og þá einnig það, hvenær þeir eiga að deyja og hvað um þá verður eftir dauðann, en þetta vitið þið ekki, eða getur þú sagt mér, hvernig um þetta fer, hvað mig áhrærir?"

Sagði þá Jón Hjaltalín lækni:

„Þú munt verða úti í byl, undir Jarnasteðli,
og fara síðan fjandans til, Filippus á Þalli.'"

Ath. Hefi ég, að Filippus hafi orðið aðra vísu um Jón og getur skýrð að ég geti náð í hana og bæti hérmeð við. — 15/3. '32 Jónatansson

3293. Hún: „Ég skal segja mér konunafn hvort sem þú vilt."
Hann: „Þú hefur fengið; ég kann það!"

3294. Hún: „Mikið fé var ég, þegar ég giftist þér."
Hann: „Ég sé nú eftir, að ég hafði mikið brúðkaup síðan."

3295. Herbergi er til leigu hjá undirritaðri, sem er 16 fet á annan kantinn, en 10 fet á hinn.

3296. Hún: „Hvorki í andlit mér né sögðu samferðamenn, að ég hafi gefið mér vegna peninga minna."
Hann: „Já, ekki gat það haga verið fyrir neitt annað!"
Hún: „Hvað hefirðu þá gert fyrir mig, síðan við giftumst?"
Hann: „Ertu einn að gleyma því, þegar þú varst veik, að ég gaf þér svo mikið í svalann, sem þú bast um, þrátt fyrir það, þótt læknirinn segði, að það gæti gert út af við þig ef þú drykkir í svalann?"

3297. Hún: „Ef ég hefði nú verið kölluð snöggleg í burtu, hvað hefði orðið af þér?"
Hann: „Ekki ég hefði þá ekki orðið einn eftir hérna; mér finnst að einn spursmálið vera um það, hvað hefði orðið af þér!"

3298. Hún: „Hvað hefir sóknarnefndinni eiginlega sér til ágætis fram yfir konuna?"
Hann: „Að hann var ekki að rífast fyrri en hún."
Hún: „Já, en nú vitum við, að fyrsta tilraunin er ekki eins ófullkomin."

3299. Skáldið: „Ég er að hugsa við nýtt leikrit, sem ég ætla að láta sýna. Hvernig á ég að fara að því að fá húsfyllir fyrsta kvöldið?"
Samverkamaður: „Bjóddu öllum sem þú skuldar. Það verður þá ekki mörg sæti auð."

3300. Þau áttu fáa giftingarafmæli. Konan stakk upp á því, að maðurinn færi með hana í leikhúsið og keypti stæði, sem ekkert það væri sýnt, er minnti þau og ætti í þeirra minningu.
Maðurinn keypti 2 aðgöngumiða í hnefaleikssýningu þetta kvöld.

3301. „Hvítið ekki vondar afleitar þessar forskriftir lærisveina. Eg get ekki lesið þetta."

"Það getur hvaða asni sem er lesið að Karna."

„Jeja, leyfðu það þá og láttu sjá að þú getir lesið það!"

3302. Bóndi nokkur (Arnbj. Þórarinsson í Selfossi) hafði son sinn einn, sem er Þórarinn hét, til sjóróðra á vetrarvertíð, eins og þá var siður til og venja að bændur gjörðu, en nú drukknaði þessi sonur Arnbjarnar um veturinn. Þegar honum er sagt frá slysinu, segir hann: „Það er þá útséð um blessaðan hann Þórarinn á þessa sinn!"

3303. Karl nokkur úr Fingvallasveit, sem var að selja mönnum úr Fingvallavatni í Reykjavík, var spurður, hvort það væri ekki „seinlegt að éta svona mat."

„Jú, nokkuð svona", sagði Karlinn. „Eg er nú ekki lengi að því; það hefir þar áður lag til þess: Eg stinga mörkustrýnunni inn í annað munnvikið, brýt hana upp, og svo koma tennurnar og maðurinn úr hinu munnvikinu, alveg eins og í höfuðlausn."

3304. Tvær frúr úr Reykjavík, önnur ung (Margrét kona Hilmars bankastjóra), hin við aldur (kona Egils Miðfirðingsins) voru á ferð með aðra fólki nyrðra í Vistaskipta-leysingum og komu að Þóroddsstöðum; konan þar (Steinunn Egilsdóttir) er alþekkt gáfuð kona, skjörfmælt og einörð í lund; hún þekkti aðkomukonurnar að engu, en vissi aðeins að frú Margrét var mágkona sóknarprests síns frú Þuríðar mömmu og lét hún á sér skilja við hana, en skeytti sér minna um hina frúna, sem allkunn er fyrir drambsemi og þótta, enda lét hún það á sér sjá, að henni var minni virðing sýnd en hinni. Eldri frúin segir við miðlungs þótta-svip: „Get ég ekki fengið að halla mér útaf hérna einhversstaðar meðan ég stend við?" „Já, já, velkomið", segir húsfreyja, leggið þér yður í legubekkinum þarna." Þiggur hún það, en þarf að tala saman við húsfreyjuna og yngri frúin og fór það fram á þessa leið:

„Og þér eruð mágkona prestsins okkar. Hvað heitið þér nú aftur? Hvaðan eruð þér annars ættaðar?" Frúin svarar þessu eins og við átti. En svo snýr húsfreyjan talinu að eldri frúnni, sem í legubekknum lá, og segir: „En hver eruð þér nú, kona góð?" „Eg er Daníelsdóttir!" „Já, einmitt! Hvaða

Daniels?" – „Í Reykjavík!" – Og sjá er nú líklegt, að menn svari svona; það er líklega fleiri en einn Daniel í henni Reykjavík. Hvar vissu hann þessi Daniel, sem þú ert að?

Frúin, mjög dræmt: „Í stjórnarráðinu!"

„Hú, já-já, hann Daniel sá! Svo hér sem dóttir hans Daniels ljósmyndara?!

„Já, – þá er nokkuð athugavert við það?

„O-nei-nei, í sjálfu sér. Í sjálfu máður kannast við hann Daniel þann!"

„Hú-jæja? Hvað er þá við hann?"

„Ekki máður kannast sjálfur við 'ann Daniel – Daniel í Stjórnarráðinu!

305. Þeir voru þrír saman, Magnús Þorkell Bjarnason í Bæjarfógetanum og Jón Þorkell sem kallaður var Jón Norðri (í Innréttunum) og Magnús Þorkell Jónsson í leið af Eyrarbakka um vetur austur leið og voru þeir hinir síðarnefndu að fylgja Magnúsi; allir voru þeir vel fullir. Við Hraunsá skildu þeir við Magnús og var hann þá kominn austur yfir ána, en vegna þess, að áttaviti sá, er hann hafði í höfðinu þá, mun hafa verið eitthvað í ólagi og „vísað skakkt", snéri Magnús Bjarnason við og út á ána aftur austarstaðar en áður út í Kaldaðarnesi, straum og vöðla, þar sem engum manni með fullu viti hefði komið til hugar að líta við og drukknaði Magnús þar. Fylgdarmenn voru þá komnir að eins nokkra faðma frá honum, en ekki urðu þeir varir við slysið, enda sáu á sig komnir sjálfir, að eftirtektar- og athugana-gáfan, var á líkum stigi og áttaviti Magnúsar.

Þegar það fréttist út á Eyrarbakka, að slysið hefði orðið og með hvaða hætti, sagði sál. Eyjólfur:

„Þess var alltaf að vænta með hann Magnús; hann lifði eins og hundur og drapst eins og svín!"

3306. Fúsi var ad flokkjast erlendis í einhverjum úngmennisfélögum erindagjörðum fyrir stjórn fjá, er fjá sat að völdum. Hann kunni ekkert erlent mál, en gat fjó flestt sér í enskum; samt sem áður fór hann til Parísar og hafði vinstúlku sín, sem fylgdi hann í ástum, skrifað honum á fjá leið, að ef hann kæmi til Parísar, — fyrir þar hafði stúlkan dvalið um tíu ára — fjá skyldi hann finna sig fyrstan manna, því hún ætlaði að útvega honum vernstað o.s.frv. Fúsi skrifaði henni fyrir hæf og sagðist koma til Parísar, en stunda stutt við, aðeins 3–4 daga. Bréfið fékk stúlkan samt ekki fyr en sama daginn, sem Fúsi ætlaði frá París með morgunlestinni og fór stúlkan á stöðina og náði í hann áður en hann fór.

Ferðasögu sína sagði Fúsi í stjórnarblaðinu er heim kom, og var vel roggin yfir: Mest undraðist hann það, að stúlkan, sem ekki hafði kynnst honum síðan hann var barn, skyldi þekkja hann innan um margar þúsundir manna, sem á járnbrautarstöðinni voru. Endurtók svo Fúsi frásögn sína í húsi einu í Reykjavík og sagði:

„Enda fjá ekki hissa á því að stúlkan skyldi þekkja mig fjá öllum þeim þúsundum manna sem þarna voru?"

„Eg er ekkert hissa á því," sagði einhver viðstaddur, því hún hefir áreiðanlega engan séð sómann lengur og fjá enda.

3307. Gyðjólfur Magnússon bæjarfógeti, sem Halldór var fjóstollur, var allra besti maður, barngóður og mannvinur við alla — nema fjá sem hann varð kæmur; fjá varð hann allur annar maður og ætti fjá við sinn fjóra: þótti vera nokkurskonar sjálfmaður (faðir hans hafði verið settur sýslumaður um tíma) og fjó fjá illu ef ekki var gjört eins og hann vildi í fjað og fjað skiftið. Gyðjólfur var hagmæltur og fljótur til að kasta fram vísum og voru þær ekki allar fallegar; hins vegar orkti hann margt gott, því hann var vinhneigður maður og vandaður.

Einhverju sinni kom hann til Magnúsar Stephensen landshöfðingja og bað hann að lóta sig fjá „aura".

Magnús Stephensen sagði að hann gæti enga aura fjá sér, því hann gæti ekki annað við fjá en að kaupa fyrir fjá brennivín, en hann vildi

nagilega sullum nú sem stodi.
Eyjólfur vard ofur vid og kastadi framfossari stóknum:
"Þú ert bóti, þrim er hall, þrjóstir dyggdum móti.
Lastu grófur, liggafull, leirgrjófur! Verdu vall!"
Magnús Stephensen þekkti Eyjólf vel og brosti ad.

3307. Þorgrímur, fadir Kristjáns Ó. Þorgrímssonar, var ad hlada úr heyi í hvönn vedri. Vindurinn fók hverja flyksuna af annari úr heyinu og hröndunum Þorgríms, jafnódum og hann hlód úr. Hann vard reidur mjög, svo, ad hann fók heyflyksur úr höggunum í fang sér og í stadfossad hlada úr þeim, fleygdi hann þeim ut í vedrid og sagdi:
"Ég get þó fleygt lítid, eins og þú, helv. Skýjunum þrim!"

3308. Þórdur sinni var Þorgrímur á ferd í Stykkishólmi og reid styggum hesti, sem hljóp frá honum svo ad hann nádi honum aftur. Þorgrímur fók þá hnakk sinn, lagdi hann á bak sér og sagdi:
"Ég skal þó gera þér þad til skammar, ad vera hnakkrinn!"

3309. Þorgrímur Þórarinsson frá Oddagördum fékk árlega fólgarfyrirmæli ad gjöf hjá séra Valdemar Briem á Stóra núpi. Eitt sinn, sem oftar, kom Þorgrímur ad Stóra núpi og vantadi vinnu ekki heima. Presturinn gefur Þorgrími fólgarfyrirmæli, eins og vant var. Þá sömuleidis hitti Þorgrímur prestinn á hlaudinu og segir: „Ja, nú hef ég satmadi ég þess, ad þér vorud ekki heima!" Sra. Valdemar fer þá fólgarfyrirmæli lágadan á bæinn og gefur Karli. Segir Þorgrímur sídar frá þessu og bætir vid:
„Ja, hann fók þad fyrir fólg, Karlsandskrinn."

3310. Þegar Karlarnir í Ströndum voru ad skrifta fyrir Kaþólsku prestunum ~~á~~ á fyrri öldum, voru þeir vanir ad segja, hver fyrir sig:
"Ég er eins og ég var á fyrra, — og engu betri."

3311. Guðrún gamla í Skipum var vön ad segja, þegar hún talaði um þá menn, er henni þótti eydslusamir ónytjungar:

„Hann er matar-eitur, heyskapar-eitur, fénaðar-eitur" o. s. frv. og ef hann hefði eitki nógilega sterklega að orði kveðið, bætti hún við: „Óþokkamannsháttr og vinnulans djöfull."

3312. Þá mátti aldrei nefna „hánorður" á æskuru Guðrúnar gömlu: Hennir þótti nógja, að segja vori: „Hann er á norðan", en ofmikið, ef sagt var: „Hann er á hánorðan". Það er nóg samt, þótt eitki sé kveðið svo ógurlega að orði, að hann sé „hánorðan", segir hún.

Viðskiftabréf frá öndverðri 20. öld.

„Reykir 6/8.-1928

3313. Herr Segiörðar. Ieg þarf eðr ferer, þessa, peninga, sem þier sendið mier, en mier sinest, þetta vera hálf, einkiennilegr, hógsónar, háttr, að, gefa innendað, sier, það, að ieg gete, geved, efter, kr. 50, þegar þier, seiið, að, ieg, ete, bara efter, kr, 150, mei, minn, góðe miðr, þetta, geingr, eitki, ier, af, þetta, kjöte, til mála, med, lagi, þá velde, þetta, verða, áleted, heimskuleg, Herr Segiörðr, ieg skal, standa, við, min, orð, sem, ieg, hef, sagt, ieg á, að hafa, kr. 350, og þar af, gef, ieg efter, kr, 50, ef, ieg, fæ, þetta utborgað, undireins, eða eftara sagt, án, þess, að, hafa, lögfræðing, því, þá, fær, so, langr, time, í það, og, mier, lá, so, á, peningum; Herr, Segiörðr ieg, sie, þetta, eitki, öðruvise en, ieg, verð, að, fara, aðra leið, með, þetta, ef, ieg, á að, fá, upgert, almenna lega. Herr Segiarðr kvað meinað þier, með, þessu, að, það mikte, gera ymes legt, ut, ur, því, meinarðs, viðvigandi, þjelene, mín, minn, góðe, maðr Segiarðr, þar, skal, ieg, áhræðr fara, í, mál, við, þig, um, það, Herr, Segiarðr, ieg kannst tel, þess, að, geva, efter, kr, 50 vegna, þess, að, þetta, var, so, litið, jaja, um, vel ieg bæðja, eðr, að, svara, mier þessu, brjefe, fljótt, áðr enn, ieg, fer, aðra, leið, með, þetta, mál,

Vered þier, sæler, Segiarðr og Vensamleg,

Heilsen, í frá

Sveinn Loftsson„

3314. Stúlkur nokkur, sem nýlega var komin til Winnipeg og hafði grunað eitthvað í þessu máli og var hreyfing af þeirri hugsun sinni, mætti tveim íslenzkum stúlkum á götu og spurði þær:

„Can you tell me, hvar er Agnes Street?"

Stúlkurnar svöruðu honum á íslenzku.

Varð stúlkunnar þá forvitna mjög og sagði:

„Hvernig gat yðkur dottið í hug, að ég væri Íslendingur?" (Skf. Skf. 11/5.'32).

3315. Maður nokkur var á ferð nyrðra og vildi komast yfir blöndu, en vegna þess, að hann var ókunnugur um vöð á ánni, fór hann heim á næsta bæ, bæði þar að drepum og úr hvar hyldalda hestog hesta og spurði hann hana hvar riðið væri yfir ána.

Konan sagði, um leið og hún vísaði bóndanum í sauðskreng sinn og lyfti honum upp, eins og hún væri að hlóra sér um hvirfilinn:

„Ja, það er nú varlegast að ríða hérna fyrir neðan." (Skf. Skf. 19/5.'32.)

3316. Eftir miðja 19. öld eða nálægt því, var bóndi sá í Engey, er Kristinn hét; nú hálft hefði, eða síðar, var Þar og Karl nokkur, sem var einn þeirra manna, sem oft minntist nokkurra merkisdaga úr sínum, á þessa leið:

„Í vaar kúrðu þegar kýrnar dag á þrjúi og vaar fermdur mí ónum Kristinn hégna og giftur sama árið sem gotukaffið vaar meðr undir Þorsanum. (þ. e. „Ég var skírður þegar skírnar dag á Þrjúi og var fermdur með honum Kristinn héðna og giftur sama árið sem gotukaffið var næst undir Staðnum.").

3317. Steingrímur Þorsteinsson og Courmont voru að tala um fjöðurlja og Frakka. Courmont sagði: „Frakkar eru fáránlegir, en fjöðurljar margir; ef til stríðs kemi, yrði það erfitt fyrir okkur" (þ. e. Frakka).

Sagði þá Steingrímur, kaldhæðnislega, eins og hans var vandi:

„Ó-jú; hún verður að m. k. erfið fyrir yfirstríðin".

3318. Hallur gamli á Svínjuhóli í Hrútafirði missti haust eitt ó venjulega margt fjár sins, og gerði Þorði einum, nágranna sínum orð um það, að hann mætti fara með hest og hunda eitthvað af beitarstöðvunum. Karlinn kom, sjó upp á hestinn, eins og hann gat best og sagði síðan við Hall, um leið og hann lagði af stað:

„Heitið nú á mig, Hallur minn, ef þú missir eitthvað fé að hausti en nú í þetta sinn, að gefa mér á dróginn aftur."

3319. Maður einn studdi sótti um að verða bankastjóri við Íslandsbanka en fékk vitanlega ekki stöðuna.

Þegar um þetta var rætt við hann síðar, sagði hann:

„Þetta, að ég fékk ekki stöðuna, er stórkostleg móðgun við hina dönsku þjóð!"

3320. Maður nokkur, að nafni Jón, var áhafur fylgismaður séra Magnúsar Bl. Jónssonar, sem var á Vallanesi, en hann var af ýmsum misjafnlega kynntur: Þótti heiðarlegur og hagorður nokkuð, en var þó að mörgu leyti hinn mesti maður. Um þá var kveðið:

„Þegar deyr sá drottinsþjón, dróttinn fósturn þeirra;
sálina eflaust eltir Jón, en ei miðjar vetrarnir"

3321. Skáldmæltur maður að nafni Jóhann í Skógargerði kvað þessa vísu um sr. Jón Bl. Jónsson, þegar annar maður, sem aðeins þekkti hann af afspurn, var að hrósa honum:

„Friðlið er hvað margir lofa þann, menn, sem aldrei hafa séð þann,
skrýddan kápu Krists að ofan, klæddan skollaleðrum neðan."

3322. „Brellu Jón" (Brillouin?) talaði dönsku framan úlfa. Einhverju sinni var hann á tali við Júl. Havsteen amtmann, sem þá var farinn að verða heyrnarsljór. Þá stóð svo á, að „Brellu-Jón" var giftur Norsk, sem aðrir höfðu skilið við mann sinn og þetta vildi hann gjöra amtmanninum skiljanlegt og sagði: „Min Kone er skellet for anden Gang."

Amtmanninum heyrðist eða skildist Brellu Jón segja að hún væri skeljótt og sagði:

„Ja, men kan dette ikke opereres?"

(Að norðan eftir Vaktí Stefánssyni 20/6.32)

3323. Þegar einhver spurði Pál Eggert Ólason um það, hvort hann væri giftur, sagði Páll:

„Stundum!"

3324. „Siggi sæta" (Z. það er kýmninafnið Þorgilsins) keypti sherryflöskuna í vínverslunninni og fór með hana út þaðan; litlu síðar kemur hann gangandi inn aftur, með stút af vínflöskunni og var tappi í stútnum. Hitti hann þar forstjóra vínsölunnar, Hannes Thorarensen og segir þarsem sínar eldri sláttar: Hann hafi haldið á flöskunni í hendinni og um flöskuhálsinn, en þá hafi neðri hlutinn hennar fallið niður á gólfið; flaskan hafi þó hlotið að vera sprungin um axlamótin, og þess fram á að Hannes bæti sér þann skaða sára lítið, en Hannes bregst heldur við og neitar Sigga sæta um það. Fer þá Siggi til Guðbrandar Magnússonar og fær hjá honum alla málavöxtu og það með, hvernig viðskiptum hann hafi verið háttað milli Hannesar Guðbrandssonar og Sigga, og bætir honum síðan einmitt upp brotnu flöskuna, heldur og lætur hann fá aðra flösku á viðskiptum þeirra bæta fyrir með orðsendingu frá Sigga, svo margbrjáðum sem hann var eftir öll viðskiptin við hann.

Síðan hrópaði „Siggi sæta" kunningjum sínum fyrir það, að „stútstrattan" hefði hann fundið á götunni, og með hans hjálp fengis loks flöskuna af ágætu sherry „gratis" til viðbótar við þá flöskuna sem hann keypti. Urðu því þessar flöskur nokkuð „viðburðaríkar fyrir Sigga, kvöldið það." (Nr. 3323 og 3324 hafði effir Valtý Stefánssyni ritstj. 20/6-'32 - J.J.).

3325. Eiginmaðurinn varð hrædum seinni að grípa konuna sína um hálsinn og hún féll á gólfið á meðvitundarlaus og kallaði fram í eldhúsið til stúlkunnar:

„Elín! Elín, komið þér fljótt með koníak, því það er liðið yfir konuna mína!"

„Já, mikið eruð þér nú að hugsa um að hjúkra með koníaki!"

3326. Vinnukonan var að hengja myndir á veggina og stóð á einum af eldhússtólunum. Húsmóðirin kom þar að og sagði:

„Viljið þér ekki hafa hægðalæðið undir fótunum meðan þér eruð að þessu?"

„Jæja þarf ekki, frú mín góð, ég má þetta vel sjálf!"

3327. Stálminni: „Nú er ég farinn að reyna að bera mig að slá, með orfinu, sem hann pabbi fann stal í Traðarholti í fyrra og gaf honum afa".

3328. Jón Eiríksson bóndi í Húsatóftum í Skeiðum, var gladlyndur maður og alla mesti ágætis-karl og við vín var hann kátur nig og skrafhreyfinn. Einhvern tíma „á lestinum" (í byrjun júlí) hitti hann Jón gamla Þorkelsson í Vestri Móhúsum – en hann varð nú sjaldan upphafsmaður af því sem við hann var sagt –, og lýsti Jón á Húsatóftum því með nógum orðum, hve vel honum hefði orðið til með að „fá í staupinu" alla leið heiman að frá sér og fram að Stokkseyri: „Það byrjaði strax á Húsatóftahlaði, því þar hitti ég marga kunningja ofan úr Hreppum, næst hitti ég menn í Kamphóltsmýri, aðra á Hárlaugsvelli, undir Múlanum, á Hólavelli og síðast á Baugsstaðabarmi og allir létu mig fá nóg í staupinu og því er ég nú vel-fullur fyrir minn."

Jón Þorkelsson bjó á miðan nafni hans lét dálítið ganga um allan brennivínsáhrifum en sagði síðan:

„Nú, þetta hefur þó sosum verið allt jafna- ~~sæmilegandi~~ brennivín!"

3329. Jón gamli sagði prestinum sínum til mestu mæðu guðhræðslu sína, að í hvert skipti sem hann heyrði lesið í Bjarnaboðunni:

„Allt, sem vér þörfnumst til lífsins, sjóls og svölunar sálum vorum",

kom vatn fram í munninn á sér, af því að það minnti hann á flóðbruna.

3330. Meðan ég var í Eyrarbakka, var allmikið um dönskuslettur, jafnvel meðal almennings og tókst því einhverjir gárungar sig til að búða saman vísuorðum um nokkur orð, er mest þótti á bera:

1. Í „forstillegu frástandi" og „forvesten" frá „sitlandi";
„Ergo", „ja", og „ekki spor", hefi ég lært sem „Faðir vor."

2. Drengir segja: „Desperat", „det", „jasaa" og „allmarat";
en kvennfólk segir: „Fint og flott", „fy!" „ja-nei" og „det var godt"

3. Forlóðig, factum er, fínast nonsens ~~ogsaa~~ ogsaa hér,
Gu'bevares, godt, ja-vel, galant, bravo, adjö, Farvel!

(J.P.)

3331. Pétur Guðmundsson bæarstjóri á Eyrarbakka, hafði fjörs orðatiltæki, sér-
staklega þá er hann hélt ræður, en hann var annars málsnjall vel. Set
ég hér nokkur orðatiltæki hans innan gæsalappa, en þeim hafði ég hnoðað
saman á spjaldi á þennan hátt (Pétur var hreppsnefndaroddviti):

1. Út á sjónum setur enn „sveitarlimaskari,"
„dáðleysis og dryðjuræsum", sem „dingla" á einum hjara.

2. „Þú er samleikurinn sá", að sjálfsögðu fórnar sínkurr,
„á rænu og vetri" verður þá, vesöld „gefinn hlutur"
(Pétur lagði sérstaklega áherzlu á undirstrykuðu orðin og notaði þau oft. J.P.

3332. Á Akureyri var um það rætt, hvar sálin mundi halda til eftir dauðann og
burtför hennar úr líkamanum. Kastaði þá maður nokkur (Bjarni Magnússon í
Svalbarðsströnd) fram þessari vísu:

„Ýtlhar röðum enn stvaldur. Engar gefur vissar. —
Skyldi hún ekki ala aldur í augunum sem fr. ....?"

3333. Öðru sinni var rætt um stjórnmálaskrif „J.J." í Tímanum og hvað þá einhver:

„Spillir mínum lýðilands, lyga-tungu óþokkans,
særi stungnum sálu manns sjálfblekkingum a....."

3334. Þegar J.J. fór frá völdum vorið 1931, var kveðið:

„Landið er við lyganum, laust, að þessu sinni;
ég get unnað a....., yfir heimsóknunni."

3335. Séra Magnús Helgason hafði lofað að flytja erindi sitt í útvarpinu og
sama kvöldið átti Halldór Kiljan Laxness að flytja erindi. Þegar séra
Magnús hafði lokið erindi sínu, sagði einn af útvarpsþulunum
við heimilisfólk sitt, er einnig hafði hlustað á erindið:

„Mikid er það nú dýrðlegt, að eiga kost á að nota útvarpið og hlustað á slíkt erindi sem þetta, en dýrðlegast er það þó við þetta blessaða útvarp, að maður getur lokað fyrir það, í hvert skifti sem hann Halldór Kiljan Laxness óskar að fara að þvaðra."

3336. Langi í Hákoti (Emmelanguz Eyðvarðsson) var vinnupiltur hjá Skefáni systurmanni í Gerðisbóti og var á öðrum bæ til kratt um heimilisfélið þar við hann. Sagði þá Langi:

„Það er allra mesti úlfa-lífnaður á heimilinu; það er því eðli fyrða, þótt allir, sem þar eiga heima, verði að úlfaldum."

3337. Á manndóms-árum Simba á Fossi (Símonar Jónssonar á Selfossi) voru þeir, hann og Þorfinnur Jónsson í Baldurshaga, þá vinnumaður í Laugardalnum (nál. 1885), að tala um ýmsa menn og viðskiptaleiðir, hvers um sig, og ávalt vildi Simbi láta Þorfinn niðra við sig (d: Simba), en Þorfinnur taldi ýmsa aðra engu síðri. Varð þá Simbi gramur og sagði:

„Þú getur engan fundið, sem telur mér fram, Finnur minn, því ég er óþrjótandi viðskiptavinur!"

3338. Á Stóra-Mástungum í Þingvallasveit bjó bóndi norskur, er Bergsteinn hét. Hann var lengi faðir Kolbeins Eiríkssonar en þar bjó síðar og samtíðamaður Gests heitins Pálssonar á Hóli. Bergsteinn hafði oft að orðtaki: „Hér er ekkert um að gera!"

Einhverju sinni, sem oftar, voru þeir á ferð saman úr Bakkaferð, Bergsteinn og Gestur, bóndi fúllíð að vanda og vildi Bergsteini þá það óhapps til, að ferðahestur hans fór allur í taumum hans. Hann bað þá Gest á sjálfs og mælti: Komdu hérna Gestur, og hjálpaðu mér að ná þessum fjanda, því hér er ekkert um að gera."

Þegar Gestur kom til og sá, hvað um var að vera, sagði hann:

„Þú segir, að hér sé ekkert um að gera, en mér sýnist nú annað, því hér er mikið um að gera!“

3339. Eyjólfur bóndi á Hesti á Þelamerkurnesi var sjóróðramaður á Kollsstöðum og dvaldi hjá Sigurði heitnum bónda þar. Nú bar svo við, að maður einn þar á bænum var sendur út á Eyrarbakka í verslunarerindum og var hann beðinn fyrir sýnislegt erindi þangað fyrir félaga sína eða aðra sjóróðramenn, en til þess að ókláir sendimenn fengju erindi sín afgreidd fyrir aðra, urðu þeir að hafa „Bevis“ með sér: Skrifað á blað „minnis“ manns ins og það sem hann átti að fá út í reikning hans, ef hann gat ekki kleið það sjálfur. Svona sem Eyjólfur var fær um að skrifa „Bevisið“ eða ekki, þá skrifaði Sigurður gamli það fyrir hann á þessa leið:

„Eyjólfur á Hesti, ekki er drengur verri, biður að maðurinn borgi beri við sitt nesti, kollinn, mjöls- úr Kesti. Hann segir, að sultur- inn verri, sorgina við sig festi.“

Sendimaðurinn átti, sem sé, að fá mjöl (fjórðung) út í reikning Eyjólfs og var „Bevís“ þetta nægilegt til þess að hann fengi það, auðvitað að viðbættu minni Eyjólfs og nafni hans undir „Bevisið“.

3340. Ullar-Geiri (Sigurgeir Einarsson) hafði þegið einhverja greiða af háttstandandi bankamanni í Reykjavík og sagði við hann um leið: „Þú átt að líta einhvern- tíma inn til mín og fá þér vindil!“

Geiri bjó hjá Eyjólfi Einarssyni í Hafnarstræti og hafði þar kompu eina, sem hann sat í nótt sem dag og seldi vindla í heildsölu. Eyjólfur var oft í gamni nefndur Eyvi kaffi (d: kaffebrenner).

Nú bar svo við nokkrum árum að bankamanninum varð á gangi fyrir utan búðar- kompu Geira, og kom þá til hugar, að rétt væri nú að reyna gestrisni hans og hamast- skap og þiggja vindilinn. Hann fer því inn og mætir Geira eftir tilboðinu, nær sér hjá vindil („cerúttu“), en bankamaðurinn segir:

„Þennan djanda vil ég ekki; ég reykti ekki annað góða vindla!“

Peter þá Geiri fram stóran vindlakassa, nærri fullan af vindlum, mis-
munandi stórum og af ýmsum tegundum (það voru „ódýrishorn") og sagði:
„Reyndu einn af þessum, kapm."

Bankamaðurinn sér, að þeir eru flestir hvítgulnaðir, skrælnaðir og trosn-
aðir, en finnur þó loks einn, er honum leizt sæmilega á og stingur í hornið,
en hann „gefur eldi" og ber bankamanninum síg undan því.
Segir þá Geiri: „Þú skalt reyna að ýfa Peter! Sjúgðu hann, kapm!"
Bankamanni dugði eldi að „ýfa Peter", fleygði vindlinum frá sér í
vonzku, og sagði:
„Vel mátti mér vera að bjóða mér upp á vindil og hafa hann þá eldi Petri en
að farna."
„Þaja, er hann vondur?" segir Geiri „Það gerir ekkert til, en blessaður
fleygðu honum samt eldi, því ég lét hann ýfa kappa hafa hann í þínum
stað; það er fullgott handa honum upp í hísaleigna! Hérna er ágætur
vindill!"

Vindlinum var að vísu ekkert affarað en notandi þó, og gerði bankamaðurinn
sér hann að góðu og stingur í hornið; en eldi var hann fyr farinn að reykja
hinn vindil, en Geiri fer að taka fram hvern vindla kassann á fætur öðrum
og sýna bankamanni:
„Sá er nú notandi, kapm. – Þeir eru dýrir þeir arna! Sjúgðu hann nú, kapm!"

3341. Viðskiftamaður Illar-Geira (hann var eitt sinn illarmetsmaður) kemur til hans
í sínu og biður hann að senda sér í kassa af vindlum. Geiri tekur þá til, bindur
snæri um og sendir búðardreng sinn með kassann til kaupmannsins. Þegar drengurinn
er farinn, fer Geiri að skrafa við mann sinn sem koma hafði í búðar konuna hans áður en
kaupmaðurinn kæmi og taðan um vindlana, en eldi var drengurinn fyr kominn út á
götu en Geiri sperrtur upp í dyr og gaular, rýkur í ofboði út á götu og hrópar á eftir
drengnum:
„Þú skalt koma með snæri til baka! Snæri! Heyrirðu það? Snæri!"

3342. Geiri átti fátœka frændkonu, sem bad hann ad styrkja sig til utanfarar á unaxtreidslustöku; gerdi hann bad med því skilyrdi, ad greida fargjald fyrir hana á 1. farrými. Fœr hún til Vesturheimsfarar kom, var vinstúlka hennar á 2. farrými og fékk svo talid um fyrir henni, ad hún fengi farseðlinum breytt úr 1. á 2. farrými, svo þœr gœtu verid saman og látid sér lída betur á þann hátt. Stúlkan fékk því 40 kr. endurgreiddar sem mismun á fargjöldunum og kvast nú af med minni fœdispeninga á skipinu en ella. Geiri kvast ad þessu vard ofsi og skapsmuna stúlkunnar hardri hendi um mismunin á fargjaldinu og fœdispeningunum. En þegar stúlkan gat ekki borgad fœdid, skapdi hann madur hennar, fátœka ekkju um fœd og húsadi hennar málsœkjandi ella. Ekkjan borgadi honum alla upphædina (allt fargjaldid) samkvæmt skrifum Geira med 12% ársvöxtum. ("Tek alltaf mínus", sagdi Geiri).

3343 „Ég tala", sagdi Karl V. Spánarkonungur, „þýzku vid hundana mína, ensku vid hestana, frönsku vid mennina, ítölsku vid englana, en á spönsku tala ég vid guð." („Heimskr." XLVI – 42. tbl. 13/7–'32)

3344. „Signd sé munnur sólroðaus svelgur grundir logar, gullnum rudri geislaskrúds glampa sund og vogar"

(Eftir R. St. Ekkid úr „Heimskr." XLVI. 42 tbl.)

3345. Jón mætir kunningja sínum, húsasmid, á götu og er hann drukkinn.

„Hefurdu mikid þig?" spyrdi Jón.

„Já."

„Hvernig vildi það til?"

„Ég datt niður af þaki."

„Er það ekki hvadilegt ad detta svona?"

„Ó-nei, það er nú ekki svo vandalegt ad detta, en það er vont ad koma niður."

Heimskringla s. d. og ár.

3346. Herra Hansen er kominn yfir um og kemur þar á einhverri stad, sem hann veit ekki gerla hvort vera muni kirkjustadur eda kvalastadur. Dyravördurinn spyr hann ad nafni.

„H. S. Hansen"

„Nú, veitinganiadur. Jú, hér eigid ad vera í 68, frúin bídur par."

Joja, pá veit ég í hvorn stadinn ég er kominn."

3347. Hóstaldur sá, er bjó í Samkomuhúsinu á Flóa og talinn er einn af framsóknarmönnum vínbrenneyrnarinnar par eystra, svo ad hún er nefnd „Hóstaldur", var á ferd í Bogarfirdi ad leita hrossa, en lét pad pó eigi á sjá, heldur bar sig borginmannlega. Ordi pá einhver straksins fyrir vísu um hann:

„Hrigad kann á hestaleit, hrokafullur glanni
Hóstaldur, sá Hálsasveit og heilsadi engum manni."

3348. Fyrir fasteignauppbod var auglýst, t.d.: jardir, hús, skip o.s.frv., ef pad venjulega gjördi pris var einnum og hljódar pá auglýsingin m.a. pannig:

„..... Fer hid fyrsta og annad uppbod fram hér á skrifstofunni mánudagana 16. og 23. júlí, en hid priedja og sídasta mánudaginn 30. s.m. á eigninni sjálfri."

Nú bar svo vid, ad bóndi nokkur, sem bjó í sjávarporpi, átti hús og eitthvad fleira en eina kú og var hvorttveggja vedsett fyrir láni í bankanum. Bóndinn gat ekki borgad afborganir af láninu né vaxtaskuldina og stódu hús og kú, vedhafi lék fyrir auglýsa vedid, húsid og kúna, til sölu, en ádur en til uppbods kom, brann húsid, en kúnni var bjargad. Bankinn var pá eftir atvikum hlynntur sýslumanninum (Sv. J.) og endurnýjadi vedhafi leidina sína til hans um ad selja kúna.

Sýslumadur gaf svo út nýja auglýsingu um sölu kýrinnar og endadi auglýsinguna pannig:

„..... Sremur ber kýr, ad 3. Kálfi o.s.frv. Fer hid fyrsta og annad uppbod fram hér á skrifstofunni priedjudagana 3. og 10. sept. n.á., en hid priedja og sídasta priedjudaginn 17. s.m. á eigninni sjálfri."

3349. Á bæjum einum, sem saman var med tól nr. Reykjavíkur austur í Flóa, stód pessi árétun:

Prugan Steinunn Bjarnadóttir
fylgir buskuld med smiðrlíge (3/7-31.)

3350. Sigurður gamli Sigurðsson bóndi í Eystri Loftstöðum var all-spaugsamur, og talaði þá oft við sjálfan sig og þá einnig oft á fjarlægð við hann sem hann talaði við, en þó svo að honum gat heyrst til hans.

Einhverju sinni fór séra Páll sál. Sigurðsson austur að Odda á Rangárvöllum til séra Matth. sál. Jochumssonar og kom hann á laugardegi heim til sín úr þeirri ferð og bar honum að messa á Gaulverjabæ daginn eftir.

Sigurður fór til kirkju og er hann er kominn út á steinbryggju þá, er liggur heim að Gaulverjabæ — milli Loftsstaða og Gaulverjabæjar — sér Sigurður að séra Páll er á gangi fyrir utan túnsitið og segir þá Sigurður:

„Þú ert þá kominn frá Odda; þar hefir Sæmundur fróði og þar var Kölski, þegar hann sleikti hanginn af hellunni framan undir kirkjudyrunum. Sæmundur og Kölski, það voru nú karlar á krapinn, aldrei náið þið, Matthías og Páll, þangað með tærnar, sem þeir höfðu hælana og komið hér nú sælir, séra Páll minn!"

3351. Einhvern tíma sem oftar, kom tveir menn að Loftsstöðum og beiddust gistingar. Þeir kitlaði Sigurð sjálfan úti fyrir og spurði hann þá hvaðan þeir væru.

Við einum nr 13 ójarðsettum (í Flóa).

„Þaja", sagði Sigurður, „það eruð þá Borgarar og er því víst bezt að vara sig á ykkur, en komið það samt inn, Borgaramir yðrir!"

3352. Séra Eggert Sigfússyni í Vogsósum þótti gaman að útlista þýðingu ýmsra orða og orðatiltækja. Einhvern tíma var hann að fást við orðið drjúgur og sagði: „Það eru margt orð sem standa í sambandi við þetta orð og sýna þau hvorum viðtekna merkingu það getur haft í viðskeytum við önnur orð, t.d. drjúgur til vinnu, — drjúgur (matur) til mannaláts, landdrjúgur = mannum, sædrjúgur (til vinnu) en eitt samband út af fyrir sig, þykir mér þó bezt, því það á við svo margt: Drjúgmannum!"

3353. Symfonia í g-moll var leikin í útvarpinu. Karling ein er í þetta hlustaði, sagði, grön í geði:

„Það er aldrei annað að heyra í útvarpinu nú orðið en símoníur og fortrottka, (Symfoníur og foxtrot), en það er nú eitthvi fyrir mitt höfuð."

3354. Þegar eftirlíking Víkingaskipsins (Roald Amundsen) kom til Reykjavíkur í ágústmánuði 1932, var tekin mynd af því með Oddi Sigurgeirssyni sem stafnbúa. Varð Oddur vitanlega hreykinn mjög af sléttri og-send og sagði frá því síðar á þessa leið:

„Kafteinninn á víkingaskipinu fór mynd af mér, standandi í dabbinum með þjóðfánann míns (krossað) í annari hendinni en hnefann í hinni á kjöldinum".

(Kafteinninn á Víkingaskipinu fór mynd af mér, standandi í stafninum með þjóðfánann minn í annari hendinni en hnefann í hinni og kjölinn).

3355. Svendur „Kyrrass" (sem áður er sagt frá) er Akureyringur mjög og fyrir gaman að vísum, sem fjalla um slíkt efni. Nýlega (í ágúst 1932) var hann mjög hugfanginn af eftirfarandi vísnasamsetningi og um leið og hann sagði hana fram, gjörði hann athugasemdir við hana, sem hér eru settar í sérstöðunni hérna milli sviga:

„Jón átti í ástarmáli, eitt kvöld með konunni
en Gunna kom ung og fögur
(hann hefir líklega þótt hún hafa kvistinn brjóst)
með henni átti' ann fjögur!
Jafnt báðar Jóni unnu, en Jón unni meira Gunnu!
(Svona er það alltaf, að hörðurlunum þykir oftast unnið um frillurnar.)"

3356. Þá sagði Svendur „Kyrr" (sem hann einnig var kallaður) frá þessu:

„Stúlka kvenmannar í Vesturbænum átti vingott við konu manns í Austurbænum, en hún vildi engan láta „sjá það" og sagði hann þá:
„Hvað gerir það til, þó hálfbjánum hérna Sigga sjái það?"

3357. Bóndi nokkurn í Austurlandi var að fylgja lækninum heim til sín. Læknirinn var ungur maður, nýkominn þar í sveitina og hafði mikla mætur á íslenzkri náttúrufegurð. Það var júlí-kvöld, bjart og blítt veður, en fjallamóðurinn hvíldi hvar við tánnarsblið ofan af heiðinni, hljóðir nýjar. Sólin var norðri gengin til viðar og gullfaldaði hæstu heiðar og hnjúka. Spegilfagurt fljótið rann eftir dalnum og iðjagrænt tún og engi blöstu við sjónum vegfarendanna.

Læknirinn var svo hrifinn, að hann sagði:

„Ó, sú undurkyrð og himneska fegurð! Það er eins og maður gæti ímyndað sér hverning fegurð himnaríkis og sælubústaðar engla og útvaldra sé, en maður lifir slíka dýrðarsjón — en samferða maður hans þagði og horfði á eitthvað framundan sér, sem hann virtist vera hugfangnir af.

Læknirinn leiddist þögn bóndans, varð gramur í geði og sagði við hann í byrstum tón:

„Hvern a..... sérðu maður?"

Þá var eins og bóndinn vaknaði af draumi og sagði:

„Ég sé fuðr dr; ormur er mórauð!"

3358. Bjarni heitinn á Heiðólfsstöðum hafði oft að orðtaki „heitinú" og var því oft kallaður Bjarni „heitinú". Einhverju sinni, sem oftar, kom hann að Brattsholti, til nágranna-konu sinnar, Guðrúnar Magnúsdóttur og sagði henni þar fréttir, að kötturinn á Heiðólfsstöðum hefði dottið niður fyrir sér fullum dalli af lýsi. Þetta hafði Guðrún ekki heyrt áður. Sagði þá Bjarni:

„Heitinú! Jæja, svo þú hefir ekki heyrt þetta áður, Guðrún mín!"

3359. Sú málvenja er víst algeng um land allt, að segja, þegar maður byrjar við að mega neita sig á einhvað sem sagt er, eða neita sig á að lofa um einhvað verði efnd: „Jæja, ég ætla þá ekki að þetta, eða ég ætla þá ekki á mig" (með það)

Nú var það einhverju sinni, þegar mikil ekla var á að fá kaupafólk, að stúlka norðan úr Reykjavík fór með einbáttum fugálfi upp í Borgarnes og ætlaði óráðin í kaupavinnu norður í land, að menn fóru hana fali strax sem hún kom af skipsfjöl og maðurst til viðtals hana, að hún yrði kaupakona hjá þeim, en hún réði sig ekki strax, heldur vildi sjá til, hvað fleiri byrjaði heimi hvað kaupið. Þeir bændur í Borgarfirði höfðu haft fal af henni um þetta; þegar prúðir maðurinn fann hana að máli um sama efni sem hinni. Sagði hún stúlkan í mesta einfeldni:

„Ég á nú úr vönd að ráða, því hann Pétur er að fala mig, en hann Páll ætlar uppá mig og ég fæ eftir því hver yfirbýr borgar mér mest."

360. Sigurjón gamli á Laxamýri átti son er Valdi var nefndur; hann var sinnisveikur og fyrirfór sér. Faðir hans kom það að og fórði sögu sinni, niðurbeiðslunni, fregnina með þessum orðum:

„Nú er Valdi dauður; hann hengdi sig, þolinmæðinum."

Nokkrum síðar kom Sigurjón á þá nokkurn þar á svæðinu; þar lá gamall maður fyrir dauðanum. Sigurjón heilsar honum og segir:

„Þú ert nú bráðum dauður. Skilaðu kveðju minni til guðs og segðu honum frá mér, að ég biðji hann að fara ekki hart á honum Valda mínum, þó honum yrði það á að hengja sig og svo skaltu segja honum um leið, að ég skuli senda honum lambshrossið í haust og fá eina laxa, en fyrirgefningu gangi þó fyrir."

3361. Sigurjóni var einhverju sinni boðið að fara utan og fór hann til Kaupmannahafnar. Þegar gangað kom fóru einhverjir gárungar hann niður á alræmt leyniskjóu- og spilavíti. Var hann þá ekki fyr seztur á sæti sitt en einn af vondisthúsunum bolsíns sest á kné honum og fékk til að punkta þar fyrir sér, sem Sigurjón átti sízt von á og ekki en vanur til að menn skiptu sér af. Segir þá Sigurjón:

„Láttu nú að fara vel, helvíta mín, þú hún sjóleiðis nú á það!"

3362. Þegar Einar Guðmundsson sýslumaður bjó í Stóru-Hvalsá í Hrútafirði, bjó bóndi sá í

Pitla Kollabe, er Nikulás hér, afbrúdamadur ad vexti og karlmannsins og vann hann oft ad ýmsum verkum hjá systrunum, fór í sendiferdir fyrir hann med árídandi bréf og peningasendingar og ýmsar ferdalöy.

Rosasumar eitt átti bondur födur sínar úti ad miklu leyti, en mest fó systrunadur; í fárra daga fjarlæ nádu allir smábondur inn föduninum sínum og var Nikulás einn medal peirra, en systrunadur hafdi lítid hirt. Leit nú rigningarlega út aftur og fésýsli fyrir systrunadur Nikulás til pess ad binda fyrir sig á túni, fyrir hann vildi ná heyi sínu inn, par sem gad var fyrst ordid, svo pad hrakti ekki meira. Nikulás fer ad binda og latur systrunadur dóttur sína binda med honum. Pad vildi Nikulás ekki og krafdist pess ad fá duglegri og vanari stúlku, en vid pad vard ad sitja, sem systrunadur lagdi fyrir.

Vid fyrstu sátuna, sem Nikulás batt med systrunnans dóttur sinni, hélspti hann svo hart í reipid, ad hún steyptist kollhnýs fram af sátunni og upp á fangid á Nikulási og fóru fót hennar fram fyrir höfud henni og hlógu menn ad. Vid petta vard stúlkan svo hrygg og reid, ad hún hljóp heim til Gdjar og sagdi födur sínum frá peirri óvirdingu, sem Nikulás hefdi gert sér med pessu. Systrunadur lét kalla Nikulás fyrir sig og er hann kemur inn í stofuna sér hann ad systrunadur er reidur og lítur stofunni, prýfir korda sinn og mundar hann ad Nikulási, eins og hann ætli ad reka hann í gegn. Nikulás prífur kordann af systrunni, leggur hann á kné sér og brýtur hann; sídan brýtur hann upp stuttinn og kleypir út á túnu og heimtar adra stúlku til ad binda med sér. Ad nokkurri stundu lidinni kemur systrunadur út á tún og hefir fulla brennivínsflösku í hendinni, sem hann rétti ad Nikulási og gefur honum.

Ð 363. Einhverntíma sendi Sverrir systrunadur Nikulás penna med árídandi bréf og allmikla peninga til Reykjavíkur. Nikulás hafdi heyrt, ad nálægt Reykjavík lægju stigamenn fyrir mönnum og reyndi ad vara pá. Hann fór pví vopnabradlstaf med sér og mannbradda. Gegnt Nikulás kemur nidur fyrir Elliðaár sída dags og pá er nokkud var, sér hann mann sinn æpandi upp standi frá vagninum og beinir sverdi sínu í sig fyrir honum. Nikulás flýgur af sér pokann, fleygir til mannbraddans

og bindur hjá á sig; sídan letur hann staf sinn og poka í herdar sér og heldur svo áfram og nálgast þeir svo, Níkulás og madurinn, ad þeir geta talast vid. Adkomumadur er byrstur í bragdi og skilst þess, ad Níkulás leggi pokann af sér og fái honum hann. Níkulás gaf þess engan kost og kvadst fara ferda sinna fyrir honum. Sagdi þá adkomumadur, ad hönd ur skyldu skiptast og var Níkulás frís til þess.

Þeir tóku því saman og fann Níkulás, ad þar var jafnvel vid ofurefli hans ad eiga; hann gekk því þess mest, ad reyna ad standa á fótum og notadi nú mannbroddana til þess ad spartla í fetur og leggi adkomumanns, sem mest hann gat, enda hann fór ad emja og stirdkja, en Níkulás spardadi því mest. Endadi svo vidureign þeirra, ad adkomumadur kvadst gefast, lagdist nidur, svo ad Níkulás gat bundid hendur hans og fætur; lét hann svo adkomumann liggja, þar sem hann var kominn og hélt svo leidar sinnar nidur á Reykjavík og sagdi til manns síns og hvá vidureign þeirra. Var madurinn sídan sóttur um kvöldid og settur í svarthold og dómur til hegningar og útláta.

3364. Medan Scheel landlögmadur dvaldi hér (ár) var meginsmadur nokkur hjá honum er Júlíus hét (Ólafsson, bródir Magn. Ól. ljósmyndara) og var hann einn af ungum mönnum er lítt gáskafullur og gamansamur í viðtali sínu vid sína líka og stundum vid stúlkur. Nú lét landlögmadur hann vita ad hann vari lausláta - en það vissi hann þó ekki hafa verid - og vildi vanda um þetta vid Júlíus. Landlögmadur var, eins og fleiri Danir, er lengi hafa flust, fremur illa ad sér í íslensku, þótt hátt stæ landadi embættismadur vari.

Umvöndun sú ádrögging landlögmanns var á þessa leid:

„Nú skal ég segja yður einn lítinn, góði minn, og takid nú vel eftir: Leggi nú ekki aftur hendi í hvassi mót kvenfólki, ef geta vill bara vont til ad vera med í þessi!"

(„Nú skal ég segja yður einn hlut, góði minn, og takid nú vel eftir: Leggid nú ekki í hvassan hjá kvenfólkinu; það getur verid bara vont ad vera med í þessu!")

3365. Ásgeir Einarsson alþm. á Gingeyrum var einn hinn gildasti bóndi í Húnavatnsþingi. Hann átti konu þá, er Helga hét, Jónsdóttir, frá Melum.

Vor eitt kom Ásgeir upp á því, ad láta flytja brennivínstunnu heim á heimili sitt um leid og hann lagdi sinn ullina og band yfir tunnu bandinu til sín,

þar úr sveitinni og nágrenninu og veitti honum þeim óspart af brennivíni því, er hann þannig hafði drukkið (adsér); sátu þeir nætur sem daga að drykkjunni og var Ásgeir sjálfur ekki síður þátttakandi: Þar var því dynjandi drykkjuhróp á heimili hans í marga daga, því þegar það spurðist um sveitina, hvílíkt nauðsynjavín (á peningum, „sumum margir í lýsinu“) og mikla gleði Komu en Guðnir gerði. Rósa þraut lögmeinin af fullmunni í það sinn.

Næsta vor hélt Ásgeir upptekinum hætti og fluttu þá einnig heim til sín fulla brennivíns-tunnu, eins og áður að var gert þá eigi síður „handagangur í öskjunni“. Sjálfur lagðist Ásgeir upp í rúm og lét veislugesti sækja sér og þeim vínið í stóru Könnu, utan úr skemmu, jafnóðum og það þraut inni, gestrentu menn sér hið besta.

Svo var það dag einn, að Ásgeir sendi mann einn með Könnuna út í skemmu og kom sendimaður með þær sorgarfregnir inn til hans aftur, að búið væri að skúfa krananum úr tunnunni, allt brennivínið væri farið niður og flóði það nú eins og hafsjór um allt skemmugólfið og jafnvel út á hlað.

Ásgeir setti hljóðan, stóð steinþegjandi upp í loftið á stofunni stundarkorn, uns hann sagði:

„Nú er Helga mín reið! – Og nú skal ég aldrei bragða vín framar!“

— Ásgeir efndi orð sín: Hann neytti einskis dropa af víni eftir þennan atburð!

(Þr.þ. 25/10-'72).

366. Auglýsing í Vísi 193[illegible]: [illegible]. (3/10-'21?)

„Til leigu 2 herbergi handa sveitafólki, fyrir sinn eða 2 einhleypinga eða fyrir góðan karlmann með litlu eldhúsplássi. Uppl. á Skólavörðustíg 19.“ (3ii.

3367. Þórarinn Guðmundsson prófastur í Görðum var í máli við nágranna sinn, Brím Thomsen á Bessastöðum. Einhverju sinni fóru þeir ríðandi, hvor í sínu lagi, því viðræður gátu þeir ekki orðið samferða, sem í vegi lá. Á heimleiðinni féll séra Þórarinn af baki í Kópavogshálsi og fótbrotnaði. Þá hann þar hjálparlaus, mun Brím Thomsen hafa þar að, og í stað þess að skeyta sér neitt af honum, sagði Brímur, um leið og hann hélt leiðar sinnar áfram eftir vöginum:

„Já hefir gott af þessu, Þórarinn!“
Símun Thomsen kom að Görðum og sagði þar þó frá hvernig komið var fyrir séra Þórarni og sagði, að menn gætu sótt hann, ef þeir vildu!)

3368. Dóm sinni var séra Þórarinn í máli við Jörgen gamla Hansen í Hofnarfirði. Þegar Hansen eignaðist fyrsta barn sitt, vildi hann ekki nota séra Þórarinn til að skíra barnið, heldur sótti laga, er fyrverandi prestur hans (séra Jón á Stafafelli) var á leið, að láta hann skíra það (d: Regínu), en séra Þórarinn krafði hann eigi að síður um skírnartollinn og varð Hansen að greiða honum hann.

Fyrsta skifti, er Hansen eignaðist barn, lét hann séra Þórarinn að vísu skíra það og hélt Hansen þá sjálfur barninu undir skírn. Þegar að því kom, að prestinum spurði: „Hvað á barnið að heita?“ þá bað Hansen upp nöfn á rað: Hans, Jörgen, Ferdinand, Friðrik, Rosant, Kristian. Prestur bað hann þá gefa sér nöfnin skrifuð á blað og varð Hansen að gera það. Þetta ár sama sumar (1887) fæddist Hansen annar sonur og þá urðu nöfnin sjö, alt hin sömu, sem á hinum drengnum, að öðru leyti en því, að Friðrik kom næst á eftir fyrsta nafninu. En það Jörgen Hansen, sem nú býr á Hausastöðum. Ekki hélt Hansen gamli þessum dreng mikið skírum og hafði hvorki engin brögð í tafli við séra Þórarinn í það sinn.

3369. Á torfkirkjunum gömlu voru venjulega hliðargluggi upp í gafþríhyrningsstólnum og samsvaraði sú um þann tíma, eins og gaflgluggar á baðstofum, þannig, að rökkurskonar gluggatóft var um þá, og var altítt að hundar lægðust þar, meðan á messugjörðinni stóð. Einnig var slíkt gluggatóft nauðsynleg fyrir menn að standa í (upp í þakinu) þegar þeir þurftu að „taka (snjó) af gluggunum“.
Á þeim tímum var það siður prestanna, að predika blaðalaust (hafa ekki ræður sínar skrifaðar) og má geta nærri, hversu vel sumar þeirra mundi hafa verið samdar. Fyrir því unnu þeir biskups Vídalín hafa skipað svo fyrir, að prestar skyldu flytja ræður sínar eftir skrifuðum handritum. Prestur einn norðanlands, Pétur, faðir Péturs biskups, kvartaði undan þessu við biskup og taldi fyrir skipunina óhagspilega, því oft kæmi það fyrir, að ekki sæist á blöðin, bæði vegna þess að gluggatóftin fyltist af snjó og engu síður hitt, að hundar settust þar og hefðust það við

medan prestrinn vdri í stólnum. Hann skrifadi því biskupi bréf og medtekst til þess (í spangi?) ad hann finni hád vid þessu og beiti sér á ráddi.

Biskup skrifadi honum aftur m. a. þetta: „Ek sigadu, blessadur sigadu!"

3370. Sveinn Bjarnason í Markaskard: í Hoolhreppi var matgefinn madur mjög og gekk oft ad fá bæ í þeim erindum, ad snækja sér bæta; var honum þó oftreflega veitt, ekki sízt á Vellihjá Hermanni sýslumanni og hyggnu konu hans; þegar Sveinn kom aftur heim til sín, virtist hann engu sídur illa haldinn vegna svangalar en ádur en hann fór í slíka leidangra. Einhverju sinni bar svo vid, þá er hann ætladi í slíkar ferdir, ad hann vildi bída eftir mat hjá konunni sinni eda bíddjum til ad borda hann ádur en hann legdi af stadan. Konan var ad elda vatnsgraut med nogum gulrófum, því ket eda annad var ekki tiltækt sem hann medi gjöra súpu af. Sveini leiddist ad bída, þótt grautrinn vdri nærri sodinn. Hann tók því til sinna ráda og klökti sér í eina rófuna upp úr sudunni, stakk henni í stígvéli upp í sig, en þótt rófan vdri notkud heit, kom honum ekki til hugar ad taka hana út úr sér, heldur vætti hennar sídur eins og hún var, og fór hún alla leid sem hann var ætlad ad fara, en hvílík óp- og kvalir!

3371. Sveinn var afar hraddvirkur vid mannvirki og smídi. Medan Sveinn bjó á Hólshúsunum í Gaulverjabæjarhreppi, bar svo vid einn sinn, ad hann sér kálf frá öðrum bæ koma þar heim undir bæinn. Kálfurinn sýndi audvitad ekki óvinsamleg sín sér, en Sveinn hleypur inn í skemmu, sem þar í túnskeifu-laginu, hleypur síðan upp á baðstofuna sína, sest þar klofvega og kallar síðan til kálfsins: „Komdu nú, ef þú þorir!"

3372. Þetta sinn var Sveinn ad slá í veitu mótekrinu austanvert vid Þingvallavatn og var oft vanur ad láta þessa getid vid fólk það er med honum var ad slættinum um daginn, ad hann gæti ekki stadid á fótunum fyrir reiði og hræsni og byrsti ad fara heim. Í þessum tíðum hleypir hann nærri óskiljanlegt sér og verða bölvandi ad róta í moldarflagi. Tekur Sveinn þá undir sig stökk og hleypur eins og fætur toguðu heim á túnið og hugdist ad bjarga sér undan bola á hælum sínum

sem var þar í þinginu og hofði menn jafnvel aldrei séð hest hlaupa jafn hart sem Sveinn hljóp þá; hann náði í hestinn og hirðist þar það sem eftir var dagsins.

3373. Bergur Bergson í Hálfhaga í Sandvíkurhreppi var afar hraðlæs maður. Sigurður Ólafsson sýslumaður í Kaldadarnesi átti bók, sem talin var nokkuð gleðileg við menn. Bergur tók sig oft undan á eitri bókarinnar við sig og fór jafnan fram á það við sýslumann og aðra þar á heimilinu að bókin væri dregin, en það fórst jafnan fyrir. Bergur fann ráðið, til að losast við fleiri óvini sína: Einhverju sinni sér sýslumaður að Bergur kemur stríðandi á fjörum fótum inn í búð til hans og segir: „Ég er dauður! Steindauður! Dauður! Dauður dregðu mig!"

Sýslumaður lét ekki segja sér það tvisvar, að láta sækja manninn og draga það!

3374. Bergur í Hálfhaga var skynsemdarkarl, en óðamælginn mjög og margorður í tali sínu er hann talaði, þó mest til að láta menn hlæja að sér eða til þess að koma málum sínum fram. Einhverju sinni kom hann til Kárusar Pálssonar hómópata og segir: Komdu sæll, Kárus! Þú ert mikill læknir, Kárus! Þú læknar allt! Ég er kominn til þín upp á Kirkjuna mína, upp á hana Helgu, komna í Hálfhaga. Upp á þetta gat, þetta voðalega gat á henni Helgu, þetta gat, sem aldrei vill gróa og aldrei grær og aldrei getur gróið. Og svo er það ég, Vísalingurinn, altaf skítinn, lasinn og lúsugur, eiginlega vitlaus, bandvitlaus, en ekki vitlaus samt, heldur hálfvitlaus, þó, eins og þú þekkir, Kárus; ég held þú þekkir það, Kárus, ja, þú lítur vitleysa!"

3375. Bergur í Hálfhaga kom einhverju sinni inn á ullarsnúðaverksmiðju Jóns Hermannssonar á Seyðisfirði, heilsaði honum og sagði: Haldið þér að maður sá muni verða lítið í heiminum, í allri veröldinni, sem gefi fátækum karli, blásnauðum hrafli austan úr Flóa, ónýtt úr, nýtt úr, hálfónýtt úr, vísa-laust úr, alveg ónýtt úr, sem enginn getur notað og enginn vildi eiga, bráðónýtan hjall, hjall, sem ætti að fleygja og enginn þekkti á, þó það gengi, gengi bara hálfan daginn, hjálaust úr? – Haldið þér að sá maður sé lítil, sem vonar vori góðsamur það tíma því að gefa honum nothæft úr?

3376. Hrafnús Erlendsson gullsmiður (d. 1932) kánadi Grími Einarssyni (Friðgeirssonar) frá Borg nýtt reiðhjól. Grímur kom svo m. a. á hjólinu inn í hús frú Sísselju Thiem á Laufásveg og varð hún forviða við frá heimsókninni, og þegar Grímur stillti Hrafnúsi hjólinu, var það allt blýgað og brotið og höfuð Gríms allt blóðugt og bundið í reifum.
Magnús sagði við Grím: „Hvað er að sjá þetta, strákur! Hvernig gazt þið svona með þig og hjólið, asninn þinn?"
„Æ, æ!" sagði Grímur, „alt of mörg hús; alstaðar hús; eintóm hús!"

3377. Um jólaleytið 1932, þegar Hjalti Jónsson framkvæmdarstjóri og bæjarstjórnarmaður þótti hafa brugðist („svikið") sjálfstæðisflokknum, með því að vinna að því að gjöra Sigurð Jónasson („Sería") að borgarstjóra Reykjavíkur, var því haldið óspart á lofti, að Hjalti hefði „selt" sig.
Út af þessu spunnu strákarnir þessi stef, hvort „kolatonnið yrði ekki komið niður í 30 aurapeninga" (það kostaði þá 40 kr.), og að „hvað kaupið yrði á Hjalteyri". Aðrir „brandara" voru strákarnir með um þessar mundir, í sambandi við þetta, svo sem það, að í staðinn fyrir að segja eins og Kerlingin: „Ég viss'i að það var eitthvað, sem hann Júdas gerði", sögðu þeir: „Ég viss'i að það var eitthvað, sem hann Hjalti gerði".

3378. Óuppalsfóstur maður(!) nokkur lýsti nágrannakonu sinni þannig:
„Hún er bæði falsk og miðlífsæst og framúrskarandi lygin og mér liggur við að segja fjósfúl, en það leyfi ég mér alls ekki að vera, en verst af öllu er, hvað hún er ágjörn — því það er hún —, en það er ekki svo að skilja, að ég vilji kasta hana, Kerlingargreyið. Ég er vanur að reyna að finna betri hliðarnar á náunganum og hefir mér oftast tekist það, því það má hver maður eiga sig hann í."

3379. Maður nokkur (Pétur M. Bjarnason) sagði við Jón bróðurson sinn, en hann var í vinnu hjá Pétri:
„Heyrðu, Jón! Þú átt að hlýða mér, hlýða mér eins og hundi! Skilurðu það?"

3380. Sami maður sagði í Kaupmannahöfn: „Nú er ég á að hugsa um að fara að láta gelda mig."
Sagði þá einn hinna viðstöddu: „Það er alveg óþarfi, því ert ekki svo fjörugur, að það taki því."
P. M. B.: „Skárri er vægðin, ég meina, að gelda mig öllugt, eins og hann Jónas Lofmæli á Hvanneyri!" (Hann meinti að láta yngja sig upp, og sýna orð hans kunnáttu hans í ísl. máli).

3381. Páll Andrésson í Eyvindarmúla bad Tómas Sigurdsson í Barkarstödum, ad fara út á Stórólfshvoli og finna Lokrinu par, vegna Korns sinnar. Sagdi Páll Tómasi nákvæmlega á sjálfdæmi einkenni Korninnar. En begar Tómas var kominn nidur í Fródarmar, kantadi Páll allt í einu vid sér, kallar á eptir Tómasi og segir:

„Heyrdu, Tómas! Eg gleymdi ad segja þér, ad ef Lokrin spyr þig, hvort Korn nín sé nokkud hirdsegin, þá segdu henni, ad þú vitir nú lítid um það, en ef hún vangir þig þá stadfastlega segja henni, ad ég hafi sagt, ad ekkert væri á því, ad hún sé nógu hirdsegin, þó allt og sé nú reyndar veikt ad þessu!"

3382. Reykvíkskur Kvedskapur á 19. öld (vísanlega á dönsku): („I Amsterdam paa Holland", sminid á Ro.)

I Reykjavik paa Island, der laa en gammel Jagt,
den havde ingen Klyverbom og heller ingen Kragt.
Kaptainen, han hed Brandt, –
han var en Fyldefant –
han drak saa megen Brendevin, som Folkene drak Vand.

3383. 1. Skáldskapur Óla norska (Óláfs Haldórs sonar):

Í Borgarnesi einn Höfdingjá búer
Sína sveitungin hann undir sig kúer;
med lygin og svikum har hann spjellet sig opp,
Gleraugu hefur hann fengid sér og fótreiólag nokk,
Ekkji trúer mig at hann er af Mjallahvít Kokk
Dog á hann lík Drottningens Kokk.

2. Hann byggir sér Slot af Stene og Træ
Og di som Der kommer me Krybe og Krae
Thar frýsur í hel bade menner og mýs
og thar er rifur sem smjúga me Grís.

3. Skyldi thad Da vera hann Skalla, hann Grím
Sem thar úti Borgarnes gjörir slíkt grín?
Ekkji troer mig ad thad er Kallinn hann

Thi hann skal vera Dód og Grafin niður í Sand.

4. Eda skyldi thad da vera Skelpan hiá Brák?
thi sagan mér segir ad Borgar hiá Strök.
Ekki troer mij ad thad sie Kellingin hiá Brák,
thi sagan mér segir ad í Sundid hún fór, (Efaml.).

3384. Sonni kvedur um stúlku:
Gumna mikid kátur er, einkum þegar hún peltur sér,
augun sefur hún þo mér, eins og kúla úr byssu fer.

3385. Dansker peltur kvedur um skipstrand í Reykjavík (1904), þegar Kútter „Roald Fine" rak upp í „Batterí": Nú er skipid strandadur, standur uppí skeri;
illa var hann vandadur, líklega úr gleri (Carl Hammer)

3386. Jakob Hálfdánarson var fimmkvedinn ad kaupfélagsskapnum nyrdra og allra bezti karl, en hann var bródlyndur og gatti þess þó ekki sem skyldi, hvad hann sagdi, en átti sig þó á því nærri samstundis og sneri því upp í gáskann. Hér er eitt dæmi um þad: Þýdverjingar og Finnungar komu til hans í verzlunarerindum. Þad var í mestu snjóa- og kulda-tíd. Jakob afgreiddi Þýdverjingana sér í lagi og á medan Finnungum, sem venjulega voru í minni metum en hinir. Þegar afgreidslu Þýdverjinga er lokid, nýdjast Finnungar allir og margir saman um til Jakobs og segir hann þá vid þá:
„Og farid þid allir til h.....! — en komid þid samt aftur, þegar yfirum er ordid nógu heitt".

3387. Þorsteinn gamli í Moshól var ágætis madur mikill og allvoggrinn karl. Einu sinni er hann var í fjallferd ad haustlagi, fundu menn vankadan saud á afréttinum og átti Þorsteinn saudinn. Var ekki um annad ad gera, en ad slátra sauðnum þar á afréttinum, því sauðurinn vard ekki reknum, vegna vankans. Nú þótti Þorsteini alveg ótækt ad skera sauðinn niður, svo ad hann gæti ekki haft blódid úr honum heim medan sér. Samferda-

menn hans sáu engin ráð til þess og er þeir voru að þvinga nú þetta, alveg ráðalausir, orðu Borsteinn að þeim með miklum blæstri og hávaða og sagði:
„Þið eruð hver öðrum viðlausari! Ekkert viðið fróð! – Ég hefi þó vanist því, að láta blóðið í vömbina, þegar ekkert annað er fyrir hendi og það er sjálfsagt að gera það nú. Skiljið þið það eður, þiltar?"

3388. Maður norðan syðra, skrifaði Þuríði í Garði bónarbréf, semiloga í gamni; þessu svaraði Þuríður með eftirfylgjandi vísu:
„Mér er skylt að aðvara yður, unga maður, sem vonar og biður:
„Sjaldan er á bóninum bætra." – Maðurinn er ó! 40 vetra." (Skef. Skef. Endurm., 29/1-'33)

3389. Einar gamli Þorgrímsson umboðsmaður í Kaldaðarnesi fór einhverju sinni út á norðasta timburskip, sem kom á Bakkann, og ætlaði að kaupa timbur af skipstjóranum í laumuspili. Einar kom í land og hafði ekkert timbur keypt, en sagði:
„Þarna var ljóti kjánakarlinn, þiltar; ég talaði við hann öll þau tungumál, sem ég kann, en hann skildi ekkert orð af því, sem ég sagði."

3390. Þrettán fór í útreiðartúr og var þeirri ferð síðar lýst þannig:
Ferðamennirnir þrettán þrælsiðlir syndi, – (en) fullur var annar –,
vegi, fólkið þrátt og þjargaði fyndi, í hryggi hvarvetna.

3391. Maður norðan nyrðra, er Pálmi hét, átti mörg fríðleiksbörn, en þau áttu engin börn. Um þetta kvað séra Þrúggvi Hvarvetna:
Ef ég bara fengi frið, að frúna við að hjala,
skyldi ég Pálma leggja lið og láta verkin tala.

3392. Hvað er bjartsýni? Þessu svara Englendingar þannig:
Það er bjartsýni, ef Englendingur hyggur að hann græði á því að kaupa eitthvað að Íslendingi og til þess búð að selja það Skotlendingi.

3393. Hvað er bölsýni? Þessu svara Ameríkumenn á þennan hátt:

Það lýsir kölsýni, að fráfall fyrir það fé manns gerði: ~~brækurnar~~ ermar upp með sér með nýjum axlaböndum, sterkri ólarbandi um buxnastrenginn og krók í gat í skyrtuna með krókapörum og öryggisnælum, sé maður samt sem áður hræddur um að buxurnar fari niðrum sig.

3394. Þegar Óláfur heitinn í Vaðnesi var jarðsunginn, var, eins og sá fiðrildis haldrinn er fiðrildið á hjúpnum sínum áður en fiðrildið hefst á sér. Eggert Sigfússon var sá prestur í Hamarshólum og sagði hann við söngmenn áður en þeir byrjuðu hjúpsálminn:
„Hýfið fuglinn ykkar nú að syngja, sjá ég er orðinn svangur."

3395. Maður nokkur í Bitrusystrungum sagði:
„Það sem ég sníða og Guðmundur bróðir mátar, passar mér altaf svissfallegast."

3396. Þeir voru saman í fjölmennri brúðkaupsveislu í Grímsnesi, nágrannarnir Eyvindur í Ásey og Bjarni á Bjarnastöðum. Að borðhaldi loknu settust þeir hvor við annars hlið og tóku að spjalla saman. Eftir því sem lengur leið tók vínið að stíga þeim til höfuðs og þeir að verða háværari. Veislugestir drógu sig nær, til að heyra þá ræða áhugamál sín. Meðal þeirra var það eitt, að Eyvindur bar upp á Bjarna, að hann hefði stolið geitsi frá sér þá um vorið, en því neitaði Bjarni með öllu og sagði:
Þú sýnir það enn sem fyrr, Eyvindur minn, hvern mann þú hefir að geyma, að bera upp á mig þjófnað og nota nú þetta háttvirta tækifæri til þessa í áheyrn fjölda manna, sem allir vita, að ég er vangefinn sökum barnæsku."
Sra Jón prestur á Hvoli heyrði til þeirra, vildi koma á sættum og sagði:
„Hann (Eyvindur) hefir kannske ekki séð það síðan þú fórst að geitsi sínum."
„Jú, jú", gall Bjarni við. „Hann hefir oft hitt mig síðan, en aldrei nefnt þetta einu orði framar við mig!"

3397. Aldraðri konu ávítaði „Kári" fyrir drykkjuskap. Hann kvað:

„Baldurs gamli gaf mér smalka, góði bóndi: Plógvín.
Honum á ég það að þakka, að hún er ekki konan mín."

3398. Simon Sigurðsson var fáum gestum í veislunarboði H. P. Duus í Keflavík og voru gjarnir á að ota hann og koma honum til að segja einhverjar spaugsyrði, þar á meðal var Duus. Einhverju sinni er Simon hafði Duus nærgöngull sér sagði hann, þegar Duus hafði hrekið hann úr einu horni í annað: „að skemta honum ég!: Einhvern tíma dey ég, Duus og þá ferðu til h..... Duus, en a..... rekur þig úr einu horni í annað og segir við þig: „Þú mátt ekki vera hér, Duus, farðu í þetta horn Duus!" Af þessu getur þú séð, Duus minn, að a..... fer með þig á sama hátt og þú fer nú með mig og skal ég ekki ofsenda þig af því, Duus minn."

3399. Björgvin sýslumaður átti kýr eina, feita mjög og fallega, – en hann er talinn vera hvorthoggja í þeim dýrgripum mikill og matmaður –. Búfróðingur norðan lá dist að því við Björgvin, hversu feit kýrin væri.

Sagði þá Björgvin: „Jú: það kemur alt af vatni upp í munninn á mér, þegar ég sé hana".

3400. Jóhann Péturssonar (Þjamasonar frá Hákoti) var um langt skeið „skrifari" Björgvins sýslumanns, en nú kominn til Reykjavíkur. Björgvin og Páll sonur hans voru þar á ferð og hittu þeir Jóhann á götu og spurði hann um líðan hans.

Jóhann kvað sér ekki líða vel, meðal annars vegna þess að hann væri að missa sjónina og sæi nú orðið mjög lítið.

„Já, já," sagði Björgvin, „en hafið þér nú ekki samt góða matarlyst?"

3401. Í tilefni af því, að Kornfólk tók upp á því að ganga á brúsum á stað þeim, t. d. á fundarlögum, kvað einhver (veit ekki hver):

„Eftir hátíð og hugsunum, hygg ég fari að vonum,
út úr tómum brúsunum, byggja þar karlmannsmunum."

(Vísuna lét mig heyra Halldór Jónsson Kornsali, og er hún semil. eftir hann.

3402. Bóndi nokkur lýsti nágranna sínum þannig:

„Fyrst er náddlagad, sídan er efast og úr efasendunum verdur svo athafnaleysid."

3403. Jón Gudmundsson á Ogisídu átti m. a. barna sinna, sem hann er Páll hét og vard hann sinnisveikur; kom thad m.a. fram í thví ad hann toldi sjaldan heima og ad hann var á sífelldu flakki hér og hvar um nálegar sveitir. Einhverju sinni var svo vid ad Páll hrúlofadis, á einni slíkri ferd sinni og thegar hann kom heim og hitti fódur sinn ad máli, sagdi Páll vid hann: „Thú er ég hrúlofadur, pabbi!"

Jón gamli setti thjódan sem von var, en sagdi sídan eftir nokkra thögn:

„Eg held thú sért bara ad vera, Palli!"

3404. Gunnar Gíslason frá Selalæk var löngum kaupsýslumadur mikill, einkum med hesta, hross og sauthfé. Einhverntíma thótthust menn verda thess varir, ad Gunnar hefdi grodt óvenjulega mikid fé á thessum kaupstefnum sínum, jafnvel nokkur thúsund króna. Nokkru eftir thetta var Gunnar á ferd á Ogisídu og thótti eigi líklegt, ad hann mundi vera kaupdjarfur á thví um einhvern mikilsverdan gródda og thurfti hann thví ad nota landsímann til vidtals vid menn sína í Reykjavík og vard thad flestu svo mikid hneykslunarmál, ad fólki thótti sem á thessum stundum um hvad vert væri ad ræda, enda var thetta vitanlega óvidkomandi, en thad vard thó til thess ad einhver heima manna fann ástædu til ad tala um thetta vid Jón á Ogisídu og segja honum eitthvad milli mála af thessum og sagdi:

„Hann Gunnar í Selalæk hefir grætt einhver ósköp mikla, líklega marga thúsundkalla."

Jón gamli thagdi um stund, en sagdi sídan:

„O, já, thad getur vel verid. Hann var heima í sínum í morgun, en ekki gat hann thó borgad neitt af símasamtölunum; — en hann hefir kannske ekki verid beinn ad hætta."

3405. Útvarpsfrúin sagdi frétt frá Ameríku og medal annars ad par hefdi gengid fellibylur mikill. Thá sögn heyrdi vard thetta hennar svo:

„Mikla urdu mikla hvirfilbylsins í Reykjavík." Og til frekari áherslu endurtók hún thetta og sagdi: „Mikla urdu mikla hvirfilbylsins í Ameríku!"

3406. Veturinn 1932-1933 var kona ein í Reykjavík, sem fyrir nokkru var fallin frá. Æfiatriði hennar eru sveipuð, líkt og gestur á mötuneyti safnaðanna og hafði hún m. a. fengið þar mjólk daglega um tveggja mánaða skeið.

Forstöðumaður mötuneytisins grunaði, þá er hér var komið mjólkurgjöfum til konu þessarar, að hún hefði ekki eins mikla þörf mjólkurinnar sem hún lét í veðri vaka og spurði hana því:

„Er ekki þörf daglega úr mjólkurinnar hjá yður?"

Konan kvað svo vera, og var hálfhissa á slíkri spurningu.

„Hafið þér ekki neina atvinnu handa höfuðinu úr, eða svo, að þér getið lifað svo undir nið yðar, að þér komist hjá því að leita hingað með mjólkurgjafir?

„Atvinnu!" sagði konan, „ég má ekki missa þá, því þar mjólka þessar kýr, sem við eigum."

3407. Karling nokkur, var á sveitinni" (Reykjavíkurbæ) um níræð ár og sótti fátækrastyrk sinn mánaðarlega til bæjargjaldkerans. Kom þá svo gamla konan, og fór jafnaðarlega hennar fram á bæjarins kostnað, sem verið var til um sveitarómaga; en að jafnaðarlokinni og er að því kom, að athuga skyldi rétt konunnar, kom það upp úr kafinu, að hún átti nokkrar þúsundir króna á sparisjóðsbók í Landsbankanum, og er að var gætt, sást af bókinni, að gamla konan hafði tekið tvær eða þrjár af fátækrastyrk sínum á vöxtu í bankanum, sama daginn, sem hún hóf tekjur hjá bæjargjaldkeranum. —

— Þessar fáar línur má segja um, að hafi verið „forsjónarlaus kona" —

3408. Björn gamli í Þingholti var talinn meðal ríkustu manna þar í sýslunni, en einfaldur maður og fávitlaus. Sigurður gamli í Kópsvatni (Magnússon) var kátlegt mikið og gerði sér oft dælt við Björn og einfeldni hans.

Einhverju sinni hittust þeir Sigurður og Björn og hafði hvorugur eiginlega neitt á móti því að ræðast við.

Björn spyr: „Hvað segirðu mér nú í fréttum, Sigurður minn?"

Sigurður varð dálítið vandræðalegur við að vanda, og segir:

„Það er nú ekki mikið, sem ég segi í fréttum, Björn minn, og sízt af öllu!"

„Æ, hvað er það, Sigurður minn?"

„Það er varla vegjandi frá því, Bjarni minn!"

„Hvað er þetta? Hvað hefir komið fyrir?"

„Það er svo bágt, að ég get varla sagt frá því. Ég vona að það hafi ekki slæm afleiðingar."

„Æ, blessaður segðu mér það, Sigurður minn, það skal ekki fara lengra."

Jæja, Bjarni minn, ég veit, að það er óhætt að treysta þér fyrir því, þó það sé kannske eitthvað ordum aukið. Ekki hefi ég tíma til."

„Nei, það veit ég, Sigurður minn, en blessaður segðu mér (ekki) það samt!"

„Ó-jú, ég ætla að hætta á það. — — Hann Magnús gamli í Skollagróf hefir sl. sumar í fyrri nótt, að hann reið komuna sína úr afréttarlöndum."

„Æ, æ, hvaða óguðlegur vandræði! Og vildi þetta til í minni?"

(Magnús í Skollagróf var á ferð með kýrnar sínar en hún datt af hestbaki og fór úr liði á öxlinni

3409. Einhverju sinni komu þeir úr suðurferð (frá Hafnarfirði) Sigurður á Kópsvatni og Jón í Skipholti (Sigmundarson) og var hann annar héðsmanna frá. Á ferð sinni töku þeir með sér steina nokkura, þrjá stóra, og höfðu heim með sér. Einar í Skipholti sér steinana og spyr hvað þetta sé.

„Þetta er nú nýji hellulitur inn, sem þeir eru farnir að selja í Firðinum, Einar minn; hann kvað vera ágætur og er ódýr nú og, en það þarf að þvo hann nokkrum sinnum. Hérna getur þú fengið hálfpint móti til reynslu," sögðu þeir og fengu Einari einn steininn.

Einar vandfegnari en frá megi segja, að fá slíka gjöf og fór með steinmolann heim til sín. Daginn eftir, að áliðnum degi, kemur Einar til þeirra Sigurðar og Jóns, gengur sig aumlega og segir:

„Ég hefi soðið þenna hellulit í allan dag við hverasuðu, en það kemur engin litur á vatnið og þvó niður á vaðmálið sem ég vand þjóðlegri. Hvernig ætli standi á þessu, þiltar?"

„Farðu heim, Einar minn", sagði Sigurður, „og þvoðu þér."

3410. Til merkis um álvæðinn og stígvan framvið séra Óláfs Óláfssonar Fr. — Kirkjuprests á Staðastóli — en hann var einn hinna málsknustu og skörulegustu presta landsins —, sagði Brynki frá Hólmi þetta:
„Það þarf engrinn að hugá eftir faðirvorinn hjá honum séra Óláfi.“

3411. Stutti Bjarni (Magnússon frá Simbakoti) gisti einusinni að Ulfarsfelli. Morguninn eftir sagði húsfreyjan þar við hann:
„Hvað er að sjá runnið eftir stig, Bjarni! Þvílíkan varg hefi ég aldrei séð!“
„O—, það er ekki meiri lús á heimilinu hjá okkur, en víða annarsstaðar.“ sagði Bjarni, og brá sér hvergi.

3412. Árið 1910 barst sú frétt um Norðurland og víðar, að von væri halastjörnu einnar, sem mörgum mundi verða jörð vörri og vakti hún almenningi ótta og umtal meðal manna.
Á Akureyri, eða þar í grend, bjó maður nokkur er Óláfur hét Þórðarson. Stefán stólameistari Stefánsson spurði hann:
„Sannað þið annars nokkuð til halastjörnunnar, Óláfur minn?“
„Nei, nei,“ sagði Óláfur, „en ég byrgði mig samt inni gemlingana mína í nokkrar nætur, til þess að vera við öllu búinn.“

3413. Guðmundur gamli í Keldum var þrígiftur og átti marga börn við hverri konu sinni, auk ýmsra annara.
Þegar Guðmundur var kominn á efri ár og hafði misst allar konur sínar, var hann spurður:
„Hefði hér ekki annars nógu gaman að vera svona oft í kistulagningu?“
„O— jæja það kalað. — Það var þó helst til klökkbrúnin“, sagði Guðmundur.

3414. Vigfús frá Engey (sonur Guðm. í Keldum) var spurður, hversu marga börn faðir hans hefði átt.
„Þau voru víst ein 28 talsins, þ. e. a. s. sem komu fram.“
(Aths. Hér á víst að vera: „sem komust fram“ (d: það, sem náðu nokkurum aldri), en alls munu Guðm. hafa átt, að því er sagt var, 33 börn með konum sínum.

3/15. Komu á Húsavík fólen sér eitt sinn fyrir heldur að sýna sjón-leiks effir Einar H. Kvaran.

Petta varst á tal milli einhverra þar á Kaupstaðnum og prestsins, sér. Jóns Arasonar um það leyti sem leikfélagið hófust og spyr prestinum hvað sjónleiks konurnar ætli að sýna. Honum er sagt að það sé nýtt leikrit effir Einar H. Kvaran sem fólk ætli nú að fara að sýna og heiti það „Syndir annara".
Prestinum sýnist hugsi nokkra stund og segir síðan:
"Já, — einmitt það. Syndir annara. — Syndir annara!"

3/16. Þeir Magnús Sigurðsson og Björn Kristjánsson voru samtíma — að eins stuttan tíma — Gaulverjabæjar Landsbankans. Þá var það einhverju sinni, að Gestur heitinn Einarsson á Hæli sat á tali við Magnús Sigurðsson og spurði hann, hversu mörg börn hann ætti. Magnús sagðist eiga sjö börn. Þá spurði Gestur, hversu mörg börn Björn Kristjánsson ætti og sagði Magnús, að hann vissi ekki til að þau væri fleiri en tvö.
Varð Gesti þá vísa þessi af munni:

„Nú eru blessuð börnin sjö; betri ert þú og meiri
maurri, sem varð svo mikið um tvö, að hann mátti ekki fleiri."

Athg. Er hér átt við að B. Kr. mátti ekki Dr. Halldór Hansen, sem hann þó síðar vildi mæta, en Dr. H. H. vildi þá ekki þiggja. Líklegt er að Gestur hafi haft grun um fleiri.

3/17. Gvendur Magnússon (Karls í Mosfellssveit) sagði kunningja sínum, að Ólafur sonur hans væri að hugsa um að ná í stjúpdóttur hreppstjórans í Kjósinni (Guðrúnu á Hálsi?), en það gengi fremur illa. „Eg ráðlagði honum, svona í trúnaði", sagði Gvendur, „að hann skyldi leita dálítið fastara á stúlkuna sjálfa og ekki vera fyrir sér að gjöra sig heima hjá mönnum"

Nokkru síðar hittust þeir aftur Gvendur Magnússon og kunningi hans og spyr hann Gvend: „Hvernig gengur það með son þinn og fósturdóttur hreppstjórans?"
Gvendur svaraði: „Það? Jo held það gangi vel; það er víst að minnsta kosti gert um það orða víða í sveit, segja hann komist af stað núna"
Var hann viss um, stæði sig vel að fara svona langt frá heimili? Hann má reiða sig á, að það

verdur einhver búinn að ná henni frá honum, þegar hann kemur aftur."
„Ná henni frá honum?" „Æ-hæi, þá held ó ekki. Hún fylgir nú ekki frá honum í bili og það á hann minnum náðum að þakka."

3418. Einusinni bað bóndi nokkur Guðmund Klásson að fara með aldraða kú suður til Reykjavíkur til þess að skipta á henni við aðra kú mikils gegn. Guðmundur fer með gömlu kúna að Stóradal og skiptir þar á henni fyrir 2ja vetra kvígu, fínalausa, og fékk 30 kr. á milligjöf. Síðan fer hann með kvíguna í Thomsens-Magasín og kaupir slátur henni þar, selur kjötið og slátrið fyrir 45 krónur, en hirðir sjálfur skinnið, gærar það og spónir það á vegg, en svo var skinnið stolið frá honum.
Innfellsveitarbóndanum langar eftir mjólkurkúnni, hittir Guðmund og spyr hvernig gengið hafi. Guðmundur segir dálitla stund en segir síðan:
Það hefir verið annars ógæfuskepna, kýrin sú arna! Við höfum alltaf kafað: magasínið stórskadaðist á kafinu, gæran í Stóradal lenti á afnámstelpu, sem fór með hana og sem fór nú ekkert fyrir, en ó kafaði skinninu og það fóðraði mér sárast, en eiginlega átti sú að ganga að mér með bæjunum, sem hitt allt varð hreinkaup.
(Guðmundur átti aldrei fyrir brennivínsflösku, þótt oftast væri hann á fylliríi").

3419. Ingvar frá Junkaragerði var ósköp smáfríð og oft kenndur. Hann hafði lánað Guðmundi Klás syni ágætan hnakk fyrir 3-4 árum og nú sá hann hnakkinn á hesti einum sem stóð fyrir utan Hótel Ísland. Hann fer frá þar inn, til að vita hvort Guðmundur sé þar og hittast þeir. Ingvar ríghneggjar að Guðmundi og segir: „Þú ert ljóti þorparinn, Guðmundur, að vera ekki búinn að skila mér hnakknum mínum enn, eftir 3-4 ár, ég, ég". . . . .
„Já, hnakkinum! Ingvar minn! Það er alveg satt, ég er með hann hérna og það er bezt að þú takir hann bara með þér; en — heyrðu? Viltu ekki fá þér kaffi og vel úti það með mér? Ég borga, en biddu bara um gott kaffi og nóg brennivín!"
Ingvar varð svo hrifinn af þessum óvallyndi Guðmundar, að hann stóð upp og bað um kaffið og brennivínið í hálfum hljóði. Settust þeir svo að snæðingi og mösuðu saman í bezta bróðerni.
Þegar allt var búið, kaffið og brennivínið og báðir orðnir vel kenndir, segir Guðmundur: „Heyrðu, Ingvar! Þetta var þó samanlagt góður dryllur! Viltu ekki meira? Biddu bara

um annad sinn. Eg vorga!"

Ingvar lét ekki segja sér það tvisvar, stóð upp og bað um „annað sinn".

Þegar þeir höfðu lokið fyrri, segir Gvendur: „Þótt ég sé nú búinn að fá nóg í mína, get ég alltaf bætt dálitlu á mig ef ég veit, að hún vilt meira. Sjálfsagt að fá sér einn kolla enn ef á meðan hún útvegar það, ætla ég að skreppa hérna út fyrir og gæta að dóginu. Ég vona þó að enginn hafi stolið hrakkinum. Hann strax, Ingvar minn!"

Gvendur „skrapp út", en Ingvar pantaði enn „annað sinn" og sat að því einu, því Gvend sá hann ekki framar — í þessu lífi!

1420. Hallgrímur Sveinsson var nýlega orðinn riddari af Dannebrog, er hann fór vestur á Mýrar til eftirlits með kirkjum og söfnuðum þar vestra. Á ferð sinni um Mýrarnar varð hann fyrir því óhappi, að feitmastóri hóstar af klæðum vildust að honum og drifuðu yfir hann. Þegar hann kom til Odds bónda Jónssonar að Álftanesi, tók hann vel og gladdist á móti heilsaði honum hæverskleg og sagði um leið:

„Nornir sjái nú sóma, herra Hallgrímur! Það er auðséð, að þér hafið klofið somu mikla og velviðjandi virðingu af Kóngi sem oss og — Kristni!"

1421. Hallgrímur biskup var á ferð í Skaftafellssýslu og staðnæmdi sig á stöðum sínum m. a. að Ási í Skaftártungu; prestur þar, Jón Einarsson var fáliðaður á mannafla en ágætur að vallýðum af sóknarbörnum sínum.

Biskupinn hafði búið sig til spurningaferðar norður, sem hann fór eftir á staðnæmdum sínum. Var það spurningar til prestanna, um ástand kristilegs lífs í söfnuðum þeirra, svo og spurningar til sóknarnefnda um presta þeirra o. s. frv. Meðal spurninga hans til sóknarnefnda var þessi: „Drekkur presturinn?" Sóknarnefnd Ásaprestakalls svaraði engu og presturinn þagði. Biskups spyr aftur, alvarlegar en fyr: „Drekkur presturinn?"

Svaraði þá formaður sóknarnefndarinnar:

„Við drekkum allir og við viljum að presturinn okkar geri það líka!"

3422. „Í fyrsta sinni, sem þúngað var á málum, mætti eg prakkarum, sérs B..., sagði, að B..... hefði látið sig fá hundrað eða M..... sonur sinn hefði þá eigi gjört annað en gegnt skyldu sinni sem föðurs, húsbónda og eiganda þess umrædda valtka....."
(Þjóðólfur 15. ár, 27-28., 15. maí 1863. bls 107.).

3423. „Við Knudtzons verzlun á Keflavík (eður öðrum verzlunum þar?) vanið settar á stokkana og fundar 30 tunnur af brennivíni, nú á þúnum mánaðartíma, eða frá 12. f. m. (apr.) og fram yfir hvítasunnu — (hún var 15. maí það ár).. svo að mestallt þetta brennivín hefðu drukkið verið upptorið á þessum 5 vikna tíma, þar um Rosmhvalaness hreppi og svo mætte með fram um Njarðvíkur og Voga...."
(Þjóðólfur 16. ár - 27-28- 24. maí 1864)

3424. „Ef Óli dey á undan mér, þá lof ég skjóta mig, svo lof ég skifta strax, svo Óli fái sitt; ég kæri mig eiginlega um Gísla, því hann verður aldrei ellistoð mín. Svona lof ég liggja milli hluta." — Þetta er ráðstöfun föður fyrir sonum sínum eftir sinn dag! —

3425. Þrjóta-Gísli bjó einu sinni á stóru-nautheimum, þar sem Austurbæjar barnaskólinn var byggður nú. Kvöld eitt, er Gísli var háttaður, er barið á glugga hjá honum og bað hann gestingar. Gísli sagðist ekki hafa rúmið eitt rúm og engum gesta leyfað að vera. En þá einn fastara á sótti, unz Gísli lýkur upp. Kemur þá inn kvensnift ein, sú, er aldrei mundi vanda sig — Komin bæjarins og var hún þarna á 8 notur. Að morgni 9. dags biður Kerlingar Gísli heim um matmáls-tíma og er drýsir þá farin með allan sinn fót hans og fleira lauslegt. Leggst Gísli þá um, nær Kerlingin Gísla, spyrði hann, hvort hann ætlaði ekki að koma helv. stelpunni fyrir að stela svona frá honum.
„Ónei, Siggi minn; ég held að ég hafi verið búinn að taka hitt það!"

3426. Jón Jóhannesson á Bjargi í Stokkseyrarhverfi var spurður:
„Hvernig líður Kristínu fyrri konu þinni, Jón minn. Er hún altaf lasin?"
„Ja, vari það skárra, þá væri ég fyrir löngu búinn að draga hana um landann á hæli," svaraði Jón — Svona leit hann á heilsufarið!

3427. Árni Eiríksson leikari var staddur í Good-Templara húsinu í Rv og var vant við komuin, en þurfti að finna svila sinn, Magnús Vigfússon (venjul. kallaður Magni Vikt), sem hann vissi að var úti í Eyró, við undirbúning leikþess, sem Árni ætti að leika í um kvöldið. Árni náði í Magnús, og sendir hann úti í Eyró, til að ná í Magnús, en eitthvað hefir það gengið óðinn vísi en Árni afladist til, því hann sagði frá þessu sjálfur þá um kvöldið, á þessa leið:

„Mér er donalausir asnar en þessir strákar; það er ómyndalegt að senda þá á milli húsa. Eg bað hann Jón lækna að fara til hans manna vekja úti í Eyró og bað hann að segja mig eitt ógnablik, en strákarnir koma þá með þarna og bleða."

3428. Í Þingvöllu, 21. marz 1927, var ábyrgð ríkisstjórnarinnar fyrir ameríska reikningsárinu, hafði forsætisráðherra, Jón Þorláksson, falið dómsmálaráðherranum, Jóni Ólafssyni, að mæla fyrir frumvarpi til laga um þingmann Jónas Jónsson frá Hriflu. Í fundarhléinu, þá um daginn, véku alþingismaður Jón Ólafsson sér að Jónasi og sagði nið sakleysislega:

„Hvernig er það, Jónas minn, skyldi það geta verið, að forsætisráðherrann okkar sé nið illa að sér í dýravernduarlögunum?" Eyðlaði að hann hljóti að vera það, eftir því sem honum fórust orð í ræðu sinni áðan."

Jónasi varð nið hverft við og gekk þegjandi á brott.

3429. Við próf í einum af efri bekkjum Menntaskólans var kennarinn að prófa pilt einn í dýrafræði. Á borði í einu horni kennslustofunnar hafði kennarinn ýms dýr, útstoppaða fugla o.fl. og var dálítill breytur yfir. Kennarinn gekk að borðinu og tók það um miðjuna undan dúknum og sagði við piltinn: „Hvaða dýr er þetta?" Piltinum leit niður undi á dýrið, en steinþagði við spurningunni. Fer þá kennarinn að „leiða" piltinn með ýmsu móti og segja honum skiljanlegt hvaða dýr þetta sé, leiða honum á vangann, nefið, fótunum o.s.frv. Piltinum þagði, sem fyr.

Spyr kennarinn piltinn þá alvarlega: „Getið þér nú ekki sagt mér hvaða dýr þetta sé." Piltinum þagði lengi, lengi, en lét þó við og við á sér sjá, að nú vöri hann loks að hitta á rétta nafnið, en áttaði sig svo aftur og hætti við að koma nokkru áleiðis með það.

Kennarinn fer þá enn að „leiða" hann aftur með ýmsu móti og gengur svo langt í því, sem hann telur sér fært, án þess að segja honum nokkuð beinlínis. En piltinum þegir.

Segir þá kennarinn enn alvarlegar en fyr: „Hvað er þetta? Getið þér nú ómögulega

hugsað ydur, hvaða dýr þetta muni vera? (þögn) Nú, hvaða dýr er þetta?"
Þeir urðu allir dýrsins viðar og sögðu loks
hver öðrum hyskandi: „Þá, þá, það er-hugi!" Og virðist hann nú sáróánægður eftir
svarið, enda er hann vön vissari um að það væri frumvarpið en rétt.

3430. Í Selvogi er engin höfn. „Þerir" komið sagað með vörur og menn vildu að hún legðist sem næst
landi sem unt var, svo að sem styzt yrði út á skipið við uppskipunina. Halldór G. Magnússon,
gamall „formaður" var þangað, sem „lóðs". Hann skipaði hann um borð, hljóðandi saman:
„Sona! Farið þið þá á stað!" (hægt): „Áfram, áfram, piltar." (áður en): „Áfram
nú, áfram!" (hvöstugt): „Áfram! – Fulla ferð!" (í hálfum hljóðum): „So-on-a! Nú
megið þið eiga fara lengra – þeir þá er strand!

3431. Eðlilega notaðu, flugvél, hafði margt vinnufólk og sótti hann það ekki allt
jafn-vinnusamt eða duglegt, enda gjörði hún misjafnt á sér með það o.fl.
M. a. hafði ekkja 2 vinnumenn, sem hann sótti lítið og gaf hún þeim sína
hálfa kú hvorum með morgunkaffinu á jóladaginn. Segir þá annar þeirra:
„Þetta er nú allt of mikið, húsmóðir góð, þótt jóladagur sé."
Hinn svarar: „Það er aldrei of vel gert við góð hjú, þó ekki gjöra þau nokkurn
mun á því, hvort það er jól eða aðra daga."

3432. Karlinginn: „Hvað gerir guð við öll gömlu hunglin sín?"
Karlinn: „Ósköp eru grunnhyggin, kona. Heldurðu ekki að hann hafi nóg stúmu-
stöðum, til að fleyja þeim í?"

3433. Karl (spunnurfætta): „... Ónei, ekki annað en það Ítalía er sokkin."
Kerling: „Sokkin! Var það bátur?"
Karl: „Nei, það var landeyjar sokkið í sjó, svo að nú eru þeir að dreyfast
um Kulda, sem drápust úr hita í sumar."

3434. Karl norður í Austfjörðum var velefnaður ekkjumaður og bað það fyrir að
giftast í annað sinn konustjóra sinni og hlóðu þau niður börnunum.
Hreppsnefndaroddvitanum þótti þetta í skyggilegt og óttaðist að hann lengi

„heila dvastid" á sveitina, enda var karlinn þá algjörlega farinn að eignum.
Oddvitinn vandaði um þetta við karlinn og sagði:

„Krypplóinn liggja þér mjög á hálsi fyrir það, að þú ert farinn að hlaða niður kröftunum með þessari stælpunstþjáfu. Hvað segir þú um það?"

„Mig varðar ekkert um hvað fólkið segir: Það má eiga fullgóð börn niður þau!"

1435. Ólafur gamli var ordinn háfsjötugur, bogrinn og bar sig illa, en lafði hafði hann alla tíð verið og sérkliðinn. Guðrún var nokkru yngri, hnakkakert mjög, hátöluð. Hafði hún barn sið, ef hún talaði við Ólaf, að hún hélt höndunum á víxl eftir brjóstin og spenti greipunum um handleggina fyrir ofan olnbogana. Í þessum stellingum stóð Guðrún nú, er hún eitt sinn kom inn til Ólafs gamla og sá hann flatmaga uppi í rúmi.

„Hvað er þetta, Ólafur, þú liggur fyrri um háljartan daginn. Ertu lasinn?"

„Eg er meira en lasinn heldég, nær er bara illt, stórsjáðum, kreint og beint."

„Hvað heldurðu að gangi nú að þér?"

„Eg held ekkert um það, sem ég veit!"

„Hvað er það þá svo sem?"

„Hvað eiki það sé annað en þetta gamla: Fangaveiki – heila bólga og gigt, eins og vanter."

„Ja, ekki getur það nú kallast góð heilsa; en hefirðu ekki lyst á að borða eitthvað?"

„Nei, ég hefi ekki lyst á neinu!"

„Gazta ekki borðað bitann þinn í morgun?"

„Ó-nei, ekki gat ég nú það, þó ég gerði það!"

„En blóðmörs-iðrið og sviðakjammann, sem ég lét á diskinn þinn í morgun. Gazta ekki smakkað á því?"

„Ja, ég naddaði eitthvað í það, en það var nú rétt svo-sem að ég gæti talað að það."

„Þú hefir þá varla borðað niðrið og slepphreðingnum úr skálinni þinni?"

„Jú, ég slafraði því í mig, það sem það var!"

„Ja, þá ertu nú ekki alveg lystarlaus, því það voru þó velmeldar 5 marðar og fullt nýjólkurkanna í rétta lágið. En býðir þá ekki að bjóða þér kaffi?"

„O-já, smakkað gæti ég á því, en ég hefi nú ekki drukkið niðrið af því saman; ekki

nema það sem mér hefði verið boðið."

„Ó-nei, það er nú varla von, að það ermsó sinir 6 bollar í dag og ekki komið nóg! En nú skal ég segja þér það, Ólafur minn, að þú ert bara hreint ekkert veikur. Þú hefur bara svona til þess lata dekstra þig, svo þú komist hjá að gera nokkurn skapaðan hlut. Slíkaður bara út og gerðu eitthvað, því þó báturinn fær þessi ameleri, sem þú heldur að sé að fá!"

„Jója, kanske, ég veit samt ekki, – hvað ætti ég að gera, sossum?"

„Gera? Þú átt að sota og binda heyið heima í dalnum inum, svo áttu að mala úti á grandinum og þorfa vodina þá arna; þú verður varla lengi að því; hún er kannar 30 álnir og."

„Ha? Á ég að gera þetta allt í kvöld? Hvi var ekki búið að þorfa vodina síðan í gær í vetur? Það er skrítið, að vera að þorfa vodir, og koma fram undir hádegi!"

„Engin orð, Ólafur, því vandar ekkert um það! Eg rað vinnumi heima og svo út með þig, að sota og binda heyið, mala og þorfa! Heyrirðu það? Þú getur óskaðs vel gert þetta og lokið því af í kvöld, því það er ekkert að hér, nema h.... hefi – og hana nú!"

„– Jója, kanske ég reyni, – en hjálpi mér í hvað úti á, handa ekkert manns!... – þorfa þvílíka vod... jú, og sota og binda einn 50 hesta af hálfblautri stör.... – Jója! – Jója, kanske ég reyni! – En það þarf víst ekki að vanda það allt!" – bindingum, höfuð og malvarkið!"

3436. Eyjólfur Jónsson vakari lánaði manni tvo fimm króna seðla eða 10 kr. alls, en maðurinn vildi ekki taka við báðum seðlunum í það skiftið og tók því við öðrum þeirra; hinn vildi hann að Eyjólfur geymdi þangað til síðar, og sagði:
„Nú átt þú hjá mér 5 kr. og ég á 5 kr. hjá þér, svo þetta er þá jafnað á milli okkar!"

3437. Séra Ásmundur Guðmundsson (nú háskólakennari) var prestur í Stykkishólmi. Samtíða honum var þar einig Guðmundur Guðmundsson bókari og hafði hann illan bifur á séra Ásmundi, vitanlega að ástæðulausu um jafn mætan mann; en bezta var nú ekki alveg nýtt hjá Guðmundi bókara: Hann fór ýmsa ágætismenn fyrir, eins Karla og konur. Endal annars gjörði Guðmundur mikið úr því hversdagsbrosi brigði oft fyrir á vörum Ásmundar og hélt því óspart að kjaftakindunum þar í Hólminum að það væri „lygnasta brosið". (Séra Ásmundur brosir góðátlega og er laus við mannfælni. Þegar séra Ásmundur var farinn úr Stykkishólmi, austur til Eyða, sótti

séra Magnús Guðmundsson í Ólafsvík og séra Sigurður Pálsson um Stykkishólm og var Guðmundur Lárus áskapur fylgismaður séra Magnúsar. Nú vildu þeir með-haldsmenn séra Sigurðar reyna að fá Guðmund Lárus til að „snúa úr Gladíus" og koma honum til að skjóta séra Sigurð, en engum treystist til þess, nema Óskar Clausen, sem fór á fund Guðmundar til að „segja á honum hjáðið" um kosningarnar áður en að því kom að kosið yrði.

Guðmundur Lárus lét fátt uppi um skoðun sína, en sagði þó að Lárus:

„Eg er viss um að hver einasti ærlegur maður kýs séra Magnús, ha? hu!"

„Já, það tel ég sjálfsagt", segir Óskar Clausen; „þeir verða víst margir sem skjóta hann, því hann er ágætismaður og bezti prestur, en hann minnir mig alltaf, hvernig sem ég sé hann, á hann séra Ásmund, sem var prestur hérna hjá yður áður."

„Ha? hvað segið þér? Á hann séra Ásmund? Að hverju leyti?"

„Já, hann minnir mig oft á hann: Brosið hans er alveg eins og hans."

„Ha? hu! Já, - ha? Jú, - þetta er satt! séra Magnús brosir! (Lárus upp úr votum); Nei, ég kýs hann ekki! Hann brosir!"

3438. Sami prestur varð til þess að bjarga manni einum undan manna höndum. „Páttlotum" í héraðinu og Guðmundi Lárus þótti þetta athæfi prestsins óhafandi og ósæmandi prests! Hinn seki átti heima á bæjunum er nefna mætti Háuhlíð. Prestinum misseði í kirkju-ferð, er hann átti kirkjusóknina til og var Ó. C. þar við kirkju og er hann kom þaðan, hitti hann Guðm. Lárus, sem spyr: „Fóruð þið til kirkju? Hvernig var hann?"

„Hún var eins og aðrar ræður séra Ásmundar, falleg og góð."

„Nú hvað talaði hann? Hvert var ræðuefnið?"

„Guð og náttúran. Hann sá guð í hverju blómi, í loftinu, fossinum, háum fjöllum og fögrum hlíðunum; alls staðar sá hann guð."

„Var ekki nokkuð minnst á hinn í Háuhlíð?"

3439. Jörgínus Tómasson gullsmiður, faðir Gríms Thomsen, var að smíða og mulaði gull fyrir munni sér og lagði áherzlu á miðstöfunum orðin um leið og hamarinn féll á smíðis gripinn:

Dætur á ég tvær, giftar eru þær
Skálholtum tveim. Sorgi bárum þeim. — — — —
Dreng á ég einn, dável gáfaðan. Guð blessi hann!

(Óskar Clausen 22/6-'33)

3440. Guðm. Lofts Guðmundssonar í Skálholtshólum var á gangi þar á götunni fyrir sig og mætti konu einni á förnum vegi og sagði við hana:
„Mikill vargur er hún, konan, sem býr á þessu húsi." Eg kom inn til hennar um daginn og hún skammaði mig eins og hund."
„Þér hafið líklega talað á móti henni og undir hana í sama mund."
„Nei, ég sagði ekki orð."
„Hvað er þetta! Hafið þér konu skömmuð yðar án þess að bera hönd fyrir höfuð yðar?"
„Ja, ég þagði; ég steinþagði."
„Nú, hvað á þetta að þýða að þér gefist upp fyrir mótstöðu annarr". . . .
. Ha, gefist upp? — — Ekki fyr en ég fór; sagði ekkert fyr en ég fór, en þá sagði ég:
„Mér þykir undarlegt, að menn skuli aldrei hafa lært að sér áður en skaðan sem konunnar."

3441. Þar voru tvær konur samankomnar um kaffitíð við barnaskóla í Reykjavík unglfrúrnar Guðlaug Arason og Guðrún Blöndal og skarst oft í odda með þeim um samkomulagið, því báðar voru stórlyndar mjög og var sérstaklega orð á því gert, hversu háðs og tannhvöss frúrin Blöndal hafi verið og óvæginn í orðum.
Einhverju sinni kom frúrin Blöndal í austurstræti til Morten Hansens skólastjóra, sem jafnan var hátíðlegur í mæli og lagði á að jafna deilur manna með skapi; frúrinni kvartaði sáran undan ofstopa Guðlaugar Arasen og sagði: „Hún hefir sér í frammi með ruglingslandi skömmum helvítis kerlingin"
„Hvaða vandræði er að heyra að konan", sagði Morten Hansen, „það er blátt áfram vandalegt, því að þér hafið náttúrlega ekkert gefað sagt."

3442. Ofan sinni kom frk. Guðlaug Arasen til skólastjórans Morten Hansens og

sagdist eiginn ráda við Krakkana í einum leikunum, sem hún kendi í. „Eg afsegi med öllu," sagdi fröken Arasen, „ad eiga nokkurn skapadan hlut vid þessa helvítis-orma; það em þau verstu kvikindi, ödl í einum hópi, sem ég hefi átt vid."

„Það er leidinlegt ad heyra, fröken Arasen min," sagdi Morten Hansen, „en ekki vid getum eiginlega lagad þetta betri í sameiningu; vid hljótum ad geta lagad krakka-greyin."

„Nei, Hansen, það lagast ekki neina med einu, alveg óbrigdulu ráði!"

„Og hvada rád er það, fröken Arasen?"

„Það er ad drepa þau öll í einni hrúgu!"

„Já, það er alveg ágætt ráð; en ad mér skyldi aldrei hafa dottid það í hug."

1443. Skólapiltur einn (Jón Sigurdsson nú skrifstofustjóri Alþingis), sonur eins af ödrum embættismönnum landsins og frá einhverjum hinum efnadasta og myndarlegasta heimili í sveit, var allan sinn skólatíma hjá Morten Hansen, sem hélt mikid upp á þenna góda og gladlynda pilt og mátti segja ad skólastjórinn léti allt eptir honum, þótt hann hinsvegar hefdi ná-kvæmar gætur á fjárhag fódurs hans í því ad láta ekki piltinum eyda ó-mildum og ósæp ad óþörfu.

Einhverntíma ad þegar piltinum þótti Morten Hansen verda ordinn helzti á-haldssamur, fann hann upp á því ad biðja hann um nokkra aura fyrir ýmislegt smávegis en einkum axlabönd. Þegar Hansen þótti ordid nóg um mikid um axla-bandakaupin, spurdi hann piltinn einn sinni, til hvers hann ætladi ad nota alla aurana, sem hann var ad biðja um í það skiptid.

Piltinum svaradi: „Eg þarf ad kaupa axlabönd handa mér."

Um leid og Hansen rétti honum aurana, sagdi hann ósjálfrátt vid hann, eins og hans var vandi: „Helduröu nú ekki, drengur minn, ad blessunar fúnar fari ad falla upp um þig nú þessu?"

1444. Unglingspiltur einn, Jón Gíslason nú smiður í Reykjavík, var sendur frá Geldingaholti ad Hóli í Gaulverjabæjarhreppi. Þar bjó þá Kristín hreppstjóri Guðmundsson; en hún hafði hann piltinn tali og spyr hann tíðinda. Barnist þá í tal sveitarómagarnir þar í hreppnum, en

nýloga hafði verið jafnað niður. „Lögðu þeir nokkuð á þig?" spyr Kýdur unglinginn. Hann neitar því. „Þeir lögðu samt krónu á hann Jón litla hérna", sagði Kýdur.

„Jeja," segir pilturinn, dálítið undrandi.

„Ójá, það gerðu þeir; en hún fer nú ekki eftir steypsemi aðalréttvísi, hreppsnefndin hérna", segir Kýdur.

„Eftir hverju fer hún þá?" spyr pilturinn.

„Hún fer bara eftir sínu höfði," svarar Kýdur og fékk svo talið niður. ——

Aths.s.: Í hreppsnefndinni voru þá, séra Valdemar Briem, sálmaskáldið, Vigfús bóndi Friðriksson, þá í Koja, og Jón bóndi Ólafsson í Geldingaholti. —(Sr. Árni Sig. 8/7.

3/4/5. Einn tíma allsnemma sjárgloðrmaður þessa lands (Björn Pálsson) var orðinn svo magnaður í sín sinni, að hann hélt gjarnt skriftstofu, einu sinni hvern annan fastelgnasala og útvarði, og vissu margir hirma gegn því óregindari skarfsbróður hans jafnan hvar skriftstofa hans var, nefnilega var opin o.s.frv. enda lögðu margir þeirra oft leið sína framgad í von um einhverja úrlausn vandamála þeirra og báðu þeir oft það að þessum iðnaðarfrömuði, jafnvel þó sú regindin væri liðnast, að þeir höfðu engan hagnað af, því Björn hafði í þá tíma og vafði þeim síðan um fingur sér, lét þá fara gjörsnauða frá sér: Verðbréfunum skilst fyrir óýtar vörur og það sem þeir höfðu hauka milli einskis virði.

Svo var hún nú háttað, þar sem Þorlákur "hafði aðsetur sitt, að gauga varð í gegn um skriftstofuna inn í annað herbergi og nefndi hann (93 j. P. J.) þá stofuna mína bíðstofuna". Lét hann viðskiftavini sína bíða þar hvern saman, á meðan hann var að skeggræða við einn og einn í einu fylla hann og flá og skópadist svo að öllu saman við ýmsa kunningja sína og einhverra þeirra, að engin væri dugleg en hann, að útvega þeim nefnargiftingu „í steininum hjá Siggu gamla".

Einusinni töfðu þeir menn sig saman um að heimsækja Þorlákur í skriftstofu hans, til þess að vita hvernig þar færi fram og voru þeir gamlir og góðir kunningjar hans, en engir viðskiftamenn. Þeir komu á tæpasta vaðið þegar Þorlákur hvarflaði um hvað væri helst sem heimsækti hann; „það skyldi þig nú sjá, ef þeir kæmu og væru uppi erindi sín!", sagði hann.

Þá er barið að dyrum. „Komi inn!" sagði hús bóndinn, og er hann sá hver maðurinn var, sagði hann: „Setjið þig niður í bíðstofunni, og talið við þig bráðum."

„Hver var að koma?" spyrðu komumenn.

„Það er gamall morðingi!" sagði Þorlákur.

Þá er eun baud ad skyrum, lokid upp og vísad sínum leid og hinum fyrri.

„Hver var þetta?" var spurt.

„Það er brennuvargur og alræmdur þjófur."

Loks kemur hinn þeirri, og fer eins með hann sem hina.

„Hver er þetta? Sá var stríðinn! sagði annar kommunadur

„O, það er nú meinsærismadur, sem kemur hingad við og við, til ad frída samvizku sína," sagði

fyrirgiem, um leid og hann skotradi augunum ísmeidan sér og brosti kaldhædnislega.

Var þá kommunæfunum nóg bodid og sagdur, eins og til ad kynna fyrirgjaum og vita hvad

hverjum yrdi vid:

„En hvad ert þú nú inman um allan þennan lýd?"

„Ég?" sagdi fyrirgiem, „ég er bara hreinn og beinn engill, hjá þessum kórlum!"

(Ósk. H. J. 1927, en hann var annar kommunanna)

3446. Símon gamli Sigurdsson kom gangandi til Þorlákshafnar utan úr Grindavík og var

nóttargestur Jóns Árnasonar og hafdi Sigurdur Magnússon í Stúnsstódum, laugadaginn

Jóns, dvalid þar í tvo daga ádur, en ætladi nú heim til sín daginn eptir ad Símon kom.

Símon ætladi ad halda áfram ferd sinni þann dag líka, gangandi, eins og hann var vanur.

Sigurdur hafdi ofurn á móti góduga til reidar og var einn á ferd. Þeir urdu nú

samferda til Árnes til ad leggja af stad úr Þorlákshöfn og þegar Sigurdur sté

á bak hesti sínum, sér hann hvar Símon er ad baksa vid ad láta á sig þjóninn

þar er hann bar. Kallar hann þá til Símonar og segir — en hann virdi eptir ádur

ad hann hafdi verid þar á ferd —: „Það er annars réttast ad ég kaupi þér upp á

einn klárinn minn, hérna austur ad Árnesi, Símon minn, ég sé, ad vid eigum leid saman."

Símon þiggur bodid, og segir, um leid og þeir ætla ad fara ad „slá í":

„Hérna sjáid þid þá nú rída úr hlaði maktarmennin tvo úr Landeyjunum,

þá Sigurd Dannebrogsmann í Stúnsstódum og Símon stórbónda á Þekkoti og þarf

hvorugur ad vera upp á hinn kominn!"

3447. Ásgeir gamli stód fyrir utan búdarglugga úrsmidsins og sá, ad vid eina klukkuna sem

þar var sýnd, var festur midi med þessari áskrift:

„Gengur í 14 daga, án þess ad draga hana upp."

Ásgeir fór að pota stafnum sínum á ráðrma og kleyfar þá úr sandinum út til hans og segir, forvondur af reiði: „Hvern djandann ertu þér að berja í ráðrma? Getið þér ekki komið inn, ef þér ætlið að kaupa nokkuð?"

„Ó, fyrirgefið þér, kaupið mitt." segir Ásgeir, „mig langaði bara að vita hvað þessi klukka gengi lengi, ef hún væri dregin upp."

3448. Pilturinn norðan úr Kaupstað var sendur upp í sveit til þess að reyna búfróði og kynnast búmannahættum landa. Meðal annars, sem hann átti að læra, var að nýálka kýr. Skömmu eftir að hann kom til náunans, gekk konuni hans með honum út á stöðulinn til þess að reyna honum að nýálka. Kýrnar voru margar og meðal þeirra fjöldi kálfa. Konuni piltsins gengur með honum að einni kúnni og segir honum að þetta væri að handa og byrja á nýáltuninni. Segir þá piltinum:

„Má ég ekki byrja á einhverri af litlu kúnum? þessi er svo stór!"

3449. Hreppstjórinn hafði farið „á fylliri" og varð hreppsnefndaroddvitanum til óhóta, svo, að hann lá úti fastur í margar vikur. Oddvitinn stefndi hreppstjóranum fyrir sátta-nefnd, en sættir komust ekki á, og gekk því málið til dóms og laga.

Kindi gamli í Koti var vinur hreppstjórans og hafði verið viðstaddur þegar hann barði oddvitann; honum var því stefnt sem vitni; en áður en hann átti að mæta í réttinum, fer hann til prestsins síns og spyr hann, hvort honum muni ekki vera óhætt að segja í málinu, ef þessu yrði krafist.

„Það kemur undir því," segir presturinn, „hvað þér berið fram; ef þér segið sannleikann, en yður óhætt að segja, en gætið þess fyrir guðs skuld, að bera engin ósannindi fram. Hvað viltið þér samast gjöra í málinu?"

„Jah, ef ég viturna eins og hreppstjórinn hefir sagt mér, þá langar mig ekki til að segja, en það yrði nú samt líklega til þess að hann yrði dæmdur sakalaus; en ef ég viturna það sem ég heyrði og sá, þá má sjálfum hafa hreppstjóranum og hann vitnisburð gæti ég svarið. En ætli mér sé nú ekki óhætt að segja hvora leiðina sem ég fer? Sæta var það sem mig langaði að spyrja yður um, því þér eruð læknir mannanna og prestur minn!"

3450. Verslunarmadur, sem lengi hafdi verid atvinnulaus, las auglýsingu í blödunum, um vel launada stödu vid sina af stærstu verslunum bæjarins. Hann fór svo til forstjóra verslunarinnar og maltist til ad fá stödunna. Forstjóri madurinn leit lítilsvirdu samsætnar-augum og sagdi loks ad stundu lidinni: "Sýnist yður ekki eptir, ad ég auglýsti eptir ógiptum manni?"

"Jú, ad vísu sá ég thad, og ég sé nú, ad thér hafid hortid á rósirnar á kinnunum á mér, en thad er enn vogun spurs, ad gamli húsbóndi minn hafdi grimman kött í bídrinni og thann mundi mig svona, en giptur er ég ekki; nei, thad get ég svarad, ad ég er ekki!"

3451. Aldradur prestur sótti um braud og fór í sóknina nokkru ádur en veitingin átti ad fara fram, til thess ad tala vid sóknarnefndina og helztu menn safnadarins, svo og til ad messa í kirkjunni um leid. – Segir thann og safnadarfulltrúinum gengu til kirkju mætti thetr einum af sóknarbændunum, svo fullum, ad hann gat varla gengid. Segir thá presturinn vid safnadarfulltrúann: "Getur thetta nú ekki fallegt ad sjá, eda dreykja thetr mikid hérna í sókninni?"

"Og ekki má thad nú heita, en thetr thola svo fjandi lítid!"

3452. Thórhöfdi ordid sjálfdaudur í útmánudunum eins og thjónar Ólafs ríka Gudmundar; thad var farid ad sneidast um kjöt hjá kaupmönnum í Kaupstadnum og thótti veldi ríka Gvendar thetr kjötid svo dýrt, ad öllum ofbaud nema Ólafur ekki nema annad mesta, en "rándýra kortlegid hans ríka Gvendar."

Kona hans, mesta gæda kona, hafdi heyrt einhvern áminning af thessum ordrómi og fékk thann illa; hún kom thví ad máli vid bónda sinn og sagdi:

"Heyrdu, Gudmundur minn! Vid erum nú badi ordin svo gömul, ad vid getum búist vid ad eiga ekki mörg árin ólifud enn; finnst thér thví ad vera stuttur hjá ossur nú thessu, til ad búa ossur undir eilífdina og thá eigum vid ad standa reikningsskil thyrir allar ossar gjördir í thessu lífi. Vid thyrftum thví ad vera búin ad idrast og bæta rád okka ádur en vid deyjum, en thví segi ég nú thetta vid thig, Gudmundur minn, ad ég er hrædd vid afleid ingarnar af thví ad vid seljum thetta kjet af hornadnum og sjálfdaudu minnum okkar lík blásatækra manna, svona ósköp dýrt og. . .

"Hvad er thetta, kona!" segir Gvendur ríki, ég heyri, ad thú byrjar vid ad ég hafi ekkert

um þetta hugsað; já, ég hefi hugsað um það og það er óhætt að vera rólegur, því ég ætla til altaris á sunnudaginn kemur, ef ég verð þá búinn að selja allt hérið; annars fer ég þá einhvern tíma seinna."

3453. Faðirinn: „Jæja, drengur minn, ég vona að þú sért nú ekkert skuldugur af því að þetta dýra nám þitt í háskólanum, eða hvað?"

Sonurinn („skólastráið"). „Nei, pabbi minn! Að minsta kosti ekki meira en svo, að þú ættir að geta borgað það, ef þú vorir iðjusamur og sýndir góða sparsemi og alvarlega sjálfsafneitun."

3454. Við visitazíu biskupsins, lagði hann fyrir sóknarnefndina þessa spurningu:
„Hvernig er siðferðisástandið hérna í sókninni?"
— Allir viðstaddir þögðu. —
Biskupinum virtust sér þá að gráhærðum öldungi einum og segir:
Þér getið sennilega svarað spurningu minni, meðan þér eruð sitjandi, eins og það er nú, saman við það sem gaðvar í ydar mydomi."
„O-jæja, það ætti ég nú að geta gert, fyrst herra biskupinum þóknast spyrja sinni til mín. Eg er nú á 90. árinu og hefi eignast 15 börn og veit að segja það, að það er í mikilli afturför — a. m. k. hvað sjálfan mig snertir."

3455. Einar í Bæ vitjaði láns vegna dóttur sinnar, sem lengi hafði verið veik og var hann spurður, hvað hann hefði vitjað láns mikið svona seint.
„Já, ég vildi bíða fram yfir helgina og láta hana líka fá láns á sunnudaginn!"
„Nú! Hjálpaði það þá nokkuð?"
„Jæja! Veikin fór að vísu eitthvað, þó ódrýgðist hún ekki fyrir því, en nú er hún ekki í magamum líka!"

3456. Leikmaður heldur ræðu: ..... „Eg þakka þér, himneski faðir, að það er mín og það er, eða hvernig ætti það annars að vera?"...

3457. „Hvað segið þér? Hafið faðir ydar mikið, og þér eruð orðnir svona gamall! Hve gamall er annars faðir ydar?"

„Ja, það veit ég sú sem mér ekki, en hann er samt víst eitthvað skárri en ég." 60

3458. Úr réttarprófum í 20. örd (Einar M. Jónassen í póstþjófnaðarmálinu í Patreksfirði)

Sýslumaðurinn sjálfur segir: ...

„ Að sögðum hverning í pósthúsið, að ýfirheyrði (forir?) til hans verulegar skuldar í janúas ogfebrúar síðastliðið, sem samkvæmt bæði framlögðum nr. ... í málinu, og sem sýni, að í mánuðunum janúas ogfebrúar áðeins hafi komið inn kr. ...aur..., samkvæmt hans eigin reikningum og sem ýfirheyrð hefir viðurkent rétta, hafi það mintsta þurft að brúka .... krónur í fæðispeninga viðkomandi í marz síðastliðið, auk allra peninga, er rannverulega hafi inn komið í janúas ogfebrúar hvort heldur em minni eða stærri upphæðir, sem um sé að ræða, svo aur ýfirheyrði stóð, þar sem hann ekki skilji ýfirsendingum, hreyfi hann sér ekki að svara upp á hana. – Meðfram að lögreglustjóri var farinn úr bænum þá liðið daga, var rannsókn frestað og ýfirheyrða tilkynt eins og áður, að hann væri undir sérstöku eftirliti hreppstjóra ....."

3459. Í prófi ýfir skipstjóra, út af landhelgisbroti, stóð þessi setning eftir sama sýslumanni: „Ú. V. tilkynti í réttinum þar sína gegnum hreppstjóra í ... hreppi, að ...."

3460. Sami sýslumaður segir í réttinum: „.... Ýfirheyrða var gjört ljóst, að öllum hans framburði og skýrslum, sem gefnar hefðu verið í málinu, virtist ekki koma fram, sem peningar þeir, sem viðurkendir eru sem skuld hans til .... hefði í nokkurn háttgefið gefið tilnotkun hér í staðnum, eða frekari brúkun af hans hálfu af peningum átt sér stað, en sem svari til stöðu hans, sem ...-manns, með launum, en hann sjálfur hefði viðurkent að hafa haft kr.. í mánuði, miðað við fjárskuldina þá, er hann hefði fram að færa. Þar sem viðurkenning hans liggur fyrir, ekki að hafa staðið í verzlunarviðskiftum, sem sé ekki rekið verzlun, að neinu verulegu ráði, ekki haft greidd peninga til verzlunar hér, fram yfir endilega útborgað, ekki greidd peninga til hins nýbyggða húss, frekar en vant hefði mátt, af manni í hans stöðu, sem ekki er kunnugt um, að fara illa með fé sitt, yfir höfuð en upphæð er til byggingar innar hefði farið yfir kr.... yfir þá upphæð getur hún ekki farið eftir skýrslum ýfirheyrða, eða eitthvað þar rétt, og hins vegar verður ekki ráðið í, af rannsókn sem farið hefur fram af óviðkomandi mönnum, að nokkurn verulegan fjárdrátt hafi verið frá fyrri húsum, sem komið hefur fram á framlögðu gögnum sem fæst eru úr böndum ... (skýrslur innar) sjálfrar, með athugun .... (þ: með ljósum skýrslum

um, hvenær sendingarnar hafa farid frá ... (að alstöð stofnunarinnar) og hvernig vid-
ist marga daga hit, að meira hafi verid gefid út af áburdinum en mannsþyngd verdur
talid ef um sjáanlegt eina hefði verid að ræda, samanber réttarhald.... (dagsetning)
og þar sem ekki þannig virdist hægt að átta sig á því, hvað dagar hefði af þeim
orðid, var yfirheyrdi Kraftur, að gefa ábyggilega skýrslu í því efni, að viðlögðum
að lögi ekki slíta skýrsla fyrir, yrði það stoðað, sem réttar reitum, og yfirheyrdi lýsir
svo ábyrgð á því lögum samkvæmt. Yfirheyrdi segir frá, að honum virdist sér
ekki vera í mein atriði, með öllum lögmætum skilyrðum, að hann þurfi að breyta fram-
burði sínum. Matthías var ....."

3461. Sami system.: "... Vegna grunsemdar um að ákærdur væri sekur, úrskurðaði rétt-
urinn, að hann skyldi sæta í gæzluvarðhald, hvar hann var í 3 daga uppi á lofti
í heyhlöðu dómarans, sem gaf honum nóg af heyi ...."

3462. Sami system. Ólafur: Yfirheyrdi: aðspurður: "Hvernig hefði skilgreind, endurlegst
og helgað og virði hann það ekki það; að öðru leyti virðist kristindómsfræðsla
hans í góðu lagi ...."

Hreppsnefndin í S. hreppi í
3463. Þjóðfundinn/í B (arðskiptasýslu) hafði sýnt þá nauðsyn af sér að stofna unglinga skóla
í öllum hreppsnefndarumdæmum með 500 kr. gjöf í eitt skipti fyrir öll. Á sínum tíma
kom svo reikningar hreppsins fyrir sýslunefnd til úrskurðar. Þá sýslunefndarmenn
misþyrmum augum í þetta tiltæki hreppsnefndarinnar: þótti ýmsum hana „bresta
heimild til slíkrar fjárveitingar úr hreppssjóði"; öðrum virtist „skólinn líkt gagnlegur
og af þeirri ástæðu vel hreppsins ella vanið" —
Um málið urðu umræðurnar langar og leiðinlegar eins og títt er á sýslufundum,
Alþingi og í útvarpinu: Allt einn kvikindisháttur um alla og ekkert og enginn fær lokið
með neðri sýslunefndarmönnum sjálfs (E. M. J.) á þessa leið:
Það er líkt að sama það, að hreppsnefndin hafði alveg leyfi til að gera þetta, eða svo
sagði sýslunefndarmaðurinn úr K.-hreppi og honum trúi ég betur en öllum hinum
hinum til samans; svo er líkt að sama það, að þessi fjárveiting gerir ekkert gagn, e

nú etla ég að sama það, sem sýslumaðurinn yrkir, að fjárveitingin er ekki einungis gagnslaus, heldur og að hún er skaðleg, því sjáið nú til: þessi lærdómur, í þessum skólum, með þessum kennurum og með þessum nemendum, já, – hvað er þetta allt saman? Ekki neitt! Ekki neitt! – nema til skaða, því sjáið nú til: það kennir engum neitt, það lærir engum neitt og því veit engum neitt. Svona er það síðan gýfurstefnukennurnar komu á gang, að fá eiga kennurnar erfiðari með að fóðra börnin – og hefi sjálfur orðið fyrir þessum fúlvegis og veiðsetta af eigin reynslu – og svona er það með allar þessa skóla: allt ómögulegt, allt verra en ekki neitt, alveg eins og gýfurstefnukennarar og lærimenn og. . . . ."

Fjárveitingunni var synjað stöðfestingar með 9 atkv. gegn einu (D: gegn atkvæði systurmannsins sjálfs; hann einn hafði ekki samúðgt af miðdunum)

3464. Tveir lærðir mættust á götu, skammt frá kirkjunni. Meðan þeir töluðu saman, fór líkfylgd fram hjá þeim og líkhringing heyrðist frá kirkjunni. Segir þá annar þeirra við hinn:

„Nú, það er þá verið að jarða; er það einn af þínum?"

„Nei", segir hinn, „hann varð sjálfdauður!"

3465. Aldraður maður (Jón Björnsson á Búrfelli) sem mist hafði sjónina í aðra augað, fór til læknis (Dr. Jónassen landlæknis) og bað hann taka úr sér augað; hann hafði soo mikla kvöl í augum. Læknirinn fór fram, en að hálfri klukkustund segir maðurinn að læknirinn hefði tekið úr sér heilbrigða augað og nú sé hann alveg blindur.

„O, vesalingur!", segir læknirinn, „þú ert þá orðinn blindur á báðum!"

3466. Læknir (Gísli Pétursson í Eyrarbakka) var sóttur til konu á fertugsaldri (Elísabet Jónsdóttur, og átti hún fjölda barna; hið elzta þeirra var milli 15 ára. Konan var mikið veik og þjáðist mjög um lífshættur. Áður en læknirinn fór, talaði hann nokkrum „huggunarorðum" (!) til konunnar og meðal annars þetta að skilnaði: „Já, ég held að ég geti nú ekki gert meira fyrir yður í þetta sinn; en hvernig er það, haldið þér nú ekki að hún Milly litla geti tekið að sér forstöðu heimilis, þó yður misti bráðlega við?"

3467. Meistarinn: „Að éta allan daginn, jú, það er það sem þú gerir, en að vinna, nei, það er nú ekki að tala um. Sleppingur ertu og sleppingur verðurðu alla þína ævi. — — Nú! Hvað er þetta! Þú gláparinn þú nú gleggann og betur sem þú heyrir ekki hvað ég segi.'"

Drengurinn: „Ha? Jú, jú, en ég hélt að meistarinn væri að tala við sjálfan sig."

3468. Einhverju sinni spurði presturinn barn í Kirkjugörðum:

„Hver postulanna var það, sem afneitaði Kristi?"

Barnið vissi það ekki og þagði. Förunautur sinn, er viðstaddur var, að brosa. Presturinn sér það, víkur sér að honum og segir: „Viltu þá segja mér, hver það var fyrir barnið?"

„Það var hann Pílatus. Skömmin sé hans", sagði drengur; honum varð heldur ekki líkt um það, garminum, að hann skyldi fara út í þessa sálma. — Ekki var nú orðið mikið!"

3469. Ritstjóri nokkurn gat þess í blaði sínu, að þar í bænum væri maður nokkur, sem ekki hefði séð fullar 10 ár. Daginn eftir bárust ritstjóranum ásakanir frá 25 bæjarbúum, sem kröfðust þess, að hann afturkallaði greinina, ef hún væri meint til sín.

3470. Í Kaupstað nokkrum vantaði mann til að leika sóló á orgel og vera organisti og var staðan auglýst. Skömmu síðar fékk maðurinn, sem umsjónina átti að sjá sér til, svohljóðandi bréf:

Ég sé auglýst, að yður vanti söngstjóra og organista, annaðhvort Karlmann eða Kvenmann. Þar eð ég fyr meir hefi verið hvorttveggja, leyfi ég mér að skýra um hina auglýstu stöðu. Með mikilli fylgi.

3471. Umsjónarpilturinn heimsótti prest sinn í þeim erindum, að fá hjá honum meðmæli hans til atvinnu. Var piltinum því nauðsynlegra að fá sæmilegt vottorð og það sem bezt, þar sem hann var bæði óþjálfaður að upplagi og ekki laus við að vera álitinn hálfgerður fáráður, það að það væri mjög farið að loða við.

Vottorð, eða meðmæli prestsins hljóðuðu þannig:

„Að piltinum N. N., sem verið hefur talsverð skepna í sjón, sé nú með öllu laus við það, vottast hér með.

N. N.

prestur."

3472. Lærisveinn: „Reikn út úr þér tungurnar, Sókrates! Bezt! Bezt! Nú, hvað er þetta! Reikn hana alveg út!"

Drengurinn: „Eg get það alls ekki betur, því hún er föst í ódrum endanum!"

3473. Við próf í stjörnufræði segir Kennslumálastjórinn við einn af drengjunum:

„Já, en þú, drengur minn, sem ert nú orðinn svona stór, getur þó líklega leyst svo lítið fyrir okkur."

Drengurinn: „Ne-hei!"

Kennslumálastj.: „Þú þekkir þó altaf stafina. — Þú veizt þó altaf hvaða stafur þetta er."

Drengurinn: „Ne-hei, — en láttu okkur sjá; það er annars skandi líkt spada-ásnum."

Kennslumálastj.: „Nú, jæja, spilin þekkirðu og blótað getirðu; hver hefir kent þér það?"

Drengurinn: „Hún mamma mín!"

Rödd úr áheyrendahópnum (niðri í engjum):

„Blessaðir hættið þér eitthvað strákskrattanum; hann lýgur öllu sem hann segir, ormurinn sá arna!"

3474. Maður úr Reykjavík mætti öðrum manni inn við Elliðaár, sem kom að austan. Austanmaðurinn spyr: „Er nokkuð að fréttа úr bænum?"

Reykjavíkurmaðurinn: „Ne-ei, ekki það ég man. Jú, allt fólkið í símastöðinni hefir gert skyrh!"

„Skyrh? Hvað skyldi það?"

Veistu það ekki? Það er vetrfall á útlendu máli."

3475. Soffía litla: „Ertu ekki þjóðarmeyg, frænka mín?"
Frökkum: „Jú, en það er ljótt af krónum að spyrja svona."
Soffía litla: „Þá, en ég veit að það er ekki þér að kenna, frænka mín."

3476. Ungur ofláttungur kemur á fund, sem halda átti á veitingastaðnum og segir:
„Er engin af heimsins konum enn þá?"
Þjónninn: „Nei, þær eru sá fyrsti."

3477. Barnakennari Sörensen, lagði fyrir skóladrengina, að ávarpa sig, herra Sörensen, í hvert skifti, sem þeir töluðu við hann. Einhverju sinni spyr hann einn drenginn að, hvað hús dýrin hafi.
Drengurinn svarar: „Kýrin, herra Sörensen."
„Þú átt ekki að nefna nafn mitt við hverja setningu", segir kennarinn
Drengurinn byrjar aftur og segir:
„Kýrin, hestarnir, hundarnir, asnarnir og svínið, herra Sörensen."

3478. Lækninum gerði mikið orð á því hvernig kvenfólkið væri heimskt.
Stúlka, sem heyrði til, sagði:
„Þér ættuð sízt af öllum að erfiða af því, því þér lifið á heimskunni í yðar eigin; ef við vorum ekki svona heimskar, mundum við enga lækna hafa."

3479. Lækni, sem vanur var að taka sér dýrinn „niður í því", var sótt til sjúklings. Spyr hann konuna til sjúklingsins, verður honum það fyrst fyrir, eins og siður er lækna, að taka í lófa hans, en í ógáti

greipar hann um vinstri úlfliðinn á sjálfum sér og segir, eftir litla þögn:

„Nú, það er ekkert annað að minnsta en það, að hann er fallaus. Hvern fjandann erum við að ónáða mig? Ég held að það þurfi ekki að segja honum lit að sjá það!"

3480. Hannes Hafstein kemur inn í Edinborgar veitingu og kaupir einn kassa af vindlum, sem hann ætlar að senda sér heim sem fljótast, því sér liggi á honum. Fer hann svo út úr búðinni.

Skálinn einn stóð úti sem oftar í búðinni (hann hét Björn, kallaður „Bjössi vitlausi") og var hann sendur með kassann; hann átti að fá staðgreitt fyrir vikið og því meira, sem hann yrði fljótari.

Bjössi hljóp af stað með kassann, en kom að vörmu spori aftur. Bað hann mann lét manninn sína í ljósi yfir því, hversu fljótur Bjössi hefði verið í förum og spyr:

„Skiluðuð ekki kassanum, skálinn?"

„Jú, ég skilaði honum á réttan stað, því hann Hannes Hafstein stóð hérna fyrir utan og tók við kassanum sjálfur!"

3481. Amtmannsfrúin keypti hanska í Thomsensbúð og bað aðsenda sér þá heim. Bíðandi maðurinn, sem afgreiddi frúna, sendi mann út í pathús og beiðir pathúsmanninn að lána sér mann til að fara upp í Bingholtsstræti með vöru, sem amtmannsfrúin hafi keypt í búðinni. Pathúsmaðurinn var Þorsteinn gamli Guðmundsson að spyrja hann, hvaða vöru það sé, sem senda eigi. Honum var sagt að það væru hanzkar. Þorsteinn gamli sendi 2 menn, með vagn og hanzkana sína á vagninum! (Honum líkt.)

3482. Héðinn Valdemarsson heldur ræðu. Að henni endaðri, segir Ól. Thors:
„Haldið þið að kaupið hækki, ef Héðinn kemst á þing?"
Sellurþá við ráðd frá áheyrendum (margföld): „Já, kaupið hans!"

3483. Kaupkona Valdemarsdóttir heldur ræðu: Páll postuli sagði....:
Magn. Jóch: Páll postuli sagði, að kvenfólkið ætti að halda kjafti á fundum!"

3484. Dikte Thomsen (brot úr ræðu um barna og bindindi)
„.... ég er viss um, að barna- og bindindislíkn - er alveg óþarft, ef menn væru vildu gæta hófsemda betur en þeir gera."

3485. Kaupmaðurinn norðanlands var á ferð í stórborg í Þýzkalandi og notaði hann nú tækifærið til að kaupa sér nýjan hatt í stað hins fyrri hattsins sem hann stóð á og sem hann gaðfist ekki að geta látið neinn mann sjá sig í lengur. Nýji hattinn náði hann rétt að eins á hann, um leið og hann stóð inn í járnbrautarvagninum. Strax, þegar brautarstjórinn var farinn af stað, gekk maðurinn inn í snyrtiherbergið, fór úr gömlu fötunum og fleygði þeim út um gluggann, opnaði síðan töskuna, sem nýju fötin voru í, en fann hvergi brúkunar: Klæðskerinn hafði gleymt að láta föt í töskuna. Á næstu stöðinni varð kaupmaðurinn fyrir stór-útlátum, því hann keypti hvern stað smálinjana.

3486. Jón Pétur og Páll voru allir kaðlir í sömu brúðkaupsveislunni, en engum þeirra gat farið. Þeir sendu samt brúðargjafirnar, eins og lög gera ráð fyrir. Síðar hittust þeir allir saman og sögðu hver öðrum hvað hver fyrir sig hefði sent í brúðargjöf af sínu hálfu.
Jón sagði: „Ég sendi brúðhjónunum borðbúnað úr silfri handa tólf."

„Eg seudi Kaffi-stell handa 24," sagdi Pétur og brosti íbyggilega.
„En ég seudi sykurtöng úr silfri handa hundrað manns", sagdi Páll og klæikti í vindlinum sínum.

3487 Hvad er það sem liggur í áttstrendan, þríhyrndan „Þríkant", eins og endilangt Ó, sem liggur þvers um í kross upps og niður á allar hlidar og teygir úr sér í hring.
(Stefán fylgdarm. segir að þetta sé gáta, til Guðm. af Páli Þorkelssyni gudsm. til þess eins, að hún sé nógu vitlaus, svo enginn geti ráðið hana).

3488. Prestsjöldin gudlaust freistaði að vanda í Stokkseyrarprestakalli og til þess að létta undir með greiðum þeirra, fann presturinn, séra Ólafur Helgason, upp á því, að gjöra mönnum kost á, að greiða gjöldin í blautum fiski. Þótt þetta kæmi sér nú vel, efldi sízt þegar aflinn var óvenju mikill, mæltist þetta misjafnlega fyrir.
Svo var það eitt sinn um vorið, að presturinn kenti í brúnum á skrúmálastaðnum við Magnús Kristjánsson niðrómann og sagði móðalaunars: „.... Maðurinn lifir ekki af einum saman brauði, Magnús minn."
„Veit ég vel," segir Magnús, „hann verður líka að lifa á fiski!"

3489. Jón gamli á Fossi (á Grímsnesi) fór til Reykjavíkur og keypti þar m.a. ólán í brúsa, sem hann hafði fengið lánaðan hjá nágranna sínum. Brúsann lét Jón af sér fyrir utan hlöðuna einn, meðan hann skrapp inn í búðina, en er inn kom, sá hann að brúsinn hafði lekið allmikið af ólánni. Maður nokkur kom þar að sem Jón stóð yfir brúsanum og var að flýta

eftirfarandi rodu, klöddum nijóg og áhyggjufullur:
„Illa fórstu að fyrr. Ef ég ætti þig, skyldi ég taka þig þar sem þú stendur, bögla þér saman undir fótum mér og fleygja þér síðan til fjandans; en sönnum sögum að ég á þig ekki, get ég ekkert við þig átt og vil ekki hafa minn stað svo tæpan. Það er hart! Já, víst er það hart!"

3490. Oddur Sigurgeirsson, „stærki af Skaganum", heyrir illa, en talar góði blóstu máli og af mikilum ákafa, enda oft þungt undir fyrir um ýmis mál. Einhverju sinni tar hann eitthvert vandamál sitt upp fyrir Sigurbirni Þorkelssyni í vergjarnimi Vísi og leitadi fraustsyfir hann, en áður hafði hann borið málið undir ýmsa aðra, sem hann taldi að mundu vilja sér vel og hafa hjálpað sér í ýmsa lund, þ. á. m. Ólaf Jónsson á Keldum. Sigurbjörn segir: „Þetta lagast allt, Oddur minn, þú treystir þó ávalt drottni."

Oddur: „Já, blessaður vertu. Hann ætlar að gefa mér nýtt stígvél, þegar hann er búinn að taka upp úr görðunum, ef það skemmist þá ekki alltsaman hjá honum, blessuðum." (Hann átti við Ólaf á Keldum.)

3491. Sonur sýslumannsins (Jón Sigurðsson frá Hallarðarstöðum) var nýkominn frá Hafnarháskóla. Faðir hans (Sigurður Ólafsson) hafði eitt hið stærsta og besta búi, sem til var á allri landinu. Einn vinnumanna hans, aldraður maður hét Jón (Árnason, sem áður bjó á Valdastöðum þar í hverfi), blótsamur nýtur, en allra besti karl; trúrjarn var hann mjöllum og spunnu; þessa „kosti" hans þekkti sýslumannssonurinn, sem er annáladur að ingi. Þegar hann var nýkominn heim frá Kóngsins-Kaupmannahöfn, þurfti nafni hans vitanlega að spyrja hann fréttir, og fór samtal þeirra fram á þessa leið:

Jón gamli: „... Þú hefur andvitað komið til Kongsins; það má svosem vera".
Sýslum. sonurinn: „Kom ég þar."
Jón gamli: „Og sástu drottninguna?"
Sýslum. s.: „Já, hana sá ég og eitthvað af börnunum líka."
Jón gamli: „Eiga þau ekki morg börn og laglog?
Sm. s.: „Hvorsu margt þau eru, man ég nú ekki, og eins og ég stóð norri, hafði ég satt að segja hugann þar sem dætrunar voru, enda voru þær laglegar".
Jón gamli: „Jo-jah! Leizt þér vel á þær?"
Sm. s.: „Og ekki get ég nú neitað því; en hvað hýdir það?"
Jón gamli: „O, ég held þær vera fullsomdar af þér; en sástu hýsnar?
Sm. s.: „Nei; það var búið að reka þær, þegar ég kom, kl. 11 um daginn."
Jón gamli: „Þá' eit é; en hvernig voru nú húsakynnin?"
Sm. s.: „Ja, stofan sem ég kom á, var falleg og stórri en heyklaðan hans Jabba."
Jón gamli: „Nei, nú lýgurðu! - En eitthvað hefurðu nú fengið gott".
Sm. s.: „Já, sætt kaffi og með því."
Jón gamli: „Og hver fordi þér það?
Sm. s. „Drottningin sjálf."
Jón gamli: „Hvaða að fara! Gat hún ekki látið stelpuskrattana færa þér það? Ég held að þær hefðu ekki verið ofgóðar til þess. En hvernig var nú sprottið hjá gamla manninum? Gekkstu ekki um skógjarnar?"
Sm. s. „Ekki mundi þér þykja það vel sprottið Jón minn, ef þú gætir ekki haft nema 2-3 kaffa eftir þig, allan daginn á góðri rekju."
Jón gamli: „Hver fjandinn! Hvaða helvítis örreiki er það sem maðurinn étur á sig: 2-3 kaffa á dag! Og vitanlega sunnt á sinn?"

Sm. s.: „Á sinn? Nei, þeir brenna sinuna á vorin, þar eftir."

Jón gamli: „Já, náttúrlega; þetta gerði Magnús heitinn á Meðalholtum hjá leigu, þegar ég bjó á Meðalholtum; það er víst hjá guði gott. En sástu ormbobbin? Hvernig bjuggu þeir á hörðunum á sér?"

Sm. s. „O, ég held að það hafi nú ekki verið nema á meðallagi; a. m. k. beit ekki vel hjá kúnum sjálfum."

Jón gamli: „Þarftu nú um hjá honum?"

Sm. s. „Já, ég sló þeim á brúnum með orfinu hans og hjánum, illa dengdum.

Jón gamli: „Hver anskotinn! – ekki hann dengi sjálfur? – Nú þetta er bölvaður kústeressi! Hann á þó líklega jörðina?

Sm. s. „Nei, hann er leiguliði, og geldur þá landsskuld, 60 krónur og leiguna, 12 hjörðunga á sméri."

Jón gamli: „Hvað helv. er að heyra þetta! Það er meira en af öllu Sálfholtinu, maður, og undir það annað eins og af allri Hrunagnúpa torfunni."

. . . . . .

— " —

3492. Kristján á ..... var feinsáður maður og lak hverjum dropa er yfir hann kom, en þó var Kristjönunum hálfu verri; það kom sér ekki vel, því þau gegndi prestinum, séra Þorvaldur Bjarnason á Ingl. stilliu sína.

Þegar prófastinum kom þangað, til að skoða Kristjönu og það sem henni til-heyrði, sagði hann m. a. við prestinn:

„Kristján lekur, Þorvaldur minn".

„Já Kristjön lekur; en hennar minnar!", sagði presturinn.

3493. Guðmundur í Norðri í Þrúnarfirði sat á sýslufundi. Að fundi einum lokinum var honum og öðrum nefndarmönnum boðið að borða á Gröf,

er Guðmundur var hættur á og var sett eggjað m.a. borið á borðfyrirkvæmu
nefndarmanna.
Guðmundur byrjaði að borða með því að éta það eggið, sem honum var ætlað, að
því búnu segir hann við samnefnda sína (til hægri handar): „Má ég ekki borða
eggið þitt líka?" — Jú, það var velkomið.
Þá segir Guðmundur við samnefnda sína er til vinstri handar sat:
„Má ég ekki éta eggið þitt?" — Það var leyft.
Þannig gekk hann á röðina, unz aðeins eitt egg var eftir, það, er ætlað
var séra Jarnsi Jónssyni.
„Má ég nú ekki éta eggið þitt, séra Jarnes minn, eins og hinna?"
Séra Jarnes brosti og sagði: „Jú, ef þig langar í það."
„Langar í það? — Ekki get ég nú neitað því, því með þykja egg góðar
matur, en það þykir yfirleitt miður líta, en það á ekki við þá að
segja neitt."

3/94. „Ja, mikilleg sá munur, nú, frá því sem áður var", sagði Sigvar Ólafsson á
Hrímarhóli. „Áður varð maður að fara fótgangandi eða ríðandi til kirkju,
í hvaða veðri sem var, hundvotur og kaldur, til að hlusta á ræðu
prestsins, oftast nær eitthvert leiðindaefni, en nú, síðan útvarpið
kom, getur maður legið í rúminu sínu og hlustað sofandi á allra
bestu ræðu hjá prestunum í Reykjavík."

3495. Dýralæknir nokkur, Magnús Benjamínsson, ísáraði aldrei, var sístarfandi og varð
bæjarverkfræðingur Reykjavíkur að koma honum fyrir til dvalar í sveit vorið
1933. Hún sendi hann í fyrstu að Miðgrundardal í Bárðastrandar, en það dróst
hann. Á stríðsárum hans kom prestvígsla í Flatey, sr. Sig. Haukdal hennum fyrir

hjá Sigurði bónda Steinbjarnarsyni í Brandsey[j]um og kom drengurinn sér þar svo vel, að hann fékk aðfara í orlof til Reykjavíkur. Áður en hann fór[i] staðan, átti formaður barnaverndarnefndarinnar tal við drenginn og fór það fram á þessa leið:

Form.: „Hvernig líkaði þér í Hvítárdal?"

Drengurinn: „Mér líkaði þar vel; en maður verður að leggjast á bakið, til þess að sjá til himins! Það er ekki fyrir börn, sem eitthvað vilja hafast að, að vera þar; það er ekki nema fyrir moldvörpur að eiga þar heima."

Form.: „En hvernig líkar þér í Brandsey[j]um?"

Dr.: „Ágætlega; en ég get hugsað mér að í vor losni þar pláss fyrir dreng, ef nefndin fyrtist að koma honum fyrir, þótt hún mannna ekki að hugsa sér að koma mér til sjós; þá ætlið þér að leggja það nógu snemma undir við hann Sigga, hús-bóndann minn, að taka af ykkur dreng í vor, úr því að ekki eru nóg til af drengj-unum, sem þið þurfið að koma fyrir?"

3496. Finnur Jónsson í Fossvöllum segir frá:

„Það var enginn karlmaður heima hjá okkur, þegar hann dóttursonur minn varð slysinu illt og enginn vissi hvað að honum var, enginn kallaði eftir né fór hvergi hraðara að leita með neitt þessháttar heima hjá mér, gamla manninum, til að vita hvað að slysinu gengi, en ég var vitanlega ekki hóðalaus með það fremur en annað. Ég á stóra loftþyngdarmælinn minn enn þá, sem aldrei hefir skeikað um óvænt og snöggleg veðrabrigði. Hann hékk ég nú og þar hann að vissunni í krókhorninu og mikið var ekki hægt að sýna mér hvað að var, þótt þegar hann var kominn niður í „storm", sá ég, að það var ekki um annað en vind að ræða; ég gekk þó úr skugga um það með því að leggja nógu snemma undir við hann Sigga, hús-bóndann minn, að taka af ykkur dreng í vor, úr því að ekki eru nóg til af drengj-unum, sem þið þurfið að koma fyrir?"

3496. Finnur Jónsson í Fossvöllum segir frá:

„Það var enginn karlmaður heima hjá okkur, þegar hann dóttursonur minn varð slysinu illt og enginn vissi hvað að honum var, enginn kallaði eftir né fór hvergi hraðara að leita með neitt þessháttar heima hjá mér, gamla manninum, til að vita hvað að slysinu gengi, en ég var vitanlega ekki hóðalaus með það fremur en annað. Ég á stóra loftþyngdarmælinn minn enn þá, sem aldrei hefir skeikað um óvænt og snöggleg veðrabrigði. Hann hékk ég nú og þar hann að vissunni í krókhorninu og mikið var ekki hægt að sýna mér hvað að var, þótt þegar hann var kominn niður í „storm", sá ég, að það var ekki um annað en vind að ræða; ég gekk þó úr skugga um það með því að leggja nógu snemma undir við hann Sigga, hús-bóndann minn, að taka af ykkur dreng í vor, úr því að ekki eru nóg til af drengj-unum, sem þið þurfið að koma fyrir?"

3497. Madur nokkur í Kaupstad átti hund, sem var svo fylgispakur honum, ad hann fór med honum hvert sem hann fór út af heimilinu: Einu sinni, sem oftar var manninum bodid í samsæti nokkurt og fylgi hundurinn honum inn á audalyri veitingasalsins. Í samsætinu vard madurinn út úr fullur. Fyrir veitingahússtjórnar tóku sér þá fyrir hendur ad ná í hundinn og fylla hann svo af víni, ad hann gat ekki fylgst med húsbónda sínum heim. Hann slagadi svo, ad hann kastst ekki úr sporunum og urdu menn ad bera hann heim til sín.

Sá var háttur hunds þessa, ad hann vildi nær engan ad þeim, sem sýndu honum hrekki, en réðist þó ekki á þá, nema þeir ad eins ad þeir reyndu til ad handsama hann.

Svo bar vid löngu sídar, ad manninum var bodid í samsæti á sama stad og ádur og sem fylgdi hundurinn honum.

Þegar þeir komu ad veitingahúsinu, vildi hundurinn ekki fara inn, og þegar hann sá annan þjónninn, sem hafdi valdid því fyrrum, endur fyrir löngu, ad hann vard víndrukkinn, réðist hann á hann og vard þjónninn ad flýja, þá kom hinn þjónninn ad og felldi hann sömu skil. Upp frá þessu kom hundurinn aldrei inn fyrir dyr veitingahússins. Þetta, og vidurreign veitingaþjónanna og hundsins, vard til þess ad húsbóndi hans brádadi ekki vín upp frá því.

3498. Jón rektor Þorkelsson (yngri) var gefinn hnakkur, sem var 60 króna virdi. Hann keypti ístads-ólar, reida og ístöd, sem kostudu 16 krónur. Seldi hann sídar ánægdur hnakkinn til sölu. Kemur þá madur nokkur til hans og skodar hnakkinn, lízt vel á hann og spyr, hvad hann eigi ad kosta.
„Sextán krónur!" segir rektor.

Maðurinn verður forviða og spyr: „Sextán krónur!"
„Já, sextán krónur," segir hákarl, „ég át ekki einum eyri af honum; hann kostaði mig sextán krónur og ég lét hann ekki fyrir minna verð!"
Vitanlega gleypti maðurinn við þessu verði og hleypti hnakkinum.

3499. Kálfur (K.Þ.) íslenzka kynnisstúlkið í Ameríku, var í heimleið um kvöld í þoku og dimmviðri mikinn; hann datt í hverjum spori og lokks ofan í sjóinn, en er hann kom upp úr sjónum, vand hann þetta að orði:
„Ljós voru slokknuð og landið svart, í loftinu ekkert að hanga á.
Það er í sannleika hálfvíti hart, að hafa ekki jörð til að ganga á."

3500. Sagnir um Símon Sigurðsson (handrit Sóh. P. Gottskálkssonar í Viðvík)

Einhverju sinni, á sjó kölluðum Þórshafnar á-rum Símonar, var hann að hlaða úr hey í töff eða einhverri heyjarðs-nánum; var Þórdís kona hans þá þar á gangi og kallaði Símon hástöfnum til hennar og spurði:
„Er logn á jörðu, Þórdís mín?"

3501. Símon sjóri í Höfninni sunnu vertíð eina og afladi vel (um 600 fiska hlut) Um lokin stroddi hann fiskinn eins og aðrir félagar hans niður á klöppum við sjóinn og hlóð honum þar í stakka eða stafla og hirti ekki um að bera hann upp frá sjónum. Þó stal nótt þá fiskinum allan úr. Morguninn eftir sagði náðári Símonar honum frá því, hvernig komið var með fiskinn, að hann sé allur kominn í sjóinn.
Segir þá Símon hreykinn mjög að vanda:
„Það var gott, hann var úr sjónum og það var vel að honum fari í hann aftur!"

3502. Þegar ég var unglingur (fæddur 1880) á Landeyjum, bjó Símon þar á Hóli, sem kallað var „á Skákinni". Á þeim árum voru þar oft fjölmenn veizlur haldnar (t.d. á Landeyjunum), einkum brúðkaupsveizlur og var Símon þar jafnan sjálfsagður gestur og ávallt „borðlenna", eins og það var kallað, enda bráðlaginn að hann væri meðal þeirra er mest drukku, enda var þar oft „glatt á hjalla". Á heimleiðunum samkomum manna ýmsir stórlegar eftir Símoni. Í annarri þeirri veizlu var m.a. gestur Þórður Sigurðsson frá Múlakoti (síðar vitavörður). Hann var gamansamur og skáldmæltur og hafði gaman af Símoni.

Þegar á veizluna leið og farið var að veita víninu (púnsið), lenti þeim saman í orðaskiptum, Þórði og Símoni. Samtöl þeirra fóru þannig fram, að Þórður lagði spurningar fyrir Símon, en hann svaraði.

Þórður: „Hvaða ár var það, sem hægt væri svo mikið hjá hr. Símon minn, að þú þyrftir að kalla niður í forðabúrið og spyrja hvern viðrar?"

Símon: „Það var sama árið sem hann Þórður í Múlakoti náði mestu ríki með höfðingjunum, en hafði minnst." ——

Þórður: „En hvaða árstíð var, þegar þú bjóst í Strönd, Símon?"

Símon: „Það var það árið, sem hann Þórður í Múlakoti byggði lengstu fjárgaddana og gerði mestar jarðabætur." ——

Þórður: „Eitt árið lærði vertíðarfólkið þitt svo mörg sjóorð, að hann fór allan úr. Hvaða ár var það?"

Símon: Það var sama árið sem hann Þórður í Múlakoti fólgaði mest fé í aðrar."

—— ◦ ——

Í annari veizlunni var það, að Símon fór að yrkja að eldra sérvitringnum og var orðum leiðinlega fráskotinn við þá iðju.

Sigurður Magnússon í Steinsholti var í veizlunni og sagði við kreppstjórann, Kjartan Ólafsson í Þúfu: Látið þið hann Símon og

kinda hann, því það er engin mynd í að láta hann fara svona með sak-
lausan mannin."

Segir þá Símon: „Ekki vil ég vera niðursetningur á Skúmsstöðum, því þá
kýst ég við að verða settur á sveitarband á móti honum Guðmundi
heitnum Erlendssyni, sem fór drapst úr hor."

Sigurður svaraði þessu með því að segja: „Óbrúklegur maður er á fer, Símon!"
Féllst þá samtalið niður og var Símon ekki kvaddur.

F

1503. Einhverju sinni kom Símon að Ásólfsholti og var það á sunnudegi um sláttinn.
Segir Símon þá: „Nú hirti ég viku-kaupstaðinn minn allan í gær."
„Hvað var hann nú mikill?" var spurt
„Hann var áttmagin á tvo hesta", svaraði Símon
(Framh. síðar).

1504. Meðan Guðm. Lárus. (Kyn.) var í Stykkishólmi gláptu H. Bjarnason
sýslumaður þar, var Guðmundi eitthvað í nöp við hann.
Einhverju sinni segir Guðm. við mann nokkurn, er hann átti tal við:
„Það er leiðinlegt að lesa lýgina í tvöfold um blessaðan sýslumannin
okkar. Hann er alls ekki illa liðinn hérna á sýslunni; ég held að Karl-
mennin þyki bara vænt um hann," — (þögn) og honum mun þó." (enn lengri þögn)
„Friðrik II. Prakka-Kongi þótti vænt um þegna sína. Hann sá, að hann gat
bráðlega þá til þurfalegs, sem aðrir vildu ekki nota þá til, Karlsaundrum!"

1505. (Framh. um Símon):
Útlendingar komu í kaupstaðinn oftsinnis og notuðu um Símon (hét annars Sæ-
mundur), um Jeddhans og Þórðisar konu hans til Þorlákshafnar, þegar þau
sóttu hestu (hornadrum) úr Þorlákshöfn. Símon

stóð um háðbragðsmann og heyrði einhver sléttus orð hann.

Í fyrsta skiptið um haustið hitti Símon Magnús amtmann hösund brogsins, eftir hann á hólmanum og hrósaði mjöð til almennings:

„Skó, piltar! Hérna sjáið þið þjóðskáldið okkar! Það þarf engum að furða sig á því, þótt hann geti gert góðan drengnum, sem fermdur var í 19. árinu, eða vel það."

Magnúsi varð lítið á móti að svara, því hann gat ekki neitað, að hann var honum mikið yfir höfuð en hann var fermdur.

(Framh.).

3506. Guðm. Jónsson (Kópr.):

„Þorlákur kjörmaður fallega orðum hélt hann Árna (H. Bjarnason) í Kjörfundinum mínum síðast. Hann talaði svo fallega um dyggðina." (Jón, gangurinn um gólf, stóð svo við og segir: „Í fyrsta einustu orðum, sem Robespierre hélt, var fyrsta og síðasta orðið: Dyggð, ávalt dyggð!"

3507. (Framhald). Einn sinni sem oftar kom Símon í Gerðakotshöfn og gekk hafnarlaust í Landstofu og sagði:

„Þessir kátu mú ekkert kjóða sér nein; það er sjálfboðið skemtunin gestinum."

„Ekkert er það nú sem þú ættar, Símon minn", segir Jón Árnason, húsbóndinn.

„Þú þarft ekkert að vera hér í nótt; þú getur farið upp í Hamrahverfi og verið þar."

„Það er full gott handa mér að vera hjá þér", Jón minn, segir Símon, „ég er ei ekki góður vanur."

Lauk svo samtalinu um þetta og brostu báðir að.

3508. Maður nokkur úr Landeyjunum hitti Símon úti í Róa, á leið hans frá

Jarlábiskóla yfirgrafabakka. Reið Símon bleikskjóttum hesti, en Jón á Jarlábrekku átti og reiddi hann þeim undir sér. Sá, sem Símoni mætti, spyrr hann tíðinda, en hann lét lítið yfir og sagði þó:

„Þeir voru að leggja nú ullina sína á Bakkaeyrum, nú sama leyti og ég, stórbændurnir af Rangárvöllunum, Jónas á Reynifelli, Þórður á Heldum og Móeiðarhvolsbræður!"

„Hjá hverjum var nú stórt „innlegg"?" Spurði maðurinn.

„Eiríki víðsjá mín það," sagði Símon, „en stórt var innlagningarstaupið mitt og mest sá á mér."

Mönnum þeim skildist, Kallaði Símon á eftir manninum og sagði:

„Heyrðu, kunningi! Blessaður láttu mig vita, ef það skyldi fara aftan á hjá mér, meðan ég sé hér!"

3509. Þórður, konu Símonar, sagði einhverju sinni við mann sinn:

„Seldirðu hana Jörpu, Símon?"

„Já, ég seldi hana."

„Og seldirðu hana Jörpu, Símon!"

„Já, ég seldi hana, ég seldi hana, ég seldi hana!"

„Og fyrir hvað seldirðu hana?"

„Fyrir fulla brennivínsflöskuna!"

„Enda hjálpi þér, Símon!"

„Og það held ég að hann muni, blessaður!

3510. Sagan Þórðar, konu Símonar vandaði um við hann fyrir leti hans og sóðaskap, var hann vanur að segja:

Það er Símoni á drottningunni minni. Blessuð láttu mig vita ef

þér skyldi ekla að þrykja, Þórðr minn."

35/11. Símon vantadi hest til ferdar sinnar og fór á stefnu til að fá lán á honum. Frá því segir hann svo síðar:
„Eg bað Þráð í Þrándholti, en ekki gat hann það. Eg bað Þórð á Arnarhóli og ekki gat hann það, og svo bað ég Jón í Krágerði og ekki gat hann það, sem heldur ekki var von, þar sem hann varð að ríða sjálfur á stefnu í Krossi, þegar hann fór til altaris."

35/12. Jónas Þorvarðsson í Hellnavöri var systursonur Símonar. Þegar hann giftist, vaðð að semja um leyfi konungs til giftingarinnar. Símon var að geta sér til, hverjum mundi verða boðið í veislunni og taldi hann því: „Þyrst skal þegan telja mig, Hallvarð gamla í Þúfnahólum og Þórgrím."

35/13. Þorsteinn, bróðir Símonar og þá bóndi í Þóðhaktshjáleigu, fór þann-ig á sunnudegi snemma að sjó til að sækja hangað fleskmeti, sem hann hafði komið með úr Vestmannaeyjum daginn áður. Þegar hann kemur suður á svonefnda Sjávarbakka, hittir hann sóknarprest sinn, séra Þorsteinn Guðmunds-son í Krossi, á leið hans að Eyjarhólum til messugjörðar.
Segir þá séra Þorsteinn: „Hvað ætla upp úr vörn, Þorsteinn minn."
„Ó-já, en lítið sem þessi fáeinu loðna, lítið, sem vor er til," sagði Þorsteinn og með það skildu þeir.

Athugasemdir:

Símon var sagður sjómaður bóndi á Hól í Landeyjum.
Eftirfarandi kafli, sem er úr viðtali um, vorn þessi:

Vilhjálmur bóndi á Álfhólum, Þorsteinn bóndi á Fífilholtshjáleigu, Guðmundur bóndi á Búðarhólshjáleigu og Kristín, Nóra Sigvalda á Hól á Landeyjum, er voru foreldrar Jónasar á Helluvaði, Sigvalda á Jaðarkoti og Arnalds á Snjallsteinshöfðahjáleigu á lífi, er allir voru duglegir atorkumenn miklir fyrir sér og vinsælir.

— Símon var óvenjum vöðvamaður, við hvern sem var, engu síður við hæfi en hann var vel til, eins og t.d. Þórð á Guðlaugsstöðum, sem var velgjörðamaður hans, en Símon vissi, að Þórður var engum bónmaður og einnig hitt, að hann var gleðimaður mikill, oft í útreiðum með helstu mönnum t.d. lækninum, sem Þórður var hjálpsamur við og fljótur til, enda þótti mönnum gaman að ferðast með honum, fremur en nokkrum öðrum. Þórðir hjálpsemi þótti manna mest gaman að láta Símon útbúða sér sem mest og sagði jafnan öðrum frá viðureignum þeirra.

Eg vil líka geta þess, út af svari Símonar til Sigurðar á Stóruvöllum, að eigin Erlendar á Skeggjastöðum leitaði hjá Sigurði, gegnum m.a. að hann ætti að afla ömmu sinnar Guðmundi sýni hans, sem var víst veikburða mjög („kálfgeðurslegt") og sagt var að vöðvalyst hefði nýrna, en áreiðanlega ekki vöðva í storku á góðu viðunnandi, þótt Símon léti það í veðri vaka til þess að svala sér á Sigurði í það sinn, en hann var mikill velgjörðamaður Símonar og Símon í þóttu vildu honum og virti vel, sem aðrir, er hann þekktu. (Eg hefi breytt orðum og setningum í stöku stað. J.P.)

Mýrkreka, 25. nóv. 1932

Sign. Jóhann P. Þorbergsson

35/14. Nygiftu Konungstjónin sátu sitt í hvorn horni og voru ad skoda, hann af sjer, hvorsu kona hans, unga prinsessan, var ljót, en hún af sjer, hvorsu madur hennar, ungi prinsinn, var vitlaus, eda heimskur. En bodi vorn svo rikt og sjer gjafmildt.

35/15. Madur nokkur í Bardastrond kom í ódæsku sumri og var spurdur frétta, m. a. thessa:
"Hvernig lídur í Haga?"
Madurinn svaradi: Thad lídur nú heldur ógædlega thar á margan hátt: "Sýslumadurinn (Jón Thoroddsen) í stóstu vinna konuvandraedunum, prjár í heimilinu vanfodrar og enginn finnst fadirinn svo frómur thessu nú ordid nóg um".

35/16. Um Jónas sál. Helgason organista var sagt, ad hann gengi jafnan med tóm penningabuddu uppá vasann, adra med penningum sem í, er hann thurfti ad nota, en hina galtómna. Bodi nú einhver hann ad lána sér eina krónu eda svo, tók hann upp tómu buddunna.

35/17. Sama daginn sem hin svonefnda „Íslensk Fyndni" kom út, eftir Gunnar frá Selalóni, var séra Bjarni Jónsson dómkirkjuprestur adspurdur, hvort kynnisaga sú – um Carnegie-stiftunina – er Gunnar segdi af sjálfum sér og séra Bjarna, væri rétt, svaradi séra Bjarni:
„Hvorugt (S. Sij.) er óhætt ad gera fad mannininum (t. d. ad gefa í Austur- og Vestur-Heimi), fyrí ég hefi stórt gaman fyrir hann á thádann stódugum og kristilegum lífsháttum".

3518. Hymnisaga sú (nr. 3517) sem nest fer hér á undan, varð til á tilefni af stirnar sögunni í „Fél. fyrirl", en hún er að réttu lagi þannig:

Gunnar „selur" undir séra Bjarna á Bakkatrölkonunni, er segir við hann:
„Góðan daginn, Gunnar minn! Eg átti von á að þér væruð viðstaddur upphöfin þá, er ég var að fram koma."
„Noh! Hvaða athöfn var þá' nú, prestur minn?"
„O, það var nú að stíga barn, sem yður er kunnt."
„No-úh! Jahá, einmitt það; — Var það hérna á Austurbænum?"
„Ó-nei; það var nú á Vesturbænum á þetta sinn, Gunnar minn".

3519. Þeir voru samtíða þingmenn, Magnús Torfason og Gunnar Sigurðsson frá Selalæk, en þeir eru háaldnir nú orðnir (d: líkamlega) Einhverju sinni gengu þeir samsíðis um götur Reykjavíkur og gekk Stefán Stefánsson fálkur á milli þeirra. (Hann er smávaxinn og var þá nýkominn frá Ameríku). Mætir þeim þá Matthías Ólafsson aðsvifamaður (en hann var með Stefáni í Ameríku) og segir:

„Hvernig líður þér núna, Stefán minn, þegar þú hugsar til þess, að þú ert á gangi milli tveggja stórra manna?
„Mér líður vitanlega vel, því mér finst ég vera fí-eyringur milli tveggja fimm-eyringa"

3520. Júlíus Halldórsson var kaupm. í Strandasýslu. Hann og kona hans, gengu sundur samvistum árið um haustið 1882 og kom til ammoníaks nýja, einhvern hér í Reykjavík. Þetta vor var Magnús Steindórsson bóndi frá Hraunum á ferð í Reykjavík og hitti hann þá fyrir kaupmannsins,

Halldór Kr. Friðriksson yfirkennara, sem fyrst hafði almælt líðindin að norðan, m. a. um miskingafaraldurinn í þessa leið:

„Hvernig gengur það með miskingana hjarna fyrir norðan, Magnús minn?"

„O, – þeir eru fjandi ólmir." segir Magnús.

„Já, eru þeir margir sem deyja?" spyr yfirkennarinn

„É–nei; Mannalátin eru alls ekki mikill, síðan í Strandasýslu, enda er kolaveikinni þar alveg meðalalags!"

1521. – Stúlka ein í Vesturheimi gekk í Kennaraskóla og lauk þar einhverju prófi; foreldrar hennar voru fátækir og vildu þau að stúlkan gæti notið fræðslu sinnar og orðið kennari; þau sóttu því um aðstoðarkennslu fyrir hana í skóla þorpsins. Skólastjórinn lét tilleiðast, að taka hana til reynslu í sumum dögum skólanum og lét hana fást við verstu nafnana strákana í þeim skóla. Stúlkan hafði strákunum í hálfhring fyrir framan Kennaraskólinn og fór til að spyrja þá spjörunum úr. Fyrsta strákinn spyr hún:

„Veistu hver hefir skapað þig? – „Nei, það veit ég ekki!"

„Guð hefir skapað þig, drengur minn, og reyndu nú að muna það."

Annan strákinn spyr hún:

„Hvað hét elsti maðurinn, sem nokkurntíma hefur verið?"

„Það veit ég ekki!" sagði strákur.

„Hann hét Methúsalem, og munduð það nú!"

Síðan hélt kennslukonan áfram að spyrja, unz röðinni var lokið; en í öllum hafði fyrsti strákurinn stolthlið rétt.

Nú vildi kennslukonan samt forvitnast um hvernig hann hefði farist að fá sína leiðbeiningar hjá sínum strákum og bað hann þá að koma aftur.

„Manstu nú hver hafi skapað þig?"

„Gad hefir Jerúsalem gert!" sagði Ströki.
„Hvaða vitleysa!" sagði Kenstu konan, „manstu ekki að ég sagði þér að
guð hefði straffað hig?"
„Hann er stöðvaður út, strákurinn, sem guð straffaði."

3522. Páll Eggert Ólason prófessor og Sigvar, kallaður „Sódi", komu vel kendir inn í Hótel
Island, settust þar inn í horni og fengu sér ábóti. Nýr „spilari" var kominn
þar að hótelinu og vann honum straxsýnt á gestina. Hann spyr þrí einn af
þjónunum hótelsins, hvort slíkir gestir væri komnir sínar daga. „Ója,"
segir þjónninn, „annar þeirra er líka prófessor."
Líður svo alllöng stund og ávalt er spilarinn að gefa þeim auga, sem í horninu
sitja, unz Sigvar Sódi stendur upp og gengur út. Snýr þá spilarinn sér
að þjóninum og hvíslar að honum:
„Kana nú! — Sá stóð prófessorinn upp, og gekk út!"

3523. Tveim bændum í Þingvallasveit kom svo illa saman í samkvæmi
hvorn við annan, að prestinum, séra Jón Thorsteinsen var þungt hik að
tala á milli þeirra; það tókst svo vel, að þeir sættust og gengu með honum
áleiðis frá bænum. En áður en þeir skildu við prestinn, sagði hann við þá:
„Árangurinn af för minni til ykkar varð samanlagt gleðilegur fyrir okkur
alla; ég vona nú að ekkert ósamlyndi komi upp á milli ykkar oftar,
að þið lifið saman eins og bræður og hjálpist nú alstaðar á, a. m. k.
ekki á leiðinni heim."

3524. Árni Pálsson prófessor og Eysteinn Jónsson stærðfræðingur eru til kyndir norðlend
ingar, en Árni fæddur; þeir standa nú á öndverðum meið á stjórnmálum.

Árni er sannur sjálfstæðismaður, framúrskarandi málsvari og meistyrðinn, en Eysteinn er algjörlega háður Jónasi frá Hriflu, og þarf þann naumast að lýsa frekar, hverskonar álit Árni hefir á Eysteini, sem annars er fremur lítill fyrir mann að sjá, andlega og líkamlega séð.

Einhverju sinni hittast þeir, Árni og Eysteinn og spyr þá Árni:

„Hvað ertu annars gamall, drengur minn?"

„Ég er 28 ára", svaraði Eysteinn.

„Nú, ekki var ég orðinn svona andskoti rangeygur á þínum aldri!"

3525. Þeir voru saman til þingmannaframboðs í Húnavatnssýslu, Árni Pálsson og Eysteinn Jónsson (1933). Árni spyr Eystein:

„Hvað þér meinlaður maður, Eysteinn minn?"

„Ó-nei, ekki getur það nú kallazt."

„Það er undrunarefni, að það ernst þér ekki framkoma yðar allt hefur þessi ó-rólega virzt. En hafið þér annars ekki á minni skóla gengið?"

„Ó-jú, það hefi ég gert, en það er nú nokkuð síðan."

„Hvaða skóla hafið þér gengið á, má ég spyrja?"

„Á Samvinnuskólanum á Reykjavík!"

Stóð þá Árni upp, leit nýog skotrulegum augum á Eystein og sagði, nið fyrir hlæjandi áheyrendur og þeim líkum, sem ekki er hægt að lýsa:

„Ú-ú-s-s-s!!"

3526. Hinn 22. nóv. 1909 féllst Björn Kaupm. Kristjánsson þeirri bón, að leiða Komið, að Björn Jónsson, sem þá var ráðherra, en nýog biðaður á heilsu, mætti þá Tryggva Gunnarsson, Kristján Jónsson háyfirdómara og Eirík Briem prófessor út í Landsbankann. Síðari hlaut þess dags, sást fegnastir festum upp á gólfum bæjarins og komst út til almennings,

um þenna viðburð, sem þá þótti orðið í sjálfvelda og óvenjulegur.
Morten Hansen skólastjóri hafði verið niðri í bæ og séð fregnmiða um þetta, en kom nú heim í Garnastöðu og hitti þar Þórð Runólfsson Árnason. Hún segir við hann:
„Segið þér nú annars nokkuð í þessum nýju bönnum, herra skólastjóri?"
Skólastjórinn var daprur í bragði, fálaði lágt og lét lítið yfir, en sagði:
„Það er nú fátt, Þórður, menna af þessum fregnmiða, sem ...."
„Fregnmiða? Fregnmiða? Ó, hvað er nú það, skólastjóri?
„Hann er um það, að Landshöfðinn er farinn frá ...."
„Úr landinum? Hverjir?"
„Tryggvi er farinn!"
„Er Tryggvi farinn?!"
„Já - og Kristján Jónsson, háyfirdómari!"
„Er Kristján farinn?!!"
„Já, - og Eiríkur Briem, prófessor!"
„Er Eiríkur Briem farinn?!!"
„Já, þeir eru allir farnir!
„Er Tryggvi Gunnarsson farinn? - - Kristján Jónsson farinn? - - Eiríkur Briem farinn? Og þetta allt saman satt?!!"
„Já, það er víst satt, því það er auglýst um allan bæinn!"
Þórður Guðmundur Árnason dró andann djúpt, lagði báðar hendur á brjóst sér og dæsti þungan, um leið og hún sagði:
„Almáttugum guði sé lof!"

35 27. Þegar Jón Sigurðsson forseti var til moldar borinn í Reykjavík, 4. maí 1880, að viðstöddu miklu fjölmenni í mesta viðhafnarbúningi sínum, mætti Grímur Thomsen á Bessastöðum þar í hversdagsfötum,

enda var hann svo mikill „Danavinur", að hættum mun hafa þótt slíks virðing sæmandi hinum látna, eftir allar erjur hans við Dani.
Matthías Jochumsson var viðstaddur og kvað:

„Á grámu Fraleiks Grímur fylgði gamla Jóni:
Urðar hreysi hlotinn konungsbjóni!"

3588. Kristján „Kammeráðið á Skarði", þótti vera „karl í krapinu". Honum og Jóni Eggertssyni miðaði hann illa saman. Einhverju sinni voru þeir báðir á samkvæmi og settust saman til viðræðu hvor við annan og fóru svo vel á með þeim fá, að þeir tóku helst um andlega hluti, um landann, dómadag og annað líf. Segir frá Jón Eggertsson við Kammeráðið, sem var kirkjuhaldari þar á Skarði:

„Eg er nú að hugsa um að velja mér heppilegan grafreit áður en ég dey, en er þó ekki ennþá viss um hvar hann ætti helst að vera".

„Þú skalt", segir Kammeráðið „velja þér hann í suðurhorninu á kirkjugarðinum og það sem fyrst."

„Hvers vegna ætti ég að velja mér þann stað öðrum fremur?"

„Vegna þess, að þegar Gvið er að jarða þig, þinn djöful, rís þú kirkjugarðinn og gerir hann kringlóttan."

3589. Kammeráðið á Skarði þótti á meira lagi kvensamur. Maður nokkur þar úr sveit (Guðm. á Hnjúki) talaði oft svo um menn og málefni, að tvíræðt þótti við hvað hann ætti, en þó svo, að hneykslum skildist. Hann kom á bæ einn og var spurður tíðinda og sagði m. a.

„Kammeráðið á Skarði gisti síðast nóttu á .... og bjóst við Kammeráðinu til sængurkonu sú, sem á barnum, er Borgeirður heitir, Borgeirðar kona, sú ljósa."
(„sú ljósa" var viðkvæði hans)

3530. Um Ólaf norðlenzka, er bjó að Ósgrafi í Skagafirði, var kveðin þessi vísa:

"Ólafur Karlsson annis, út er gengrim að slá;
í veraldar vonskuglaumi, velkist hann, fuglinn sá.
Hátt gerir höggin keyra, heyið fellur að grund;
Alltsaman upp má reyra, aðrumegin í hund."

3531. Jakob Athanasiusson kvað eftirfylgjandi vísu um óheilindi annars manns, og þykir hún vera ein hin merkjadasta skammavísa, er eftir hann liggur, en þær voru margar:

"Hylur gorinn sandaræsvarta
Soltinn ref með gedi þungu,
dúfunaga, hröggormsbjarta,
hundingsvarir, eitrstungu."

3532. Eftir að Framsóknarflokkurinn klofnaði í þinglokin haustið 1933, ritaði Tryggvi Þórhallsson allmergjaða ávítsmargrein í „Framsókn" á Jónas Jónsson samherja sinn og „fósturbróður"; kallaði hann um „óheilindi" og sagðist hafa fundið 7 ósannindapósta í grein norðlenzka, en Jónas hefði skrifað áður í annað(?) blað.

Þegar Árni Pálsson prófessor ræddi um þetta við einhverja vini sína, sagði hann:

„Enn þá sannast það, sem sagt hefir verið, að skrepnan víss gegnskrapara sinum!"

3533. Hornungsfaðirinn góðkunni, Gunnar Jóhannesson og Guðríður (Guðmundsdóttir?), konan hans, áttu son einn er Jóhannes hét (Jóhann. á Oddagörðum) og var hann

oft seinast á adra bæi í ýmsum erindum, eins og gengur og gerist, og er hann kom úr þeim ferðum, var það venja móður hans að spyrja hann almælta tíðenda er sagði hún frá m. a.: „Hvað sagði það? Var það ekki með einhverjar óvíðurvirðingar um hvað annað? Eitthvað ljótt?"

Einnar á Hofsstöðum var jafnan skiftur maður velgjörðasamur hverjum sem minst hagði af sér sem hann var áfjáður um að fá að vita.

Einhverju sinni var dreymið (fyrirmunur) sendur að Brattsholti, en það var oft „eitthvað í sæði" og ekki ávalt sem vingjarnlegast í garð nágrannanna, einkum miðgrannana í Hofteigi, Víðivöllum og Brattsholti.

Eftir að þá fyrirburðir sem sinn „hvað það hefði sagt" o. s. frv. Dreymið leysti vel úr öllu og var það kallað fyrirburði, en Grímur lagði líkum fríman á og sagði:

„Ekki þótti sé mín ekki ýkt oftar en einhver öðrum lýgi, fyrirburður minn."

„Sem — sem hann Fríðrik heyrði hann Guðmund sjálfan segja"! sagði fyrirburður og var það vandi hans að segja: „Sem — sem hann ....." eins og til þess að sýna fram á, að þessi orð væri full sönnun fyrir því, að það sem sagt var, væri óskeikjandi sannleikur.

35 Fyrv. Guðm. Loftur Guðmundsson („Lýður") segir sjálfum frá:

„Á hverju einasta sínum sem ég hefi á „safnið" er það fyrst þar fyrir og eftir mig á kvöldum með að líkjast við hann um pólitík. Ég hefi oft sagt honum, að ég vildi ekkert við hann tala um stjórnmál — og helst ekki neitt — en hann sér mig aldrei svo, að hann byrji ekki á mig og byrjaði þá á mínum uppáhaldsefni og fór að tala við hann um síldar grásleppu, soðna grásleppu, visaða og saltaða grásleppu, en þá hélt hann, Hafnfirðingafj..... að ég væri orðinn viðlaus! — En

það er nú ekkert með Keldnigarstörmunum — hún er ljót, það vita allir — en stelpan skrattinn, það telur út yfir allt hvernig ógeðslég hún er... Ha? - hu? -- Hafið þið aldrei séð afkvæmið áður? Ha?"

3585. Um og eftir aldamótin 1900 voru þeir „Mangi lands" (Magnús yngri Stephensen og „Kobbi Havsteen" (Jakob, sonur Júl. amtm.), saman bæði með rétta, taldir vera mestu munnaðarvöggi þessa bæjar.
Einhverju sinni, sem oftar, átti skilka ein Carn og var hún ekki viss um hvort heiðra ætti það; en þegar til yfirheyrslu kom með þetta, sagði „Mangi lands":
„Ef Carið er hrakt (en Mangi varhalturi), þá á ég það, en ef það er heimskt, þá á Kobbi Havsteens það."

3586. Magnús Vigfússon (kallaður Mangi viðk) dyravörður í Stjórnarráðinu, var, meðan Hermann Jónsson landritara, á eftirlitsferðum hans syðra. Fóru þeir Kann á Blönduós og hitti Mangi Viðk þá, mann eins gegn við hann:
„Þakka við hérnum og flytja þá á góðan hátt."
Maðurinn segir: „Ja, ég er nú skrifari í Stjórnarráðinu hérna".
„Nú, já, en ég er í Stjórnarráðinu! Heyrðu það?"

3587. Einar Vigfússon, bróðir Manga Viðk, var einhverju sinni að tala við mann einn um ótrúlegar nýjungar, sem maðurinn hafði lesið að orðn undan rifjum Manga Viðk manns: Sá lygilegar hafði honum það og sagði:
„Þeir fjandi getur hann Mangi logið, hann er bara hrakyginn."
„Nei", sagði Einar, „hann er ekki lygin, hann Mangi bróðir, en honum verður oft mismælt!"

358. Knud Berlin kom hingað í kynnisför skömmu sinni haustið 1907 og fann landshöfðinn honum o. fl. félögum hans í „útreiðartúr". Mangi lands var gyrtur í förinni. Einnig Ellidaár ádi höfðu riðið og þegar allir ætluðu að stíga á bak hestum sínum, gengur Knud Berlín að hesti Mangi lands, þar sem hann ætlaði að stíga á bak hesti sínum, hrífur í taumana og býst til að stíga sjálfur á bak hesti Magnúsar, en verður var við stöðu hans og segir:

„Eg er Berlín!"

„Ja, vel!" segir Magnús, „en ég er Paris!"

359. Á síðari biskupsárum þínum hneigðist Hallgrímur Sveinsson biskup mjög að andatrúnni, enda var hún þá um það leyti að ryðja sér til rúms hér í bænum fyrir ötula framgöngu mágs hans, Björns Jónssonar ritstjóra. Umsjónarmaður þeirra var Þórhallur Bjarnarson (síðar biskup) forstöðumaður (rektor) Prestaskólans.

Kom þá vísa þessi fram, ortan um Árnessýslu (semilega frá Valdimar Briem):

„Grímur í öndunum allur,
í áliti rýrnar,
í fjósinu heldur sig Hallur
og hugsar um kýrnar."

360. Til biskups skólastaðar voru um eitt skeið frá 1875–1900 að svo nefndar erlendar bækur, en oft voru þar lítt notaðlegar vegna þess að þar flöguðu einkum í vötn. Var áríðið að þar mundu hafa notað aðrar en þær voru hentar.

Á Hallastöðum (nú Björgum) gekk oft á skólanna strönd. Nú

bar svo við eitt sinn er Jón gamli Þorkelsson og Ásgrímur sonur hans voru úti á stemmudyrnar að klada fisk á þá, að maður gekk fyrir stemmudyrnar og var Jón svo hátt uppi á stigunum, að hann gat aðeins séð á fætur manninum uppi fyrir hjá, en Ásgrímur var fyrir ofan stigagatið og sá ekki manninn, heldur heyrði aðeins að einhver ókunnugur var á gangi fyrir utan stemmudyrnar; hann spyr þá föður sinn: „Hver er á gangi þarna fyrir utan?"
Jón gamli svaraði, eins og hann átti vanda til, drjúgt og háðslega, algjörlega áhugalaus um spurninguna:
„Nú, ekki veit ég það nú eftir hvað hver það var, en fætur nú voru frá Kaldastöðum."

1511. Þorkell gamli á Ósabarnesi, faðir Jóns á Miðhúsum og afi séra Árna Sigurðssonar fríkirkjuprests, stundaði löngum ferjurnar á Ósabarnesi, oftast með öðrum manni til að flytja öðrum, ef á þá var leitað, t. d. á hvassviðri eða með ísstreði. Það gjörði hann á lögum, að ekki bar skylda til að ferja yfir árnar á vetrum, nema miðum sól uppi á lofti. En á öðrum tímum var það þó fráfallslega við, að ferðamaður bar að árnni, einhamm veg eða, en átti leið að Þorlákshöfn eða þaðan og heim til sín og var þá oft svo hart á gengið veginum, að þeir sóttu bátinn við landið. Hafði Þorkell þá eigi annað ráð, en að ferja þá með árinni eða með hnalli, svo að hægt væri að hafa einhvern heimil á þeim og láta þá fara upp á bátinum aftur, hvort sem þeim líkaði betur eða ver, enda voru oft mikilláti menn á þeim kóp-um, montnir og hrokafullir, einkum ef þeir náðu í góðum skipstjóranum og var Þorkell þá eigi ávallt blíður í manninn við þá, heldur lét þá heyra hvernig lítið kæmi mat mikilláti þeirra, mont og hrokagikkjum. Nú bar

svo vid langardagsmorgun eitt fyrir páska, ad vermenn, er sídustu höfdu verid úr Borgarfirdi, hefdu ætlad ad rída yfir ána og heimleidis ferjulaust, þótt kynni vera fram yfir sólarlag. Borkell og ferjumadur voru ekki gengnir heim frá ánni og fóru svo vestur yfir ad sækja þá, þótt seint væri og ísstíflad ádfluga ad rída med úrfallinu.

Hrólf Geirs, er leidi vestan árinnar, var Gudni Símonarson frá Hallsteini, ungur madur og ærid hávar; þótti honum Borkeli sækjast seint ródurinn og leidin ordin löng, enda tók hann á móti ferjumönnunum med offorsi mikilu, kvad þá lyddurnenni og lúngarda vera.

Borkell tók því med jafnadargedi, en sagdi:

„Það er nú engum skyldu ad flytja yfirmenn yfir, ef engir nýmir eru ánni þess ad verda ófær, en snarlega skid upp á sand!"

Gudni sagdi: „Ég held ad hvergi sé fyrir hvern skrattann vert er ad hræda yfir ána í ísstíflunum fyrir unna; það er ekki svo mikid og madur hefir nú sét annad eins."

„Ó-jú", sagdi Borkell, „það getur skeed ad þú hafir séd það, en hún bráðnar nú ekki ofan hérna, þótt hún sé á fremur ofláttungi; skaltu ekki upp á nýja nýdinn!".

(Gudni var nýrakadur, en med barta á vörunum og yfir skegg, ad gæta hans vel sid, því ný kvinnum og páskunum fer, en hann var nakadur, enda ad apa ei eftir Kristjáni 9.).

35/12. Ingimundur í Oddgeirsdal var matgefinn vel; en eitt sinn, er hann þóttist vera vanfærunum lystarlítill, leitadi hann til Ásgeirs læknis Blöndal til ráda vid þessum kvilla. Þegar Ingimundur kom frá læknirinum og var spurdur, hvad hann hefdi sagt, svaradi hann:

„Hann sagdi, ad ég ætti ad borda nýsúrt og góðan mat og passa ad vera alltaf vel saddur. Það sagdi ég, Karlinn!"

3543. Þessir slæpingjar á Stóruvöllum voru vanir því að standa meiri hluta dagsins og langt fram á kvöld í versluninni þar og var það kallað „að styðja búðarveggina.“ — Þetta tíðkaðist einnig mjög í flestum verslunarstöðum landsins og engu síður í Reykjavík en annarstaðar. —

Guðmundur gamli Jónsson frá Hörgsnesi í Grímsnesi, sem nú var kominn að Stóruvöllum, var vinnusamur maður mjög og illa kunni hann við allan slæpingsháttinn. Kvöld eitt hitti hann Jón Þorkelsson á Vesturvöllum, sem líkan skapsmuni var gæddur og segir:

„Ónógulega get ég skilið hátterni manna hér, að vera svo miklir slæpingjar og slóðamenni, að standa í búðunum hér inn langt fram á kvöldið; það er eins og þeir geti ekkert fengið sér annað til að gera“

„Það mætti nú sýnast svo,“ sagði Jón Þorkelsson, „að þeir hefði nægan tíma til þess á daginn, að taka nú á innieignina sína, þótt hún sé kannske nokkuð mikil hjá þeim sumum og þyrftu ekki að nota nóttina til þess að stanza hjá frá.“

Dramakúa, (send mér frá Jóni Björnssyni frá Bæ, Borgarnesi)

Hér í vörum hafnist bárusnari,
Hóld ber kaldan öldufald í faldi,
Selta pilsar sóltum veltast byltum
í sólarbóli róla' í njólu gjólu.
Pilgrim, Þefla afl við skeflu-hefla,
Sem að þeim vogaboga, soga, foga;
en sumu geymir sonni' í drammarúmi,
Sofa ofurdofa' í stofukofa.

1) sem og þeim?

23/5-34. J. P.

3585. Í Hallskoti í Flóa bjuggu hjón þau er Guðmundur Hafliðsson og Guðfinna Einarsdóttir. Bæði voru þau vinnusöm og dugleg, en fremur fátæk, því börn áttu þau mörg og ábúðarjörð þeirra lítil. Viðal barna þeirra er Einar „Hall" – nefndur svo vegna bæjarheitisins – og þykir hann hafa verið einfaldur í framkomu og fáli.

Einhverju sinni er Guðmundur var dáinn og Guðfinna ekkja orðin fóru Einar Hall í kaupstaðarferð að vanda, sennilega í kaupstað einu sinni á ári, og keypti P. Nielsen gamla nú eitthvað út á reikning móður sinnar. Þegar Nielsen sá hvernig viðskiptin voru í pottinn búin, sagði hann með gleði-brosi við Einar Hall:

„Mamma þín stendur sig bara gott, nú í den seneste Tid!"

„Já," sagði Einar Hall, „hún hefir engan stuðla haft af því, hún mamma, en hann pabbi dó."

3586. Séra Sæmundur Sæmundsson og gamall nemandi Flensborgar-skólans voru að tala um skólamál.

Flensborgarnemandinn: „Hvernig er það með nemendur Sæmundar-skólans, maður heyrir þess ekki oft getið að þeir falli við próf?"

Sæmundarskólanemandinn: (undrandi) „Falli? – þeir eru aldrei látnir falla!"

3587. Oddgeir sál. Ottesen í Ytra-Hólmi fylgdi C. M. Jónassen sýslumanni milli bæja og lentu þeir í blindhríð svo mikilli, að hvorugt var um líf þeirra. Sagði Oddgeir síðar frá því, að sýslumanninum hefði verið farið að líða ótrúlega illa, „en mér sýndist óþarfi að vera að biðja guð fyrir sér, bara svona á milli bæja". (Hún hafa samt þótt til alls líkinda að sér, því hann var skapsmaður).

3548. Dagsinn eftir að Ingvar Sigurðsson hélt 500 kr. verðlaunum hverjum þeim er gæfi góðar upplýsingar um „seðlahvarfið í Landsbankanum" (7. maí 1934, hitti Sigurgeir Jóhannsson frá Hæli –, er hann hafði áður verið í Ameríku og þótt einfaldur maður, var hann álitinn „glúrinn karl" –, einn af starfsmönnum bankans (Stefán Stefánsson „guide"), og spurði hann, hvað sagt hefði verið í bankanum?

„Ég veit að sjálfsögðu þann, sem stal úr bankanum?"

„Nei, ekki held ég það, en ekki veit ég til þess," svaraði Stefán.

„Ekki ekki einn af þeim í bankanum?"

„Jú, það er ég."

„En jú ert þó víst ekki einn af gjaldkerunum í bankanum? Eða?"

„Nei, ekki er ég svo hátt settur enn þá."

„Þá ja, ég hélt nú samt að þú værir einn af þeim. Vel hugsað!"

3549. Einhverntíma sem oftar messaði séra Valdemar Briem fyrir séra Brynjólf á Álfsvöllum, sem var til altaris um daginn. Að messugjörðinni lokinni fóru báðir prestarnir inn í stofu; séra Valdemar settist á stól, en séra Brynjólfur gekk um gólf, hugsandi mjög, með hendurnar undir á bakinu, eins og hann var vanur. Loks rauf hann þögnina og sagði:

„Heyrðu, Valdemar! Ætlar þér ekki að segja: Drottinn sé með yður" við skeiðamennina hérna? (séra Valdemar þagði). Nú ætlar við þú!"

3550. Séra Brynjólfur fékk einhverntíma (oftlega oftar) stólræðu lánaða hjá séra Valdemar Briem og flutti hana viðstaddur messugjörð á Skálholti. Að lokinni messugjörðinni bar séra Brynjólf þar að, sem margir þeirra voru staddir hlýddu, voru að tala saman undir kirkjugarðsveggnum og segir hann þá við þá: Hvernig þótti ykkur ræðan hjá mér í dag? Var hún ekki annars ágæt-

lega góð og vel saman?"

Séra Eiríkur lét á sér skilja að þeir hefðu engan misskilning fundið á heimi og öðrum þeim stöðum, er hann hefði flutt áður og einu þeirra hvað alvegi upp úr miðjað og sagði:

„Æ, ég held að hún hafi verið veik og vantað ey".

„Jæja, fundu þið ekki neitt nýtt þúður í heimi?"

„Nei, nei, alls ekki!"

„O Bravó fyrir séra Valdemar!" sagði séra Brynjólfur, hr. eyrum mjög

35 61. Séra Brynjólfur gifðist mörg og laglegri konu, ættaði frá Vallargerði. Einhverju sinni er hann var Kandur, átti hann tal við mann einn um kvonfang sitt á þessa leið.

„Hún er allra bezta kona, en hún á ekki svo mikið sem prestsríka hrepp-stjóra í ætt sinni, en út yfir tekur þó, að hún er frá Vallargerði í Flóa. Þær þykir hún heldur ekkert skemmtileg."

„Skemmtileg hefir þér nú þótt hún sama, fyrsta kvöldið sem þú hafðir hjá henni."

„Hafðir hjá henni! Hún hafði mig sjálf. Ég var fullur, hundvotur frá hverfli til ilja og mér var kalt. Hvað átti ég að gera?"

35 62. Magnús Torfason spurði mann einn í háskólaprófi:

„Hvaða sakir eru það sem þér eruð á konuna yðar? Er hún yður ótrú eða hvað?"

„Já", svaraði maðurinn, „ég hefi fyrir löngu ásetning til að skilja að borð, sæng og sá kann V. M. ganga með henni á götu og leiða hana undir hjónavígslu. Það lætur konan vanalega ekki aðra menn gera, nema þá náinustu ættingja sína eða manninn."

Magnús Torfason: „Já", en getið þér nú að því, maður minn, að það er mikill

manns í fjé, hvort maðr keypti meira eða ráðr heim!"

3583. Óvinsæld og óánægja greftis og ójafnaðr skilja Randi Korbeini í Dal kann vitt. Magnús Torfason hélt veizlu á málum og er hann kæmi alla málavöxtu, hrósaði hann upp yfir sig: "Jú—, mikill kjarkmaðr er Korbeinn í Dal!"

3584. Þorgrimmr og Jórunn áttu eitt fjós hvoss en kýrnar eins og fóru þau eitthvað út af bænum báðir saman, t. d. til kirkju og urðu þau að hafa kýrnar til skiptis, hálfa leið hvort. Báðir voru þau örmiðgjörn sjálf og Jórunn eigi minna en Þorgrimmr.

Einhverju sinni oftar fóru þau báðir til kirkju og snæddu í Flóðhaga og stóð var fátt. Þorgrimmr neitt fyrri hálfa leiðina og síðan aðrir, báðir til þess að skipta um reiðhrossið svo til að dreifa á Flóðhaga. Jórunn stóð á bæ og fór með Flóðhaga. Hallar þá Þorgrimmr á efsta hæni og segir: "Farðu nú á hvolf á meðanni, Jórunn! Þetta gat ég nú líka!"

— En þetta hafði miðlokið í Fálkafirði síðan. —

3585. Séra Árni Benediktsson, sem var í Selárdal, þótti maðrinn maðr í sinni sveit og svo mikill fyrir sér um flesta hluti, að fáir þorðu annað en segja og standa eins og hann vildi.

Einhverntíma þótti honum maðr nokkurr, er Árni hét, ekki vera nógu auðsveipr og mikilgefinn og segir svo við hann:

"Við skalt mig nú sem smáherra kalla í sveitinni sunnanlands, en við skulum nú vera jafnir á fjöru!"

Árni: "Við skulum vera eins og aðrir menn, og ójafnir meðan!"

— Þótti þetta djarfleg málsk og lið Árni ámæli fyrir. —

356. Þegar Árni sál. Sálsson hómöopati var jarðsunginn, hélt sér. Ólafur Ólafsson Fríkirkjuprestur eina af hinum ágætustu líkræðum sínum yfir honum og nefndi hann (í ræðunni) aldrei annað en hinn ágæta "lækni", sem og rétt var.

Er þegar hann gekk frá gröfinni við hlið sér. Bjarna Jónssonar, sem einnig hélt ræðu við athöfn þessa, sagði sr. Ólafur við sr. Bjarna:
" Jæja, þá er nú Lalli gamli "hóm" "hominn til hóms"!"

357. Þórunni sinni, er sér. Ólafur jarðsöng Jón sál. Magnússon frá Bráðrabæ, sagði hann við sér. Árna Sigurðsson:
" O-jæja, þá er nú Jón gamli Magnússon hominn í holma sína."

358. Sér. Páll sál. Matthíasson í Ásgautsstaðanesi, er fræg var að stökkvegri og síðast að Arnarbæli, var oft harðorður í garð manna sjálfa, en skólaga minn verk sín, voru sóðaleg og latir. Var þetta orðtak hans um slæða menn og verk þeirra:
" Þetta eru leigulidar og leigulidaverk!"

359. Magnús gamli í Skaftárdal (Magnússon) taldi sig í ætt við Magnús Stephensen landshöfðingja. Einhverju sinni hafði landshöfðingjanum gjört vað fyrir sér, að heimsækja mæta sinn og fróða í ágústmánuði um sumarið. Magnús í Skaftárdal var þá í lestaferð nú á Vatna um sumarið (í Júlímán.) og er hann varð ástsynja um heimsóknina, bað hann Kaupmannsfrúna (frú Thorgrímsen) að baka fyrir sig jólakökur, er hann ætlaði að gefa landshöfðingjanum á, er hann kæmi. Magnús tók jólakökurnar í kornbagga á leiðinni heim, en landshöfðingjann kom ekki í heimsóknina

sumarid það, heldur nösta sumar. Þá gaddi Magnús gamli landshöfðingjanum á Jólaföstunni, sem Kaupmannahöfn hafði fyrir honum sumarið áður.

3560. Gestur gamli á Hóli (Gíslason) var fullur undir húslestri inni á páskadaginn. Einar sonur hans lét binda hann og lesa hann inni á skemmunni, en á meðan á leiðinni stóð, hossaði Karlinn úr töðunni og áði inn í bæ, hálfu austari en fyrr, og sagði:
„Héma er nú komin Helgandinginn og annaðhvort er nú að hætta að lesa eða binda hann aftur, því hér verður ekki neði til að fjálgrast við svínaríið úr þessu!"
(Gestur var bróðir Þórs á Þrúmdarholti og Jóns eldra á Skarði; fyrr fór hann heim að Þrúmdarholti til að fá stuðið í hattinn sinn forðum).

3561. Páll Skeggjason frá Búrfelli var á ferð um austurfjöllin sinar í þingeyjarsýslu og var þar í fjallskilum um haustið; hitti hann þar marga austanmenn sína og kunningja og gaf þeim óspart „í staupinu", því þótt hann engum drykkjumanni sé, er hann engu að síður kærkominn gestur.

Kunningjar hans notuðu sér nú óspart gjafmildi Páls, drukku sjálfir allt það er þeir gátu og leiddu þjónustu hans til hans, sem hann virti engin deili á og taldi hann að líklegast vera á sama báti og þeir. Segir þá einn þeirra við Pál: „Héma hérna ég með góðkunningja minn, Pál hérna, vilja ekki gefa honum „bragð" eins og okkur hinum?" „Jú, sjálfsagt!" sagði Páll, og snéri sér að manninum og spyr: „Hvað heitir þú, kæri?"

„Eg heiti Jónas Jónsson", sagdi madurinn.
„Jónas Jónsson! Heitirdu Jónas Jónsson? – Sei, svoleidis helvítis-nafni gef ég ekki í staupinu!"

3562. Þórarinn hjá Tinsen var verkstjóri inn á Kirkjusandi og hafdi fjölda manna í vinnu. Kvöld eitt, ad vinnu lokinni fóru þeir allir á upp-skipunarskipi til Reykjavíkur og var Þórarinn þar fyrir til ad skrifa vinnutíma þeirra hvers fyrir sig, en þeir, sem í skipinu voru, höfdu komid sér saman um, ad láta alla þá fara, er í höfninni voru, samsinna sig þannig, ad þeir kæmi hver á eftir öðrum til Þórarins og léti hann skrifa vinnutíma þeirra og það gerdu þeir.
Þegar Þórarinn var búinn ad skrifa nøfnin allsstaðar og hóf þeir audd margir, sagdi hann:
„Eg skrifa ekki fleiri helvítis fóna!"

3563. Einhverju sinni var stolid allmikilu af fjölum úr hljódfærahús-inu frá Hljódfærahúsinu. Dagsinn eftir gat Ólafur Friðriksson þess í Alþýdublaðinu, en hann var þá ritstjóranefna þess og sagdi:
„Er nokkur ekki, bara Ólafur nokkur, samaðhvað það stelid stafar fjölunum? Það er hægara fyrir nokkra ad brjóta þar í ofninn!"

3564. „Skáldskapur" Einars á Þóstum.

1. Heiddal er hatturinn ad búa, heidarlegt braskara-grey,
frá Vatnsholti kunnt er ad smída
og bundid seth myglada tey.

2. Til að mynda Töpturnu á — Einar sofnadi og er hann vaknadi,
til að mynda Einar frá — var honum sagt að tíðin hefði gofid.
til að mynda tíðin gaut — Þetta vard tilefni Einars að „yrkja“
til að mynda Einar hrant — vísuna

3. Fönt og ráðvant fólkið er,
demalaust, ákaflega ~~dem~~ mata laust.
Miðið er góður mörinum hér,
í Mýra-breiðuholti — = í Breiðumýrarholti.

4. Stórmennin stíflunni réðu; — Bödvar Tómasson reið stíflu að
Stór em herranna náð: — koh fyrir Einari og fyrir „orkt“
Ekkert má Einari hlífa, — hann fyrir. - Herranna náð = Böð-
Alt af hann lifir af náð. — var, fyrir hann stóð fyrir verkinu.

5. Félagsskipið er komið hér, og flýtir sér til ofsiaw Eiríks
~~Xxxxxxx~~ hvelving sem seglin snúa.
Sjófarendur sýnist mér,
Seglunum verið að snúa.

3565. Margrét hét Kona sem, Bjarnadóttir, er heima átti á Yrjum í Landsveit, var hún systir Helgu Bjarnadóttur, móður Vigfúsar Finnssonar (Fúsa Finns) er eitt sinn bjó að Hunkadal í Bargárdalnum.

Dagin eftir að jarðstjálftarnir gerðu nóstan óstmunda 1896 (sunnudagin 6. Sept. 1896) kom Margrét að Hvammi á Landi og sá Eyjólf bónda úti fyrir á varphlaðanum og jafnframt að á honum virtist allt með heyrum hjá honum. Hús voru öll upprístandandi og Eyjólfur kinn hressasti. Þegar Margrét hafði heilsað Eyjólfi, segir hún við hann:

„Guði sé lof, að guð hefir verið hér í nótt, en það er áreiðanlega víst og satt, að hann var ekki í baðstofunni á Yrjum í nótt."

3566. Fúsi Finns var einhverju sinni ávítaður fyrir það, hve lítið hann vissi til einhvers verks, er hann var að læra við að gera og sagt við hann:

„Þú ert alltaf vitlaus Fúsi og veizt aldrei neitt!"

„Já, ég held maður geti orðið vitlaus, ef maður vissi mikið." sagði Fúsi

3567. Kona nokkur sem var fjárveranði þegar maðurinn hennar dó, en kom heim daginn áður en átti að jarðsyngja hann, bauð á sínum og hringdi til konunnar, sem hún var að selja krónza, en hún var ekki heima. Ekkjan hitti búðardrengin, donalaust þjóðlegan og kátrosknum strák, sem kvaðst vera einfær um að afgreiða erindi hennar. Ekkjan segir þá við hann:

„Ég ætla að biðja yður að senda krónz á Kistuna mannsins míns, en af því að Kistan er svo mannmörg, en beðst að gera það fyrir því að krónzinn komi ekki heim til mín, heldur sé hann látinn á Kistuna á Kirkjunni á morgun kl. 2. En svo vil ég láta

láta presta á Cordaun sem ætti að vera á Kranginum þetta:
Heil á friði á Cáða endana – og ef rúm leyfir: Við hittumst á
himnum."

Þegar farið var að skoða Krangium dagrim eftir í fyrsta hinn lætur
á skildinum og það sem á Cordaun var prentað, sást að Krangur-
inn hafði gjört eins og ehlijan Cadmus, þótt með öðrum hætti
væri en hún hefði semilega átlazt til, því þar stóð:
"Heil á friði á Cádmus endann og ef rúm leyfir við hittumst á
himnum!"

3568. „Í Gránufélagsverslun var pappír, sem lengi hafði þar legið, ranðum að lit, af góðum
fyrir meðalapappír, en selzt ekki. Og þegar gerð var vöruteljning eitthvað kom óá-
geir að máli við húsbónda sinn og bað hann að selja sér pappírinn til að prenta
á hann blað." (Leiðrétting eftir J. P.). Þetta er tekið úr Norðanfara 21. árg. 229. tölublaði,
þar sem minnst er sjötugs afmælis Ásgeirs Sigurðssonar, 28. sept. 1938. J. P.

3569. Selstöðu Kaupmannanna dæmir, þ. P. T. Bryde, T. P. D. Lefolii, H. P. Duus,
Topp, Rabe, Knudtzon o. fl. voru vanir þeir að koma hingað til landsins
í hverjum vori og dvelja hér mestan hluta sumarsins. Öfast voru
einhverjir „klárar" í fylgd með þeim, verzlunarmenn og búðarlokur
og var þá víðast öfast fyrsti afgangsstaður hjá herra og líka manna
mjög upp til skiptavina og dáðri þá mjög, enda átti landslýður-
inn miklu meiri mök við herra og höfðingsskap, sem reyndist
æfið misjafn og allir áttu þeir sameiginlegan óttu fólksins
og fyrirlitningu, meðir niðri, þótt á yfirborðinu væri aðeins mun
dáseini þess og dýrð að meða, eins og vorn þeir goðumborinir

menn eda hálfgudi í aungum afgjýdmmar.
Einhverju sinni stód Steingrimur Thorsteinsson skáld vid
glugga einn á húsi sínu, Gaum, er út að götunni vissi, og sá hvar
heill hópur þessara manna gekk um götuna fyrir framan hús
hans og vard honum þá þessi vísa af munni:

„Dauðra Kaupmanna fjöldi gengr hjá
þvottist á regni um skítinn í sjá,
og vaga um strætin Vébönd blauð,
sem vörn gudir, þótt sén nauð."

3580. „Hvad er að frétta úr höfudstadnum?"
Bonnig spurdi bóndi einn á Þingeyjarsýslu nágranna sinn, nýkominn
heim til sín úr höfudstadnum og var honum svarad þessu:

Bófarnir bönnin að senja;
bóndarnir farnir að lenja;
bændurnir eru búnir að fenja;
bruk er vor framsóknargrenja.

— " —

Erfidi er Hirflori að henja, —
handjárnum hans meja og kreinja,
og svo er hann alt af að emja
að enn skuli' hann ódadin fenja.

— " —

Petta munu eiga við samningum, sem gjördir voru milli Fram-
sóknarflokksins og Jafnadarmanna-flokksins sumarid 1934.
(Sídasta hendingin mun eiga að vera: „Að ódadin nú skuli' hann fenja.")

3581. Magnús í Miðalholtahjáleigu (hann var Brynjólfsson) var oft „Rendur"
í Baldursheimum. Einhverntíma kvaddi hann vin sinn Sæmund:
„Verðu velkominn að Miðalholtahjáleigu! Þú skalt fá nóg af mjólk og
mysu hjá Brynjólfi gamla í Miðalholtahjáleigu, Magnúsi syni hans
og allri fjölskyldu hennar Ásdísar-ofl."

3582. Vísa:

Upp og niður alt af gekk andatrúarsvaran,
á nóttunni heyrðu fólk, en aldrei skýrði svaran.

3583. Lúndi litli var fermdur mjög og lærði ekkert það, sem kennt
var hér í skólanum. Nú var hann kominn á 14 ár
og átti að fermast nú vorið, en ekkert lítið var fyrir að fá að
eiga að læra; presturinn varð stundum vandræðum
með drenginn, en segir þó við hann:
„Manstu ekki neina ritningargrein, fyrir mig?"
Lúndi þagði stundarkorn og reyndi að rifja eitthvað upp fyrir
sér og hann hélst það. Hann segir fyrir, hægum mjög:
„Og Júdas gekk út og hengdi sig."
„Ekki til!" sagði prestur, hissa af þessari óvæntu
framkomu stóðum, „en getið þið nú ekki rifjað upp eitthvað meira?"
Nei, það gat Lúndi ekki. Prestur spyr þá: Hvernig var
hún aftur þessi ritningargrein? Jón fóstri alvarlegur með hana:
„Og Júdas gekk út og hengdi sig"
„Já, rétt, alveg rétt! Reynið nú að muna eða til"
„Já, nú man ég það!" sagði Lúndi, hróðugur, „Farðu og gerðu hið sama!"

3584. Maður norðlenzkur bjargaði dreng frá drukknun, með því að stinga sér á sund út í ána. Þessi saga barst um allar sveitir og orðstír mannsins flaug um alla byggð eins og eldur í sinu. Þá daginn var maðurinn á gangi um dalströnd byggarinnar. Veit hann þá eigi fyrri til en illúðlegur maður nýr, klæddur að fornum sið, kemur að baki honum, þrífur í axlir hans og segir:

„Varst það þú, lagsmaður, sem bjargaðir strákunum mínum frá drukknuninni í gær?"

„Já, ég var svo heppinn að ná í hann áður en hann sykki, en við förlum ekki neina um það!"

„Nú, þú ætlar þá að snúast svona við því! Það verður talað við þig á öðrum stað, lagsi, og þú skalt ekki hugsa að þú sleppir svona, eða hvar er hattur minn og drengsins?"

3585. Tveir karlar norðan úr Þingeyjarsýslu voru á ferð í Reykjavík skömmu eftir síðustu aldamót. Þeim kom saman um, að gaman væri nú fyrir þá að láta raka sig í rakarastofu, því það höfðu þeir aldrei gert áður. Þeir fóru því hið næsta rakara, settust þar á bekki og biðu þess að að þeim kæmi. Á meðan þeir biðu, fóku þeir vel eftir öllu sem fram fór og undruðust það mjög; síðast lagði þótti þeim nýstárlegt að einni snót skyldi hárbroddana á strákunum og sagði þá annar karlinn: „Eftir hverju er hann að lýsa? Það var aldrei lýst eftir þeim í minni sveit, eða ekki man ég eftir því!"

„Og ég man ekki heldur eftir að þar væru brennd; þótt þeir væru kembdir úr hausnum og síðan fleygt; en manntíu ekki líkt eftir því að það væri látið duga, þegar við vorum strákar?"

3586. Bjóssiádi sendi landlækni svolátandi skeyti:
„... Bórdurin var líkur med hundorminn!“...

3587. Póms-piltur, sem lekið hafði allsomilega og óadfinnanlega „Juliradarstóf“ í Barnaskóla Reykjavíkur, var að fara inntökupróf í eim af ødri skólum landsins.
Kennarinn hélt á inntökublaði piltsins og virtist horfa eithvad athugavert við nafnið hans í móðurmálinu, eftir meðfylgjandi undirskrift að dæma, sem hljódadi þannig
„Ólafur Ólafsson.“
Kennarinn spurði þá piltinn:
„Finst ydur ekki að þarna vanti kommu eftir a-inu í nafni ydar?“
„Jú, það er alveg satt“, sagði pilturinn og breytti nafni sínu samstundis svo, að nú leit það þannig út:
„Ólafur í Ólafsson.“

3588 Sæbj. Jóhannes Sæbjörnsson frá Laugardalnum gekk við hlið annars manns í gøtu í Reykjavík og mætti þeir bæjarfógeta (Jóns Helgasonar); segir þá Sæbjörnsson við manninn, sem með honum gekk:
„Það skyldi vera að stór-aurasæt varpið í Viðey. Skyldi Eggert Jaso. hafa fjölga í eyjunni í vor?“

3589. Á Akranesi var karl nokkur er Pétur hét Daníelsson. Einhverju sinni gekk Árni Bóðvarsson í verslunarbúð þar og fékk sér 50 pund af salti. Fyrir utan búðardyrnar hitti hann Pétur og er Árni þá með poka á öxlinni sér. Pétur spyr: „Hvað ertu að rogast með í balrim, Árni minn?“

„Og það er nú bara salt, Pétur minn," sagði Árni.
„Hvern fj.... ætlarðu að gera við allan þennan saltpétur?" spurði hann.

3580. Guðmundur „hrumbi", eða réttara nefndur Guðmundur Th. („Péturs") var fylgdarmaður Guðm. Björnssonar sýslumanns á ferðalagi hans. Þeir voru staddir á Álftanesi og fleiri samferðamenn þar í grend með fjölda hesta. Guðmundur hrumbi varð að ryðjast gegnum hestaþröngina til að komast áfram en við það losnuðu nokkrir folöld úr lestum hestanna og urðu laus á kápuhornum Guðmundar hrumba. Segir þá einhver drengi við hann: „Hesta er í fyrsta skiptið sem ég sé hrumba með taglið á bjóstinu."
„Já", segir Guðm., „en það er ekki í fyrsta skiptið sem ég sé kjaftinn á þér undir meðalagi."

3581. Sra Jóhann Þorkelsson, jarðsöng Jón Ólafsson bónda að Brúsastöðum við Reykjavík. Í líkræðu sinni, er sr. Jóhann hélt yfir Jóni, sagði hann m.a.:
„Og nú er hann kominn heim til himna himnesku Kristsdala".

3582. Pétur Guðmundsson kennari á Eyrarbakka spurði strákinn sinn biblíusögu:
„Hvað maður var hann Pílatus?"
„Hann var erkibiskupinn Gyðinga", svaraði strákur.
„Já, einmitt það! Þú heldur að hann hafi verið erkibiskupinn! Sá var nú erkibiskupinn! Nei, ekki alveg; það var nú eitthvað annað en að hann Pílatus væri erkibiskupinn; hann var hundheiðinn höfðingi!"

3583. Guðrún Pálsdóttir (Skálda) var talin kraftaskáld, en hvað sem um það var hún lét um að kasta fram vísum og var þá oft svo-um í hugsunarleysi, einkum ef hún þóttist eiga sín í einhverjum að hefna sín.

Guðrún hafði fengið loforð Hákonar Hákonarsonar í Hafnesi um það, að þegar hann gifti sig, skyldi hann bjóða henni í veislunni; en það gleymdist. Nú bar svo við, að Guðrún varð einmitt viðstödd, er Hákon gifti sig, en sem confluens og það þótti ekki vel sæmandi. Guðrún var brend, að vanda, og flutti nú heim hjónunum brúðlaupsstaupi(!), svo illorð og soðið, að fáeinum þótti satt, en það var gamnið.

„Sjáðu er grútarmaki gráðugri þursa munninn.
Stendur í Hofnesshóli, stoltur, með víðum hjalti.
Hann er flón, en hún er skarnmastrokka.
Hafði þau svo hvort úr sínum þorska.
Hjónum hjalti stríðug hafir stríð." (Heimild: Árni Böðvar Tómasson Stokkseyri
– 10/II–34 –

3584. Björgvin Vigfússon sýslumaður var að halda manntalsþing undir Eyjafjöllum og spurði hreppstjórann, Jón Magnússon á Skógum, hvort hann vissi til að hreppbúar hefðu sínar fyrirskipanir reglur og lög um hundalausingar, fjárkaðanir o. s. frv.

Jón svaraði hreppstjórinum hann:

„Mér er ekki kunnugt um að neinn láti niðurfalla fjárkaðanir nema Þorsteinn (Þorsteinsson) á Núpakoti; hann kaðar aldrei."

Sýslumaður sér þá sundur að Þorsteini, og spyr:

„Er þetta satt, Þorsteinn, sem hreppstjórinn segir?"

„Hafi hann aldrei lofað fyrir", sagði Þorsteinn, „þá er óþarfi að hafa mínar lexíur um það".

3585. Þorsteinn var Björgvin á manntalsþingi undir Eyjafjöllum – en sýslumaður er feitur vel – og bryddi það nýju fyrir

Skrefsstöðum, hvorum manúvgnlegt það vðri að spara allt sem mest við sig:

„Þið eigið", sagði systurnaðurinn, „að drekka vatn í stað mjólkur og mota smjörlíki í stað smjörs."

Þorsteinn á Hrísakelli sat gagnvart systurmanninum, þorskaði í augu hans og sagði:

„Ekki á ég nú von á því að ástin á mér vaxi mikið við slíkan kost". – Þorsteinn var aldrei annað en skinnaleinis –

3586. Steindór á Valdhúsum var fylgismaður Tuliníusar við alþingiskosningar en mátti svo fullur á kosningadegi að Tulinius varð að setja ofan í við hann og sagði:

„Ef þú lætur svona, Steindór, læt ég þig í poka".

Nú átti Steindór erfitt að hósta og geymdi það þangað til kosningar voru að lokum komnar, en kaus loks mótstöðumann Tulíniusar og með það ásetning, að hann næði ekki kosningu.

Gekk þá Steindór til Tulíniusar og sagði:

„Hver fór nú í pokann, Tulíníus minn?"

3587. Guðrún Eiríksdóttir í Hali, systir gamla Pósts, var þar lengi hjá Einari fóstra yngra Pósts og hafði mikla mætur á honum bæði sem barni og eftir að hann komst á legg. Pósturinn yngri fór nú og ungur að fást við ofurbeyr mál og var einhverju sinni á alþingismálafundi, ásamt Kolbeini í Stóru Mástungum. Voru þeir eina eða fleiri nætur að heiman, og e. Kolbeinn kom að Hali úr ferðinni, en Póstur eftir, fór Guðrún gamla að spyrja hann um Póst, hvernig honum hefði liðið o. s. frv. Loks spurði hún Kolbein:

„Og hjá hverjum var hann látinn sofa, hann Pétur minn? Var hann einn í rúmi?"

„Nei", sagði Kolbeinn, „hann svaf hjá manni, sem hafði óhreint hugarfar."

„Æ, hvað er að frétta; var blessaður drengurinn látinn sofa hjá Jóni?"

3588. Kolbeinn í Hrástungu kom að Hala og sagði strax, er hann kom inn:
... Ja, ég kom nú einu sinni sem oftar inn í sandarleggnum".
Guðrún gamla heyrði þetta og sagði:
„Hér stytti mikið, að fáir stígvélaðir hafa þar rúm lágir, en þröngt mega sáttir sitja."

3589. Helgi Helgason líkkistusmiður hafði heyrt að barn hefði dáið í norðurhúsi og var nú fljótur til að fara þangað og spyrja sig fyrir um það, hvort hann ætti eitthvað að smíða utan um það og standa fyrir jarðarförinni.
Hraðmæltum, sem Helgi talaði við, svaraði hinum og sagði:
„Ég held þú farir hingað vilt, því hér er engum dáinn;
en maðurinn þarna missti fótinn og mundi ætla í náinn."

3590. Einar Guðmundsson Bjargarstíg 5, dó 1934 og hafði lengi unnið við Áfengisverslunina. Samverkamaður hans hafði einhverju sinni sjón með jarðarförinni og fór til ekkju Einars til að hádegisverða sig við hana um leið.
Spyr þá ekkjan: „Er hvernig helduröu að það verði með líkmennina?"
Samverkamaðurinn: „Við verðum hann nú, ég og hann Þórður. (hugsar sig um) Við erum ójafnaðir, hann Þórður og ég. (hugsar sig aftur um) Og svo eru það þeir sem vantaði um að stýra og þeir sem eftir vantaði um í að fá."

3691. Þegar lenda þarf skipi og fara í gegnum Grímsundin við Suður landsströndina, verða menn oft að „liggja til laga" fyrir utan þau lengri eða skemri tíma, til þess að komast inn á heim; stundum oft hálfan sólarhringinn eða lengur.
Einhverju sinni sem oftar þegar Jóri Jónsson í Eystri-Móhúsum lá til laga" við Stokkseyrarsund og þótti tíðin orðin nokkuð löng, sagði hann:
„Hvað er að tala um þessi jarðarmen, þegar farið er að liggja úti þau".

3692. Í lok langvinnrar hafáttar og útsynningsþoku á vetrum, gengur vindur oftast til norðanáttar með stórhríð og þá er það að para og sól rekur að landi (móti vindinum) og verða þá öll lön inn við sandinn full af „reka" og stórar hrannir myndast á flæðarmálinu; standa þá hross og kindur þá á beit dögum saman á þessum stöðum og þá eiginlega á innistöðum.
Jón í Eystri-Móhúsum átti margt hrossa og lét hann líka á þaraunum, án þess að gefa þeim eitt strá af heyi eða hýsa þau. Hvaldi hann þannig úr þeim lífið og sýndi þeim enga miskunn.
Einhverju sinni var Jón á sjó og lá til laga við sundið, en áður höfðu gengið frost og harðindi mikil og engrinn reki hafði sést í margar vikur. Efldi hafði Jóni komið til hugar að gefa hrossum sínum stinga undi strá og var hann nú hugsjúkur orðinn um að hann mundi drepast.
Segir þá Jón, þar sem hann lá þarna við sundið og fóðrýndi vanrum sínum hann kemst sínum:
„Það vildi ég, að hann gerði nú kaldaflóð svo mikinn (þ. hrossmóð) fengju þú eng".

3693. Þegar lífið var um reka eða hann jafnvel engrinn, voðu fjöru menn

– en svo vorn þau hross nefnd, er að mestu lifðu á reikanum – aðbjarga sér með því að klappa niður í melkollana og ná þannig moðsvörnum strám af mönn eða annari nál er þau náðu með þessum hætti, en við þetta urðu hrossin sandjörp: hárin þeirra fyltist af sandi, svo að þau drápust. Eina lækningin var þá að setja þeim þjóm með góðu lýsi og gat það oft hjálpað. En þetta var stundum of lýsið þótti mönn eðjarnan mjóg missa, jafnvel þótt það væri miklu minna virði en matfóðrinu sem verið var að reyna að bjarga.

Nú var það einhverju sinni að Jón í Eystri Hóltinum var að stauka við að setja mjöl sínu, sem hann átti, þjóm með góðu þorskalýsi og tíðkaði nú eitt til þessa tveim fleðjum af lýsi á þjóminn sinn og einni flöðu áður einusinni eða tvisvar, en ávallt árangurslaust. Mikið og hann lauk þessa lækningatilraun sinni, sagði hann:

„Það skal hafa það, að ég helli ekki meiru af svona góðu lýsi á h... gaflið á helvítis merinni". (En þetta stundum haft að máltæki þar eystra síðan).

3/5 4. Jón í Eystri Hóltinum var „í miðli komin". Hafði misst fyrri konu sína, Guðríði en þá eigi fengið hinnar síðari, Ólafar Símonardóttur. Bar þá svo við, að hann lá alklæddur í rúmi sínu og hafði bæði hendur undir hnakkanum og talaði við Þorfa Nikulásson vinnumann sinn, en þá var einn viðstaddur inni hjá honum Jón var kendur að þessu sinni, en þá var hann oft hamslaus norðlendingur. Jón segir þá við Þorfa:

„... Já, en ég er nú prívatmaður, Þorfi; sé nokkur maður prívatmaður hérna í húsinu, þá er það ég."

Þorfa þótti gaman að manni Jóns og gerði lítið úr þessu. Hann

segir frú við Jón:

„Ójá, það getur nú verið gott norður hjá Jóni mínum, að vera á prívat manns, en Bjarni í Görðum hefir nú sagt mér, að það sé sama sem ljúfustíma, á dönsku".

(Jón neitaði sig aldrei prívatmanns upphefðarsessi, enda skeði hann eftir dönsku og heldur eftir orðið prívatmaður, en vissi hinsvegar að Bjarni í Görðum var einn maðurinn „sjarma í borginni" sem kunni dönsku; hann hlaut því að vita hvað orðið þýddi!!)

3596. Séra Jóhann Þorkelsson heimsótti embættisbróður sinn, vin og samverkamann, séra Bjarna Jónsson, haustið 1934, og spurði hann m. a:

„Getur nú eitthvað farið að fjúka það á fyrir, séra Bjarni minn, að þú verk farinn að skjótast í öllu þessu annríki, sem þú hefir og með fylgandi árum?"

„Ó-nei, séra Jóhann minn, ekki finn ég nú svo mikið til þess."

„Jæja, - þeir fjúka samt dálítið til þess, sem eru að byrja að skjótast."

3596. Páll Melsteð var amtmaður Vestur-Amtsins, nú var það Bjarni Thorsteinson, faðir Steingríms og Árna. Bjarni amtmaður gisti eitt sinn sem oftar, að Ballará. Aðra nótt amtmaður reið úr hlaði, sagði við hann:

„Ég vildi óska, að ekki yrði amtmanna skipti hér oftar á minni tíð."

„Ekki hefi ég heyrt þig óska þessa fyrr", sagði amtmaður, „og ber þó ýmislegt nýtt við"

„Ó-nei!" sagði Á undan þér var Páll Melsteð, sem gerði mér alltaf bölvanlegt, sem hann gat, síðan komst þú og ert þó verri sem þú hefir

meira vit lil en hann, og ég vil ekki líka það, að sjálfur andskotinn verði hér umtriðnur eftir yfirlýstum báðo"

3697. Þorleifur í Hákoti sagði, að sá væri munurinn á guði almáttugum og Guðmundi (Ólafssyni) fríngdasyni sínum, að guð gerði allt af engu, en Guðmundur gerði allt að engu. Þar rumaði aðeins einum bókstaf.
Löngu síðar var líkt þessu sagt um Vilhjálm annan fyrsta alaudakeisara og guð: „Guð veit allt, en Vilhjálmur veit allt betur!" Þáð er líkast því, sem sá, er sagði þetta um guð og Vilhjálm, hafi tekið það eftir Þorleifi, áta hann tekinn til fyrirmyndar, en vitanlega óvart þó.
(Tekið eftir Árna Pálssyni prófessor, 8/1-35. J.T.)

3698. Magnús Steindórsson í Hraunum var eitt sinn í ferð heim til sín utan af Blönduósi. Sá var, að Magnús hafði þá nýverið eignazt kamframbíl. Var þá farið með karl einn blindfullan frambí Magnúsi og hélt sá sjón á ási. Segir þá Magnús við menninga, sem voru með sjón:
„Já, já, þið eruð þá að hjálpa honum Ásbola heim til sín"
Drafar þá í karli:
„Ójá, en Ásboli ratar samt á bæinn sinn."

3699. Þorsteinn „kanzi" (Kanzellíráð) kom einhverju sinni í Ölvesréttir á leið sinni úr Reykjavík austur að Kiðjabergi og var fullur. Hlemm fyrirhitt utan um systurnunnum, af forvitni til að heyra fréttir að sunnan: „Kanzi" segir:
„Hvaða helv. hundaþoque er hér saman komin?"
Þorgeir (Þórðarson) á Stóranúpi svarar nýjög stillilega:

„Ó, já, og altaf er þeim að fjölga, sem nú er einn nýkominn að sunnan og það ekki sá fróðasti."

3600. Séra Stefán í Ólafsvöllum lét reka norður sín heimtil sín, er hann ætlaði að ala upp, en var sjálfur í eftirreiðinni og þeim, sem hann rak. Mætir hann þá Gesti gamla á Hóli og spyr hann:

„Ekki veistu af að þú hafir mist svínunum hérna á leiðinni?"

„Nei," segir Gestur, „ég hef engu svíni mist nema helv. sjóra svínunum frá Ólafsvöllum!"

3601. Óli á Hólakoti (Reykjavík) var hvinnotur nýog og sagði eitt sinn er hann kom inn á stræminn á Öðinsgötu, en missi engan nærstaddan:

„Sei, sei! Hér er hæt! Almáttugur! Og hér eru þorskar!"

3602. Árni Pálsson prófessor var á ferð í Austfjörðum og framhjá dauðri Sjálfstæðisflokksins. Einhverju sinni var það, framsóknarmanni „svo nefndur, er hann átti í höggi við og þótti honum þeir fullmargir. Á Norðfirði talaði hann við mann einn er Sjálfur hét og var hann úr andstæðingaflokki Árna. Á Eskifirði hitti hann annan mann úr sama flokki og er Árni heyrði að hann hæti einnig Sjálfur, fór Árni ekki að verða um sel og sagði:

„Hvað er þetta! Eru það eintómir Sjálfar, sem búi í Austfirði?"

3603. Séra Eggert á Vogsósum ~~sprakk~~ sagði:

„Það hlýtur að vera tíu gráða frost, þegar frýs saman á miðri mæliröri"

3604. Benedikt Björnsson bóndi á Krossholti átti heima á fjórum miðjum Júlíusi á Kiðaranesi, kom til hans og spurði: (Ben. segir sjálfur frá)
„Hefur nokkuð á fjórunum orðið síðan, Júlli minn?"
Júlíus sagði það við mig: Ekki nokkur skömm, Bensi minn, og hugsaði ég það fleira en ég sagði, því ég vissi að hann lang, helvítið að farið. Svo fór ég inn á hlað, í fjórum hugsunum, og hitti strákinn hans, hann Þorvald (Lamb Árið) og spurði hann: Hefur nokkuð unnið á hjá okkur Valdi minn, en hann sagði: „nei". Varð ég þá vondur, sló saman hnefunum framan í hann og sagði: „Þú lýgur því!"

3605. Bensi á Krossholti spurði prest sinn, séra Árna Þórarinsson:
„Hvernig er það annars þessi mormónatrú? Er hún nokkuð betri en önnur aðrar, séra Árni minn?"
Séra Árni svaraði: „Betri? – Hún leyfir mönnum að hafa margar konur, og ..."
„Margar konur; já, einmitt það. – (Hlær) – Er betri trú! Ójá – lega betri trú!"

3606 Séra Eggert á Vogsósum var að skoða mun það við annan mann hvernig öðruvísi það væri fyrir afkomu einstaklinga nú að búa undir búnum, og tók sem dæmi:
„Segjum þá nú til: M. M. hérna á Selvogi á 11 börn og engar eignir. Séra Stefán á Kálfatjörn á ekkert barn, en sjálfsagt 25 þúsund krónur í eignum og peningum. Að eiga konu og eitt barn, er ávinningur. Kona og tvö börn, standur í stað, en kona og þrjú börn, er afleitt og því verra, sem þau eru fleiri. Af þessum sjáið þér, að aðstaða séra Stefáns, en stór ávinningur fyrir hann sjálfan, en ekki fjárhagslega, því þá mundi fólkinu ekki gefa fjárgjöf. Aftur á móti er aðstaða hjónanna hérna

í Selvogi, sem ég nefndi, bað hann og fjórðúngsþingin til stúr-stéaðar, eða hvenær hann hélt hann að fara, ef allt hjón landsins ætti 11 börn, hvort um sig?
„Það yrði fallegt hássa! Það yrði meiri skömmin."

1807. Það var ákaft vöðvu- og vöðvabú-óféið dagsins hann sem jarða átti móður hans Árna Árnasonar. Stúlka ein á heimilinu sér, að hann hefði engan vöðvu-að til að fara neitt frá bænum þennan dag og spyr: „Ætlarðu ekki að reyna að fylgja henni móður þinni sálugu til grafar í dag, Árni minn?"
„Æ-i-nei, ég held ekki; ég hefi ekkert gaman af því", sagði Árni.
Veðrið batnaði og Árni fór.
Þegar hann kom aftur, spurði sama stúlkan: „Hvað, Árni minn, svona fór nú, að þú fórst. Fór nú ekki allt vel?"
„O-jú-sosa. Hestar voru hjónaandi fallegir, öll með gyltum söðlum, stjórnum og allskonar útflúri og þótti bara gaman að skoða hana, en mest þótti mér þó gaman á eftir, því þá kom brennivínið."

1808. Þorsteinn Þorsteinsson skáldi í Reykjavík var sjónarvottur að Einar Jónsson kaupmaður var, það einhverju sinni Þorsteinn fyrir 200 Rd. í peningum til Þorleifs á Háeyri, og sagði um leið og hann fékk honum peningana: „Hjálpsamt gefur hann Þorleifur hér í staupum, þegar þú fórst honum svona mikla peninga". Þorsteinn gerði það fyrir því að vöðvu yrði. En er hann hafði fengið Þorleifi peningana og sá, að ekkert atlaði að verða um staupagjafirnar hjá Þorleifi, segir hann: „Hann Einar á Gaðhúsum var nú eitthvað að gruna á sig við mig um leið og hann fékk mér þessa peninga, að hún mundi gefa mér í staupum, um leið og ég stilaði sjóð heim."

„Já, sjálfsagt! Afhverju að skilja þessu til mín frá honum?"
„O. nei, ekki afhi'ð. mín beiðnis að skila því; hann neyndi það svona"
„Jaja, hann neyndi það. En neyndi hann þá ekki um leið að ég afhi að skrifa það hjá honum og skuldaði hann fyrir því?
„Nei, nei, það neyndi hann ekki! Eg held að hann hafi beðist við því, að því yrði gefa mér í staupinu, eða svo orðadi hann það."
„Fyrst hann „orðadi" það svona, þá er sjálfsagt að því fái í staupinu og að ég skuldi honum fyrir því; hann var þreyttur, en ekki mín, því hann skuldaði mér þessa peninga og átti að fara mér þá, mér að kostnaðarlausu"
— Eigi að síður fékk Þorsteinn í staupinu, en ekki veit hann hvort Þorleifur skuldaði Einari í Garðhúsunum fyrir því eða ekki.

1869. Þeir voru í hreppsnefndarfundi í Ölvesinu séra Ólafur Ólafsson í Arnarbæli, síðar fríkirkjuprestur, og Jón Árnason Dannebrogsmaður í Þorlákshöfn. Báðir voru þeir „hýrir", en þó sá síðarnefndi nokkuð meir en hinn og var honum þá gjarnt á að vera nokkuð „dirfugur í tali" og finna falsvert til sín, en séra Ólafur var sjaldan upplitsmaður af öllum og fékk eigi ávalt kunnað augu á aftekt annara manna jafnvel þótt honum væri boðið á þau. —
Þá voru þeir að þrefa um eitthvert mál og sá Jón Árnason fyrir sér að sig sagði með þykkju mikilli og þungbúnum valdsmannssvip:
„Það er auðséð að hér eru nú komnir tveir völdugir í Ölvushreppi en áður var, síðan „Hafnar-karlinn" réði hér ríkjum og engin ráð voru til leyfð ráðin, án þess að fara að hans ráðum í einu og öllu; þorfar nú sem fer, að allt sem gert er, verði óvita-ráðsdi og ráðleysa!"

Segir þá séra Ólafur, með eigi minni myndugleika og fyrirlitningarsvip:
„O-jæja, skal nú liggja, úrvinsktjórninni þeirri, jón minn!"

3620. Óli í Hólakoti: „Sei, sei! Hér er Kef!-Og almáttugur! Hérern þokar!"

3621. Vísa:

Brýtur í skerjum kodi grimm,
kaldi er í hverjum spöðrum,
þýtur í skerjum ístöld mun,
meðan ferjunöjörnum.

3622. Daddi í Nesi (David Sigurdsson, drukknadi med Guðm. Einarssyni í Nesi, 26.apr. 1906) fór daglega sendiferðir inn á Reykjavík og mun oftast hafa drukkið „fullan" heim aftur. Einhverju sinni skrifaði Kristín í Nesi honum innefni og áfti hann þá, m.a. að kaupa Vínarbrauð og flýta sér sem mest, því gestir voru komnir, en flaskan varð á leið Dadda svo, að hann hafði sjálfsagt meira en vanalega. Þegar Kristín kom heim og sagði þá Kristín við hann: Að þú skulir nú koma svona seint heim, Daddi, og vera svona fullur, eins og þú ert; þú vissir þó, að mér lá á að þú flýttir þér!"
„Já," sagði Daddi, „en það er annars verst þó stúr, Kristín mín, að Vínarbrauðin eru týnd!"

3623. Sigurður Sigurðsson frá Hól í Landeyjum, bróðir Símonar, var oft einkennilegur í svörum, eins og Símon og lét ekki altaf á sér standa með það, hvernig en hann. Einhverju sinni var Sigurður staddur úti í Vestmannaeyjum og stóð þá maður einn uppi á hann með óförstöðinum. Sigurður bað hann „fara út," og

segir síðan við hann:
„Þekkirðu mig ekki, eða veistu ekki að við erum svo nátengdir að við erum fjarskyldir?
Hann virti Sigurð fyrir sér, en hvað ekki kannast við skyldleikann.
„Jæja," sagði Sigurður, „þá skal ég nú telja ætt okkar, hún er svona:
Frá mögin var Adam fyrst, svo var Eva og svo var ég; en frá
mögin var Skratfinn fyrst, svo var syndin og svo varst þú!" Og
af þessum getuðu sér að við erum nærfjarskyldir."

3614. Hrútárvellir í Borgarfirði hafa löngum verið ein hin beztu laxveiðijörð hér á landi. Ólafur Davíðsson bjó þar lengi og varð meðal efnuðustu bænda sýslunnar. Einhverju sinni kom ferðamaður að Hrútárvöllum þá er jörð stóð í mestum blóma sínum að hann og sagði við Ólaf bónda:
„Mikið er nú fallegt hérna, Ólafur minn."
„O-já, það er fremur fallegt hér, þegar vel viðrar," sagði Ólafur.

3615. Selfoss í Árnessýslu var og er enn beztu laxveiðijörð sýslunnar. Á jörð þessari bjuggu þeir lengi samtímis, Gunnar Einarsson, Þórður Jónsson og Arnbjörn Þórarinsson, enda áttu þeir sinn fyrirmyndarbúskap hver og búnaðist öllum vel. Ofta sinnum á árum veiddu þeir Þorlákshöfn á Eyrarbakka og víssum við, sem vorum verzlunarbjórnar þar þá, að eftir voru þeir allir „Selfossmenn", sem á nægðastir með veiði sína, hversu góð eða mikil sem hún var, sögðu Arnbjörn. Við spurðum hann stundum, þá er við hröðuðum þétt um einhverja mestu uppgripaveiðina, um eða yfir 100 laxa á dag:

„Vorud þid ekki at veida einhvern óstöpin í dag?"
„Engin „óstöp" held ég það hafi nú verið", svaraði Arnbjörn, „það var dálítill reitingur, en hann fer af!"

3686. Bjarni Jónsson bóndi að Ásgarði í Dalasýslu, er lifnar þó sem Gestur gamli Pálsson að Hæli í Gnúpverjahreppi var á sinni tíð, að hvorugur þeirra hafði neinar mætur á „heldri mönnum", tóku þeir þá og sýndu þeim jafnvel fálæti á ýmsum leiðum. Sögunum um Gest sýna þetta best. —
Einhverju sinni kom Dr. Jón Helgason að Ásgarði; var hann þá á leið heim til sín úr biskups-yfirreið sinni um Norðurland, Þingeyjar, og vildi hvíla lúin bein sín. Bjarni er með afbrigðum gestrisinn og góður öllum heim er bágt eiga. Hann fann biskup að máli eftir kaffi og bað biskup það, en Bjössi bíður hestana úti og lét á sér heyra að þeim væri nauðugt að standa lengur kyrrum. „Hvern a..... ætli þeir liggi á", sagði Bjarni, „sitja tvær kýr á h.....is-kornum!"

En svo þegar kaffið kom, vildi biskups ekki liggja það og mátti til að fá tíðindi hvaðan, en Bjarni vildi ekkert um það tala, heldur fór hann kaffi-könnuna og bjóst til að hella úr henni í bolla biskups, sem nú bar hendi sínni yfir bollann, en Bjarni hellti kaffinu samt, yfir hönd biskups! Sagan segir að Bjarni hafi orðið sig til að hella kaffinu ofan í biskup, en þá hafi hann farið á brott í skyndi og hvorki talað kveðju né frétt í ásgarði að því sinni. Fyrri og miðbiki sögunnar mun vera saminn, en síðasti hlutinn heimar dálítinn ímun.

3687. Arnarbælisprestakall á Ölvesi hefir jafnan haft góðum prestum á að skipa, og nú síðustu 60 árin full þessir: séra Guðm. Einarsson, Jón Matthíasen og Jens Pálsson,

Þórleifur Þórðarson, Ólafur Ólafsson og sá Ólafur Magnússon. Safnaðarmenn hafa ávalt sótt vel kirkjur sínar og eldri sigt sóknarmenn að Hjalla.
Nú var boðað til messu að Hjalla á síðasth. ári sem oftar og komu þó þrír sóknarmenn, allt presturinn til kirkjunnar; vegna mannfæðar þann dag, varð þó messufallað Hjalla.

Eg samtíma hafði Jónas Jónsson þá kvatt boðað til þingmálafundar á barnaskólahúsi sóknarinnar, en hann er skammt fyrir austan túnið á Hjalla og aðeins 5 mínútnagangur á milli skólans og kirkjunnar. Að skólanum þenzti mikið og margmenni þennan dag og leið sá söfnuður allur eftir Jónasi „forsingja" fram undir myrkur um daginn. Hann hafði sem sé hvorki „komist um lönd né strönd" þennan dag, fremur en endrarnær, vegna „vintals við landann". Fundarmenn stóð til niðdimt og var þá komið vonskuveður, svarta myrkur og hagljéla drífa, svo að þeir sem gangandi eða ríðandi voru, vilktust um nóttina.
Daginn eftir var einn fundarmanna spurður: „Var ekki gott að heyra til hans Jónasar í gær?"
„Ekki held ég að neinum hafi nú þótt það gott; hann talaði svo óþokkalega illa um aðra!"

1618. Formaðurinn lá til laga við brimsundið og kallaði lagið til háseta sinna:
„Talið hátt á ára! – Upp á stjórn! – Róið hart! – Hamlið hart! – Stingið hart á! – Gerið það eitthvað! – Sundið er ófært, með guðs hjálp!
– Þessi formaður mun hafa verið sá hinn sami, sem eitt sinn sagði, er hann hafði lengi legið til laga við sundið:
„Hvað er að tala um sundin þau arna, þegar farið er að leggja við þau!" – (M.ö.o. að þá kemur hjálparan á þau!!)

3619. Páll Þorsteinsson alþingismaður Framsóknarflokksins sagði í ræðu á Alþingi, að hann vildi „milli heims og sleggju" og að til laga samþingismanns hafi „klofið eins og fjöður úr heiðskíru lofti."!

3620. Prestur um á Bjarnarhöfn (Þorgrímur Þórðarson, Thorgrimsen) var ákaflega mjög. Vinnumaður hans hét Einar Jónsson. Kaupmaðurinn og stór-bóndinn í Flatey sendi prestinum hest og við beðnir á Skógum og lá hann þá marga daga og stundum viku við þessar ferðir og þótti mönnum nóg um.

Einhverju sinni fór presturinn sendan hest frá Flatey og fylgdi Einar á móti honum, en af því að hann vissi að húsbónda sínum var nóg boðið með það sem hann hafði þá að bera, tæmdi Einar af hestinum svo, að lítil lögg varð eftir og fylti síðan hestinn með hreinu vatni.

Þegar Magnús reis úr rekkju fór hann að leita þess sem á hestinum var og er hann varð þess áskynja, að það var vatns-blandið eitt og bragðlaust guth, varð hann ofsa reiður og fór að rekast á þræl, hvern þetta skyldi. Þóttist Einar ei vita og sagði hann prestinn hið sanna í málinu og lét þess getið um leið, að hann hefði gert þetta í góðum skyni, svo presturinn drykki sig ekki á ofdrykkjunni.

„Þeja, Einar minn," sagði presturinn, „gerðu þetta sem oftar!"

3621. „Hann er kaldur núkvæm dreki, Þorgils minn," sagði P. Melsteð á Eyrarbakka við Þorgils Gjallanda á Rauðnefsstöðum, er hann kom, sem oftar, með sendur og dróg ull til verslunar J. P. T. Bryde's „Þó hann sé nú ekki eins gjafmildur hjá þér, þá fær hann ull, hvað sem hún er orðin," sagði Þorgils

3622.

Séra Jón var smyrtiniami miklid ein nidal hinna snotrustu skálda landsins á sinni tíd; hann pótti kenimadur hinn bezti og var prófastur sinnar sýslu; sögdu margir ad hann væri eitt medalhinna líklegustu biskupsefna landsins og hann hefdi eptaust ordid biskup, ef hann hefdi enzt aldur til, þrátt fyrir þad þótt hann þætti í meira lagi léttúdugur og med afbrigdum spaugsamur: Hann var eingi hinn mesti og hafdi gaman af gódri fyndni og skopsögum. Þad bar líka vel á vædi hjá honum, en til hans vistadist madur einn, en Vigfús hét, og var hann einn madur hans um morg ár og medrídarmadur hans á öllum húsvitjana ferdum hans oda kirkjureisteda-ferdum og yfir höfud á valt þá en hann fór eithvad á hesti úr frá bænum. Séra Jón nefndi þennan vinnumann sinn Frísa og oftast Frísa sinn og hafdi hann hina mestu ánægju af ad tala vid hann, enda var engum brunnugra um þad en honum, hvaðan fljótur Frísi var til svara og oft meinlegur. Hann vissi engan stad en adra, ad þad væri notalegt um sama hvorum fráleitar spurningar voru lagdar fyrir Frísa og hvorn flatt sem þær kynnu upp á hann, ad þá var svarid á valt á hraðbergi á sama augnabliki og án nokkurar umhugsunar og mátti fyrir jafnan ganga ad því vísu, ad annadhvort var svarid á þá leid, ad ekki var annad hægt en ad hlæja ad því eda þá svo napurt og neydarlegt, ad sá, er spurdi, vard ad þagna og spurdi þá Frísa ekki um fleira ad því sinni. Frísi var alþektur ad þessu um alla sýsluna og þótti þad mesti fjör eigi lítid hugsvali ad því ad hafa hann í ferdir slíkar spjátrung og spilagosa fyrir medreidarmann, sem Frísi var, enda lentu þeir oft saman á ordaskiptum, presti og Frísa vinnumanni hans og vard prestur, þótt lærdur væri og

(1622)

gáfadur maður, oftast að láta í minni pokann fyrir Húsa. —
— Sú var það einhverju sinni að Klerkur var á húsvitjunar
ferð í útkirkjum sóknar sinnar að haustlagi og í kleyfu tíð en á Eyra
verri fóð og var Húsi, sem vant var, fylgdarmaður hans. Langt var
á milli bæja og blautar mýrar og fen yfir að fara, svo að ferðin sóttist
seint. Það var því engin skemtiferð fyrir þá að vera að rorra þarna
í mýrinni, oftast þegjandi og komast ekkert áfram. Prófastinum
var því farið að leiðast þetta og hann sá, að hann varð að finna upp á
einhverju umtalsefni við Húsa meðreiðarmann sinn og fór að.
En hvað átti það þá að vera: Þeir voru búnir að tala svo mikið saman
um daginn og marga undanfarna daga, að það var ekki auðvelt
að finna neitt skemtilegt og viðeigandi umtalsefni. Það varð þá
helst, hugsaði prestur, að finna einhverja þá spurningu til að bera
fram fyrir Húsa — og það í eitt skifti fyrir öll — er hann ætti kost með
eða öðruglegt með að svara. Presturinn velti þessu fyrir sér fram
og aftur þarna í mýrinni og loksins fann hann það ráð: Það
skyldi hefjast fyrir honum að svara því <u>strax</u>, sem hann athæfi nú að
spyrja hann um.
Loksins kom þarna svo greiðfær vegarspotti að þarna í mýrinni, að
þeir gátu þó látið klárana lötra fet fyrir fet og orðið samsíða og báðir
þögðu, en litu hvor til annars með áhyggjusvip yfir því að nú yrði
vegurinn loks orðinn ófærlítið óbárni en áður og að nú yrðu þeir leyst
frá þolraunum og talað saman, ef þeir hefðu löngun til þess.
„Heyrðu, Húsi minn!" segir Klerkur, „þarna er annars ljóti
vegurinn; við erum hér einir og á eyðimörku og komumst ekkert
áfram, maðurinn engu skrikgjarnari, en ómerkilegast er þó það, að
og mikilvirkur að þurrka

(3622.)

geta ekki talad vid saman hvor vid annan, jafnvel ekki hugsad og þá síst reitt gott, sooma er vegurinn leidinlegur.
Frisi fór líka midur þetta, en jarla adi þó vid sig.
Presturinn sér, ad líkid muntal sefni ætlar ad verda nir þessum og bera nú upp spurningu sína, þá, er hann var ad hugsa um ádan sagda:
„Ger datt í hug ádan, Frisi minn, hvorum einnana vid ermum hérna og ad sídu gott ad eitthvad óþægilegt gæti nú komid fyrir okkur, eitthvad sem vid ættum ekki von á hérna í mörkinni á þessari vegferd.
Þá fyrirgefur, ad mér datt nokkud ljótt í hug: Segjum, ad vid mættum þeim gamla hérna í myrkrinu – þú stillar vid hvorn þú á – og ad hann kæmi nú til þess ad sækja annan hvorn okkar. Á hvorn heldurdu nú ad hann mundi þá sækja okkur hvorn fyrir sig?"
„Á málróminn!" svaradi Frisi strax og án allrar umhugsunar
Presturinn vard forvida og spurdi:
„Á málróminn! –? – Hvi þá það Frisi minn?"
„Það er alveg audvitad", sagdi Frisi, „hvi þér talid vid hann á hverjum sunnudegi og kannske oftar, en ég hefi aldrei talad vid hann eitt einasta orð!"
„Og hvorum heldurdu þá ad hann tæki?"
„Hann mundi áreidanlega taka mig, en ekki yður!"
„Nú? – hvi þá það?"
„Af því ad hann á yður altaf vísann!"

(3623.) sjá næsta blad!

3623. Það tíðkaðist eitt sinn meðal ýmsra aldamóta stúdenta, 1905-1910, að vera í einkennisbúningi. Einn fyrst til þessa var hinn Íslenski félagið dansaði (D.D.P.A.) hafa orðið.
Þeir gamla Tóga var látið gefið um fríðlitar mýtíshubreytingar og er hann í fyrstu sá einn þjón þessa félags ganga með gull-og silfurborðaðaða húfu með einkennisstöfunum D.D.P.A., sagði hann:
„Hvað er svo sem ég sé D.D.P.A.! Það á víst að tákna einkenni félagsins, svo sé: Danskur Dj.... Pínir Alla!"

36 24. „Þórarinn hjá Tímon" var einhverju sinni sem oftar að skipa út mjöli um austurströnd og var bryggjan óðum að tæmast af mjöli og hálf á hæð á henni. Segir hann þá við Jón gamla Teitsson
„Heyrðu Jón minn! Ég held ég verði að biðja þig að fara með þennan mélpoka niður í bátinn. Það er svo fj. hált á bryggjunni, að ég treysti engum þeirra eins vel og sér að komast með þann alla leið niður eftir: þú ert svo einstaklega lipur og góður, Jón minn!" — og svo snéri hann sér að hinum þeirra og sagði með áherzlu á örðunum: Þetta er nú meiri snilldingurinn þeirra, hann Jón minn Teitsson; það er ánægjulegt að hafa svona röskan mann á sínum! það er bara óvíðjafnanlegur maður!"
Jón Teitsson fór síðan með mélpokann á handvagni niður á bryggjuna, og fylgdi Þórarinn og allir þeirra hinum hangað niður eftir líka sjá hvernig honum mundi takast að koma pokanum niður bryggjuna, en hangað kom með Jón ekkert við vaginn vegna hálkunnar og varð hann að sleppa honum úr höndunum sér fram af bryggjunni út í sjó.
Þegar Þórarinn sá þetta, varð hann afar reiður, hljóp að Jóni og sagði:

„Hver a..... hefir stroyað þig maðr!"

1625. Þeim varð at tala um að byggja brú yfir vatnsmikla elfu eina, sem þá var í miklum vexti og álgadi ávenjulega mikið. Jakob Þórarinsson stóð lengst á árbakkanum og sagði:

„Hér er sem ég sjái þá, setja á mig brúna!
Brú, sem stendr enn eiliflega, einn ég er núna!"

1626. Símon Sigmundsson, sá, er sagnirnar eru í Blöndu III., var alinn upp í Landeyjum og uppruninn þaðan, frá Eystri-Hól. Kona hans hét Þórdís Ólafsdóttir, Ófeigssonar frá Kollabúðum í Fljótshlíð, Ólafssonar. Bjuggu þau Símon og Þórdís í Landeyjum, fluttust síðan suður í Garð og Keflavík; um eitt skeið var Símon búsettur á Stokkseyri, en hvort Kona hans hefir verið með honum þar, er mér ekki kunnugt, og hvar þau hjón voru síðar.

Símon var lágur maður vexti, eirleitur, dökkbrúnn á andlitshörund, með fremur smá augu, eldsnör, stutt nef og breiða ásjónu; hann var fríður á sýnum og vel á sig kominn. Hreyfingar hans allar voru liðugar og léttar og svo var lundin einnig, enda hafði hann ávalt spaug og gletter á takteinum og eldsnar var hann til andsvara.

Einhverju sinni kom Símon fótgangandi utan úr Rindavík eða sunnan af Suðurnesjum og nátthrafði sig í Gerðakoti að Jóni Ólafssyni og Jórunni Sigmundardóttur Ólafssonar frá Skúmsstöðum Magnússonar og Ólafs Símonarsonar. Þar í koti var ekki nokkur kit að hýsa sig eftir göngunna. En á meðan hann stóð þar við komu gaddaði faðir Jórunnar, Sigmundr Magnússon og ætlaði hann nú að leggja af stað næsta morgun. Hann var með fjöra hesta til reiðar hverju orðinu betri gæðing. Þegar Sigmundr var ferðbúinn og ætlaði að fara

stiga á bak, kenna hann augu á Símon — en hann vissi það ekki áður að hann væri þar — og spyr fylgdarsvein sinn, Jón Árnason, á hvaða leið og fylgdalagi Símon sé. Jón segir honum, að Símon sé að leggja af stað fótgangandi heim til sín, austur á Landeyjar. Kallar þá Sigurður til Símonar og segir:

Heyrðu Símon minn! Viltu ekki að ég kippi þér heim upp á einn Márinn austur að ánni (Ölvusá); ég sé að þú ert fótgangandi, en Márinn mundi ekki ætla um að halda á þér heim austur í „Eyrina". (Það er ferjustaðinn á Óseyrarnesi, en þangað var núml. fuggja M: Fúsa gangnr, ógisandur, þungur undir fótinn). Símon þá taðið.

Meðan Sigurður var að kveðja heimilisfólkið í Gaulverjabæ, sem nú var flest komið út á hlað, steig Símon á bak hesti þeim er honum hafði verið víðað á og hagraddi sér nú á hnakknum. Og þegar Sigurður var stiginn á bak sínum hesti, kallaði Símon út yfir mannfjöldann, sem alt heimilisfólkinu var fjöldi sjónarma:

„Hér má nú allur lýður sjá Landeyja höfðingjana tvo ríða úr hlaði: Sigurð Magnússon, Dannebrogsmann á Stórólfshvoli, og Símon Sigurðsson, stórbónda frá Ytra-Hóli, og þarf nú hvorugur upp á annan að vera kominn, né annan að sækja. Þeir hafa sést fyrri saman á ferð og niðið þótt lið þess kona!"

3627. Vinnumaður, Eiríkur að nafni, kom á ról og var syfjaður:

„Enn ekki hádegisstraukarnir hjá ykkur á Hóli og á kaffidögum?"

Ónei — sagði Eiríkur, „en við eigum nú sandinn saman!"

3628. Einhverju sinni er Lokinabrunni vóid var í alglæmingi var svo vid, ad madur nokkur, Kristján Bárdur hjá Þorvaldi Lokna Pálssyni ad láta sig fá lyfseðil upp á skamt af brennivíni. Þorvaldur var frægur til en lét þó tilleidast og skrifadi 100 gr. – Kristján Bárdur lét sér þetta ekki nægja og í samráði vid félaga sinn, er nýsta átti gódi og, bætti þeir nýlli aftan vid Þórunna svo hún vard 1000 í stad 100. Sídan fóru þeir í lyfjabúdina til ad hafa gódgódid út á lyfseðilinn; en er lyfjalinn sá ad eitthvad er athugavert vid svona stóran skamt, og hringir Þorvald Pálsson upp í sína og spyr, hvort það geti verid rétt, ad hann hafi ávísad 1000 gr. af laxerolíu handa þeim Kristjáni Bárdi og félaga hans. Komst þá upp, hvernig á breytingunni stód og vard þeir lyfseðilinn vitanlega ógildan.

3629 Þorsteinn Pálsson skáld var ad skoda mynd hjá Kjarval og var hann vidstaddur. Myndin sýndi landslag vid sjó og fjörubord nokkurt.
„Þorsteinn segir: Mér finst vanta lík í myndina, t. d. ad fugl sæist í fjörubordinu eda eitthvad þesskonar!"
Kjarval: „Alveg satt. – Vantar lík. – Vantar fugl. – Það þarf ad vera fugl. En segid mér, Þorsteinn Pálsson, hvar ætti fuglinn ad vera?"

3630. Sigfús smiðkari Guðmundsson í Eyrarbakka (faðir séra Eggerts) bygði margar kirkjur. Þá er hann hafdi lokid vid smídi áttundu kirkjunnar, orkti hann:

Hefi ég nú af handi leyst
hitt og þetta smávegis:
Guðs-hefi ég átta-gluggkross reist.
Sögugjöf prestar ríði.

3631. Þar Magnús Þorfason var að mæla fyrir frumvarpi sínu á Alþingi, að ríkissjóður fleygði árlegum styrknum til Sæmundar Níelssonar til einyrkis og jafnvel stórtæks á hafnarbótum á Eyrarbakka, segir hann: „... Þá er fráleitt að segja, að innsiglingin sé ágæt hjá Eyrarbakka, svo stórum, að hafnsögumönnum hafa orðið að hörðu fá skarfi, þegar þeir hafa verið sóttir yfir miðjan aldur (!)" — Þórður Helgason hafnsögumaður, d. 27. júlí 1880, 81 árs, var hafnsögumaður til æfiloka. Ólafur, sonur hans var hafnsögumaður fram á elliár og varð meira en áttræður. — „Vandinn að segja sinn hafsteinum er svo mikill (!) að það fyrir ekki gömlum mönnum hent" (!!) (Alþ.T. 1931 C. 3. hefti bls. 647). — Enginn róður og sú samlíking! Þ.Þ.

3632. Árni Þórarinsson á Hóagarði var stundum meinyrtur og fyndinn. Einhverju sinni óð Ólafur Jónsson ölmóðaður í Reykjavíkur vagnhesti sínum á Árna og meiddi hann. Málsóknin varð úr af þessu og spurði Ólafur Árna fyrir réttinum, hvort hann gæti ekki viðgeð að hann hefði séð Árna, þar sem hann (Ólafur) var einyggður.

„Jeg á ekki", sagði Árni, „að hafa efni á því með því, að þú notar alltaf vera augað, en ekki það sem skárra er, þegar þú ert að keyra niður saklausa fólk hérna á götunum í Reykjavík".

3633. Árni Gunnarsson skordi stráh einn, son Jóns á Nefsholti var Hólmtraustur, fyrir einhverja óhlýðni, og þótti sýslumanni, Sigurði Ólafssyni, ótrúlegt að stráknum, sóo ungum, hefði getað verið valdur að því sem Árni var á hann. Sýslumaður sagði því við Árna, undir réttarhaldinu: "Drengurinn hefði ekki verið gamall þá." "Ja, ég sá nú ekkert ástæðu á honum, strákfjandanum!" sagði Árni, en sýslumaður trúði að.

3634 Séra Eggert á Vogsósum kom einhverju sinni inn á bæ sinn og þótti honum frostið vera allmikið úti fyrir. Hann sagði, er inn kom:
"Það hlýtur að vera 10 gráða frost, þegar frýs á vanann á manni nasirnar" (þ.e. nasahárin hélar)

3635. Friði Finnsson sagði, þegar kind ein drapst hjá honum í Hauksdal á Rangárvöllum, en áður hafði hann átt kind þessa, niðan hann var í Haga í Gnúpverjahreppi:
"Aldrei drapst hún hjá mér í Haga, lagsi."

3636. Þetta var ortt í Siglufirði:
"Þar, sem legið hafa hér
heim sér sneygja nú séð dimm.
Lítla greyið á mér er
oddið legið hvítt dimm."

3637.A Símon gamli Sigurðsson átti lengi heima í Keflavík og átti oft í brösum við Dans kaupmann. Einhverju sinni sem oftar kom hann inn í verzlunarhús Dans kaupmanns og var hann þar staddur. Símon mun hafa verið kenndur og sagði við Dans:

„Veistu það, Dans minn, að þegar þú ert dauður, er það fyrirfram ákveðið, að þú átt að fara í vonda staðinn?" Þar. Þetta verður þér stoðum í einum hornum, en þá kemur „sá gamli" og segir við þig: „Snáfaðu í burtu úr horninu þínu arna, Dans, og farðu í hitt hornið, sjá þarna máttu eiga; heldur svo þessum ófögnuð, að hann hreinsi þig úr einu horninu í annað, svo að þér verður hvergi vært. Þetta er talað að vera „hornastella í h...." Dans minn og það átt þú að verða og ég öfunda þig alveg af því."

3637.B Kjarval málari seldi mynd eina eftir sig fyrir 2500 kr. Þótt talið væri, að hún væri 2500 króna virði og að jafnvel hann hefði fengið hitt og þetta annað fyrir hana, sem verðmeira væri.

Nokkrum síðar hittust þeir Magnús Kjaran og Jóhannes Kjarval.

Kjaran segir: „Hefði það nú ekki verið nógu gott fyrir þig að eiga þessar 2500 krónur meðan þær entust?"

Kjarval: „Ó-jú. Ég hefði þá kannske getað gengið eitthvað upp á húsaleigunni og að m. k. hefði ég þá fengið ástæðu til að taka dýpra ofan fyrir húseigendunum" (Stefáni Guðmundssyni).

3638. Vinnumaður norðan úr Húnavatnssýslu var fremur kaldlyndur og meinyrtur. Vinnukona ein þar á bænum var tilgerðarróa hin mesta, en kunni ekki að fjúka sér. Einhverju þótti fósturdóttir hennar oft vera á bætandi. Þeim kom ekki vel saman; en svo kunni að fara að stúlkan fyrirfór sér með því á annan tíð en vera ber. Nokkru síðar heimsótti hana einn af vinnukonunum sem eftir var á bænum þegar hún fór, og bar mikið orð á það er heim kom, hversu fín hún væri orðin, vinnukonan, sem fór í vor: „Hún væri orðin eins og prinsessa, mætti kalla sig gjaldgenga."

Sagði þá vinnumaðurinn:

„En hvernig var hún til fótanna?"

3639. „En það annars alvara yðar, María mín" sagði frúin við vinnukonu sína, sem verið hafði þrjá daga í vistinni, „að fara frá mér eftir svona stuttan tíma? Ég get varla hugsað mér

ad þér fáid hogari vist. Þér vitid þad ofurvel, Maria mín, ad ég vinn mjeri hluttekn af þeim verkum sem yður var ætlad ad vinna heima."

Maria: „Já, þad veit ég vel, frú mín gód, en þér vinnid þau ekki svo, ad ég geti verid ánægd medþau!"

3640. Ella: „Hvernig stendur á því ad ég sé þig aldrei á göturnni, eins og ádur, med svartskeggjada manninum – þessum langa, manstu? sem vid hlóum svo mikid ad?"

Fia: „Æ, hvad er ad tarna! hefi ég ekki sagt þér þad? Vid erum gipt!"

3641: „... Og svo greip hann í handleggina á mér –"

„ Hrodi cept!"

„ Sídan teygdi hann sig nidur ad mér og ætladi ad kyssa mig –"

„ Ogiftur er ad segja ad tarna!"

„ En þá heyrdum vid fótatak id hennar mömmu, er hún kom inn, svo hann hætti vid alltsaman"

„ Ó–, hvad þad var leidinlegt! Ágæta Kerlingin!"

3642. Tveir piltar í barnaskólanum í Reykjavík, þeim sem nær er Suðhöllinni voru ad undirbúa sig undir einhverja:

„ Já, en hann pabbi minn er nú konsúll, svo þú mátt þegja!"

„ O– hann er bara drullusokkur, svo þú getur haldid kjafti!"

3643. Matthías Jochumsson kom inn í hakarastofu í Reykjavík til ad láta raka sig. Rakarinn var þegilegur mjög og talaði ekki um annad en

stráldstraff og bótarmaður þótt lítið stryki undir hann á þá hlutu.
Að rannsókninni lokinni sagði Matthías við rannsóknarmann:
„Það er sjaldgæft að hitta svona litteraran rannsóknara eins og yður;
það er eins og maðurinn fyrir hitti „þessinar" upp á Holtavörðuheiði."
– Matthías féllst á rannsóknina „eftir fyrir" orðið! —

3644. Auglýsing í Vísi (nr. 317. 3 dálki neðst, aftast).
„ Kjólaefni Hennir Elizabet Valdemarsdóttir."

3645. Verjandanum mælti: „Fyrirgefið, herra stórkaupmaður! Ég langar til
að biðja yður um ofurlitla umhugsun, því mig er ég nýbúinn
að gifta mig!"
Stórkaupmaðurinn athugar málið nógu alvarlegum á svip og þegjandi, unz
hann segir:
Verði einhver fyrir slysi, utan vinnunnar síns, hefir vinnuveit-
andinn enga skaðabóta skyldu. Svarið verður því: Nei!"

3646. Tveir menn stóðu í samtali gagnvart austurgafli Landsbankahússins gamla
sem þá var brunnið fyrir nokkru (25. apr. 1915) og búið var að fleyta kerlagað nýtt
upp úr landssjóði, svo að austurendi hússins var fullur af nýjum veggjum
gólfi til lofts.
Einn leið og öðrum manninum varð litið sorgbitnum augum til
bankans, sagði hann
„Já, svona er nú komið fyrir Landsbankanum okkar: Austurendinn
og herbergi bankastjóranna eintóm af málpokum og allskonar
rusli."

Svarar hinn þá strax:
„Það hafa nú verið þorskar á undanförnum árum, áður en þessi þorskar voru látnir þarna."

3647. Í veislu nokkurri, þar sem mikið öl var veitt og margir urðu úkúrfullir, varð einn þeirra svo ósmurlega á sig kominn, að þörf þótti á, að koma honum heim til sín, en hann gat hvorki staðið né gengið og tóku menn hann því upp á milli sín og ætluðu að bera hann heim.
Hann mótmælti reyndi að stynja þessu upp:
„Æ, æ, berið þið mig eitthvað heim, helduð þangað, sem þið sóttuð mig!"

3648. Í daglöð skipa, en venjulega sérstakan dálkur fyrir athugasemdir þar, sem skipstjóri eða stýrimaður ávítar undirsyni sé á annan hátt en venjulega eða sérstaklega ef eitthvað mjög óvenjulegt ber við.
Þá var það á skipi einu, þá er skipstjóri hélt orð á öðru sinni, að hann lítilsvirti athugasemdadálkinn:
„Stýrimaðurinn fullur!"
Þetta sér stýrimaður, þá er hann fór athugasemdir sínar á næsta vökn, en hann hafði sjálfur orð á, strikaði hann:
„Skipstjóri ófullur!"

3649. Steingr. Thorsteinsson lét úr sínu glingri sínu og sá lausa selstöðukaupmenn ganga um góðan bæjarins. Varð honum þá að orði:
„Danskir kaupmanna fjandsleg þý, flestallt í regni um skítrim bý,
og vaga um strætin-lítilsvirt-blauk, sem vatn guðir, þótt sé rauk."
(Þessi vísa er e. t. v. skrifuð hér aðeins, en hún sýnir „innræti" höf. til Dana.)

3650. Jón Pálsson Kennari frá Hlíð~~ar~~munda Eyjafjallasýslu lagdist veikur í Landa-Kots sjúkrahúsi, vegna axlis eda Kýlis, sem upp hafdist undir hendinni vid. Nirun Jóns, Björn Björnsson, vildi vita hvernig honum liði og kringdi í sínu tilefni eptir um hag. Hann talar vid hjúkrunarkonuna einu, og segir hún ad Jón sé dáinn. Þessu átti Björn ekki von á, því hann hélt ad veikindi Jóns væri ekki svo alvarleg og segir því vid stúlkuna: „Er hann dáinn! Getur það verid? Viljid þér ekki eptir eptir um hag og láta mig vita, hvort það er hann Jón Pálsson sem hér hafdi dáid ad sé dáinn."
Stúlkan fer og kemur ad vörmu spori aptur og segir:
„Fyrirgefid! Þessi Jón Pálsson, sem þér voruð ad eptir eptir um og ej sagdi, virdist ad vera dáinn, er ekki dáinn, en það er einmitt minna verid ad stirdna hann!"

3651. Kona nokkur kom til Læknis og spurdi hann hvad ad sér gengi og á hvern hátt hann gæti fengid bót á sér.
Læknirinn athugadi konuna og sagdi: „Ekkert annad en upphugsun!"
„Hvernig!" spurdi konan.
„Já, látum oss sjá" sagdi Læknirinn, „á morgun kl. 11."
„Ef, ætli það geti ekki ordid í dag, því dóttir mín er med mér og má ekki vera ad bída til morguns, en ég vildi fyrir hvern mun ad hún gæti fengid lækni heim med sér, svo ad ekki þurfi ad gera aukaferd eptir því."

3652. Visa Kóngs: Kona nokkur var ad halla sér hjá hinum fræga Lækni Hippokrates, en hann var fullur: Konan sagdi m. a.: „Það er annars sorglegt hvernig þú hefir farid med mig, Kristján minn, eins og þú ert vel af gudi gerdur, nógu hæfileika til sálar

og Eiðsama, stóð og gjörvulegur, og svo kaflegur, að fáir menn hafa getið valið sér hetrja jarlsmeyna hérna á sveitinni sér fyrir eiginkonu, ef hún hefði ekki getið sig þessum fjanda, Balkusi, á vald".

K. Þ. svaraði:

„Samt hafði hann gefið mér svarta geðið beztu, öl og vín, og ég á honum það að þakka, að hún varð ekki konan mín!"

3655. Bræður tveir voru við útför föður síns og hlustuðu á hjartnæma líkræðu Þórðar. Annar bróðurinn grét en hinn ekki og er sá er grét, sá að eftir hafði engin áhrif á bróður hans, hvíslaði hann þessu að honum:

„Gráttu bróðir! Gráttu!"

Hinn svaraði: „Ég get ekki grátið!"

„Jú, o-jú, reyndu! Svona áttu að gráta!" og Kristi þrýsti sínum að augum hans og augum sér á víxl.

Varð hinn þá efins um og sagði eftir að allri reyndu:

„Mér dettur ekki í hug að gráta undir þessu tuði!"

3654. Þeir sátu þegjandi og í þungum hugsunum á húni sínu í Eiðsstöðum, bræðurnir, Árni og Bjarni.

Árni spyr bróður sinn: „Hvernig er hún annars líf, hún Þóra hans Jóns í Dal?"

Bjarni hugsar sig lengi um, uns hann segir:

„Hvernig líf? – Hún Þóra? – Ja, láttu mig nú sjá! Ekki hún sé ekki grá, meðan skömmin? Jú, hún er mikið að segja ljósgrá."

3655. Jón á Þussi, Þorleifsson, les húslestrinn:

„... Og það rodhélts út úr Keisaraumm í Østenstó; að allur heimurinn steyldi gatrúfast ..."

3656. Sami, í öðrum húslestri:
„ .... Og þetta skedi við ána Fjórtán, þar sem hann Jóhannes dýfði"

3657. Sami, um sorn sinn:
„ Hann Keli minn getur reiknad allt: Hann getur reiknad fimm hundrud!"

3658. Sami var í Kaupstadarferd að kaupa lítið og hafdi fengið brúna lánadan undir steinalín. Hann fékk ólán á brúnum, setti hann svo af sér utan við hús eitt, meðan hann brá sér inn, en er hann kom úr aftur, hafdi brúnin lekið allri álínunni niður á gangstéttina. Segir þá Jón við brúnan og stendur klóruga yfir honum á meðan:
„ Illa fórstu að því, óhræsið þitt, og ekki hefði hann húsbóndi þinn átlað þér svona framkomu við mig, bezta vininn sem hann á. Og nú skal ég segja þér, hvað: Ef ég ætti þig, skyldi ég taka þig, troða þér saman og smíða þig eins og rottu í hund og spartla þér undir fótum mér, eins og hrossataðskögglí á túni, svo að þú yrðir að engu, — en sökum þess, að ég á þig ekki og engan lagalegan umráðarétt yfir þér, verð ég að hafa minn stóra sóa á túnum, en hart er það, já, víst er það hart!"

3659. Á fundi, sem haldinn var um sjómál á Borgarnesi talaði Vigfús Guðmundsson „vert", öðrum nafni nefndur „Fúsi á Hala" og var

það mikill reiðilestur í „Þaldsins" garð. Að síðu tíma stóð einhver
Hálfstöðisriddari á „stíga í þontuna" og svara Frísa-Greip sá annar
maður í höfuð þess er nú stóð að tala og sagði:
Verði elstu að hafa fyrir sið, að svara honum Frisa; það gekk ég
gert með þá nú orðum:

Engan villis orða tryllingsþessi,
sjó framgjörn gali Þáuiska
Frisa' í Hala vitorminna."

3660. Gáta:

„Augna lokinn löng og slöpp,
lymskuhöka' á hvarmi,
Auri moldar líkið og loppr,
lævís hrokki' í barmi."

Um hvaða náunga skyldi hún vera, vísan þessi?

3661. Benedikt Gröndal yrkir um snjó og ýmsa þá er þar átti við um:

Í snjó er skæðið hvoðuval,
af stúthnum þar í, felst ey:
Björn í Lundi og Belial
Biskupsfrú og Hallgrey.
(*biskupsfrú ein í Hólum)

3662.

Bensi í Hrossholti (Ben. Björnsson) sér Hallgrím biskup
Sveinsson og segir:
„Er þetta biskupinn?"

„Rétt er það", var honum svarað.

„Já, einmitt það. Feðgar ofbjóðar vorn nú einsinni hennegir, bæði Sveinn á Staðastað, séra Sveinn, faðir yðar og bæði Björn á Breiðabæli, faðir minn, mikið að segja góðir kunningjar, allra beztu kallar, svo að ofbjóða var sannarlega kent að nefna nafnið yðar, Hallgrím Pétursson"

3663. Benedikt kom í Landbrotakaup og sagði við Tryggva Gunnarsson:

„Fáðu nú kolastrákana af mér, Tryggvi!"

„Hvað ætli ég að gera við það, að fóla og fá kola?"

Upp í Laufásteinana, Tryggvi, þeir eru allra fallegastir í koli, Tryggvi, miklu heldur sækjandi frá Þórshöfn, heldur líka góðasteinum, sem altaf var í ágætu uppáhaldi, hvort sem hún var nýtorfin eða hún var steingeld; já, það var nú kýr og svona er kolinn, alveg eins, spikfeitur og þriggja vetra; það á enginn annan eins kola þarna í Skinnum mig, og...."

„Já, en við höfum eldki kola upp í stubbi niamo, kaldur þeinga."

„Það er þó held ég gjaldgeng vara og betri en norðlenzk þeningar. Þú fáðu kolann, Tryggvi! Ég bið hann Hall að fara með hann, frá hann fer vel með steypinn og getur hafi hann aftan í, núna, þegar hann fer með ullina. Ég sendi þér kolann, Tryggvi, með honum Halli."

„Jæja, sendu þá kolastrákinn", sagði Tryggvi. Kolinn kom, Tryggvi setti hann í Vordals-ishús og auðvirðið gekk upp í skuld Benna við Kaupfélagið, svo nú fékk mátti segja: „Sá hefir sitt, sem frástur er"

3664. Vedurathugunir, lesnar á Rétisúlvarpi Íslands, 1935:

"Fríð á lofti, froststig tvö,
ferð norðan stinnur,
viðri hægt til sín
síðan hvessir stinnur" (Sturl: Björn Björnsson)

3665. Þeir menn ræddu um marga hluti á Akureyri og var þeim ein áhyggjuefni þegar þeir sögðu um hann, en það var aldrei margt og miður gott. Við og við gaf konan orð á sig á þá leið, að mönnum dyldist ekki, að hún þekkti þennan mann betur og meira en þeir áttu von á að vera.

Sagði þá annar þeirra: „Þekkir þú hann?"

„Já, ég þekki hann, því ég hefi átt með honum barn."

3667. Alræmdasta vandræðaskepna í Reykjavík heitir Valgerður Filippusdóttir (Símonardóttir frá Björk); er hún fíkinn gestur fangaklefa fyrir ölvun, lögreglu og fúlkeyta þrjót. Þó er sá siður, að menn eru nefndir allt öðrum nöfnum en skírnarnöfnum sínum, einkum kvenfólk, sem fyrirlítur vera „fínt". Valgerður þessi hefir fyrir löngu „modernisera" nafn sitt og er það nú: Vala Flosa. Útlendingar hafa svo lesið í síðara nafnið og verður það þá allspaugilegt í eyrum fróðleiksfúsra, þótt erlendir lýðræðisvinir viti ekki deili á því, þá er þeir spyrja eftir Valgerði.

Þó bar svo við að hún háa stjórnarráð fyrirskipaði í ársbyrjun 1936, að samsafna skyldi hvar þeir, er ekki höfðu fengið fé um miðjan september — Jónas var þá kominn heim — til ársnóta,

hefði langað í Lærareyri til útlanda og með hverjum hætti, áður hann sélja sín gjaldeyri til gjaldeyrisnefndar ætti til kynna hennar reiknings fyrirfram sér. Valgerður varð stór kölluð fyrir rétt.
Dómarinn spyr: „Fórst þér utan í haust?"
Vala segir: „Já, það gerði ég!"
Dómarinn: „Hvar fenguð þér gjaldeyri, og með hverjum hætti?"
Vala svarar, alveg óhrædd:

„Ég hélt mín eftir, að peningur væri á þeim, að halda mig fyrir rétt, til þess að spyrja mig um það sem allir vita: að ég hefi óft unnar þaðan gjaldeyri, sem geiðar er tekinn í öllum löndum og sem alstaðar brýtist í gegn."

Dómarinn ritar í dóms málabókina:

„Upplesið. Játað rétt bókað."

3668. Prestþjónarinn í Hraungerði (Guðm. á Bollastöðum) skrýðir prest-inn (sra Sigurð Pálsson) í messuklæði og hökul. Það fór allt vel. En er hann hefir fært prestinn úr kórkápunni og ætlar að fara hann úr messuklæðunum, er hann reynir af kirkjuhvítum kraganum á kirtl-ana, svo að ómögulegt var að leysa. Tekur þá prestþjónarinn sjálfskeiðung sinn upp úr vasanum og bregður honum að hálsi prests til þess að skera kirtlana í sundur! (Sögn sra Ólafs Magnússonar)

3669. Þeir lágu báðir í sama sjúkrahúsherbergjum í Landakoti, (Jón Sigurðsson frá Klömbrum og Guðm. Fossberg) allstungnir holdum af flóadýrum. Fossberg segir: „Nú fer ég út á Barð, Jón minn, komdu með."
„Nei, þangað skulum við ekki fara", segir Jón, komdu heldur með mér

upp á Hól; ofkum veiti ekki af á léttu ofkum dálítid upp og fá ofkum hreints loft, hvort sem er.. Komdu og sethu þig hérna upp á bilinn hjá mér, Lapsm."

Fossberg tekur húmábreidunna, sveipar henni utan um sig og stígur upp á „bil" Jóns, sem reyndar var rúmid hans, og segir:

„Seint held ég að við komum á Hólinn, Jón minn, med þessum gangi."

„Onei," segir Jón, „við emum ad fara framhjá skeggjastöðum núna; þad gengur bara vel."

3670. Þeir spiluðu oftast Whombre við Nielsen gamla á Eyrarbakka, Guðm. á Sandgerði, Guðm. Sigurðsson sparisjóðsformadur og Jóhann Ó. Daníelsson („Jói Vaff"). Nielsen skildi ástæðuna somuleiðis en talaði hana oft allt þjagáda. Þeir sem spiluðu við hann, vildu reyna að þóknast honum með því að tala dönsku, einkum Jói Vaff, en fóru þó ekki betra við með málakunnáttuna. Einhverntíma er sem oftar þókti Jói Vaff sóló í laufi og sagði hátt og á þessa leið, en að var spurt í hvaða lit, sólóin væri:

„Hún er retop altsaa laufaklör, ásinn igen."

3671. Sr. Ólafur Ólafsson á Arnarbæli, sem síðar varð fríkirkjuprestur var einhverju sinni beðinn að „tala á milli hjóna" í Ölvesinu. Bóndinn hafði beðið frammi hjá konu sinni og bað svo prestinn að tala við konuna, sem hafði fallið ómögt frammi á gólfið.

Presturinn fór heim á bæinn, en þar voru þétt og þröng hérna kynni og hitti svo á, að margt messufólk frá Hjalla kirkju er samtímis komnu þar á bæinn. Hann bíður konunna að tala við sig í einrúmi, en hún

segir, að þar sé hvergi staður til þess, neina hann vilji láta svo líta, að
tala við sig fram í tíma. Presturinn telur engin vandkvæði á því og fara
þau saman; en er að erindi prestsins kemur, telur konan því farið
að hún mundi sinni vilja fyrirgefa manni sínum ofbeldi hans við sig.
Tala þau lengi um þetta, en konan verður því ofurseld sem lengra er líkt
því sálina fjötra og sér presturinn þá, að engrum mönnum verða árangursrík
af för hans gagnað að frú sinni. Eru þá bræðurnir svo við, að þau prestur-
inn og konan, vilja ekki fyrri til, en að gólfið brestur undan fótum þeirra
og að þau sökkva niður svo, að konan, sem var létt vöxt, stendur aðeins
upp úr höfuð og herðar upp úr baðstofunni, en prestinum hafði sokkið
upp í mitti. Það var kartöflu- og rófna-geymsla, sem þau höfðu fallið í.
Í fyrstu varð þeim hverft við, en fóru síðan að hlæja að ófarnaði
sínum og lofuðu að reyna að bjarga sér. Þá er þau voru komin
heil á húfi upp úr geymslunni, sagði konan:
„Endi sé lof fyrir hjálpina, og nú fyrirgef ég honum Jóni mínum fallt!"

3672. Strandarkirkja í Selvogi stendur á sandi skammt frá sjó. Fram undan henni
er sker eitt í hásegisstað. Á vatni þá, er til sólar sá og sér í Eggert Ólafs-
son eftir að missa, var hann við og við að gæta að því hvort sólin væri
komin yfir skerið. Var þá fátt fólk komið, en á leiðinni til kirkju,
var hann vanur að segja, við þá, er komnir voru:
„Messufall í dag! Sólin komin á skerið. Eggert heim!"

3673. Jón Sigurðarson skrifstofustjóri frá Kaldaðarnesi (Jón Kaldi) er Austfirðingur
og átti 50 ára afmæli í janúar 1926. Í tilefni af því bárust honum
eftirfarandi afmælisvísur:

„Fimtíu ár berðar í Eddu með sóma;
bjóðr í höfði fés djúpa fimtíu fet." ✝ hár

367[4]. Benzi (sbr 366[2]/3) var að fala við annan mann um góðar, nytjarýkar og blómlenda mikla kúajörðir, sem hefðu tilheyrt aðalvarp, selvíði o.s.frv. eins og ýmsir fleiri menn og fleiri, og sagði:
„Tofalegt hof, Rússland, með öllum eignum — Bretlandseignum — Laglegt hof. — Svona fyrir einn!"

367[5]. Þeir voru lengi nágrannar, Ólafur Erlendsson í Jörfa og Benzi; höfðu þeirra lága saman og báðir voru þeir sjálfseignarbændur, sem bjuggu vel að sínu. Ólafur gjörði margar tilraunir til að ná undir sig forkaupsrétti nokkrum, þeytu engjunum, sem nytjaðar voru frá Krossholti, en sem Ólafur áleit að hefðu legið undir Jörfa áður fyrrum. Þrátt fyrir málaferli nokkurt, sem af þessum hlaust og enn var óútkljáð, er Ólafur féll frá, vildi Benzi fylgja þessum gamla nágranna síðasta til grafar og gjörði hann það fyrir síðasta sinn.
Svo var háttað grafarstæði þess, er Ólafi var valið til að hvílast í, að smá-mói og kastgrjóti kom upp úr jarðveginum og láðað á alla vegu í kringum gröfina innan um móbárurnar.
Þá er jarðneskar leifar Ólafs höfðu verið lagðar niður í gröfina, gengu flestir viðstaddir fram á grafarbarminn, sinn og oftar en einu sinni, og líta þar á, sem Ólafur lá, gjörðu krossmark yfir líkinu. Benzi gekk og að gröfinni, gjörði það síðast(!) sem allir og horfði lengi niður til vinar síns(!) og mulraði þetta fyrir munni sér, svo hátt, að þeir er næst stóðu, heyrðu, en um leið og hann sagði fram orðin, sparkaði hann við og við moldarmunnstein(?) ofan af barminum niður í gröfina og huldi þá við.

"Seja, þarna liggurðu nú Karlinn, – liggðu sem lengst! – (sparkar með)
Lífið verður fljótt nú hjá Krossholtslandinu, Ólafur minn, sem fjú varðt svo
lengi að reyna að sólsa undir fjú (sparkar stóru völu). – Þeir verða ekki
alveg einir margir, Kaplarnir, sem fjú flytur af Krossholtsengjunum, einir og fjú
bjóst við (sparkar enn) – Og nú ertu við steinaldir! (sparkar með báðum fótum í olpl)
Eg er hér með sóma, en fjú liggur nú þarna – með skömm! (sparkar í síðfelldu
báðum fótum og gengur í burtu frá gröfinni, en þá komu menn að, sem fóru
í höndunum; vildu þeir eigi klæðast langur á "líkræðu" hans yfir Ólafi).

3676. K. N. (Ameríkskur kýmnisfáleikur) hafði komumann norðlenzkan í heimili sínu
úti á vinnu og hétu margar þeirra Anna. Um þetta kvað svo K. N.:
"Anna úti' er daglega og drottinn vafinn;
Engin maður einn og ég er Önnum kafinn." (emng: önnum kafinn)

3677. „Stráksarnir" (d: unglingar og börn) í Reykjavík skemta sér oft með því að
syngja hástöfum, þá er þeir stíga upp í strætisvagnana:
"Allir með Strætó! Allir með Strætó!
Engin með Steindóri; því hann er svoddan okkar-svindlari!"
Kvæða„lag" þetta „orta við þennan kvennskaps, vita menn ekki, hvaðan
hitt, að hann er smyrjið og alveg feimnis-laust.

3678. K. N.: "Ef einhver sér mig ekki vera að moka,
þessu svara ég þannig hljóðið:
Að þú er orðið hart um skóf."

3679. Þegar innfangatollurinn var til umræðu á hinu fyrsta löggjafarþingi

Íslendinga, voru þeir Hilmar Finsen landshöfðingi og Páll Ólafsson skáld nýjög á móti tollinum.

Þegar þingið hafði samþykt tollinn, kvað Hilmar Finsen Eiríki Kúld að máli og sagði, brosandi en þó með festu í rómnum:
„Þið sigruðu í áfengistollsmálinu, en ég kapaði, enda hafði ég ekki nema einn mann með mér og hann — grét!"

3680. Auglýsingar:

1. Vörður nýja stúkur óskast til niðursuðu.

2. Drottning Alexandrine kom til Kaupmannahafnar með snjóbíl. (Fyrsta útvarpið 28. marz 1936).

3. Bindindið hefir eflzt í Noregi að undanförnu.

4. Kaupi kjöt af félögum Sláturfélags Suðurlands.

3681. Hann er að hugsa um kreppuna sína og huggar í Íókrónum;
en ég er að hugsa um og huggar í millíónum.
Þessi vísa er þannig til komin, að

3682. Vestur-Íslendingar bjóðuðu í fyrr að gefa út rímaland er þeir nefndu „Verði ljós." Stefán G. Stefánsson fyrrtí oftandega að sýna tíðarstöðum sína með því að gjöra grín að hreyfingu þessari, og hörfði ekki í það að offra skáldskaparsnild sinni til þvílíks nauðsynjastarfs, og sagði:

„Verði myrkur! Kólski hvað, og kirkju-gelti í-fjósið.
Ó anda tásnum eftir það, upprann „Verði ljósið"

3683. Einhverjusinni var prestastefna ein haldin vestanhafs (Winnipeg?) og voru margir prestar þar samankomnir; meðal þeirra bar talsvert á því að einn þeirra var hinum öðrum prestum lítilmótlegri, annaðhvort að klæðaburði eða öðrum útliti.

Um þetta kvað K. Á.:

„Einn var þar svo undur-rýr og einstæðisvirði;
margur hissa horfði og spurði:
„Hver er þessi, Drottinssmurði?"

3684. Hár nú og flissar, hver heimsbingjasál;
Ef ein kýrin þissar, er annari nál.

K. Á.

3685. Þulur útvarpsins flytur veðurfregnir 1936. (Björn Jónsson) og var því snúið í vísu þannig:

„Þjóð í lofti, frost-steg tvo, ferir norðan fjúgur,
Viðurhlaðin vex og sjór, síðan teljóttan fjúgur."

3686. „Ég kann ekki nema eitt orð í ensku."
„Hvaða orð er það?"
„Það er orðið stúrk, sem þýðir kerling."

3687. Skuldin hafði staðið nærri fjögur ár, án þess að nokkurn greiðslu upp í hana hefði farið fram. Kom var því að fyrnast. Skuldareigandinn hitti skuldunautr að máli og krafði hann um skuldina með þessum orðum, en það hafði hann gert vinsamlega um langt skeið áður:
„Hvað á það að þýða, að hvorugi lengi á það að ganga hjá fyrir að svíkja öll loforð sín svona hvað eftir annað?"
Skuldunautur: Hvað á það að þýða að ganga svo hart að manni, að maður verður að borga það, sem maður getur ekki eða ekki?"
Skuldareigandi: „Þú hefir ávalt sagt, að þú skyldir borga eitthvað upp í skuldina hann og hann daginn, því þá fengjum við nóga peninga til þess, en svo hefirðu ávalt svikið það."
Skuldunautur: „Já, en „kinn" hafa altaf orðið fyrri til en þú og hefi ég átt eitthvað afgangs, hefi ég orðið að nota það til annars. Reyndu að koma í mitt „kinn"; en annars er mér farið að leiðast þetta helv. nuddl. Ég skal hætta að eiga neinum, og borga engum neitt; þá getur skeð að maður fái að vera í friði einn dag í mánuði."

3688. Dyflegur, unger læknir var nýkominn í höfuðstað Vesturlands. Þar var og nýr prestur kominn í söfnuðinn, því gamli presturinn

hafdi sagt af sér, og var nú sezttur í helgan stein. Leid eigi á longu ad hann fettist á nýklar og hradfarar breytingar í ymsu frá fyrri sem ádur var og sagdi:

"Já, þessir geta það: Annar drepur, en hinn grefur. Það er einhver munur á fyrri tíma ad þegar ég var ad þjóna hérna: þá vorum allir sjálfdaudir og naumast ofanmold ofaná okkur grafin."

3689. Lobsinum var ad strída prestinum med því, ad prestarnir vóru óspörustu menninirnir í þjódfélaginu, því nú stefndi manna vidri einstaklingsrétt og ætti ad nema alla starfsemi þeirra úr lögum.

"Sé lobsins stefna ríkjandi hjá í landinu, þá er prestastefnanna ekki ádur þörf", sagdi presturinn.

"Til hvers, sossum?" spurdi lobsinn.

"Til þess ad hirda eftir ykkur klérkum!"

"Hvada rétt? Vid hvad eigid þér, madur?"

"Ég meina: ad jarda alla þá, sem lobsarnir drepa!"

3690. "Hvernig líst þér á vidureign þeirra Skálholts ostbar og landlobsins?"

"Ég hefi hvorugan þeirra séd né heyrt, en af skrifum þeirra hefi ég séd þá á anda, hvorn fyrir sig, og komst þeir mér fyrir sjónir: Skáldid sé ég á anda, eins og messusterýddan klerk fyrir há altari hógvædarinnar, rósfestinnar og samleikans; hinn sé ég einnig á anda, sem fullan fjallkóng á rétta vegg, í klofháum stígvélum, ósléru lýginni og þrettándu ákæruni yfir almenningi[x], ad þess þó ad nokkur madur hafi eftir því sem hann segir ódaþúfu; þeir vitnum skáldskap hans og stórmennsku fullafjallkóngsins á réttu vegunum."

[x] "almenningur" er það, sem fjöl (safnid) er nefnd inní í ystu fjallkóngsins þeirri athöfn.

3691. Sveitamaður nokkur brá sér snöggva ferð til höfuðstaðarins, veturinn 1936. Þá er heim kom, var hann spurður:

„Hvaða málsmetandinnum sástu harma sydra, Sigurður minn?"

Sigurður svaraði:

„Sá ég Gísla, fol-fol,
Eiríð, Jörund, bol-bol,
Bergþóm Þulla, skál, skál!
og svínið, Jónas, traul-traul."

3692. Söngfélagið „Þresti" í Hafnarfirði hóf (1935) fyrir austur á Eyrarbakka (1935) tilgang að halda þar opinberan samsöng, en þá stóð svo á, að þar voru einhver almenn veikindi í kaupinu og stóð mun söngmönnunum, Magnús Torfason hafa neitað um leyfið til að syngja, en samakvöldið leyfði hann þó opinberan dansleik, sem stóð langt fram á nótt. Þetta fréttu „Þrestir" og sárnaði óspektlofi söngmannsins, sem hringdi hann frá upp á sína, og spurði hann, hvernig það gæti, að hann hefði bannað þeim að syngja en leyft öðrum að dansa.

„Það varðar yfirleitt ekkert um!" sagði söngvi.

3693. Þótt margir íslenzkir barnakennarar ferðuðust til Þýzkalands, en þótt lærdómur þeirra og þekking væri alkunn og fjölskyldu, kunnu þeir hvorugur eitt einasta orð í þýzkumáli; þeir þekktu þarna engan mann, voru ókunnir bæjarhögum og komnir í stórustu vandræði. Um þetta leyti var það alsiða eins og nú, að börnum væri kennt að bjarga sér með teikningum, táknmyndum og öðrum líkingum, sem börnum er nú kennt að nota og lesa í stað ritmáls

annars, sem þeim getur ordid ad gagni í lífinu, svosem lestur og skrift, reikningur eda þó einhver deili á móðurmáli sínu, og kemur annars hvorki lærdr ad nota sér stjörnuspeginar eda því umlíkt, sér til bjargar og þeir sídan kunna ódrum ad nota þar.

Nú vorum þeir, eins og ádur segir, adframkomnir af hungri og höfdu engin skynsamleg rád til þess ad bjarga sér úr vandraedunum. Þeir fóru inn í hvert matsöluhúsid af ödru og ödru um nætr, og þótt þeir pottunum fingjum sínum upp í munn sér, teknir í stóla og bord til ad setja ástvid, eda þeir reyndu ad láta vera ad hyggja, skildi þó enginn gamnir hélda ad þeir ödri einhverju gegndu.

Í matsöluhúsi einu vorn þeir svo heppnir ad fá bókastáp, fullan af bókum og ráðust þeir þar á sjálfa ritningarnar. Þeir tóku bækurnar úr skápnum og tóku ad glugga í þær og mundu þá allt í einu eptir því, ad þar mundi einhvad vera minst á mat: Þar kannt ordid ad standa, sem gott bjargad þeim; þeir mundu meira ad segja á hvada kapítula hjá Lúkasi (22. kap.) talad væri um skyldumáltídina, og þeir fundu brátt ordin: „Das Abendmahl". Þetta hlaut ad vera um matinn og hvada „máltíd" adra sem vera vildi og nú vorn þeir stoppnir!

Þeir gengu því med bibliuna til gestgjafans og bentu honum á „das Abendmahl" og nú skildi hann þá og bad þá ad setjast á legubekkinn; virtist þeim gott bedid á því, ad nú ætti þeir fara „ad bída eptir matnum" og þeir settust á legubekkinn í mestu makindunum, en gestgjafinn fór hratt sinn á stigvidi og flýtti sér út úr herbergjum.

Ad örfáum stundum liðnum kom hann aftur med hempuklæddan klerk sér, er hélt á messuvínsflöskum í annari hendi, en altarisbrauddós í hinni og vorn þeir bádir nýjú alvarlegir á svip, gestgjafinn og

Klerkwrim; tólen þeir nú að virða fyrir sér hina erlendu „altariogodzi"
ístrenzku Carnia klemmarana, sem nú rubra á dyr áu þess að neyta neins
af „náðarmeðölum" klerksins — og sá nú þeir eru framar "

1693. Sigurður sál. Jónsson skólastjóri fór Camasóttina 13 Júni (langard.)
og andaðist 17. s. m. árdegis, úr lungnabólgu. Heyrst hafði að margir
Latínar hefðu verið til kvaddir til þess að reyna að hjálpa honum
en þeir gátu eiga hjálpt veitt.

Þegar fregnin um fráfall Sigurðar barst út meðal borgarbúa,
setti þá hljóða mjög, því hann var vinsæll maður og velvirtur
af öllum, enda kenndi fjölda hinna yngri manna og skólastjór-
inn langt stríð —. Þegar einum barst fregnin, þá er hann gekk
niður í bæinn og sagði, undrunarfullur mjög, við þann er hann
hitti annað fregnina:

„Þeja —! Fór hann þá nú þá?. — Það var von, því það hafði
einir 6 eða 7 Latínar verið að fást við hann, og Matthías hinn síðasti."

1694. Pétur hafði mál gegn Pál. Guðm. Lækni hélt með honum ákærandi og
faldi mál hans sjálf-munið, en það fór þó á hann. Lækninum var óvin-
veittur dómarinn, en spurði hann þó, þá er þeir hittust næst eftir að
dómurinn fékk: „Hvernig fór það annars, málið, milli hans Péturs og hans
Páls?" (en satte vissi þó Lækninum fullvel).

Dómarinn (Guðm. Eggerz): „Það fékk á hann Pál."

Lækninn: „Já einmitt það! — — Það er annars margt gott sem hann sagði hann
Hallgrímur Péturssonur um hann Pílatus:

„Sannleikur engum stríði mér; svo dæmdi allt, sem Kristur fær."

3695. Norðlingi eftir að símaþræðirnir voru mest á dagsferð bæjar-
leið Reykjavíkur, þar sem við, að frá eins félags ársfundi Hæsta-
réttar vinna sinna í vaxandi þessum, kl. 9 um morgun, fór hún
af stað að heiman á þeir á smáhesti brandi, að hún ætti engan
þeira af ríðbrandi. Hún hringdi fyrst til bæjarstjóra eins, sem hún vissi
að mundi geta útvegað sér brandið í næstu bæ og hjá vini hans, þótt
bæir væri að heiman öllum bæðum. Bað hún bæjarstjóranum að bregða
fljótt við og koma með hálft ríðbrand, svo til heimaværi gestir hennar.
Bæjarstjórinn kom bráðlega og fordi fríum hálfflöskum af Whisky!

3696. Morgunblaðið segir, hvernig það gekk um vaxandi þáttöku drengja í
íþróttum útanbæjar:
„— En, sem betur fer, er það ekki alsiða sönnum drengjum, sem skeð."

3697. Auglýsing í Vísi 26. júní 1935:
„Karlmaður og maður, sem kann að mjólka kýr og fyrirkarlmaður,
óskast að Saltvík á Kjalarnesi. . . . ."

3698. Hannes sál. Hafliðason var tíðlegur maður mjög og bráðeinn á tali
fram á efstu ár. Einar Benediktsson skáld vildi „slá sig til riddara"
á honum með ákveðnisyrði einu, eins og honum var lagið og sagði
einhverju sinni við Hannes: „Þú gengur alltaf svo fattur, Hannes, að
það er eins kvikfustaff hafi verið rekið upp í rassinn á þér".
„Og ekki held ég nú að það sé", sagði Hannes, „en hitt er það, að
ég hefi hvorki haft svo mikla, né stóla metnað, að ég hirði að ganga
ábúðar- eða niðurbeygðum
álútur og klyfjast mín og annara vandræðum saman við þau. Skil ekki orðið fólk,

Einar Benediktsson, málafærslumaður?" – Einar hagmæltur!.

3699. Einhverju sinni kom Einar Benediktsson út úr dyrum á Hotel Reykjavík og mætti öðrum manni við dyrnar. Fengdu menn Einars, frú Margrét Zoëga, hélt þá hótel þetta og var öllum gnægt á því góða meðan þeirra.

Nú leið og Einar mætti manninum við dyrnar, einn og aðra segir, þegar hann í öxl manninn og segir:

"Hefðum þarna ekki inn í þessa h.... skítabyrlu, gnaðurinn! Hún er svo vond, að hún Margrét (Zoëga) skuli hafa hana ekki, og þó getum séð, hvernig hún er."

3700. Ungmennafélagshátíð var haldin að Þingvöllum og fóru hundruð manna frá Reykjavík, margir sem gamlir. Meðal hinna yngri pilta var nemandi einn í gagnfræðaskóla og er hann kom heim til sín að afloknum hátíðinni, spurði afi hans hann: Hvað gerðist í þessa leið?

"Þótti þér ekki gaman að vera á hátíðinni, Geiri minn?"

"Æ-nei, – mér þótti lítið gaman að því: Allir fullir!"

"Ekki hafa þó hestarnir orðið fullir!"

"Nei, ég sá engan Þingvallahest fullan; en hitt sá ég, að þeir skömmuðust sín fyrir það, að ríða um héraðshlíðina með fullum mönnum."

"Hvaða menn voru það?

Ég veit ekki hvað þeir hétu, en ég heyrði menn kalla annan þeirra „Ottesen" frá Odda", en hitt var, held ég, hann Gunnar sjálfur

3701. Vísa sú, um Castenskjold, sem birst hefir í Moggu

þriðvar sinnum í röð, hlýtur að vera merkilegt leirhnoð, því að svo margir þótzt kunna vísuna rétt, en hjá öllum var hún vitlaus. Vísan í heild er þannig:

Steðrum, hraðar gefur upp gjöld, góðsinnaðar lítt við öld.
Skiltar, gladar, stór með völd, Skeftamenn Castrenskjöld.

En svo getur Indriði gamli Einarsson sagt frá í kaupstaðarferð: 15/7 —

Merkur, hraðar gefur upp gjöld, góðsinnaðar lítt við öld
Stóreflaðar(!), stór með völd, Skeftamenn Castrenskjöld.

Og loks kann Eysteinn, ofurlítið eldri en Indriði, þessa eitthvað líka: 19/7 —

Merkur, hraðar gefur upp gjöld, góðsinnaðar lítt við öld
Steðrum, gladar, stór með völd, Skeftamenn Castrenskjöld.

Castrenskjöld þessi var, eins og séra Eggert sagði um hann: „Danskt viðrini." („Skömm")

3702. Séra Þorkell á Ólafsvöllum var einhverju sinni á heimleið úr kaupstaðarferð frá Reykjavík; vinnumaður hans var með honum og höfðu þeir lestar sínar að geta. Þá er að Kálfatjarnarhóli kom, var prestinum orðinn svo fullur, að hann komst ekki lengra. Sagði þá vinnumaður hans við hann:

„Legstu nú hérna, séra Þorkell, ég skal breiða ofan á þig og láta svo elskuna á þér vera, en reyndu að sofna!"

Þóttu fjendarnir fá nú vegin og kom þar að, sem séra Þorkell lá í grasinu og sagði þá einhver þeirra:

„Hvaða fíflið er þetta? Liggur hér maður, eða hvað?"

„Já!" segir vinnumaður prestsins, „það vinnumannsræfill frá Ólafsvöllum; hann er svona fullur, greyið að vera, að ég varð á láta hann leggjast hérna, af því að ég réði ekkert við hann!"

Reis séra Brynjólfur þá upp undan feldinum og sagði:
„Hví endist að skrökva að manninum." Það er prestunum á Ólafsvöllum!

3703. Þegar Jón gamli fór í fyrsta sinni með strákinum sínum í Bakka-
ferð og þeir komu inn í verslunarbúðina, spurði strákur:
„Er þetta himnaríki, pápi?"
„Nei, það er h..... Bakkabúðin, drengur minn, þar sem ég skulda."

3704. Konan hans var jörðuð nú daginn og er á hann tók að svífa í erfisdrykkj-
unni, er haldin var heima hjá honum inn í Vogi, tók hann að syngja:
„Þú blikar við sólarlag sá dýpsti Kóngur, og svona oft á að vera hvert einasta kvöld."

3705. Jóhannes gamli á Laxamýri sagði, þegar hann var nýgiftur Snjólaugu sinni:
„.... Og þó sé hún Snjólaug mín hversu greindur ég var, þegar ég fór
að syngja."

3706. Maður nokkur kom heim frá jarðarför móður sinnar og sagði, þá er hann var
spurður hvernig jarðarförin hefði gengið í svona stemningu eins og þá var um daginn:
„Það var alveg bráðskemtileg jarðarför og nógu hressilegum hanka allum."

3707. Árni átti góðan fjárhund þann er hann nefndi „Stubb" og var hundurinn
svo grimmur, að hann beit fé til óbóta. Til þess að ráða bót á þessum feikn
Árni nágranna sínum, Bjarna, til þess að bríða vígtennur hundsins svo
og svarfa þær, að hann mætti eigi fé framar fótum troða hann grimmur
upp og hitti það eftir sem áður.
Tókum eftir það að Bjarni svarf sárustu broddana af vígtönnum

Stubbs, bar svo við að Árni var gestkomandi að heimili Bjarna og bar sig annlega við undan heimilisástöðum sínum: Sukan kona hans var búin að fá mörgum kampínum. Síðar kann hún upp að hún við Bjarna, hvort hann gæti nú ekki hjálpað konu sinni og leyst hana undan hvölnum kampínunum, en Bjarni kelur hún fúr fjarri og segir að það sé ekki miðsvar annara en kerdra kelsina, en ekki sitt.

Segir þá Árni: „Þeja, Bjarni minn! Þú leyfa gekk hér nú við kann Stubbs minn hérna um árið, svo að ég held að hér ætti ekki að vera skotaskuld úr fyrir arma með hana Gunnu mína: hún getur kannske haft sönn af fénu."

3708. Kjartan Ólafsson angnlotsmir var nýlega á ferð austur á Þórsmörk og gisti að Kálfafelli. Þar er prestkýli og er einn bændanna Stefán Þorvaldsson lögregluþjónn, gildur og góður bóndi; heimili Stefáns er hið myndarlegasta og kona hans mannvænleg.

Þriðjudag varð Kjartan var á ferð þessari, er hann kom á sérhvern bæ hafði hann spurnir af Skaftfellingunum, m. a. þessa:

Við einhvern bæinn, t. d. Stefán, spurði hann hvort eða einhvers þess er rétt var, svaraði hann: „Já, svo er."

Meðan Kjartan stóð þar við, kom þar að gardi niann nokkurn, er aldrei hafði komið austur fyrir Sand og var því vel á sínum stað og þekkti engan. Var hann spurður: „Hvað heitir þú, maður?"

„Eg heiti Kristófer", svaraði maðurinn.

„Já, náttúrlega!" sagði sá, er heitinn spurði.

Kjartan fór sér stuttlega eftir því, að aðkomumaðurinn varð hvumsa við, er hann heyrði heimamanninn segja: „Já, náttúrlega."

Vertist skjartani hann títt svo á, að með þessu orði líkinga maðurinn að sneiða sig: það sagist á honum, að hann klyfi að heita Kristofer, sagðist skjarfan hafa orðið að byrgja niðri í sér klámyrðin, þá, er hann klýddi á þetta viðtal þeirra, en eintenn þó, er hann sá, hvað aðkomumanni varð hverft við svar heimamannsins: „Já, náttúrlega!"

3709. Sigurbjörn Ástvaldur Gíslason Cand. theol. og kona hans voru á leið frá Svíþjóð á sumarið 1936 og fóru til Berlínar á mestan félagsfund einn er þeim var boðið til. Þá er heim kom, sagði S. Á. Gíslason frá ferð þeirri hjóna og því er hann hefði orðið áskynja um framfarir þjóðarinnar á síðari árum, bæði á andlegum og menningarlegum málum hennar, einkum kristilegum og siðferðislegum. M. a. lét hann þess getið, að óeinkennishermum hefði mjög fækkað þar í landi nú á síðari árum, eftir stjórn nazista.

Á fyrri helgidagsmessu sátu þeir séra Bjarni Jónsson, dómkirkjuprestur og prófessor Ásmundur Guðmundsson hvor við annars hlið. Þá er S. Á. Gíslason hafði lýst fleiru þessu mikilsverðu og einkum því, hversu vel óeinkennishermum hefði fækkað svo mjög, laut séra Bjarni höfði að séra Ásmundi prófessor og hvíslaði í eyra hans:
„Hversu margar stjörnur kemur þetta hafilegt að þér séu, vanþakkirnar?"

3710. Pétur Guðmundsson Kamarc á Engjabakka var nýlega gæddur og krýndur hann nýjum sínar með ýmsum einkennilegum en þó algengum orðatiltækjum, t. d. þessum:
„Ég er sannleikanum sá —". „Þrjár og vera" — „Það er nú gaman líklega". „Enga að síður". „Þetta hr... Rauðkoll!" hnöttóttafaxi." — o. s. frv. — Um þetta var svo hnoðað

saman þessum liðum: (Um fyrirlestur, fyrsta e. l. v. árs nemenda)

1. Fram á sjónarsviðið stígur enn,
svikarlinn stóri;
dáðleysis- og dugleysisnemi,
sem drýgði þá í einu hjarta.

(Þetta var hræsnisnefndarnefndarálitið, svikarlinn mikli
verður aldrei varinn. – Þetta var áfrýjunar-landsdómsmálið)

2. Nú er samkeppninni sú:
Sjálfir fóstrunnar stúdentar,
á hann og vera verðugri
vesöld gefinn kennari.

3. Engu að síður mátti samt
Sultar-Ramakvæðið
leggjast niður, og lýðnum fannst
bókakaffivæðið.

III. Auglýsing:

Fornbóla verður haldin á Þrumuvöllum næstk.
sunnudag eftir messu. Dráttarinn 50 aurar. Fullorðnir aðrir
25 aura og eins árs barn fyrir hestfa

3712. Vísa (gömul; mætir stúfuð aftur)
Hver vill annars eignum ná

um einstilding og dalrun
mjerm eru' ad skreja' og yfast á,
mig skir falla' í valinn.

3713. Bergi í Krossholti segir frétti úr ferd sinni til Reykjavíkur:
„Skrí vorn ad halda fundi, sarna í Reykjavík – sjúngúlafundi. – Sad
var nú meiri fundurinn –, ótifundur, – í barnaskóla sortinn, – hjá sjón-
inni, – og ágætis-veðrinum. Skir geta talad sar – alkunnir skörungar,
margir skirra. Skir eru svo skandi vel ad sér, vita allt, en hafa só ekki
vit á neinu, só skir geti skjaftad nóg; ekki vantar sad. Ágætis raddir og
skörulega talad; samt er ég ekki viss um ad neinn hafi skilid sá, sama
hvorju; en ég hefi aldrei heyrt annad eins og heyrdi ekkert af só. ..."
„Skiltirdu só, sem vorn ad tala?"
„Skilti só? Sama! Ekki ég hafi ekki skammast mín skrjúgum ofsiar,
hann séra Sórhall. Sad var nú mesti rodan, sem hann hélt."
„Um hvad var verid ad tala? Eda hvada fundur var sketta?
„Sjútemplarafundur! – Heldég – Svo var mér sagt. Ég heyrdi ekkert
af só, sem talad só, sjá ég ofód fyrir utan dyr, hjá klukkuna á turninum,
sem gaf mér „bragd".
„Sad hefir só ekki verid templarafundur!"
„Jú, eitthvad svoleidis, sví skir vorn ad tala um síldveidarnar".
„Skttar er einhver vitleysa í skér, Bergi minn, og hann séra Sórhallur
hefir ekki getad verid ad tala svona, sví hann er dáinn fyrir 12 árum".
„Ója, er hann dáinn, karlsaumaninn? Sad hefir só verid einhver
annar; líklega hann Björn Kristjánsen, einhver vanbargemoi
var skad. Jú, nú man ég skad! Sad var hann, en skad er aldrei ad

maria, hvad hann segir. Betta er soo lýgid grey, en skrafad gat hann og
gad gat nú Gísthallur líka, en hann var ekki nema eins lýginn og hjón.- Jæja,
er hann dánin, Karlinn? Sá hryggdi nú um hyrnar sínar, og aldrei var hann med
neitt brey um prestsmóduna af Krossholtum, eins og hann fór."

"Hvada fór?"

"Hann fór gamna á Reykjavík; hann fór hjá Fjónninni."

37/4 Einar sál. Gudmundsson, Balthasars H. og Konu hans, Ingileif Símonardóttir, voru
dýra- og einkum Katta-vinir mikler. Mátti Einar a. m. k. ekki heyra Köttum
sínum né annara hallmælt á neinn, en Konu hans vard þó stundum það á,
þrátt fyrir dálæti sitt á þeim, að „tikla" þá stundum nokkud óvirdulega, þó
er þeir höfdu gert eitthvad fyrir sér.

Einhverju sinni, þá er Einari gamla þótti Konu sinni hafa verid full-djarf-
mælt um brestí hinna samreykjandi vina þeirra, Kattanna, og hladid á
þá óvirdingar-fullnefnum fyrir einhverri misgáningnum, sagdi hann, ad fyrri
þeirra hönd hefdi hann samid:

"Hugleidingar einnar ergilegrar húsmódur vid húskött sinn", med
eftirfylgjandi lýsingu á einkennisorðum þeim er hún vekti þeim lída af:

"Kattarstrattinn,- Kattarfjandinn, Kattarvargurinn,
mörður, mígur, stelur, myrdir*, rýfur, étur, (*dýfur og smáfugla)
öllu stelur, öllu stelur, argur fjósamús!"

Þótt hism væri þannig ekki vandadar lýsingarnar, var hún þessum góda fjóni
Kattanna svo ástkær, ad hvorugt þeirra gæti gert henni svo vel til hafis, ad Kött-
unum líkadi, og svo var jafnan um alla þá menn sem ekki er þau ástúd sýna ad gæludýrum sínum.

Ingileif gamla (nú 85 ára) sagdi þetta svo mikinn, samsetning ódrúm
kreystist ekki til ad gera bragarbót og hló ad gamni manns síns úr af

grastekjan hjali sínu nu bekkina, sem svo oft gendu sér fað
graut í geði, að hún neyddist stundum til þess að lýsa þeim rétt!

3715. Tveir strákar, sendir, voru að spretta nu það, hvor þeirra
kynni fleiri blótsyrði. Var annar þeirra Gyðingur, og setti hann
metið, þá er hann spurði:
„Hvað mörg jaðar kan ti ráðna?"
Strákurinn, sem ekki var Gyðingur, svarar:
„Hundra þusen miliónir fimm
Hundra þusen miliónir nöf í var fimma
Hundra þusen miliónir hálf í var nöf
og hundra þusen miljónir jaðar í varje hål!"
Gyðingurinn: „Og sá er líkan jável fill!"

3716. Hann (Kristófer Þorleifsson á Stóradal undir Eyjafjöllum) þegndi oftsinnis uppi á Kirkjuloftinu og þurfti nú á kirkjunni að halda, en fann ekki. Varð honum þá að orði, þá er hann lokst fann hann:
„Eg þegar til átti að fara var helv. hofulaust uppi á Kirkjuloftinu."

3717. Jón gamli á Eyjasíðu var á ferð með konu sinni og leiddi hún í taui
sínu. Mann konunnar að og vildu ræna að Bjarna hennar. Sagði þá Jón:
Látið hana Bara liggja! Eg fæ mér aðra.

3718. Um Jón Thoroddsen skáld var kveðið:
..." Og Barðastrandar brúðum hjá
hann brýndi sinn gogg á hverjum stað."

3719. Úr Þíðavísum Jóns Hjaltalíns, 1793.

Skriftafi í Grindavík (Selvogi?)

" Hó um Selvogs mastramar
marinn gleypti sjó manns far
far með fjörum öðrum af
afar tyrft var sjóarhof."

3720 Kona nokkur lá í sjúkrahúsi til holstemdar og á meðan svæfingin stóð yfir, kallaði hún í sífellu: Elsku Láms! Elsku Láms! Hyski mig, elsku Láms.

Þá er holdsveigarfitramunni var lokið, Miriam vöknuð og var að klæða sig, sagði hann við hana:

" Já, og svo bið eg kollega að heilsa honum Láma."

" Honum Láma?! - Hvaða fjör er hann?" sagði Miriam undrandi.

" Æ, ei er hann ekki niðri í miðdegisverð?" spurði holdsveigarinn

" Hann Láms! Æ, það er vinnumaðurinn okkar!"

3721. Guðm. Borgfirðingur á Hofi á Rangárvöllum var á yngri árum framúrskarandi fjörugur félagsmaður og skjótur málafloksmaður, en hann faldist þá til, var hann þó oft fjarverandi frá heimili sínu. Tengdafaðir hans, Jón Einarsson frá Stóru í Hreppum, gaf nú fjarveru tengdasonar síns frá heimilinu og búskapnum, og var oft á ómegju á sóðum, þá er á þetta var minst.

Nú bar svo við, að maður nokkur úr fjarlægri sveit var staddur á Hofi og spurði Jón gamla hann almátta fróðrar sveitar hann. Þá er ókunnugi maðurinn hafði sagt allt af létta, spurði hann: „Er enn nú sagan nýjasta að segja hérna úr sveitinni hjá ykkur?" „Onei!" segir Jón gamli, „og svo: Hann Guðmundur hérna,

hefir verid vedrekstur heima heima í Fodrudur."

3724. Odru sinni kom Jón gamli í Es nokkrum ysagli frá einhver m. a. ad honum:
"Hvernig mun Eyr á hann Gudmundur Langdasonur frisinn?"
"Hver ætli viti pad! Madurinn, sem aldrei er heima!" sagdi Jón gamli.

3725. Vigfús gamli Ófeigsson, sem bjó á Hamraendum á Skeidum, vard blindur á efstu árum sínum og hvaldi hjá sér Ófeigi syni sínum á Fellsmúla. Sér Ófeigur var fátækur, en nýtinn mjög og smídadi flestallt fódur til heimilisins sjálfur. Hvad Vigfúsi gamla var ætlad hann par á heimilinu, en vegna strengsku í tadstöfunum vard sér Ófeigur ad smída hrífurnar ýfir ödru sínni hverja nídnesinni.
Vigfús gamli stadladist hjá gangad og spurdi á hverjum degi: Sagdi hann pá:
"Prestsfolsja hrífad: Styttra til himnaríkis!"

3726. Karl nokkur í Grindavík, er Bjarni hét, hafdi fengid sér dálitla sjóku

af mistökum góðfúsleik og neyðt hann yfir sig í Eddukvæðum að innvarðum, sem áður mátti sjá úr um ofsið og ollið góðu fjöld úr Eddukvæðunni.

Norðurm efsir sögðu Norðmenn Kumningi Bjarna til hans og var hann staddur úr sóðetinni. Hann kom í Eddukvæðunna og sá hvernig Bjarni hafði skrifað hann og sagði:

„Já! Það er aldrei orðið frítt hérna inni hjá fyrr Bjarni minn, síðan að byggðist Eddukvæðunna hérna."

„Já, Ójá!" sagði Bjarni; „ég held nú að hún Steinka litla eigi nú eitthvað af þessum nýju mublum, þó að ég noti þær."

3727. Það var á öttarnafnaöldinni, að piltur norðan austan úr Rangárvallasýslu var eitt sinn í vorvinnu hjá Einari Helgasyni gáðyrkjumanni. Einar var nýjar kýrnar af öttarnöfnunum og hvatti mann fremur en latti til þess að taka þau upp. Piltinum var ekki Einum að öðru sig á málinu, en svo fór, að hann varð ölvaður í það aðfanga sér öttarnafn, en áður en hann afréði nokk úr því efni, vildi hann fara við öttunga sína eystra og freista þess, að fá þá til þess einnig að taka upp sama nafnið, jafnvel þótt hann vissi, að þeir voru algjörlega á móti allri breytingu á þá átt. Segar hann kemur svo heim til sín um vorið (að ... holti) hreyfir hann upptugann og ber málið upp við bróður sinn, sem var norðan eldri, en segir hann, hvort honum líkist eldri nöfn vel í þessa nýbreytni, sem nú sé ódýrum að nýja sér til muna, því margir, sem eldri hafi verið áliðnir neitt sérstaklega málsmetandi menn áður, voru nú, fyrir þessa sök, komnir á höfðingja tölu og væri nokkuð á, enda væri þessi nýju nöfn svo vel og fjörlega valin, svo fallegt og smekklegt, að þau mundu bráðlega nýja öllum þessum leiðinlegu nöfnum á braut. Sjálfur sagðist hann vera búinn að kaupa sér ágætt öttarnafn, en það væri: „Aðalon."

„Það kemur eldri til norðanna mála", sagði eldri bróðirinn, „að ég sé aldri

hérna á heimilinu eda annan ofanverdan, breyti einnig stafi í stíunafnbótunum eftir, ef ég má ráda, enda hafa hvad flest gerst og til þess, ad nafn fái rétt, hid rétta, verdi vani bezt í samræmi vid hugmynd þína og þeirra, er kunna ad aga eftir þér í nýbreytni þessari, vil ég benda þér á nafn, sem ég álít ad eigi vel vid."

Ungi bródirinn vard hinn gladasti vid og spurdi: Hvad nafn er það?

„Það er," svaradi eldri bródirinn, „nafnid Skeifholt!"

— Þetta vard til þess ad þeir urdu kátir vid nýbreytnina og kefi haun ekki nefnt það mál sídan.

3728. Vísur Guðm. í Gardi

„Þrengist enn á Barðarbás:
Þýr þar sjálfur hjó sér.
Hefi til þess hengilás,
ad halda stúlkunni frá sér."

Ari svarar:

„Þegi sér hefir í Barðarbás;
– bráðum kemur drengur –
Hefir leitad hengilás,
hespa eda kengur?"

Hefndu drengur stund og stad
og stattu svo vid heitid.

Skýringar vid vísur þessar má gjöra ráð fyrir ad ég skrifi hér síðar.

G. P.

3729. Pálmi Loftsson giftist Thyru Lange, Bjarni nokkurn eignaðist einhverja ungfrú úr því ekkjan er átti offarnaðist Briem og Magnús Sigurðsm giftist frá stiftinni konu Ragnar Levi –.

Eftirfarandi vísa, niður gódgjarnlega í gard eins þessara manna var hnoðað saman:

Þáttíð er að fara í rúm
svo finnist ei gallað stef í.
Pálmi-Lange, Bjarni-Briem
og bragða-Magnús-Levi.

3730. Konur þú í húsbar, sem Koffi'er ekki' á borðum,
og kunnir ekki (vel) við að tíðja um það með orðum,
Skalt þá hjá frúnni' um stund, án þess að tala,
og stjúkan hemi' um Cakið og fer hún þá að mala.

3731. Sveitabóndi (Eggert Guðmundsson á Hólmi) fór einhverju sinni um haust-tíma til sýslumanns síns (Franz Siemsen í Hafnarfirði) til þess að fá upp-lýsingar um Jármarkið, sem „markabók" fyrir alla hreppa sýslunnar, var þá í undirbúningi og hafði sýslumanni borist handrit að henni fyrir allöngu, en nú lágu þau í einni kistu í einu horninu á skrif-stofu sýslumannsins innan um fjölda annara blaða í mesta óreglu.

„Eg hef komið til yðar, sýslumaður góður, í þeim erindum að fá að líta í markalistann fyrir Mosfellshrepp", sagði Eggert.

„Markalista? – Hvað er nú það?"

„Það er skrá um Jármörk alls í sýslunni."

„Jármörk? – Hvað er það?"

„Það eru eyrnamörkin, sem við fjáreigendur verðum að setja á eyrun á kindunum okkar, til þess að geta aðgreint þær hverja frá annari."
„Nú, hvað er þetta? Eru þau ekki á kindunum, maður?"
„Jú, það eru þau, en þau eiga líka að vera stráð hérna, hjá yður."
„Hjá mér? Eg hefi ekkert með þetta að gera og stíl yður ekki."
„O-jú, ef þér getið ekki að, eða haga yður ekki eftir því hvað skrifstofurnar segja?"
„Hvað? Hvað á hverju? -- Já, það getur vel verið, því þeir eru alltaf að dembu öllum fjandunum á mig, sem mér koma ekkert við, svo ég verð að láta brenna það í afnáðum svo að ég ekki hafi á öllu því mesti. Barna er t.d. stór bunki af þessu rúna á horninu, eins og þér sjáið, ég er bara ekki farinn að láta brenna það enn þá og veit ekkert hvað það er. Blessaðir rótið þér í því og gáið að, hvort þér kannist nokkuð við það. Kannske þér finnið þar það sem þér eruð að leita að og takið það svo allt með yður, því ég hefi ekkert við það að gera og vil ekki sjá það héma á skrifstofunni minni. - Þeir fleygja þessu í mann, eins og þetta sé einhver rusltunna — sýslumannsskrifstofan sjálf - sem öllu mesti fleygja í, sem aðrir vilja ekki hafa. Blessaðir takið það allt saman og losið það við mig, þetta drasl allt saman. Eg vil ekki sjá það héma lengur, því það er ekki hægt að þverfóta fyrir því."
„Nei, það geri ég ekki, sýslumaður góður. Eg þarf að eins að leita að einu marki úr okkar hreppi. Annað þarf ég ekki."
„Marki? Hvaða marki er það?"
„Það er nefnilega það, sem ég ekki veit og því þarf ég að leita að því."

„Marks?- Já, einmitt það! Marks á hverju?"
„Óskilalambi, sem er svo illa markað að....
„Lambi? Nú skil ég! Það er héma lambskrattings krakki, segir skrifarinn minn, sem enginn veit hver á. Blessaðir segið mér hver er eigandinn, svo ég geti losnað við hann og þurfi ekki fara að auglýsa hann í kjöreinginni og selja hann á uppboði og svo finst eigandinn kannske aldrei og mér verður vandræðin peningnum. Segið mér nú bara, hver er eigandinn!"
„Það veit ég ekki, en hvaða marks er á því?"
„Marks! Kemur það eins! Eins og ég viti nokkuð um það! Ég geti fundið það barna í mesta ómakinu, sem þér hafið lagst að fara með í burtu héðan og losa mig við."
„Ég hefi engu lagað að mig það; en ég þarf að fá að leita í markabókunum að markinu á óskilalambinu sem hjá mér er."
„Leita! Ja, hvort þér megið leita. Gerið svo vel! Farið þér með það! Sko! Þarna er heila drasslið; en ég þarf að fara héma út í fjörðinn með byssuna mína; það er stór hópur af aðalfugli héma hérth við landsteinana og gott að fá sér á miðdegismatinn. Verið þér sælir! Þér finnið hitt markið leið!"

3732. Gróa: „Góðan daginn! Hvar á fiskurinn minn?"
Gunna litla: „Ég er héma hjá prestinum um tíma, en annars er ég þau ár sveit!"
Gróa: „Er hann séra Hálfdan minn heima?"
Gunna litla: „Já, hann er heima. Gerið svo vel að koma inn! Gerið svo vel!"
Gróa: „Ja, komið þér nú blessuð og sæl, séra Hálfdan minn! Það var þó gott, að ég hitti yður heima, því nú neið mér á að finna yður."

Séra Hálfdan: Komið þér nú sælar, madama Gróa! Yður er eitthvað mikið á höndum, frú! Ég. Syllið þér yður niður. Ég vona, að allt sé að hjá yður, Gróa mín.

Gróa: „Að? Ónei, það er nú ekki að segja: Ég er aldeilis hissa á þessum ósköpum! Ja, ég þoli það bara ekki lengur!"

Séra Hálfdan: „– Nú! Hvað hefir komið fyrir hjá yður, Gróa mín?"

Gróa: „Komið fyrir? Og ég ég fyrir blessuðum prestinum. Komið fyrir? Það er von að hún spyrji. Ja, það er nú reyndar ekki ástæðulaust, sosum, sem komið hefir fyrir. Það eru þessi sami ófétans garmagangur í Karlottunni, sem alveg ætlar að gera út af við mig"

Séra Hálfdan: „Nú; hvað er það, Gróa mín? Ég hefi ekki heyrt það."

Gróa: „Æ-i, ekki það? Það er ekki verið að hafa mikið orð á því, þó einhver manskepnin ætli alveg að gera út af við kommunduna sína. Ó-nei; en það er af sem áður var, þegar hann vara sólaði mig til sín. Þá vorn ekki matkarnir í neinni hjá honum, þó hann ætli nú bara að drepa mig. En þá var ég mig og ég held laglег, þó ekki sé mikið eftir af þeim orðið núna. Ja, það líkt!"

Séra Hálfdan: „Nú hvað er þetta! – Það eru víst ekki mörg ár síðan það giftust, og ekki er aldurinn hjá yður. Hvað endið þér gamlar?"

Gróa (glaðlega): „Æ-i, ekki hugsaði ég að blessaður prestinum færi að detta upp á gaman við mig. – Ja, mér er engin launung á því, að ég stend á fertugu, eða verð það núna á Þorranum, ef ég lifi það."

Séra Hálfdan (vandræðalegur): Já, einmitt það! He-he! En er nú eitthvert óstand á heimilinu, nú upp á síðkastið?"

Gróa (ásakandi): „Óstand! – Ét ég efast –. Ja, það er nú óstand, sem hún Gróa mín þolir ekki lengur og ætlar sér ekki að þola: Hann

Kemur Elísabetu heim á hverjum eilífasta sunnudegi, eydir hverjum einasta degi frá mér og Kristbrandi, svo við verðum að líða
sult og seyru og svo skammar hann mig eins og skepnu á fjórða dag
og leirar mig og skakkana og, og — —"

Séra Hálfdan: „Hvaða óskapa erindi heyra að fara. En haldið þér ekki,
að þetta geti lagast, Gróa mín?"

Gróa: „Lagast! Nei, það lagast aldrei og ég fyrir mína parta held
mig eiginlega mun, að það lagist. — Mér leist eitthvað til. — Sveitin
telur við Kristbrandinn. — Eg heimta skilnað. Og til þess er
ég nú kominn til yðar, séra Hálfdan minn, að biðja yður að hjálpa
mér til þess að losna við Karl-ófétið. Gjörið mjög vel með að
hjálpa mér, séra Hálfdan minn; ég þoli ekki þennan fj. lengur.

Séra Hálfdan: „Jæja. Er það þá orðið svona slæmt? En segið mér, Gróa mín,
er hann nú ekki samt, þrátt fyrir allt þetta, trúr yður?"

Gróa: „Ja, ég get nú ekki annað en brosað. Nei, það er nú einmitt
kæruefnið á því, að hann er ekki trúr, skömmin sú arna, því
fjó ég hafi ekki verið að flagga mikið með það á alla, þá get
ég sagt yður það — svona undir fjögur augu, af því að þér eruð
prestur minn, að hann á ekki agnar-ögn í sínum stóra
skrokkhamri eftir. — Hvernig líst yður á? — Það veit ekki
aðrir betur en ég! Ja, ekki er það fallegt eða ekki fyrir
mér það. Svona er það, og ég segi satt að segja satt."

Séra Hálfdan: „Nú, já, já; er það svona?"

Gróa: „Já, það er svona!"

3733. Á skemtisamkomunni á Reykjavík voru m. a. stæðir tveir menn. Var
annar þeirra sonur fyrirmannsins brauðgjörðarhúss nú í bænum (Alþ.

brandgerdarmanns) og Bílstjóri (Páll Þorgilsson) sem gefidhafdi sig allmjög vid sálarrannsóknum, hyggnum mönnum og ordheppnum.

Sá vildi sonur brandgerdarmannsins sýna hyggsimi til sálarrannsóknanna og jafnframt gjöra tilraun til ad fara ad Bílstjóranum med „fyndni" sinni. Hann hallar sér upp yfir samkomumenn alla til Bílstjórans og segir:

„Það hefir vitk ordid messufall í sóknunum hjá Þér í Knoll, ég fyrir ad Þú ert hér! Eda hvad?"

Bílstjórinn lét sem hann heyrdi ekki, rann hans og hélt áfram vidtali sínu vid sessunaut sinn. En vid petta vildi hinn ekki vera sig og tók tiltækis til þess ad fá ávarpad hann aftur og kalla nú enn hærra en ádur:

„Heyrdu, P... Bílstjóri! Viltu ekki fara ad messa og lesa upphaf ad hegna jardéttunum."

Sagdi þá Bílstjórinn ofurrólega:

„Ég á nú ekki svo gott med ad flytja rædu yfir Þér í Knoll, vinur minn, fyrir ad mig vantar „sálarlegid" frá A.....brandgeirdinni í þá rædu. En Þú hefir Þad kannske med Þér, eda hvad? Þad er víst ekki mikid yfirdrifid af Því!"

1734.

Visa: „Ennþá fæ ég ord frá Þér
um ad koma heim til Þín. –
Talsverdu þá á móti mér
sem madur nærri, en ekki svín."

1735. Jón Ólafsson ritstj. og alþingismadur byrjadi í Því ad safna til ísl.

ordabókar (oyglepndi þá eldi Klám-yrdunum, sem kunnugt er); en til þess að útvega sér 3000 króna styrk hjá Alþingi til útgáfunnar, varð hann það til að svíkja þingflokk sinn. Afþessu varð þessi vísa til:

"Þrjátíu silfurs, segja menn,
seldi sinn Júdas gerði.
Sú eru talin þúsund þrenn.—
Getið er að hækka í verði."

3736. Vísa: (ordin til eftir að Jónas dó)

"Vont eiga kágstaddir kandagamenn,
sem kvíast nú stjórnálaveldi,
en verst eiga samsölu-svardagamenn:
Þeir svíkna í h..... eldi."

3737. 1. Gjallarhaln[2] á hafi há, (D: Byklum hinum)
Hjallað ei sakar fordæm. (D: skriðdin)
Fjallabali er hann á
allra manna orðum.

2. Báran hnitar blævallin
borða- hvítar- kjólum (D: kátum)
Sólin glitar gullkóf sín
gyðjulíkust á sjólum.

Báðar eru vísur þessar eftir Kristján Jónsdóttur skáldkonu, Hólmavík. kv.
Hún fyrri er sjálfsagt um veðri, hin orðk á sjó í blíðskapar veðri. sr. Árni Björnsson.

3738. Þorbjörg á Arnalds á Fljóti var við Arnarbælisstiftið á jóladaginn. séra Jón Matthíesen var þá prestur þar og vildi Þorbjörg sneida eitthvað að honum fyrir það, hve sjaldan hann messaði. Sagði þá Þorbjörg upp úr miðri messu við þá, er næstir sátu, en svo hátt, að fleiri heyrðu, og jafnvel prestur:
„Sex voru þeir sveinar jóla arnar hérna í Arnarbæli og geldkýr að auki, svo messað getur hann séra Jón þessvegna"

3739. Búðarstúlka á Akureyri, sem verið hafði þar um 10 ára skeið, var spurð:
„Hafið þið til grænsápu!" Hann svaraði því játandi.
„Nei, við verslum ekkert með matvöru!"

3740. Dóri í Selnum (Halldór Einarsson í Klömbrum) var í brúðkaupsveislu systur sinnar og veislufólkið varð óðum kátt. Það varð þeir svo ósammála, að menn fengu ekkert gistingu og urðu margir að vaka alla nóttina, en Dóri hátaði í rúm systur sinnar. Veislugestur einn kom þá inn til hans og sagði:
„Þú gerir þig aldrei heimakominn að hátta hjá mönnum, Dóri minn."
„O, já, það er altaf minnur, að eiga brúðina fyrir bróður!"

3741. Dóri kom á fót og var boðið að staldra við, því konan kvaðst vera að hita kaffi.
„Nei, nei, ég má ónáðugur vera að bíða eftir kaffi núna."
En svo varð honum líkið inn í bæjardyrnar og sér hann þá glóra í eld í koparnum hlöðnum og segir:
„Þú hefir þá tvo eldana í glóðinni! Eg þarf þá ekki lengi að bíða."

3742. Dóri réri í Loftsstaðasandi. Þar er brimasamt mjög. Þá var sunnanveður fyrir og menn voru með misklar vonir allan daginn eftir margra vikna fráföll og

útsprungs-sjóa. Fannis mikklar vorn allt umhverfis sjóbúdina og skaflar stórir. Ekkiert vand ir nádri þann dajinn og monn urdu fullir eftir sumardagsveizlunna, þ. á. m. Þóri og sást hann vera nóte í sujóskaflinum og heyrdist talahátt vid sjálfan sig:

„Já, pilltar! Mér finst hann nú nógu svosinn á sundinu hérna, fótt þeir sén ad nota það: Það er stórbrim, pilltar, bara ad sujinn þarist."

3743. Jakob Ásmundsson kom þar ad, er þrír prestar sátu á tali. Hafdi hann verid eitthvad á nóps vid einhvern þeirra áttrada allt og sagt:

„Þar sem dauðleikr þrenning býr
Þar er líkn frídar.
Blessun Guds í brunn flýr,
bölvun sigri niðr."

Einn prestanna svaradi hafarlaust:

„Þrenning hatar — þess er von —
Þjónar flái og svarma,
alcíraðan Satans einkason
andskyld Guði og manna."

Jakob gekk á brott og sagdi vid sjálfan sig um leid:

„Er það nú prestur, þessi andskoti!"

3744. Um kristnisafnadarmann einn sagdi Jakob: (úr útsvarsálagningu)

„Leiðist hóla, lauðir stelkum,
lygnir augum margs að gota,
er á allra kopti kvelkum,
en vængi fyrir grandi sóta"

3745. Auglýsing í Fisi (í April-mai 1928)
„Telpa 12–16 ára óskast" (Prentvilla: áadvera „12 til 16 ára")

3746. „Stúlka, sem kordar og vinnur úti óskast"

3747. Kaupmaður norskur kom á bæ einn, og var honum borið kaffi.
„Það er þó ekki alvog hreint vatn að fara í, sagði hann.
Húsmóðirin: Hreint vatn? Jú, vatnið var alvog hreint.
Aðkomum.: „Nei, ég finn það á bragðinu, að það er ekki hreint vatn í kolunum."
Húsmóðirin: „Hvað er þetta, maður! Ég sem var að taka vatnið úr krananum og láta það í katilinn. Það hefir eflaust óhreint gufað upp í það, þvíað ketill þvó á kaffið sem var í könnunni."
Aðkomumaður: „Ja, þarna kom það: Ég fann að það var ekki hreint vatn, heldur eitthvað saman við það, þó lítið væri."

3748. „Viljið ekki reykja Ódýr?"
„Nei takk. Ég tók í nefið og það er nógu mikið fyrir mig.
„Já, þú ert þá ekki mikið karlmenni."

3749. Þess var getið í blöðunum, að skoti norskur hafi farið á fiskveiðar með konu sína og fengið undan peningaþoka með gull- og silfurpeningum. Upphæð peninganna var nokkrir tugir sterlingspunda samtals.
Dagur eftir fólks fiskimönnum bárust frá 37 samlöndum sínum er öll hljóðuðu á þessa leið:
„Hvenær leitfirðu?"

3750. Madur nokkur, sem grunadur var um fjófnad, var kallaður fyrir rétt til yfirheyrslu. Veitanlega var öllum ókunnugt um það, hvort hann var sekur eða ekki; en þegar sýslumaður, sem nú átti að fara að yfirheyra manninn, sá hann koma inn í réttarsalinn, hvesti hann á hann augun og sagði:

„Gamla kerlingin þá, tólvaður fjófurinn þinn!"

3751. Öðru sinni bar svo við, að ónefndur maður kærði nágranna sinn fyrir sama sýslumanni, um afbrot nokkurt (fjófnað). Sýslumaður þekti sakborning og sagði, hróðugur mjög, þá er hann heyrði nafn hans:

„Ja, sá stelur fé dóm!"

3752. Fátækur kona er misst hafði mann sinn og sat nú ekkja með 4 börn sín húsnæðis- og bjargarlaus fyrir sig og þau, leitaði á náðir sýslumanns þessa, þá er hún hafði farið syninum frá hreppsnefndinni. Sýslumaður sagði: „Farið þér til hreppsnefndarinnar; það er hún, sem á að sjá um þetta. Hér kemur það ekkert við!"

„Já, en hreppsnefndin vísaði mér til yðar, því hér kemi það ekki við, að útvega fólki húsnæði."

Sýslumaður: „Til mín? Ekkert húsnæði hefi ég, og það hefir ekkert fyrir yður að vera að tala um þetta við mig. Hér megið þér fara!"

Konan, dæsmi á bragði: „Já, það er skömm að þarna, ef ég verð að vera með börnin úti á víðavangi."

Sýslumaður: „Ha? Á víðavangi? Jú, blessaðar farið þér þangað; það er víst fullgóður staður fyrir yður og krakkana!"

(Talið er að sýslumaðurinn hafi verið „fátæktarjóna-maður").

3753. Þegar Guðmundur Lárus Guðmundsson, sá, er hlaut viðurnefnið „Kýrrass", var lærði í Árnessýslu og átti heima á Stokkseyri, sótti hann þaðan um annað læknishérað (Ísafjörð?) en fékk ekki.

Þegar það fréttist austur, að svo hefði farið með umsókn Guðmundar sem fór, sagði einhver við hann (Helga Jónsson?):

„Þú fékkst þó ekki læknishéraðið, sem þú sóttir um, eftir svo margra embættis-ár, sem þú hefir að baki þér."

„Ó-nei", sagði Guðmundur, „og í þar við, það, sem stendur í gamalli vísu: „Viti menn, (að) ég ekki er, í ætt við Eiríksstrýna"!

3754. Jón Jónsson, nefndur Jón Stormsson yngri, bjó í Eyvakoti í Eyrarbakka, og búskýra hans eða kona, Guðrún, er Kolbúð var „Gunna kóða" (sauðarhöfuð. Jón þessi var og nefndur Jón „borgari", þótt ekki hefði hann borgarabréf. Faðir hans var og nefndur sömu nöfnum, a. m. Jón eldri Stormsson og jafnvel borgari.

Um Jón yngra og Guðrúnu var þetta kveðið:

Ekki að skoða upp á gæsir,
endist niður dagurinn,
með gamlan skóða, ~~upp~~ grautfúinn,
Gunna „kóða" og „borgarinn".

Þau munu hafa verið að draga mó og kýs í vísan um heima að norðan, sem og áhöldunum. Semilega mun Ólafur gamli Jónsson í Hafliðakoti hafa búið til vísuna, en þó kann það að vera misminni, heldur hafi þeir annarhvor Sigfús smiðkari eða Þorleifur á Háeyri gjört það, en allir voru þeir hagmæltir. J. P.

3755. „Eg vona, ad þú komir til mín í laugardagskvöldid og drekkir med ollum kaffisopa", sagdi frúin vid nýgiptu konu nordan úr Þingeyjarsýslu.

„Þakka þér fyrir, góda mín, en hann Þórarinn hefir bodid mér og manninum mínum í kaffi, einmitt í laugardagskvöldid."

„Ó, hvada vandrædi! En hvada kaffi er það, sem þid ollid á?"

„Það er slysfarakaffid."

3756. Ebenezer gamli Sæmundsson, úrsmidur í Eyrarbakka, var skemtilegur spaugsamur karl og skáldmæltur vel. Einhverju sinni kom madur einn inn í vinnustofu hans, leit á allt gull- og silfur-stássid í borðunum og í gluggunum og sagdi:

„Hér kemur margra grasa kjá þér, Ebenezer minn. Hvernig ferdu ad muna nöfnin á þessu öllu, sem í kringum þig er?"

„Það er hægt ad muna þau," sagdi Ebenezer, „það er eins ad eins hafa gætur á þessu vídu, sem ég kvedadi saman einusinni:

Í kommu er gull og gler, gips og tin og kopar,
álfur, pípar, engifer, Eir og Hoffmannsdropar."

3757. Svo bar vid í Reykjavík, þridjudaginn 4. maí 1880, ad óvenju legur mannfjöldi var samankominn nidri í bryggju og götunni þeim er ad henni lágu. Allir gluggar voru opnir þar í grend og ótal mannshöfud sáust gægjast út til þess ad sjá hvad um væri ad vera; öll þorp voru alþakin börnum og flestir bæjarmenn voru í hátídabúningi.

Þá er skýrsla þessi gekk upp frá bryggjunni og eftir götunni, med ótal fánum og flöggum, er öll voru dregin í hálfa stöng, gengur Clausen gamli ad

manni einum, er stóð á gólfinu og glápti ýmist upp á loftið eða á það sem fyrir augu hans bar, án þess að það virtist vekja neina sérstaka athygli hans – spyr Clausen hann allfurðulegra:

„En þetta jarðarför, eða hvað? Hverr er verið að jarða?

Sá, er spurður var, hyrjti öxlum og sagði:

„Hvað ætli ég viti það? Mér er líkt alveg sama hver það er! – Það kemur aldri mál við mig!"

Clausen stingur þá hendi á vasa sinn, tekur þar upp krónupening, réttir að manninum og segir: „Eigðu skilding minn þarna, karl minn!"

Maðurinn varð forviða og spurði: „Fyrir hvað?"

„Fyrir það, hvað þú ert andskoti vitlaus!"

– Það var Jón Sigurðsson og kona hans, sem voru til grafar þennan dag!

3758. Einar sál. Guðmundsson Bakkabræðra var lengi í Vogatungu, m. a. í Borgarfirði; voru þar níu hjón, er þeir stóðu fyrir búum, þ. á. m. var eitt er Rimma hét, annað Þórður o. s. frv.; var það fjall Einars.

Einhverju sinni voru Vogamenn að reiða út karga úr gili það alla sem greiðlegast, að Einari þótti. Þar var og maður er Guðmundur hét og annar, Þorkell, er hafði þetta að orðtaki: „Mér finst þarna vera", o. s. frv.

Einar var spaugsamur og gjörði „brag" nokkurn um reiðingsgáfu þeirra félaga:

Sjö og tveir eru tíu
tveir og átta eru tíu
tveir og tveir eru sex
þetta verða þrettán,
þar við bætist vettlaus,
alltaf vandinn vex.
Hvort lengra er best að fara,

„Fyrst mér vera vari"
drid spursmál mig;
svona veit hit vari
vera sjálfstæðara
að kleyfa á hnúðunum.

— „ —

Tek ég hundrað hér
til svo bæti mín
verðar spámiðgjöld.
Gekk ég að fossi Guðnadr
glöggt hvort heima stendur,
héðinn er bleik og blóð.
Ég strandaði á stóðum fossinum
stóð fast allt í klossum
Garma par und sat:
Allt er vitlaust Guðnadr!
Ekkert heima stendur!
Ég gef mig upp á gat.

— „ —

Funi var slitið, félagið dó,
fór það á hausinn fyrr enginn skildi,
hvað í hans eigin brjóstum bjó,
fyrr báðum ágirndin náða vildi.

— „ —

Rimma var í Rimmu"
þeir rifust fram í dimmu.

Þar var „helvíti" í hverju orði,
sem hreyddist út af hendi.

———— " ————

3759. Þorvaldsens félagið var mjög stofnað og lét sín félagskonur mikið í ljós vera, að þær ættu að unnast allra og einlægast allt í kring. Miðdalamaðr hafði þar deilt á Björn heitinn Jónsson ritstjóra og varað menn við áhaldsemi hans.

Nú þetta sagði hann:

" Eg læt mig einu gilda hvað satt er í hinum alkunnu ~~deilu~~ samkundu-dellum, hvar heilagt mið er ekki stærra en í hófum ódrishanana, sem synda í hinni skýjuðu Reykjavíkurtjörn "

3760. Þrándi (miðaldra) var latur maðr mjög, svo at hann hirti mest og hafði lítinn. Einkum kærði hann sig ekki um hina „vinfastu samkundu". Hún var því oft grön í garð við mann sinn.

Einhverju sinni sagði hún við hann:

" Vilt nú ekki fara til læknis, Þrándi minn, og vita hjá honum hvað að þér gengur, eða hvað hann ráðleggur þér við þessum síþreytu lasleika?"

" O-jú", Þrándi var til í það.

Læknirinn var gamall fauskur, og áður en sjúklingar voru að lýsa sjúkdómi sínum fyrir honum, sagði hann:

" Já, ég held ég kannist við að karna, sem ég hefi haft, hvað sjálfur."

Þrándi fór og kom aftur. Sagði þá konan hans við hann:

" Nú, nú, hvað sagði svo þessi læknir, eða ráðlagði hann þér nokkuð?"

" Ja, þá var nú sitthvað, sem hann sagði kallinn. Þetta er allra bezti læknir, og ég held, að hann hafi hitt alveg rétt á það "

„Jæja, það var gott og hvað sagði hann svo?"
Hann sagði, að ég ætlaði að hafa það rólegt og sneiða ekki á neinum handa-
vísi; svo sagð'ann að ég mætti til með að borða góðan mat og
mikinn, og passa að vera altaf vel saddur. – Já, þá sagðan, Kalli minn!

3761. Um systur sína sagði Imundi:
„Hún systir er góð stelpa, mesti fíflið og lyginn; ég vil ekki segja, að
hún sé stórskáld, en hún er ansvotalegur ágjarnari – já, þá'er 'ún, og
lastar ég hana þó hreint ekkert! Já, þá'á hver það 'ann á, segi ég altaf."

3762. Bindindi. (Vísa, eftir ókunnan höfund):

Það leynda þrimi stóðum í landsmálum og tún,
og lézt ei getið samstöðingar þrimar.
Í bindindi var enginn einsdæmis góður og hún,
með þagnar-tappa' í flöskum hreinskilnismar.

(25. maí 1937 v/sr. Árna Björnssonar)

3763. Á Galtarlæk í Landsveit var rætt um það að koma klaustri, hvort
sem lagt væri að afkvæmi einu eða stað í Grýtingalandi fyrir 1900
árum, væri samnefnda öðrum austan.
Gall þá við Karling einn við þar á bænum, sem var vantrúaður á þetta
og vildi sýna það, að hún væri ófullangt nefi sínu:
„Þar hefir nú verið lagið í skemmri leið en utan frá Grýtingalandi og
hingað, upp að Galtarlæk!"

3764. Ríkið þótti á fróðleg hér í landi ádur – og svo mun vera enn, – að menn

reyndu að koma dönsku-stefnu sinni að í tali sínum og ritum. Svo var um skeið á Eyrarbakka, meðan ég var þar (frá 1886-1902). Kvað svo rammt að þessu, að ég og aðrir jafningjar reyndum að kveða þessari dönsku-stefnu saman í hnút og samfelt mál, og frá upp eftirfarandi „vísum" til:

1. Í fornvellingu frásögn, fornrétten frá útlandi;
   Engu, já, og ekkert spor, ég hefi' lært sem „Fadirvor".
   — „ —

2. Dæmigir vegja: „Desperat, de, ja, saa, og aldrimarh."
   Skemtifólksegir: „Fint og flott; fy, ja, nej, og det er godt."
   — „ —

3. „Forelöbig, faa'a ey, fúrast nonsens ogsaa hér,
   Gúdevares! Godt, Ja-vel, Galant, bravo, adjö, Farvel!"
   Ath. Mestan þátturinn í þessu kvæði átti Friðrik sál. Guðmundsson, bóndi hér. J.P.

3765. „Þórður úri": Þórður Jónsson úrsmiður, er talinn mikill efnaður borgara bæjarins, átti fjár afla maður og aðgætinn vel um fjárhag sinn. Til þess að komast hjá því, að geta haft útsvar í Reykjavík, lét hann skrifa sig til heimilis á Kolviðarhóli, jafnvel sem „vinnumann", þótt hann ætti hér lengstum mikinn og hálfu hærri hluta af sínum. Bæjarstjórn lét gjöra fjárnám hjá Þórði, hann fór í mál og kapað; fór fyrir hæstarétti; í öllu þessu hafði Þórður skaða mikinn og skömm, er hann mundi hið versta. —

Seltirningar hafa venjulega árshátíð sína heima hjá sér, einu eða fleiri á ári og eru þorrahaldnar í Barnaskóla hreppsins og öfarið að vöxtunum til. Nú bar svo við, að þessháttar hátíð var haldin þar vestur frá í vetur, og sinn og venja er til láta Reykjavíkingar sig það miklu skifta, að þeir líkur fagnaðar fari eigi fram hjá sér, eða jafnvel þeim nú greipum, sem þar er gleði haldið mikill

og „dans á eptir" eða m.ó.o.: Dans „í allan mat" og það kemur heim
heyst. Þeir fjölmenna þó eftir föngum og var „Borðeyri úti" einn mesti þeirra
í vetur. Þegar hann kemur þangað, er honum fekið með kostum og kynjum:
Selfiskingar eru góðir heim að sækja og gleðimenn miklir; þeir heilsa honum
allir með handabandi — vinum manninum gamla frá Hvítadarhóli — og bjóða
hann hjartanlega velkominn, velja honum sæti hjá mestu virðingarmönn-
um sínum og var Kristinn Stephánsson í Ráðagerði þeirra mestur, allsmenn
drengi og hvöttu alls fagnaðar. Borði úr leið vel við að sjá alla við þenan
aðalsessunaut sinn og stórhöfðu þeir margt saman um hríð.
Þá er þeir höfðu setið nokkra stund, tekur Kristinn Ráðagerðismaður
um hönd Borðar úra og segir:
„Heyrðu, Borðeyrar minn! Við skulum ekki sækja vatnið lengur. Eigum
við ekki að kaupa vín (á flösku) og fá okkur eitthvað til að hressa okkur á?
Það er engin meining í því, að þú, gestkomandi maður úr Reykjavík, sért
látinn sækja vatnið alla nóttina, án þess að þér sé boðið neitt. Komdu
með mér, Borðeyrar minn, og vilt þú það ekki, vinur?"
„Jú, þakka þér fyrir!" — Svona einföldum átti Borðeyrar-Þórður eftir að
á", og varð þeim skilnaðarmál, að sérhver ágætismaður, sem allir vita að
Kristinn Stephánsson er, skyldi hafa svo mikið við hann, að bjóða
honum upp á brennivín.
Þegar þeir koma „upp", bað Kristinn stúlku eina, sem þar var inn
komin, að færa þeim tvö glös af vatni.
Þórður skilur ekki orðaskil: „Kristinn er vitanlega með eitthvað í
vasanum, Whisky, rommi eða spíritus, sem á að sækja þeim sódið," hugsar
Þórður með sér og varð nú enn ámæðinlegri á svipinn en áður, þegar
stúlkan kemur með vatnið í fallegri flösku og með tveim glösum á bakka.

Kristinn Þorgrímsson kreysti eitthvað öl við vörum sínum, en færði sig nær Þórdísi og sagði, mjög rimilega og gladur í bragði:
„Já, Þórdur minn, blessaður gerðu þér nú gott af þessu með mér! Þetta eru nú beztu fraktferðingarnar sem ég fæ og þörfnumst maður þó eitthvað að borga!"

Þórdur stóð upp, kvaddi hvorki konu né frú og fór heim í skyndi; en Kristinn Þorgrímsson vaktist nú af hlátri, því hrekkjabragd hans við Þórdísi, hafði heppnazt vel og eftir óskum!

3766. Um Ólaf Briem, föður séra Þorsteins Briem, var þetta kveðið.

„Við flokkinn allan er í sátt,
Álfgeirsvalla-goðinn,
leiðum alla aðra gráttt;
annað er Kalfinn loðinn.
„Sjaldan fellur eplið langt frá eikinni", má um Þorstein segja.

3767. Guðrún gamla Böðvarsdóttir í Reykjavík, situr á rúmi sínu og grætur. Vinnukonur, 4 talsins og frænka mögur, sitja einnig hjá í smærúmi utar í baðstofunni og vinna að fóðrum. Guðrún gamla leggur grátinn í kjölfar sér, líkt og til vorunna og huggar sig um með þeim orðum: „Að síð skuldið ekki skamma af gyltar, allar fjórar, að vera konur í milli kvikinga og kafa ekki kapp kongum í ykkur að draga ykkur eftir einhverjum stráknum. Líkið síð í mig! Hér sitjið, og orðin gömul, en 15 ára trúlofaðist ég, 16 ára giftist ég og 17 ára var ég farin að búa, en þá hafði ég tóð börn í kjölfinni og gerið síð eftur, hálv.... kyddurnar ykkar!"

3768. Guðrún gamla á Reydarvatni (sjá 3767) sagdi, þegar hún kvaddi mann sinn: Hann Þórður minn sálugi og Helgi heitinn. Það var orðtak hennar að segja: „Já, held ég." Þó sagði hún, að Helgi heitinn hefði framliðið hennar: „Það segðir víst ekki mikið, að biðja guðsfyrir þessum Helga mínum — held ég!"

3769. Arnalfur gamli Ólafsson — Þórðar Arnbi — að Moldgnúpi undir Eyjafjöllum nákvæmur í öllu einum. Á vökunni var lesin Grettissaga og fékk hann hana undir lestrinum, svo að hann hvarf. Að kvöldlestrinum loknum voru „bænirnar heima" og fólkið að lesa húslestrinum, en ekki vaknaði Arnbi við það skifti og svaf við. En er miðjan húslestrinum var hann blundi, settist upp, geispaði ríkt og sagði, um leið og hann mislagði stafirnar á augunum sér:

„Mikill kappi var hann Grettir, en þó minn Glámus-augum á honum!"

3770. Þórðar-Arnbi bar þess milli heimila og þjóðanna, að hann leið aldrei fram undan Eyjafjöllum suður til Grindavíkur. Var þó oft svo við, að menn „á Vatnahjalla" (Skaftafellsýslu og Eyrarbakka) gengu á vog fyrir hann og spurðu fréttir, en hann var jafnan sagnafár og fámálugur.

Menn spurðu hann þó oft í þessa leið — og vissu fyrir fram hvert svarið var —

„Enn þeir að fiska í Vélinni, Arnbi minn?" (Grindavík)

„Þeir fiska, sem róa!" var hið vanalega svar

„Hvað fiska þeir?"

„Þeir fiska það, sem þeir vilja!"

3771. Sárnungarbræir, Árni og Bjarni, töluðu saman um íslenzka fyndni.

Árni: „Bezta og nýjasta fyndnina – hreina og ósvikna íslenzka fyndni –, heyrði ég nú samt í útvarpinu í gærkveldi."

Bjarni: „Nú, hvaða fyndni var það? Ég hefi víst ekkert heyrt eftir honni."

Árni: Hún var á þessa leið:

„.... Hæstaréttinum hefir sjálfur Kostað útgáfu bókarinnar!"...

Bjarni: „Ó-já, hún er góð, en betri hefði hún þó verið og sannari, ef þessu hefði verið bætt við:

„.... Og áreiðanlega verið einum um það, að eyðileggja alla fyndnina."

3772. Sigurður Eggerz flutti stjórnmálaræðu sína í Varðarhúsinu og sagði m. a.: „Þetta gerði ég allt á meðan ég var ráðherra...."

Gall þá við hróðug íhaldsrödd (Árni Pálsson, prófessor): „Já, það er alveg satt, að þetta var réttið, en hvorki mátturinn né dýrðin!"

3773. Þegar mest gekk á í stjórnmálaumræðunum hér á árum, milli Heimastjórnarmanna og Sjálfstæðismanna, sem Geir gamli Zoëga var alltaf meiri hrifinn af, kom maður strákar inn í búð hans og flutti honum og öðrum, er þar voru staddir, þær fregnir af opinberum fundi, sem þá hafði verið haldinn í Barnaskólaportinu og nú var nýlega afstaðinn, að þar hefði mann misst um stjórnmálin.

Batti þá einn strákanna þessu við:

„Og svo hélt hann þórðum á Klepp í ágætu næði".

Sagði þá Geir gamli, íbyggur mjög:

" Já, einmitt það. — En fólinda svo fleiri þaðan?"

3773. Ath.s: Sérhver þessi var í sínum fína fötum eftir séra Bjarna Jónssyni Dómkirkjupresti, en vegna þess, að hún Gvöndís, sem vanta mátti afgöngud mjólk í kött Gunnars frá Selalón (hinni svonefndu „Fél. Lyfsölu"), bar ég það undir séra Bjarna, hvort sérhvern væri skylt nærkari svo sem að ofangreinir.
Séra Bjarni svaradi:
"Jú, svona er hún alveg rétt!"

3774. Í blaði einu var lesið: „Nýr Konungur Kominn hit valda í Grikklandi, Georg að nafni".
Aldraður Norðlendingur hlýddi á frásögnina, og sagði við þann sem las:
" Jæja, er hann nú orðinn Konungur, hann Georg minn? Sá var nú samt ekki mikill kóngur, þegar við hérnum sunnan í Vébrúnni fordum; þetta var allra mesta mannleysa."
" Hvaða vitleysa er þetta hjá þér maður! Einn og hann hafi nokkurn-tíma róið með þér!"
" Ekkjú, þá' eld é nú, kasm. Við hérnum mátti að segja á sömu fótfúnni, þegar við vorum að sækja saltið inná Keflavík
" það hefði áreiðanlega verið einhver annar maður, en hann Georg.
" Jú, Georg hét hann."

3775. Sami maður hlýddi á húslestur. Var á það minst í lestrinum, að Jóhannesi hafi þá „enn eigi verið varpað í fangelsi". Að lestrinum lokn-um segir Karlinn: „Nú, aldrei veissi ég til þess, að hann hefði í tugthúsinu,

hann Jóhannes."

"Hvað er þetta? Þekkir þú hann?

"O-já, þá þekki ég nú! – Ég vissi að hann var dreginn, en á hverm hátt, man ég nú ekki. – Ég – sem var við garðarhorna!

3776. Jón Lati hlýddi messu. Í norðan prestsins stóð þessi setning: Allir þeir menn, sem lifað hafa á jörðunni, þeir, sem nú lifa, og þeir þau lifa um óbornar aldir, eiga að mæta fyrir dómstóli Drottins á dómsdegi."

Að lokinni messu var jóni gamla boðið í stofu með þeim orðum að hann skyldi sofa þennan dag og eiga þeir effir kaffi. Jón Lati sat lengi hugsi, en sagði síðan:

"Jæja! Skárri verður það nú manntjónið, sem á að mæta þarna á einum degi hjá drottni. – En – skildi hann geta látið allt fólkið sitja?"

3777. Eftirfarandi vísa er sögð vera effir Pál Skálda."

"Rétt eins vera mannsins er, sem ramminn þar og trosin.
Eitt er að gera orð af sér, annað að vera maður."

3778. Norðlendingar hafa löngum þótzt vita það að vera miklu meira á loftinu en Sunnlendingar. Þótti Norðlendingi einum vel á vera fyrir sér að geta gert skrimsl að Sunnlendingum, er hann var staddur hér syðra og sá að maður norðan heiðar lét eins við hlið sér og hafði jafnvel til hagað sér lítið eitt aftar, lét vinstra handlegginn síga á hrygg kýrinnar, á stað þess að bera hnakkann sjálfur. Varð það Norðlendingnum þessi vísa af munni:

"Það var skrítið sem ég sá á Suðurlandi mína:
Þegar þeim liggur lífið á, leggja þeir hnakka á kúna!"

3779. Á Kirkjubæjarklaustri eina nordanlands átti húsfreyjan fjórðu stoffa-
bala, smá og stóra, trébala og járnbala. Þurfti mikils hóttar
gengið um sumarið og sýndist húsfreyjunni hætta á, að trébalarnir
myndu gisna svo, að þeir fælli í stafi. Hún segir svo við vinnumann
sinn, er Kristófer hét:
„Farðu nú svo vel, Ferdinand, að fara með balana mína hérna niður í
lækinn og leggja þá í bleyti, svo að þeir falli ekki í stafi."
Síðar um daginn gengur fólkið á túninu heim til miðdegisverðar
og sér það Kristófer þarna niður við lækinn með alla stoffabala hús-
freyjunnar og vera að fylla þá með grjóti niður í lækinum.
Einhver af komumönnum spyr Kristófer:
„Hvað ertu að gera með alla þessa bala hérna niðri í læknum?"
„Seiðu það ekki augum þínum?" sagði Kristófer, „ég er að leggja þá
í bleyti fyrir húsmóðurina, svo þeir ekki falli í stafi."
„Og járnbalana líka?" spyr maðurinn.
„Heldurðu kannske, að þó eir geti ekki gisnað líka í þessum lækjum, maður

3780. Kristófer var vinnumaður á Kirkjustaðnum og hafði það meðhjálparastarf á
hendi, að leggja í hina stóru ofn, sem stóð í öðrum horni kirkjunnar
og viðhalda hitanum í honum meðan á messunni stóð. Hann sat þó ávalt
„nistur í kór", þarna hjá ofninum og var hreykinn vel af starfi sínu, enda
samsinnaði „vel kunnur" þó eiga, sem oftar.
Kirkjan var stór og söfnuðurinn fjölmennur og má, á sjálfan jóladaginn
var kirkjan að troðfyllast af fólki, utan sóknar sem innan. Kristófer
hafði drukkið freigátuna flöskuna af brennivíni í botn, áður en hann
gekk upp í kirkjuna, að gæta ofnsins, sem nú var glóandi rauður á að

lítta og óþolandi verri honum að koma. Fólkið stóð í gólfi kirkjunnar og allir vetrarklæðin voru þétt settir. Eitt sinn lofaði Kristófer vona stóðlu af hólmi á eldinn, sagði viðar litla stund en þrimur að honum en að verða svo heitt, að hann kæmist eitthvað hjá því að selja öllum upp, en hann hafði etið og drukkið áður en hann gekk inn í kirkjuna. Hann hýkkaði því upp um sig miðjan gólfinn og ætlaði að komast út, en mannþröngin var svo mikil, að hann komst hvergi. Hann opnaði þá upp yfir sig og sagði:

„Stoðaðu helv. þrengsli einu sinni! Farið frá mér! Eg fer út þessari helvíti!" Og svo gusaði hann úr gólfinum því sem í honum var, yfir þá er fyrir honum stóðu.

3781. Eyjólfur gamli í Grímsbæ var smár vexti og gildur, eldhugum og ofsafenginn. Hann var vel fróður kennimaður og hagyrtur í viðlíkingum við aðra.

Skömmu eftir að séra Þórður Gíslason varð prestur að Arnarbæli, kom hann til messugjörðar að Hjalla. Eftir messuna var hann, eins og margir kirkjufólki boðinn í stofu; þar var og Eyjólfur í Grímsbæ. Segir þá séra Þórður, svo allir viðstaddir heyra:

„Eg er nú ekki kunnugur aðstæðum hérna í Ölvesinu svo lengi, að eg þekki marga sóknarbændur, en það hefi eg heyrt fyrir satt, að Eyjólfur í Grímsbæ sé gjörsamlega ótíðindalaus í Ölvesi."

Segir þá Eyjólfur:

„Það er satt, sem prestinum orðar það, að eg er lánlaus dagsins, en ekki er eg hár."

3782. Jón í Grundarhúsum í Vestmannaeyjum var skrifaður karl mjög, en

á steinstein; hann var stundum „reydarlegur" í ordum.
Einhverju sinni kemur hann inn í verslunarbúd Gísla J. Johnsen og spyr hann um leid og hann dró út hverja stílfunna af annari: „Hvad er í þessari stílfu, Gísli minn?"
Kaupmanninum var farid ad leidast þessar sífelldu spurningar, og þad fann Jón, og heldur fór óvart upp í fyrirspurnum sínum, svo kaupmadur hætti ad svara honum. Kóks dregur Jón út þriðju stílfuna og segir:
„Ha, hó! En hvad er nú í þessari stílfu, Gísli minn?"
Gísli sér, ad Jón er ekkert ad opna þriðju stílfuna og segir fúrlega og med fjósti nokkrum:
„Forvitni, Jón minn!"
„Ái, fyrirgefdu, Gísli minn! Mér hefir skjátlast! Eg hélt ad þad væri ágirnd í stílfunni þinni arna!"

3783. A. J. Johnsson hafdi afhendi vörubirgdamanninum gærur til sölu, en Kallaði sig þó enn eigi A. J. Johnsson, heldur Jón (Ágúst) Kristjánsson.
Svo bar vid sem oftar ad ofsarok skall á þar í Eyjum og fleiri þar hús, m. a. vanhús eitt í Kaupási, en þar bjó Jón Kristjánsson.
Daginn eftir gengur Jón gamli í Gerdar húsunum hjá ad sínu vanda sínum stódum saman og heyrdi hann, ad þeir voru ad tala um ofviðrid og skadann sem af því hafdi hlotist; hann gefur sig á tal vid þá og segir:
„En hefid þid frétt frá Kaupási, piltar?" „Hvad er ad frétta þadan?" sagdi einhver.
„Það liggja tvær!" „Eg var ad koma þadan," sagdi einhver, og það var ekkert nýtt ad tvær lægju þar? Eda er þar nokkud ad? „Heldur hallar madur undan fæti," sagdi Jón, „já, frúrlega! Kamarinn, sem stód í nótt og hann Jón Kristjánsson! liggja bara á bádar!"

3784. Séra Páll Pálsson í Hrísey (í Eyjafirði?) var beðinn að fara til bónda einsamr í útkirkjusókn hans, nýst þegar hann beri að messa þar að hálfum mánuði liðnum. Bóndanum bauð svo hljótt í vöggu, að hann gæti kíkt í messu hjá séra Páli þennan dag, en sá hann þess, að samgöngur voru úr augsýn og bóndinn fann eftir prestinn á sér eru messu eyjadi, vissi prestur eftir sem áður um bæ bóndans né hafði að hann væri við kirkju. Bónagjörðin fór þá fram, á þessa leið:

„.... taktu hann þá í faðm þinn og veittu honum friðsæla daga frá þessum líði."

Bóndanum brá við svo við, er hann heyrði nafn sitt í bónagjörðinni, að hann sagði, um leið og hann hljóp út af í eldhúsið og hallaði sér að sessunautinum:

„Ei, æ! Á ég nú að fara að leggjast aftur og deyja?" — (hérdir sig upp á kallar):

„Hver ætli nái þá í Hálfdánarnúp hjá honum Kristófer?"

3785. Auglýsing í Vísi 1937:

Í Hveragilinu óskast 1. okt. stofa; þarf eftir stór, með eldunarplássi eða litlu eldhúsi, í rólegu húsi. Má vera í kjallara. Tveir fullorðið í heimili. Áreiðanleg greiðsla. Tilboð merkt „Hveragil" sendist afgr. Vísis.

3786. Auglýsing:

Tvö lítil loftherbergi til leigu hálfa einhleypum, geta verið hálf tveimur stúlkum með litlu eldunarplássi.

3787. Kona nokkur í Reykjavík mætir Sigríði gömlu Sigmundardóttur á götu, býður henni glaðlega góðan daginn og segir:

„Altaf ertu eins glaðleg, Sigríður mín, þótt þú sért orðin gömul."

„O, jæja", segir Sigríður, „ég býð altaf öllum góðan daginn, sem ég

maði; sumir þeirra taka undir við mig, en aðrir mega ekki vera að því: þeir eru þá víst að lesa Sunnanfara sínar."

3788. Ljóðabækur þrjár, er heita „Iðunn", „Gleðir" og „Gletta" eru nýútkomnar nyrðra (á Akureyri). Hvers konar „skáldskapur" þar er á ferðinni, lýsir vísa þessi:

„Iðunn, Gleðir, Gletta, gef ég ekki' á milli,
en allar eru þær bleyður í Fjalla Ljóðasmiðju."

3789. Frú Aðalbjörg Sigurðardóttir liggur hátt rómuð og er hann bæði hvellur og skerandi, enda er málbeinið jafnan í gangi, liðugt vel.

Einhverju sinni er frúin fremst í sæti í strætisvagni á leið heim til sín síðla kvölds og „hefur hátt", svo að athuga orð heyrist til annara sem í bílnum voru, og aldrei varð neinn „málhvíldin" hjá frúnni.

Öftast í bílnum sat Júlíus Magnús Guðmundsson bakari og var hann einnig á heimleið inn að Kleppi, en þar átti hann þá heima síðustu árin ógiftur og óbarnlaus. Þegar hann sér, að hann kemst ekki að með eitt orð fyrir vaðli frúarinnar og háðsaumum í henni, stendur hann upp úr sæti sínu, gengur framhjá bílnum, þangað, sem frúin sat, stöðvar hendi sinni á öxl henni, svo að hún hrekkur við og stynur upp, en hann segir:

„Nei, – þú ert þá hérna! Komdu nú blessuð og sæl, Aðalbjörg mín!"

Frúin glápir á manninn um stund, en segir síðan:

„Hvað er þetta? – Hver ert þú? – Ég þekki yður ekki!"

„Jæja! – Manstu ekki þegar við vorum saman fyrir norðan; þú varst þá ung en ég var krúttur, og vorum að kroppa stráin í kálgarðshorninu. Leið okkur þá ekki vel? Eftir því að gleyma þessu. Svona lögðum gleymum við Kleppsmenn ekki!"

3790. Gullbrúðkaups-kvæði

til fyrverandi ódalsbónda Ásgeirs Bjarnasonar af Knarrarnesi á Mýrum
og frú Ragnheiðar Helgadóttur, nú að Reykjum í Mosfellssveit

Tíuttán ár saman. Til fyrir myndar
þeim fénað, er kleyfur til bóls í dag;
á morgun þó, annan munaðs fræg
magnar, — sér, lund og önd; til syndar.
(Margir óhugðar aðkasts vindar
ódrum má stráða fjáðarhag).

— ∧ —

Hjónin á brúnni borðum nesi,
blessaði lýður vor og fjöð;
samfeld í lífs og sálar vési,
sama og eitt, bæði í dag og gær;
lundarfar beggja: ljúft, en styrkt;
leiðvæður bæði glað og myrkt.

— ∧ —

Frostbalýðurinn fræji, forni
fóstri sér stáði í dreif um land
fyrrum í fjáðar-máttar morgni;
hjá mjúkhelsu, í dal, við lagarsand.
Sérverathvers var svið af jörð (sérverathvers...)
og sú, hálft og lignar-vatni gjörð.

— ∧ —

Frá fyrstu manna minni saman

nýjum lélt: í ára-dauz;
hyggur aðeins á glys og gaman,
gleymir sáðri fóðurlands.
Einn gemsinn verður eins og hinn,
– en engrim forustusauðurinn.

— a —

Hnjúkarnir öldum hrynja að velli;
heimóttarbrúkun rýrir um land.
Sell er nú hver, sem ei sér elli.
Öldina ber í hraðlegt strand.
Ef til vill Mímisk á þá stóð
áhrifa-stöðu að nýtri fljóð.

Þau Á. Þ. og Á. H. – foreldrar Bjarna alþm. o. fl. Reykjum – munu hafa haldið gullbrúðkaup sitt 1936, og þá er þessi „stáðlastaginn" til orðinn. Þorst. á Þr. lá 1937. Hann var fróð. „Bandastein" og aðgar margt þessu líkt.

Þ. Þ.

Þorsteinn Björnsson
frá Bd.

— a —

3791. Lífið.

1. Innsti kjarni samsettur af sælu og hörmum
og svefni og vöku, er lífið á jörð!
Því er sólskin á döggvuðum dölum
dynjandi hríð, eða illviðri hörð.

— a —

2. Innsti kjarni samsettur af elsku og hatri,
einfeldni og klókindum, og löstum og dyggð
er lífið, og best mun að synda í straumi
um sævarins pollinn að fjölskrúðum byggð.

3. Hann gódi sig felur, en fortuvinn ljómar
í falslegri dýrd upp í lýginnar sal; –
Sá hjálpa ei gæzkunnar hugsanir tómar,
ef hann fær ei fellt í leirugan val.

———— ᵃ ————

4. Hann gódi sig felur, en fantuvinn lýgur,
og friðstjeldi undir hann gegnir sín brögd;
og oftast nær vel hann í smánunni smýgur,
sjón sást eigi brautin, af djöfsinnum lögd.

———— ᵃ ————

5. Og falli hann gódi, þá flennast út munnar
og fallöxlur ámælis dynan á hann;
en dyggdinnar fortuna dróttk enn kunnar
sem dauði fær ljóma í jörd fyrir mann.

———— ᵃ ————

6. – En svo hefir tilskipað sálunnar faðir
að sálina velti ei líkkistan sín;
hann veitti oss annað, svo gætum vér glaðir
gengið um lífið og fólað fjeð mein.

———— ᵃ ————

7. Hann byggði veiga mið blossandi ljóma
en blandaði sumt fær með maðr og kool;
og fallega stillti hann strengjanna hljóma,
þó stynur þeim undir hið dimmasta col.

———— ᵃ ————

8. Þó kossa vér drottinn af meyjanna munni,
og munaðarsett fyllir elskunnar skál;

vér sorgunum gleymum á sólunnar brunni,
en sitjum vér heitir við himanna tál.

— o —

9. Og orðin svo fagurt í eyrunum hljóma
er gyðjslig mær leggir svanhvítan háls –
og fagurt er bjóstið í faðmhvítum ljóma,
og fríðlega faldið með dúbunnum fals; –

— o —

10. Gangað til dýrðlegi drauminrinn eydist,
og dísin á mörunum glottir, og hlær –
Og fár vinn sá vera, er lífið ei leiðist,
og langar á grafinni standi hann nær.

— o —

Kvæði þetta er eftir Ben. Gröndal, og er miklu samkynja í því fólgnu, sem við á í öllum ljóðum og eldri sýst um (m. a. 3.–5. erindi), en sökum þess, að kvæðið er víst vonda að finna, nema í gömlu og fásénu kveri, þótti mér það ómaksins vert, að skrifa það hér. — 11. Okt. 1937. Jón Ísleifsson.

3792. Svarkvæðum (eftir Gr. Thomsen)

Kerling ein, sem vestri var gift,
vonda flagið hennar skratt,
heimilis djöfull hjúnum argur, –
hana reyndi að kenja margur,
en hana gat enginn kent.

— o —

Þeirrar hana margt mátti mæðum,
mátti hún til að fagna þ'enum stund.

Fór hún þá með fleiri sálum
fyrst til himna. Á meðan sú sálum
allra vegna Pétur prúð.

— " —

Fullvel hann þeim flestum talar,
fáar þó að gjöri skil;
Kalla hverk hann byrðar sarar,
bjarta höfuðið hann strýkur: —
„Farðu", segir hann, „fjandans til."

— " —

„Vitu að hérna' í himnaríki
helzt af öllu hljóðs mig bið;
hreinsteins í djúpu díki
djöflunum hrúi' ég jafnt líki
skammastu þar strattann við."

— " —

Engin hjádi blíðu tóni,
blessunar hún fór á mis;
Sankti Pétri sendi' hún tóninn,
sagði' hann vori hjörð dónum,
hélt svo beint til helvítis.

— " —

Prúðmenni þar allir rísa
árar, þegar hún reið í hlað;
Kölski þorði' ei Kellu að hýsa,
kvað sér nógu mikið djöfla víst,
Svarfaðarnes þar of setið að.

Falla verdur hún frú til fjalska,
þó að svalt hún kreppi kól,
Úrsynnings um Kafalds klakka
Kerling dauð er til að flakka,
Kaldan hefir hún skjaptastól.

Köld er tunga, Kalt er stélið,
Kelur toppinn miðstan tól,
Þegar hún er að jaga jelin
Jafnan eilar málsins vélin,
Skjapta slitnar einatt ól.

3793. Úpakmali alþingism. g ráðunautsins Páls Þórðarsonar:

1. Þetta Kemur yfir mann eins og Þjófur á heiðskírum lofti.

2. Eg vard alveg á milli heims og sleggju við að heyra þetta.

3. Þeir dilkar eru venjulega bestir til frálags á haustin, sem fæddast eftir að annar ber.

4. Eg bið bændur að minna mig um það, að Þ skoða ekki þann lamb á, að haustinu til, sem annar dreps undan sér á vorin.

Alþ. t: Framhald nr. 3797.

3794. Hannes Hafstein ráðherra kom inn í Edinborgarveizluna og bað um að senda sér vindlakassa hið allra skjótasta heim. Síðan gekk hann út úr húsinu á leið heim til sín

En nú var strákurinn Björn eldri við, en hann var vanur að vera þar allan sumardaginn á skipinu og nú kom hann inn og í stað þess að hlaupa með vindlakassann upp í Þingholt til Hannesar Hafstein. En Björn vildi eldri fara þessa ferð fyrri en hann fengi bréfabankann fyrir fram, niðrí búð og vafði sykurmola í hendina. Hann fékk þetta í skyndi og vel úti látið og hljóp nú af stað með vindlakassann.

Að vörmu spori er hann kemur aftur, hvíslar maður nokkur í eyra honum, hve fljótt og vel hann hafði reynst erindi sitt.

Bráðar niður varð undrandi, er hann sá Björn koma inn, eftir svona stutta stund og án þess að hafa kassann með sér. Hann spyr þó Björn: „En ef koma aftur strákur? — Hvað gerðirðu við kassann?"

„Hann Hannes Hafstein fór við hann sjálfur! — Hann sagði honum fyrir utan búðargluggann í Tungötu hvolfi og sá fékk honum hann. — Hann fór með kassann og sagði bara: „Valdi!"

3795. Ingimundur í Oddagörðum og Jón í Haugakoti voru samtíða í smiðjuferð uppi í Laugardal. Beið komið að hjálmsteðnum og tóku við Guðmundi gamla Pálssyni. Ingimundur bar fram erindi sitt óþarfinn og allskorinorða, en Jón sat steinþegjandi hjá á meðan hinn lék dalnum ganga.

Kalla kemst Jón að, og segir þá snöggvast upp úr:

„Og svo er ég nú í sömu erindagjörðum, sem hann Ingimundur, — að segja."

Telur þá Ingimundur aftur til máls og segir:

„Ó, já, Guðmundur minn! Hann er með mér, skilurðu að kanna og er að reikna sér, eins og ég. Getta er svoddan vesaldingur með korn og eitt kar. Það er óskaði til þess að vita, hvað hann á kost, annarsvegar."

Segir þá Guðmundur: „Eg átti 176 kr. í 19 árum og eldi hér ég þessara

erinda ástaftaunum við fyrstu kvaldaraus!"
Síðan veitti Guðmundur þeim góðan beina og gaf þeim svo mikið
með sér, að báðir fóru ánægðir af hans fundi að þessu sinni, sins og
svo margir aðrir áður fyrr og síðar, sem Guðmundur á Hjálmsstöðum
var mannúðarmaður mikill og góðfrisinn mjög.

3796. Einhverju sinni kom Sigmundur í Oddagörðum að Stóra-Klúpi — og langað
kom hann árlega í sveitinni sinnar. Að þessu sinni gaf séra Valdemar
Sigmundi kaffi og sagði hann þá:
„Ég sný að því fyrst nú að gera góðverkið í annað sinn, áður en hann
fær verðugan kinnhest!"

3797. Morgunblaðið 31. okt. 1937 segir frá þessum sálmaskáldi Páls Ísólfssonar:
„Árnesi, sem P.Z. flutti ræðuna á útvarpið, býður heim fáeinum kunn-
ingjum, á slátrið heldur fé en að setja „fund á gaddinn."

3798. Nýja Dagblaðið, 4. nóv. 1937, segir:
.... „Ásgeir (er) á milli flokka í Alþýðuflokknum"
Skáldsagan „Upp við fossa," bls. 127, talar um „peysu", og er það manalýsing.
„Er þá Ásgeir orðin millipeysa?" spurði Alþ.bl.maður nýlega.

3799. Lögfræðisprófessorinn, Bjarni Benediktsson, var spurður:
„Hvaða skyldleiki er á milli ykkar og þeirra frændmenganna Hagalíns,
Gunnars frá Selalæk og Odds af Skaganum."
„Eg veit ekki til að aðrir eigi saman."
„Nei, en ég á við það, að þér og Hagalín eruð prófessorar, þér og Gunnar
lögfræðingar og svo haldið þið, að þér séuð líkastir sitthvað samanlagðir við Odd á Líka
```
```

3800. Þau sátu saman á framfarafundi, 4. nóv. 1937, Fróðarkaffi, Valbjörg Þorsteinsdóttir og Bjarni Benediktsson prófessor, en þau eru sjaldan sammála um neitt, sem betur má fara. Þá voru þau sammála um það að bæta úti að koma hjólum undir á báðum fyrir einn og sagði Fróðarinn þá, einn og til þess, að sýna, að stundum geti kaffið verið sammála:

„Ég verð nú að fallast á það, að þetta er rétt hjá Bjarna."

Sagði þá aðstoðarmaður þeirra einn í málinu:

„Finst Fróðarinnum það ekki vera heimskulegt, að spyrða saman upp á Esjuna á páskasunnum? Heimskt kann að virðast vorgyðjugjöfin, en finst henni ekki óþörfligt að koma sér við með þetta?"

3801. Vísa: Egilsson og Eyjólfsson eru ekki í kvæðið sama:
Annar hefir frændi og frama,
en fjandi og gjöld er hinn til ama.

3802. Eyjólfur „hjóstollur" skoðar sig í speglinum og segir við sjálfan sig:
„Grændal að framan, en Blöndal að aftan."

3803. Gunnar Guðmundsson frá Hæringsstöðum og Kotströnd var spurður hvað hann vildi vera og svaraði hann:
„Veiðibjalla!"

3804. Gunnar var stundum all-ónotalegur í svörum.
Einhverju sinni var gestkomandi maður úr Reykjavík að borða hjá Gunnari áður heima á. Bað hann Guðjón og allmenna matmóður. Var maðurinn þessum gefið skata til matar og fengu allir heimamenn fyrir sitt en maðurinn fleiru að þessu

sinni. Sýndist honum Gunnar vera einkennilegur maður á hugsandi sér að fara að honum, ef svo skyrni að vilja til að fari gefist.
Nú bar svo við, að um skeið var talað um draugs ofsjónir manna.
Guðjón spyr þá Gunnar, að nýársnóttina:
„Hvað heldur þú nú, Gunnar, að sýnist þér?"
Gunnar bagði við fyrstu, en þá spyr Guðjón aftur:
„Heldurðu ekki að það sé skatan, sem sýnist þér, Gunnar minn?"
„Nei!" segir Gunnar, „þó ef svo væri, mundi hún ekki sýnast mér lengi."
„Hvernig sýnist? Mundi hún ekki sýnast þér alla æfi?"
„Ó-nei, Guðjón minn, þá þó mundi ég hana alla á augabragði!"

3805. Óskapnaðar ýfilátur, ekki er gamanleikur,
Móðsjúkur er maðurinn, máladrs fjölbleikur (Vísa á Hjálmsfóðrum)

(Stúlka nokkur hafði málað hár sitt mjallahvítt og var J. G. Eddum að spyrja um það,

3806. Ódrs var ég ýmsum kost og átti víða heima
~~eins ég~~ eins ég orðið að vera öl drukk mar, alger fyrirsagnir (Eftir sama?)

3807. Séra Gunnlaugur einu sinni sína dóttur með fyrri konu sinni og gipti hana Th. Th. Hafnarmanni. Hún var séra Arnórs ekkjumaður og vanð því að skilja hana, en óbilgjarn fannst honum Th. Th. við sig í þessu skilnaði.
Daginn, sem skilnaðurinn fór fram, hafði séra Gunnlaugur gamla Guðmundsson („Gunn. í Fuglavík") til þess að rétta sínum ýmislegt dót sem af þeim hafði hrokkið í stað Gunnlaugs í skipunum.
Kallaði þá séra Gunnlaugur til hans:
„Heyrðu Gunnlaugur! Ef þú skyldir finna skatan sjávarling í dóttur hans, þá skaltu ekki skera hann í sundur, heldur láta hann fljóta heim til hans. Hann mata ek við minna!"

3808. Vísa, eftir Páll Ólafsson, þá er talað var um stáldstraff annars manns.

Satt og rétt ég segja vil
um sumra manna hvað:
þar, sem engin að er til
eldri en vera að blað.

3809. Auðunn Jónsson í Eyvindarmúla í Fljótshlíð sat einhverju sinni í illviðri mikla inni í baðstofu með húsbandi sínum, er Þorleifur hét, og sátu þeir að palli af heyhlöðu Auðuns fauk undan veðrinu. Þorleifi varð eigi bylt við en svo, að hann hrópaði upp yfir sig og sagði: „Hvurr! Þar fór hlaðan!"

Auðunni og Þorleifi kom mjög illa saman.

Í valt þá er Auðunn minntist á þetta orðtæki, sagði hann:

„Það var nú fyrir sig, að þeir fauk af hlöðunni; þó gat ég átt von á; en að a..... karlinn skyldi segja hvurr, það tók út yfir allt og var alveg óþolandi."

Sjá nr. 3820 (Ó: hvurr!)

3810. Magnús gamli í Skaftárdal (Magnússon) var fjáður vel og harðlyndur; svör hans voru skýr og ábúðin.

Einhverju sinni kom ferðamann til hans að kvöldlagi og báðust gistingar.

„Hversu margir eruð þið saman?" spurði Magnús.

„Við erum tveir saman og tíu hér um með oltur", sögðu þeir.

„Ekki tel ég tíuna!" sagði Magnús og bað þeim inn.

3811. „Það er ósátt upp á lífið að róa hjá honum Guðmundi á Háeyri", sagði Bergur í Kálfhaga, „en að kvöldinu og óstöðinni!"

3812. Vísa: Guðs jörð hvar maður fæðist, mun hún ekki fleiri en kot, þar sem ljóðið lífi glæðist og lítil skýjum þrjóska undir. (Sig. Breiðf.: Minnisvísur)

3812. Þorri og Góa.

Þorri og Góa, gráhyrnd hjón, gáfu sonu og dóttur einu;
Einmánuð, sem kotti' ei kú, kleyfa Hörpuráð, sjó og reyna.

3813. Guðbrandur Jónsson Doktór og Prófessor bað Haraldr Árnason að lána sér silkishjól einu, dýran mjög, handa Konu sinni. Það drógst nú nokkuð að Guðbrandur greiddi andvirði silkishjólsins.

Einhverju sinni fann Haraldur sjálfur Guðbrand að máli og minntist á eitthvað á þessi viðskiptti Guðbrands, sem hefðu öllum málum vel og hvernig það mjög, að Haraldur og aðrir kaupmenn yrði oft að líða mikla óreiðu annara í viðskiptum við sig og gjalda góðmennsku sinnar, og spyr svo:

„En haldið þér nú verðskuldi Haraldur minn, að ég sé þess mikilsvirtur að borga dýran silkishjól handa Konunni minni? Eg, sem ekki hefi neitt á að styðjast nema mig á öðru en skiftum alagsblaði, sem engum hefir viljað lesa eða getað lesið vegna prentvillu sem á því er?"

3814. Þegar Bartels gamli vanglaði í Keflavík kom maður norðan af Borginni til hans og bað hann að lána sér ofn og rör, elsku fasta steina og annað það, er til þess þyrfti að setja ofninn í íbúð hans. Maðurinn sagði sínu allar nauðsynlegar upplýsingar hjá Bartels um það, hvernig setja skyldi ofninn í húsið. Svo leið veturinn, frostasamur og kaldur, en um sumarmálin kíkti Bartels og maðurinn. Spyr Bartels hann þá, hvernig það hafi gengið með ofninn í vetur og hvort hann hafi sett ofninn rétt upp.

„Já, mikið ósköp." segir Karlinn. „Eg lét ofninn í kústið, borað í gat á þakinu fyrir rörinu og miðað ofninn upp, eftir því sem þér sögðuð mér, en ég er hræddur um, að eitthvað sé nú að afturstöðunni, því ég fann engan mismun á hita og kulda heima hjá mér í vetur, fremur en áður og ég skil ekki að það geti

leyd í ödru en fyrr, ad ofrinn sé fyrr-tiladur."
" Hverja Freudinn, madur?" sagdi Bartels
" Freudi ég ??!" ——

3814. Prestrinn skírdi barn sitt í Kirkjunni og bad organistann ad syngja sálminn nr. 572 – „Ljufasti frelsari vorduri og verndari minn" – ad lokinni skírnar athöfninni, en organistann minti, ad prestrinn hefdi til tekid sálminn nr. 73 – „Í Betlehem er barn oss fædt", og hann sálm sögdu hann til enda!

3815. Lokinnin er elski heimo. – Dyrabjöllunni er hringt í akafa og til dyranna hleypur Lindi litli, sonur lokinnis, drengur á 3. ári. Litlu fyrr stendur vinur lokinnis, sem oft hafdi komid par ádur til ad heimsækja hann. Fadir prestur heima tekjarbúa.
Lindi litli lýkur upp, bydur vini lokinnis til sætis í stofunni og segir:
„Gerdu svo vel ad koma inn og setjast nidur, en hann pabbi er elski heima, svo hann fái fridd elskuleg vinina mína!"

3816. Litli litli, á 1. ári, orgadi óstöduglega alt, svo ad módir hans gat ekki sofad fyrir ósköpum í honum, en fadir drengsins svaf vært og hraut milid. Konan vakti mann sinn og sagdi:
„Ad fái stelpi geta sofid svona fast, madur! Mér synist ad fái attir ad geta vakad yfir krakkanum ad hálfu leyti, fyrst fái átt hann einn nokkud í honum eins og ég!"
Madur hennar snéri sér til vegg og sagdi:
„Rétt er fad, kona! – Talda barn hinn kalmann, en ég leet minn kalmann orga."

3817. „Gerdu nú mergjada skammarlaust inn vinid og skrykkjustaginn, Jón minn! Ég veit nú nogudar ad fái getur fad ekki, fái fái sért skáld, fyrr vitid getum vid

hvergi nær kastað eða skammað, og síst nú, eins fullri og við annan mína tádir, – fullri eins og svín!"

Pótt skáldið, sjón, við fullur eins og svín, skyldi hann samt kveða:

"Heiðar týnist, heilsa dvín, hugarpína béður,
þegar „svínni" sorgir vín, sezt á hrygg skéður"

3818. Kerlingar tvær tala saman um kaskeiki og kalmis-ráð.

Gunna segir: „Þú ert altaf kasin, Imba mín."

Imba: „Ó-já; það er einhver ennileri að mér."

Gunna: „Er það ekki í maganum, kelzt?"

Imba: „O-jú; hægðirnar og meltingin."

Gunna: „Hefirðu ekki reynt að fá þér eitthvað við því, Imba mín?"

Imba: „Ja, ég veit nú ekki hvað það ætti að vera; það er víst fátt, sem dugir.

Gunna: „Fáðu þér bara aloe við þessu. – Þó það væri ekki nema eitt grand."

3819. Maður nokkur kom til Magnúsar gamla á Grund í Eyjafirði og bað hann, með kaffinu vera honum kunnar kunnugar svo hardar, að hann væri ekki á þeim. Hitt dag var að jafnaði á kennaranum, sagði hann við Magnús:

Satt er það sem um þig er sagt, Magnús minn, að fornbýll ertu: að eiga sama gamla kennarann!"

NB 3820 er hin sama sem nr 3810 (p. fyrirfram)

3820. Tveir menn komu til Magnúsar gamla á Skaftárdal og beiddust gistingar í þeim tilgangi, að hann vildi vísa þeim á athyglisverða staði og segja þeim frá, með hvaða hjörðum gistingin fengist: Hvar dýr hún væri o. s. frv.

Magnús tók dræmt í það, að gjöra þeim gistinguna fala, en sagði þó að lokum:

"Hversu margur sagði það?"

„Við eruum tveir; en svo höfum við líka tíu með okkur," svöruðu þeir.
„Og ekki tel ég mig þrjúna!" sagði Magnús, og hann þagnaði líka.

3821. Einar Benediktsson bjó að Hofi á Rangárvöllum. Hann var sýslumaður þeirrar sýslu þá. En þar bjó einnig Stefán Filippusarsonur, með Filippusi, syni sínum af fyrra hjónabandi, og var hann fyrirvinna móður sinnar og stjúpaðar. Einar vildi losna sem fyrst við jörðina og falaði hana við Filippus, en hann sem eigi saman og hafði Einar stóryrði um, sem kunnugt er, að hann sagði við Filippus:
„Þú getur þá farið til fjandans!"
„Ég fer ekki eitt fet, meðan hún mamma lifir!" sagði Filippus

3822. Kaupmannsfrúin og vinnukonan heima voru að tala saman („rifast").
Vinnukonan: „.... Það ætlar að reynast satt, sem blessaður maðurinn yðar hefir sagt um heimilið hérna og samkvæmið við yður. Hann Jakobína það, blessaður!"
Frúin: „Nú! — Hvað hefir hann sagt um það?"
V. k.: „Og eiginlega ekki neitt annað en það sem allir vita, að það er alveg óvenjulegt hérna fyrir hann ... vanga gangninum í yður."
Frúin: „Hefir maðurinn minn verið að tala neitt um það?"
V. k.: „O, já, þá ekki ég nú! Hann hefir sagt ýmislegt fleira, sem er alveg satt."
Frúin: „Nú! Eins og hvað sögðum?"
V. k. (hvíslar): „Að sér væri ekki vært hérna á heimilinu, ef ég væri hér ekki."
Frúin: „Hefir maðurinn minn sagt þetta?"
V. k. „Hann hefir talað það! — Já, og svo vitt maður, að það er með hann einn og aðra, að hann finnur hvað á spýtunni hangir, þegar fólkið hérna í nágrenninu er að bera sig saman, konurnar hans, ég meina frúna — og vinnukonafólkinu yfirhöfuð, sjálfsagt og sé: Þarna um og dálítið lagið, en hún ... já, nokkuð formal

svo ég segi ekki meira og svo þessi gribbenskaparr, sem ...."

Frúin: „Hefir maðurinn minn annars talað nokkuð um þetta, eða ...?"

V.K.: „Hvað er að tarna! Heldur frúin að hann sinni þessu ekki og ég sé, eins og aðrir, svona lagað? ... Ekki sinna nú minna grandi mat sínum, á ég von á, Karlmennirnir, þegar ...."

Frúin (kátreid): „Hvað meinið þér, skelmskratti? Hefir maðurinn minn sagt nokkuð á þessa átt eða ertuð þér að ljúga á hann?"

V.K. Hvað er þetta, góða frú! Eins og menn sinni ekki meinunum á því að sofa hjá nú eða fríum? Ekki gaukar nú neinn að, sín á milli: Karlmennirnir, sem minna vagð er að og stinga því svo að öðrum við og við, þegar ...

Frúin (ósturreid): „Hver a.... er þetta! — (hugsandi, en ákveðin): Hefir maðurinn minn verið að tala um þessa hluti við yður, herr. kaftan yðar?

V.K. „Hvað? Maðurinn yðar? — Me.ei, — Eg ég var síðast, ekki alls fyrir löngu, með kaptejnum skilti, sem sagði, að það væri sagt ekkert minna á sér, að hann hjá mér og hinum, að neyðast til að fara upp á móti hjá yður — og þessen frúin ég nú vel; hann hefir reynt þetta svo oft og fer ekkert dult með það, ...

Frúin: „Ó! — Hver a....! — maðurinn minn! ...!"

V.K. „Æ, no! Ekki svona óð! Það er ekki maðurinn yðar, sem talað hefir um þetta, heldur tálstjórnum hjónanna!"

3823. „... Já er nú samt dálítið skemtilegur, Ari minn!"

Ari: „Ójá, skemtilegur er ég, en skemtilegri er konan mín!"

3824. Það var verið að ræða um óhlýðnað manna á stórborgum erlendis og berahann saman við ástandið í heim eftir hér á landi.

Pétur (sem við hafði farið): „Það er t.d. í verstu úthverfum Parísarborgar, að kjötsnúðu Herlingarnar, hvað þá aðrar, hvernig ekki mundu klæðurnar vegna óhlýðnaðarins"

Laufey Valdemarsdóttir: „Eftir er fjetta sinn reynir: Eg hefi farid alein ý svarta myrkri um þessi svo nijý mánudu sudr í Parísarborg, ydr hefir engum madur leitad á mig."

Pétur: „Á ydur? Nei, fyr trúi ég vel!"

3825. Barn á 2. ári (Theodór Arnbjarnarson) situr á kaldstofugólfi ý er ad rústa sér vid smádót þá sem hann hefir nádi, medan módir hans er frammi vid. Módir hans kemur inn, stillir hördunni á lás sér ý segir: „Aldrei er a..... adgerdalaus! Ef hann nú ætlar ínum ad rífa niður myndirnar af honum afa sínum ý konunni med hana niður á gólf!"

3826. Þeir ganga saman hlid vid hlid um Austurstræti í Reykjavík þessir menn: Magnús Þorsteinsson sýslumadur, Gunnar frá Selalæk ý Stefán Stefánsson kúskur, ý er hann ódastur í midid. Mætir þeim þá madur nokkur, sem þekkti Stefán ý veitir honum samtída vidtal hans. Heilsar hann þeim ý segir sídan vid Stefán:

„Hvernig hagar vid þig, Stefánsson minn, ad vera nýtt á meðal svona stórra manna, ætlar stórt ennþá ekki sjálfur?"

„Ég kann ágætlega vid mig," segir Stefán, „því ég kaupa mér ad eyrir fimm-eyringar meðal tveggja fimm-eyringa!"

3827. „Jæja! Ég var vadi hjá lækninum ý prestinum, ý þeir sögdu báðir, ad ég yrdi ad fara til kaupstadarins med málid, því það væri ekki annar medferd en kaupstadarinn, ad fást vid svona kynd kvensjúkdóma. Ég er því ad hugsa um ad fara med það til hans Gunnars frá Selalæk; hann er alvanur nýrum af nálinni ý sjálfsagt góður, þótt prófid væri nú ekki sem best. Hvernig líst þér á það, mamma?"

„Það er sjálfsagt ekki um annad ad gera fyrir þig, Þórður minn, en ad finna

löjtroding. En frú veidur frá ad leita góds löjtrodings!"
"Já, sjálfsagt. — En hvernig vöri hann, hessi Gunnar?"
"Eg ætla ekki fara eitt fet til hans, nema einhver sé med fyrir!"

3828. Um „hann Gunnar" var sagt:
"... Og lofar henni hann í frú, ad fara ad leita löj; par lauk hann einhverju „próf" med skömm. Ad frú hans leigdi hann sér herbergi úti í bæ, hefst sér sína-áhald og settist vid ad syngja hádegisins fyrsta dagsins eda strax sem hann kom á fætur.
Já er dyrabjöllunni hringt og Gunnar kallar: „Komi inn!"
Rostinn og athugull madur kemur inn úr dyrunum ygbrosir í kampinn, en hann sér Gunnar med sína-áhaldid vid eyra sér, en húsradandi (Gunnar) bendir honum á ad setjast nidur, „sæll í bili", á medan hann sé ad ljúka samtalinu vid rádherrann og var samtal hans á hessa leid:
Já, ég skil had, en 60 húsund er ofláts bodid; ég hefi fengid hærra tilbod ... Ha?
70 húsund?... Nei, had er enn of lágt! Ja ja, vid skulum samt sjá sína!..."
(til komumannsins, sem bídur rólegur ygbrosandi, úr ad sýnum:) „Fyrirgefid! Eg verd ad bidja yduer ad bída ofurlitid enn, hví ég þarf ad ná í annan mann alveg samstundis. — Hann er annars nógu hugulsamur ad hafa svona áhald, enda hefur hann alveg ad drepa mig. Hvad ætli ad sídar verdi, þegar hann er svona fyrirtaks laginn, eintómar upphringingar og samtöl! Ja, hvílíkt!" (Og svo talar hann vid hinn annan mann):
"... En hvad skuldar hann?... Komid hér sælir!... Hvad var umsetta strípistrand...; ég hefi fengid tilbod um 80 húsund krónur í Stockholm, en ég verd víst ad fylgja med — en mér er nú ekkert kappsmál í hví —, þá fer hann allt ofan í um 200 húsund krónum!... Ha? Ja ja, á morgun?... Gefid hér komid hingad í skrifstofuna mína kl. — ja, hvad eigum vid ad segja? — kl. 4? Nei, kl. 6! Hví ég losna ekki vid hessa karla fyrr. Já, umsjónarmann, kl. 6½! Ha? — Agætt!

Vid sejum þá M. 6/2, per acc.! Viljid þér gera svo vel að hringja af!"
"Já, já, hvað var það svo fyrir yður, maður minn?"
"Það var nú ekki mikið fyrir mig. Eg heiti Jónas Eyvindsson og var sendur hingað til yðar frá sínanum, til þess að sækja sína - áb. aldið yðar í samband við sínustöðina!"

3829. Maðurinn heimir Guðmundar Jónssonar í Halls-Koti og Guðfinnu Einarsdóttur konu hans, er Einar, oftast nefndur Einar „Hall" (af Halls-Koti).

Vorið 1911 árum eftir að Guðmundur gamli dó, kom Einar „Hall" í Ballabúðina og tók eitthvað út í reikning móður sinnar. Það var undrandi. Nú sá gamli afgreiðslu Einars og sá, að Guðfinna gamla átti talvert inni á reikningi sínum og segir þá við Einar:
„Mamma þín stóð sig vara godt nú, í den seneste Tid."
„Já," segir Einar, „hún hefir engan stuðning haft af sér, hún mamma, að hann pabbi dó!"

3830. Nemendi Langavatnsskólans og gamall nemandi Hausborgarskólans voru að tala um skólamál.
Hausborgarskólanemandinn segir: „Hvernig er það með nemendur Langavatnsskólans, að maður hefir þess aldrei getið, að nokkur þeirra falli við próf?"
Langavatnsskólanemandinn segir undrandi:
„Falli! — Þeir eru aldrei látnir falla!".

3831. Séra Páll Matthíasson á Ásgarðsstöðum var stundum harðorður í garð manna það sem eftir var ævinnar að vinna að málefnum skólans, latínu og stærðfræði — og gekk hann þá eftir til „bæjarvinnunnar" hér í Reykjavík —, sagði hann þetta um frú Elínu Landeyjum og augnaþjónustu:
„Þetta er leigulidar og verði þeirra leigulidaverk!"

3832. Gottsveinn á Steinsholti, faðir Sigurðar Kambsránsmanns, var góðspekt-
maður, en Kristín, kona hans, hinn mesti svarkur. Þau stóðu á efri árum og
lentu á sveitinni, góði hvð.

Einhverju sinni, er Gottsveinn var að fara um og á milli húsmanna sinna, hrasaði
hann á leið heim, er Kristín átvaldi. Segir sá húsmaðurinn á honum við Gottsveinn:
„Inilíll aumingi er hún orðin, hún Kristín þín, Gottsveinn minn. Eg held að það væri
gustuk fyrir þig að koma til hennar og lofa henni að éta þig einusinni enn, góði
eftir gæti hún nú talað við þig, sér til skemmtunar, því það skiptir varla neitt hvað
hún segir. — Svona mikill vesalingur er hún nú orðin!"

„Ó-það veit ég", segir Gottsveinn og hugsar sig um dálítla stund. „Er hún
orðin svona lítil fjörlog? — Ja, hún er nú líkur að tala, hún Kristín mín."

3833. Séra Einar Friðgeirsson var á húsvitjunarferð og var Guðmundur („Stumbi") fylgdarmaður hans
að vanda. Presturinn vissi, að Guðmundur var orðhagasti maður og vandi aldrei orðaföst, góði
lagði því fyrir hann hinar fáránlegustu spurningar, sem hann varð seinn til að svara.
Það varlaði og seinfarin leið milli bæjanna — á mýri-mýrunum — og bað hann
þá nú fara að lengja í taumi. Loks nýstu þeir á Grjótina og sagði:
„Heyrðu, Guðmundur minn! Hvernig heldurðu að fjandanum líki, ef hann
mætti öllum og öllu að taka annan hvorn eftir með sér, að aðgreina aftur
hvorn frá öðrum. Á hverju myndi hann þekkja eftir þá?"

„Á málrómnum!" svaraði Guðmundur viðstöðulaust.

„Á málrómnum! Hvi heldurðu það?"

„Eg held ekki neitt um það, sem ég veit. Þér talið við hann á hverjum sunnudegi
og sjaldnast oftar, en ég hefi aldrei talað við hann eitt einasta orð!"

„En hvorn heldurðu að hann taki þá með sér?"

„Veit ekki. Þeir taki hann mig, en ekki yður, því hann á yður alltof
vísan og veit, að ekkert liggur á."